IOAN TODERIȚĂ

Revelația și relevanța textului literar:

scriitori gălățeni contemporani

Editura Centrului Cultural Dunărea de Jos
Galați, 2011

„Mulțumiri deosebite doamnelor Cristina Humă și Viorica Miron care în m-au sprijinit în apariția acestor exegeze.”

Tehnoredactare: prof. ILIE DUMANOVSCHI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
TODERIȚĂ, IOAN
Revelaţia şi relevanţa textului literar : scriitori gălăţeni contemporani / Ioan Toderiţă. - Galaţi : Editura Centrului Cultural Dunărea de Jos, 2011
ISBN 978-606-92428-5-8

821.135.1.09

Tipărit la:
S.C DON-STAR, Galați.

Cuprins:

O istorie literară necesară

Poet, prozator dar şi un avizat şi temeinic critic şi istoric literar, Ioan Toderiţă încearcă să surprindă, cât mai fidel, viaţa literară gălăţeană, cu toate realizările sale, cu o precizie de invidiat.

Radiografiind fiecare autor gălăţean, şi nu numai, sub paradigma *„Revelaţia şi relevanţa textului literar”*, radiografie care îi dă posibilitatea să descopere la fiecare autor comentat, interesante şi importante conotaţii, cu luminile şi umbrele fiecăruia, cu realizările cele mai importante dar şi cu neîmplinirile inerente, Ioan Toderiţă reuşeşte un lucru extrem de important, şi anume acela de a evidenţia, prin critica mereu constructivă, trăsăturile fundamentale ale scriitorilor pe care îi are drept subiecţi în această carte.

Aranjarea, în ordine alfabetică, a scriitorilor, îl ajută să nu fie cumva suspectat de unii sau de alţii că ar încerca să facă o anume ierarhizare, de a stabili o scară de valori ceea ce ar fi fost o mare greşeală, ci, că el, prin comentariile făcute, oferă fiecăruia, ceea ce din puctul lui de vedere, merită.

Cezarina Adamescu, Simion Ajarescu, Corneliu Antoniu, Ioan Avram-Dunăreanu, Nicolae Bacalbaşa, Nina Cassian, Viorel Dinescu, Apostol Gurău, Mircea Ionescu, Teodor Parapiru sau Sterian Vicol sunt doar câţiva dintre scriitorii prezenţi în acestă carte, demni de luat în seamă în orice istorie literară împlinită, fără patimă şi ură.

Cartea *„Revelaţia şi relevanţa textului literar”* poate constitui o importantă şi utilă bază de date, având în vedere că la fiecare dintre scriitorii comentaţi se află un c.v.- realizat chiar de scriitor, şi de idei pentru un viitor istoric literar ce îşi propune să

realizeze o Istorie literară a literaturii române contemporane, completă.

Demersul pe care îl săvârşeşte Ioan Toderiţă, în această carte este cu atît mai important cu cât el ştie şi reuşeşte să „radiografieze”, până la detaliu, şi să pună în valoare, cărţile scriitorilor comentaţi.

„Revelaţia şi relevanţa textului literar” devine un deosebit de important instrument de cunoaştere dar şi de lucru pentru cei care trudesc la cioplitul gândurilor frumoase şi transpunerea lor pe coala albă de hârtie.

Citiorii acestei cărţi au bucuria de a face cunoştinţă cu scriitorul pe care îl pot întâlni pe stradă dar pe care, până la apariţia acestei cărţi nu l-au cunoscut prin cărţile sale.

Ioan Toderiţă realizează un act de dreptate şi de recunoaştere a valorilor autentice, valori cu care astfel ne putem acomoda mult mai uşor intrând în subtilitatea cărţilor şi în frumuseţea ideilor şi subiectelor lor.

Pentru gălăţeni, şi nu numai, prezenţa unui scriitor critic literar aşa cum este Ioan Toderiţă este mai mult decât o binefacere.

Generozitatea cu care priveşte cartea şi scriitorul face în aşa fel ca fiecare autor comentat să se regăsească, cu bune şi cu rele şi să poată să-şi analizeze şi re-analizeze contribuţia la dezvoltarea literaturii române contemporane.

Emilian Marcu

CEZARINA ADAMESCU

Motto: *Fericit este cel ce citeşte şi cei ce ascultă cuvintele proorociei şi păstrează cele scrise în aceasta!*
(Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul, cap. 13)

Născută, la 4.11.1951, în Galaţi
A absolvit Institutul Teologic „Sf. Tereza“, Bucureşti, 1999
• A debutat, în 1982, la Viaţa Nouă
• Debut editorial: „**Arhipelagul visării**“, Ed. Litera, Bucureşti, 1987
• A publicat sau a colaborat la următoarele volume: „**Arhipelagul visării**“, poeme, Ed. Litera Bucureşti, 1987; „**Primăvara face pozne**“, poezii pentru copii, Ed. Porto-Franco Galaţi, 1991; „**Dioptrii pentru suflet**“, poeme spirituale, Ed. Porto-Franco Galaţi, 1996; „**Cartea cu îngeri**“, poeme pentru copii, Ed. Porto-Franco Galaţi, 1997; „**Mysterion**“, poeme, Ed. Alma Galaţi, 1997; „**Iată mama ta**!“, Compendiu marian, Ed. Alma Galaţi, 1998; „**Umilinţă şi măreţie**“, proză spirituală, Ed. Geneze Galaţi, 1999; „**Pistruiaţii din oraşul Azuro**“, poveşti, Ed. Istru, Galaţi, 1999; „**Departele şi aproapele**“, poeme spirituale, Ed. Presa Bună, Iaşi, 1999; „**Cuvinte de împărtășire**“, reflecţii spirituale, Ed. Presa Bună Iaşi, 1999; „**Prilej de aproape**“, poeme, Ed. Arionda, Galaţi, 1999; „**Palatul lunii**“, poveşti poematice, Ed. Diagonal, Bacău, 1999; „**L'Ange Étienne**“, Ed. Arionda, Galaţi, 2000; „**Prizonier din iubire**“, itinerar spiritual, Ed. Presa Bună, Iaşi, 2000; „**Anotimpuri franciscane**“, itinerar spiritual, Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2000; „**Dimineţi nelocuite sau îngerul Esteban**“, Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2001; „**Dreptul la nemurire sau Nichita azi**“, Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2002; „**Mai frumoasă ca raiul**“, florilegiu marian, Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2002; „**Un poem numit Francisc**“, poezii, Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2002; „**Spaţiu târziu**“, poeme de sfârşit şi de început de mileniu, Ed. Arionda, Galaţi, 2003; „**Povestea din cuvânt**“, poveşti, Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2003; „**Meditaţii la poarta mileniului**“, repere morale, Ed. Presa Bună, Iaşi, 2003; „**Autograf pe lumină**“, poezii, Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2003; „**Dumnezeu la**

prima vedere“, exerciţii de gândire creştină, Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2003; „**Când sfinţii se întorc acasă**“, florilegiu antonian, Ed. Arionda, Galați, 2004; „**Povestea fiului pribeag**“, istorisiri biblice versificate, Ed. Arionda, Galați, 2006.

• A colaborat la: „**Steaua Dimineţii**“ – revistă mariană editată de Asociaţia Armata Maicii Domnului, perioada 2001-2004, 12 numere, la care a fost redactor-coordonator.

Poezia doamnei Cezarina Adamescu este o stare coezivă între OM şi DUMNEZEU. Poezia cu teme religioase.

Exerciţiile îndelungate, de mare raţionament, în proza exegetică, au edificat poezia „*imaginilor spirituale ale unei lumi testamentare*“: vechi şi nou testamentară, în care fiinţa se purifică mistic, scufundată mistic, prin asceză, credinţă şi duh, fiinţa creatului de increat. Cezar(ina) Adam(escu), Cezar-Adam, ne îndeamnă, în „textele“ sale romantice, ca stare sufletească, parnasiene ca detaliu, moderne şi neomoderne – ca prozodie, într-un pelerinaj prin troiţa suflet-trup, inimă-minte, până la marginea conştiinţelor, până în azurul dogmei „*crede şi nu cerceta*“: Mitul creaţiei devine, astfel, apoteotic. Iubirea, ca teză creştină a purificării, e stăpâna spiritului divin, voinţă a înălţării psihice în tărâmuri apocaliptice.

Justiţia apocaliptică, însă, este terestră. Patimile crucificării cristianice sunt omeneşti. În „*rugăciunile*“ poetei, în „*imnurile*“ ei înălţate „*ochilor inimii*“ noastre pentru a fi destoinici, voluntari, eliberaţi de ateism, de fantasmele, de artefactele lumii, percepţiei ademenitoare, ne recunoaştem fiinţa tulburată de neant, de UNU aflat veşnic în NOI, în mai mulţi decât DOI, care este, din nou, UNU.

Cezarina Adamescu reprezintă, în Galaţi, alături sau independent de poetul Paul Sân-Petru, *poezia interbelică religioasă translatată în prezent*. Cea iubită şi de Vasile Voiculescu şi tipărită în revista Gândirea. Se consideră, ce-i drept, că hrănirea poetică din mituri biblice intră pe făgaşurile culturii dogmatice, strict dependentă de dogmă, de unde, diminuarea discursului creativ prin ideologizarea creaţiei.

Poeta Cezarina Adamescu, însă, cunoscând temeinic măsura capacităţilor sale, experimentează şi eseul liric, în noi domenii tematice (să le numim laice), nedesprinsă de credinţă în cuvânt, de suspinul creatorului în cuvânt.

Astfel, dualitatea concepţiilor literare este tot cristianică. Poeta nu-şi poate supune sufletul competiţiei adevăr-fals, sacrului-profan. Ea se eliberează pe sine din sine, oglindind falsul în adevăr, profanul în sacru. Tot astfel, „fuge“ din poezie în proză, prin oglinzile veridicului afectiv, căutându-şi eu-l – cel dinăuntru, cel din afară, Pascalian.

Dovadă vie a acumulărilor limbajului retoric este ordonarea elevată a treptelor limbajului acumulat. Poeta ne îndeamnă să-i citim poezia cu: *Luaţi din mărul cuvintelor mele, care de Dumnezeu mi-au fost date să vă fie pe plac!*

S-o ascultăm în trei ipostaze revelatorii:

1. Religioasă. Poezia: „Totul în tine”: *Mă lepăd de lume/ mă lepăd de sine/ şi caut, Iisuse/ Totul în Tine./ Las altora tot ce n-am scris/ şi-un gol vinovat în albume/ las altora glorii şi vis/ cuvinte postume./ Din lujerul meu de pământ/ cu rouă de sânge stropit/ rămân încrustate pe vânt cuvintele-n care-am iubit./ Căci am risipit, nu am strâns/ dând deseori pe veresie/ Cuvintele-n care am plâns/ pentru Tine, Mesie*.

2. Nereligioasă. Poezia: „Dimineaţa, toamna”, fragment: *„În parcul acelui poet nepereche/ Am stat pe o bancă şi versuri rosteam. / Iar vântul răzleţ îmi şoptea la ureche/ ce mult îmi lipseai, ce mult îţi lipseam./ Am fost împreună, în parc, dimineaţa/ Obrazu-ţi cel palid în poale-l ţineam/ Poverile îţi risipeam ca pe ceaţă/ în care visam, şi cât te visam.../ Prietene, hai dimineaţă în parcul/ Cu plopul, de toamnă cuprins şi târziu/ Să nu ne ascundem de zeul cu arcul/ Ce fulgeră-n soare, săgeata ce-o ştiu./*

3. Ipostaza de cronicar. Extragem din „*Monumentul cărţii”* şi „*Mucenicia cuvântului”* – carte de exegeze şi portrete spirituale, editată de Editura ARIONDA 2007: *„/.... şi să aducem ofrandă sfioasă lui Dumnezeu: Cuvântul- merinde pentru duminici. Să rostim, aşa cum poate a vrut Vasile I. Cireş: doar în cuvânt mă dumnezeiesc, preţ de o clipă, care, în frumuseţea şi prospeţimea ei, devine eternă... Cuvintele noastre, să aşeze cărămizi noi la temelia iubirii de oameni. În memoria lui V. I. Cireş am sădit un cireş pe care l-am botezat Vasilică, în comuna Jijila, judeţul Tulcea.../“.*

Dintr-o conştiinţă teologică poţi înălţa conştiinţe omeneşti (- aş spune eu -) aplecat pe exegeza poetei Cezarina Adamescu, cum este cea de mai sus (şi, poate, cea din privirea dumneavoastră) „*închinată*“ unui „*modelator de suflete în cuvânt, de suflet al cuvântului*“, Vasile I. Cireş.

În aceeaşi ipostază de exeget şi exegeză a poeziilor scrise de alţii, poeta „*admiră, înnobilează, aristocratizează*“, operele întâlnite, ca pe ofrande jertfite ei, într-un altar al jertfei de sine: *„/... ca un imens receptacol al valorilor civilizaţiei, autorul de faţă (*Alexandru Mirian 80 de ani de viaţă şi 50 de ani de poezie, păstrător de oaze în lumina lui Sirius*), reputat traducător din vechea elenă ne pune la îndemână chei potrivite pentru a pătrunde, fie şi pe vârfuri, în această lume apusă, dar pentru noi încă vie, fascinantă, mistică, leagăn al tuturor legendelor şi miturilor (străvechi) care răzbat ca un arc de foc peste noi.../“.*

Exemplu de reportaj liric, de diversitate, totodată, a creaţiei literare semnată Cezarina Adamescu, poetă „*dulce vorbitoare de om, despre om*“, aspră luminătoare a întunericului ce domnină încă prezentul vicleniilor citadine, cotidiene, fanarul existenţei noastre.

Nu staţi în calea celor curaţi, altminteri decât cu braţele întinse, precum ochii noştri îmbrăţişează curăţenia cuvintelor poetei Cesară Adamică, Cezarinei Adamescu. Cezară a „*cuvântului adânc mărturisit nouă*“, în cărţi de suflet şi rugăciune scrise pentru noi.

Cărţile scriitoarei Cezarina Adamescu sunt cărţile „*încreştinării*“ rătăcirilor noastre în (ne)credinţele eretice ale idealurilor efemere. Ca-n biversul: „/*Doamne! dă-mi putere, câtă stă-n silaba începută!/*”

SIMON AJARESCU (DUMITRU LEFTER)

Motto: i) *Semănătorul seamănă cuvântul* (Marcu cap. 4.14)
ii) *Vouă vă e dat să vă cunoaşteţi taina împărăţiei lui Dumnezeu dar pentru cei de afară totul se face în pilde.* (Marcu cap. 4.11)

Pseudonim: SIMON AJARESCU

Născut, la 3.03.1936, în Galaţi

A terminat Şcoala de Aplicaţie, Şcoala Generală şi Şcoala Normală de Învăţători, „Costache Negri“, din Galaţi. Diploma de stat, în 1955. Nu a profesat.

Un an, la Facultatea de Filologie, secţia de Literatură şi Critică literară „M. Eminescu“ din cadrul Universităţii „C. Parhon“ (1955-1956)

Redactor-şef la revista Porto-Franco, seria Ion Chiric şi Doru Dorin Mihăiescu

- Debut, în Almanahul „**Pagini Dunărene**“, Galaţi, 1955

- Marele debut: „**Biopoeme**“, Ed. Tineretului, Bucureşti, 1969, referent poetul Ştefan Augustin Doinaş, lector Nelu Oancea
- Apariţii în revistele: „Luceafărul“, „România literară“; „Ateneu“; „Ramuri“; „Cronica“; „Vatra“; „Porto-Franco“; „Sinteze“, Ploieşti; „Pro-Seculum“, Focşani; „Antares“; „Dominus“
- A mai publicat: „**Poemele Omului**“, Ed. Eminescu, 1976; „**Adresa unei stele**“, Ed. Eminescu, 1982; „**Metaîntâmplări**“, Ed. Porto-Franco, 1990, „**Sfidarea Spirituală**“, Ed. Porto-Franco, 1996, „**Eminescu versus Eminescu**“, arhipoeme, Ed. Porto-Franco, 2001

Membru fondator al Societăţii Scriitorilor „C. Negri“ Galaţi, aflându-se în conducerea ei şi în prezent.

A obţinut premii la următoarele publicaţii: Revista „Noduri şi Semne“, 1990, pentru volumul „Metaîntâmplări“; Steaua Dunării, al Societăţii Scriitorilor „C. Negri“ Galaţi, pentru „Sfidarea Spirituală“, 1996.

Poet hermetic. Interpret al fenomenelor spirituale în metapoeme, arhipoeme, cvasipoeme, omnipoeme, explorează prin logii infinitesimale şi amvoane analitice ţinutul temporalităţii şi spaţialităţii existenţiale. Nu-l veţi înţelege, decât printr-o lectură divulgatorie. Nu-l veţi simţi, fără o călătorie empirică în metahazard, în metapercepţie, în metamorfoza veridicului acribic, metaforei epistolare dialectale; heterodiviziune a ideii universale despre elogiul cuvântului dintâi. Cântecul epistolar este o simphonie largo cantabile. Prozodia, silabă stoarsă de accent până dincolo de sunet neauzit. Tematica lirică, extazul apolinic. În poemele filozofice, păstrează caracterul autotelic al fenomenelor până în adâncul cauzei manifestării lor congruente, mântuirii conjuncţiilor lor obiective. Autor, totodată, a unei poezii dogmatice, în care escamotarea şi deghizarea antinomiilor devine ideal metafizic.

Saint Simon Ajarescu este, uneori, epicurian, ca demers al exaltării raţionale şi, alteori, epigonic prin academism exacerbat.

„*Scrisorile*“ sale, evanghelice, sunt reflecţii permisive, discursive. Poetul nu acceptă eufonia epitetelor metaforice de dragul înmiresmării silogismelor cristotelice. Sintaxa şi morfologia stilului său sunt revoluţionare. Livrescul este, în concepţia poetului, „*genealogia entităţii vocabulei omnisciente, dar şi echivoce*“.

El îndeplineşte această genealogie de la anatemă până la anatemizare, în chivotul hazardului creaţiei literare, în altarul orfic al liturghiei ideilor justiţiare. Să-l ascultăm pe Saint-Sim(e)on Ajarescu, în epistola 39, din Eminescu – versus – Eminescu: (p. 28). /„*Spirit-Suflet-şi Trup /intră în rezonanţa propriilor sinapse /până la stârnirea entelehiilor de bărbat /O Simfonie a Treimii Ontice pe pământ / Senzorii mei nevăzuţi /senzorii „găuri(i!) negre“ – trei – dintr-al sineliu sân /atrag floare după floare de tei: mireasma-i de-o sfericitate care frizează limitele /care dă iama în limitele olfactitudinii /de animal! de om! de zeu! /Veneratorii fac schimb de cearcăne între dânşii. Câte un cearcăn ia proporţii deasupra lor /şi-o clipă se face moimă revolută de seară bătrână /în plină imediateţe însorită peste mormânt... /Lumea e-un Elevator de urcat Sfinţii la cer... /Uitaţi-vă la cântecul dintre doi scripeţi huruitori cu bemol! /retina voastră e-o piele de sagri /care se micşorează autovăzându-se pentru toţi*“.

Iată cum Eminescu-versus Eminescu este un cod de desci-frare a ideilor shopenhauriene ce clădesc filozofia creaţiei emines-ciene, zonele ei metafizice. Mesajele lirice ale fiinţei prinsă de neant, sunt mesaje ale fiindului dinspre nefiind. Poetul Saint-Simon Ajarescu porneşte arhipoemul în manieră orfică. Religios şi filosofic apelând la orfism, primordializând Treimilor-Neant, Fiinţă, Deveni-re; Teză, Antiteză, Sinteză (care în creştinism este Tată, Fiu, Sfântul Duh) dualitatea Spirit (cu incertitudine de a fi suflet) – Trup, dualitate în veşnică dispută metempsihotică.

Procedeul de descriere, de destrămare a „*temelor*“ arhi-poemice, este metalimbajul: utilizarea unui nou limbaj, care să-l explice (nu să-l expliciteze) în alte flexiuni pe cel eminescian. Metalimba Ajarescu este, solicită, în acest poem-citat, matricea cuvintelor: 1. sinapsă = loc de joncţiune între neuroni, loc de joncţiune a fluxurilor lor nervoase; = (linv.) exprimare, sub acelaşi semn, a două categorii diferite, a două semnificate de virtualitate diferită; 2. entelehiilor = (aici) puterilor, formelor, ce se generează pe sine însuşi.

„*Intră în rezonanţa propriilor sinapse /până la stârnirea entelehiilor de bărbat*” este un joc dublu de epitete. Versuri meta-forice, clar-obscure, evazive, interpretative. Versurile acestea spun: Spiritul, Trupul intră în rezonanţa fluxurilor nervoase, neuronice, până la atingerea formei puterii de bărbat. Tot aşa putem înţelege că rezonanţa, sub semnul

cuvântului sinapsă pregăteşte somatica trans-formare a trupului în suflet şi transformarea androgină a fiinţei din fiinţă.

Ascultaţi-l, încă o dată, în alt Arhipoem – *„O ciocârlie fascinantă”*, consemnată şi în **Antologia poeţilor gălăţeni**: *„Se pare că ciocârliile (*demne de acest nume!*) în genere numai cele din România dragobiană, îşi emite cântecele lor* „într-o stare modificată de conştienţă*“, asemenea unor mediumi cu ghiotura înzestraţi, în tranşă strictă de fapt împlinit... Ventrilogi puterii şuieră şi ei!, au şi ei laringe de „strings“, aşa cum Strunele din Univers, din Evanghelia Albionului, cu privire la pulsari, după Hawking?!?... Întinde-ţi, Doamne, Mâna Multi-Brass şi Binecuvântează Imaginarul Acesta cu Dextra Ta! Datorită audierii de ciocârlii, viaţa noastră se schimbă în întregime, biruindu-şi parţialităţile şi meschinăriile ei funciare, ştiaţi?!“*

Epitetele metaforice sunt unice. Românie drobiană (nostalgie ironică) o Românie în care românii s-ar cuveni să-şi liniştească spaimele devenirii.

Persiflaţia aşezată pe genul proxim al ciocârliilor (ciocârlanilor, până la urmă!) devine umor, (ne)mizantropic, diferen-ţă specifică letală: Ventrilogi pteri (pteridofite = plante superioare străvechi ce se înmulţesc prin spori = ferigile). Mâna Multi-Brass (stil de înot?) meschinării funciare (... proprietatea asupra pământu-lui!).

Aceasta este valoarea interpretativă a poeziei ajaresciene: ***multiplicarea prin metalimbaj a formei unui conţinut dat, constant ideatic, cunoscut de cititor din exeprienţele lecturii clasice.***

Saint-Sim(e)on îmbracă hainele unui *cosmopolit explorator de detalii unice*, rare, în care-şi adânceşte cuvântul unic şi preţios pentru a-i descifra „*iubirea*“ de oameni, nemernica şi augusta iubire de poezie. Sim(e)on ne „*urăşte mizentropic*“, totodată, explicit, pe şleau, avertizându-ne (precum Nostradamus, în centuriile sale) că moştenirea eminesciană este tezaur al „*Fiinţei în sine*“, măsură ONTICĂ a existenţei veşnice. Întreaga lui operă opune (sau îmbină) maestuos hedonicului dionisiac cu trudnicia apolinică, exaltând spiritul spre culmile perfecţiunii expresiei, spre apexul comunicării divine, transcedentale, metalogice, iraţionale.

Prin harnică plecare în cuvânt în semiotici şi semantici lingvistice, ne poartă, lecturându-l, în răscrucea timpului prezent, pentru a fi părtaşi ai mitului ori ai demitizării decadente, necon-strânşi, doar

clarvăzători ai timpului pierdut, doar înfioraţi de timpul regăsit, în marea trinitate, singular-pronumială: eu, tu, el-ele, în ma-rele triumf logistic al zidirii unei noi lumi, prin incidenţa, ordonarea, congruenţa, completitudinea axiomelor ei filozofice - literare - cua-ternitate dragă şi necesară diegezelor Saint-Simon-Ajarescu.

STAN M. ANDREI

Motto: *Neştiinţa sufletului nu este bună, iar cel ce umblă repede dă greş.* (Pilde, cap. 19.2)

Născut, la 27.05.1951, comuna Galbenu, jud. Brăila

A terminat : Liceul „C. Negri“, Galaţi (1966-1971)

Din 1990 predă la Şcoala Gimnazială „Mihai Eminescu“, din Galaţi.

• A publicat în perioada stagiului militar, articole, în „Flota patriei“; în 1991, poezia „Eminescu“ în „Şcoala gălăţeană“; aforisme, în „Buzunar“, 1991;

• Debut editorial, cu volumul de poezii „**Cântul începutului**“, la Editura pentru Literatură şi Artă Geneze, Galaţi, 1997

• Volume la care a colaborat: „**Flori de gând**“, Ed. Mongabit, Galaţi, 1999,; „**Altarele sinelui**“, Ed Pax Aura Mundi, Galaţi, 2003; „**Pecetea fiinţei**“, Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2005; „**Zâmbete pentru copii**“ (antologie), Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2006,; „**Călătorie de vis**“, Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 2006.

• A înfiinţat revista „Fărâme de lumină“

• A colaborat la „Şcoala gălăţeană“, „Flota patriei“; „Buzunar“, „Opinia“; „Vatra strămoşească“; „Şansa Ta“, „Steaua Dimineţii“.

Poezia, semnată STAN M. ANDREI, este clar-văzătoare sin-tagmă a antinomiilor înfruntătoare. Poetul ordonează pedant, meto-dic, spaţiile disputei ideatice, precum florile într-o glastră. Drama-tizarea lirismului este liniară, nesinusiodală, prin supunerea eului liric canonului obsesiv al poeziei.

Toposul luminii, iubirii, sinelui, verbului *a fi*, este scufundat în singurătăţile cuvântului pseudoveridic, cvasiestetic catifelat.

Exerciţiile poetice ale volumului de poezie „Flori de gând”, constată formele estetice ale lumii reale cu aspră cântărire fono-silabică, melancolică. În poezia *„Arbore”*, care deschide această carte incipită, paralelismul enumerativ al stărilor sufleteşti interferează enumeraţia elementelor naturii, cu pas epic echidistant.

„Mă u-u-u-i-t în pădure!.../ Îmi place/ să mă las uitat (?)/ printre trunchiurile înverzite... Iau forma unui arbore cu tulpina plesnită-n crăpături şi cu crengile tinere. Frunzele se leagănă-n zicere aducând (zvon de fire) doinită...“.

Poezia domnului Stan M. Andrei, cea de suflet tăinuită la început, la începuturile oricărei mărturisiri sintactice, evoluează *cu oscilantă cumpătare lirică în timp.*

„Altarele Sinelui”, carte-poem, tipărită la editura Pax Aura Mundi, Galaţi, 2003, confirmă unitatea antinomiilor oglindite, aşezarea lor mai grăitoare în tematica finită a percepţiei contrariilor.

„Marea sa petrece cu păsări albe/cântecul se cunună cu (seva) luminii/ Eu, un tremur şi un murmur, risipesc suflarea...“ (Un tremur, un murmur).

Poetul STAN M. ANDREI, caută, şi în acest volum de sentinţe sentimentale, locul potrivit al durerii, precum şi ordinea potrivită a îndurerării: „*/Durere/ cu sânge şi cu poveşti/ îmi pui de-o cruce/ Nu crede că mă-nstrăinezi/ de tot ce lângă mine vezi... Mă dau fără tremur/ pe de-a-ntregu'/ că tu doar ştii/ să pui cerc galben/ peste negru.../*“ („Fără teamă”).

„Nu ştiu dacă pun ordine în firele încurcate (d)intr-o înserare, însă, credinţa că cine-a văzut lumina obligat este să vadă şi întunericul m-aruncă acolo unde o bornă e capăt de drum“ („Acolo unde”).

Anticipând parcă nevoia de „*teamă*“ în scrierea poeziei, în general, şi în particular „*acolo unde*“ începe ea, exerciţiile formelor livreşti, antelivreşti, din aceste „*altare ale sinelui*“, pot fi mai mult ademenite în metaforă, în epitete estetice, în text-mesaj literar. Unele poezii dimensionează nefast sentimente adânci, cum ar fi AMĂRĂ-CIUNILE pe „*constatări nepoetice, nesemnificativ poetice*“: „*Dru-murile subţiate înstrăinează/ Sămânţa neivită încordează/ Lipsa per-petuează, dezechilibrează/ Şi ca să stric rima (sic!), de departe, pră-buşirea se arată călare“.*

Subiectele, incipit de judecată poetică, drumurile, sămânţa, lipsa (care?) prăbuşirea (în ce?), meritau altă *„soartă de izbândă“* în verb, în atribut, în compliment literar.

Parcă ascultându-şi SINELE înainte de jertfire pe ALTA-RUL satisfacţiei plasticizării lui, poetul STAN ANDREI scrie *„Pece-tea fiinţei”*, în 2005, o nouă carte de reuşite aforisme-trinitare. Cităm: *„La gâtul vorbei/ neînchipuitul ştreang/ Necesitate“. „Cântec în lume/ adâncime în piatră/ drum prin hăţişuri*“. *„Umbre şi vânt/ iarbă netulburată/ Ardere, ardere!“... „Ochii pe limbă/ şi frâiele pe limbă/ Iisus în casă/“.*

Poeţii, căderi înlăcrimate în ispita cuvântului vindecător de ispite, au darul anticipării propriei lor crucificări, au darul evaluării patimilor cuvântării dincolo de patos şi porţi patetice.

ANDREI STAN este unul dintre ei, care, istorisindu-şi aplecarea în coroana de spini a gloriei cuvântului potrivit în cuvânt potrivnic literar, va izbândi Golgota nemuritoare a scrierilor viitoare poetice.

RUXANDRA ANTON

Motto: *În puterea limbii este viaţa şi moartea*
şi cei ce o iubesc mănâncă din rodul ei.
(Pilde. Cap. 18.21)

Născută, la 8 mai 1957, în Fruntişeni, jud. Vaslui.

În prezent, studentă la Facultatea de Manegement Financiar ,,Spiru Haret’’ – Bucureşti.

• Debut, în 1975, în revista ,,Incandescenţe’’, a Comitetului de Cultură Galaţi.

• Debut editorial: volumul de poezii ,,**Izvorul zidit**’’, decembrie 2004, Ed. Cronica, Iaşi.

• Publică articole, cronici de teatru, cronici de carte, interviuri şi poezie la revistele de cultură: ,,Teatrul azi", ,,Timpul", ,,Cronica", ,,Antares", ,,Contempo-ranul", ,,Porto Franco", ,,Ateneu’’, ,,Cultura’’.

Membru fondator al publicaţiei ,,Noduri & Semne" şi redactor la revista cu acelaşi nume (2002-2003).

Poezia semnată de Ruxandra Anton, nenumeroasă, dar numărabilă, consemnabilă în „*biblioteca literaturii*“ gălăţene, evocă integrale afective unice.

Textele, poemele, poartă hlamide romantice, clarvăzătoare de idee, de desfătări în banchetul cuvântului rostit.

Ele, ca temă, sunt extemporale-eseu ale unei amintiri respiratorii în care lumea, de-argint păstrată în retină, se întregeşte virtual, fantastic, în dioptrii convex-concave; pozitive şi negative ca percepţie raţională, în dioptrii frumos-urâte ca senzaţie instinctivă. Spaţiile călătoriei în amintire sunt diversificate de lăuta inimii, unei inimi niciodată (ne)slobozită de minte, în întregime, doar tulburată de frunţi încruntate, gânditoare, doar mângâiată de priviri suave, germinative.

Astfel, poeta nu se lasă purtată în text de hazardul nostalgiei, de „*ispite encefalice*“, cum la modă pare a fi poezia postmodernistă, decadentistă, kitch. „/ *... gânduri îmi picură/ pe tot ce-ai atins/ pe tot ce atingi fără mine/ şi nu mai e posibilă/ evadarea din uterul fiinţei pereche/ oricât de sângeros am dansa în furia împotrivirii/”* („**Fiara umbrei tale**“).

Ideile poetice (în dezbatere) urmează linia unui detaliu clar în peisajul romanţei, epopeelor lirice.

Intuiţia, reprezentarea ei geometrică, este plină de gravitaţie şi dinamism uniform atenuat.

Ele, imaginile intuitive, ca şi poeta, nu cad în extaz, în delir, când sunt străbătute epopeic, ci se includ, prin succesiuni determinative, în mediile vegetative ale ideilor primordiale, în inerţia primei idei.

Iată cum ne poartă Ruxandra Anton prin sufletul ei, în „**Portret cu fluture**”: „*în atelier şevalete, borcane cu pensule, tuburi cu uleiuri* (detalii infinitesimale, specifice poeziei Ruxandra Anton) *mirosul frumuseţii şi al timpului trecut* (ospitalitate temporală) *care cerşeşte odihna pe o pânză vulnerabiă* (mărturisire început a meditaţiei) *fură instantanee iubitei, dintr-o absenţă care se umflă / cu drumul ce taie în două fluturele inimii* (determinarea spaţiului 1) *şi iarăşi respiră suferinţa* (spaţiul 2, inclus în 1) *iarăşi leşinul* (spaţiul 3 inclus în 2). *În frigul pânzei străpunse de cuie* (spaţiul 4, revenire la spaţiul primordial) *moare ultima lui întâlnire cu ea* (spaţiul 5, dramatic) *într-o pastă fluidă, viu colorată, teribilă!* (revenire la detaliu infinitesimal) *se înflăcărează şi această dimineaţă* (spaţiul 6; determinare temporală afectivă) *unde el nu-*

şi mai descifrează conturul /şi aude la nesfârşit... (întoarcere la tema primordială) *fluieratul trenului şi lovitura plecării ei ce despică*(ase) *infernul în aşchii pure*".

Putem caracteriza poezia intitulată Ruxandra Anton ca pe o frescă în cuvinte-culoare, în care fuga unui mânz este desenată invers, de la căderea lui spre clipa oprită să ne uimească „*naşterea mamiferică*".

După desenarea ideii în pirma parte epopeică, în prima culoare a „*fluturelui inimii*", poeta ne invită, ca-ntr-un vernisaj, prin spaţiile călcate în picioare de ochi, de pensulă, ne invită în confesiuni filozofice: „*în galerie/ doar tablouri agăţate de pereţi/ trecătorii vin şi pleacă/ prin ochii pictorului larg deschişi/ duplicitari cu întâmplarea care nu va mai fi/ cu extazul făgăduinţei... într-o altă viaţă.../*"

Această metodă, a dramei poetice în două acte, este caracterizată de profunda cunoaştere a temei dramatice, a temelor empirice bătătorite de lava „*evenimentelor reflexiei afective*".

Se pare că aceste evenimente afective ascund deprinderi artistice complementare scrierii poetice, ale poetei Ruxandra Anton, cum ar fi muzica şi pictura.

Titlurile poeziilor sunt titlurile unor tablouri într-un vernisaj universal, cel care nu cere taxe şi impozite pe simţirea şi cutezanţa de a privi, de a străbate simphonii cu „*largă-cantabilă*" izbândă. În Antologia poeţilor gălăţeni, Ruxandra Anton, poeta „*livezilor cu vişini*" înflorite în „*două primăveri simultane"*, ne oferă spre lectură subiecte uşor deductibile în conţinut, greu de simţit, fără cunoaştere adâncă psihică, psihologică, artistică. Subiectele – Titluri, de poem lăuntric dialogat, cum ar fi: „**Vitrina cu măști"**; Actul II: „*Numai dragostea face ocolul lumii şi nu (ne) împrumută nimic!", Fiara umbrei tale, Portret cu fluture, Iarba să-mi mănânce inima: Metaforă şi durere: „chiciură pe oasele mele/ în încleştarea cu suflul timpului/din care revin cele ce-au fost... orbitoare pantonimă cu fantasme şi spirale de vorbe pe care acum le cheltuiesc... privirea ta care mă înalţă... peste acoperişurile... depărtări(i)... peste iedera obişnuinţei..."*

„**La marginea câmpiei**"*:* Actul I: „*Frigul tău îmi (a)lunecă printre degete/ ...frigul care a curs/zguduind câmpia mea de vise... Actul II... unde-ai ţinut ascunsă inima (mea) ca pe un monstru..."*

„**Piatra peste piatră**"*:* „*priveşte în apă dezordinea liniştii... gravurile verzi şi roşii ale râului, unde se încrucişează cerul cu*

pământul, pescăruşi arcuiţi după curgerea lui... în scânteia inimii. Te-am întrebat: la ce bun toate dacă groapa comună a îndoielii le cuprinde... (Actul I). Când un copil poartă piatra în inimă/află devreme că mai poate aşeza alta peste aceea./ Când un bărbat poartă piatra,/neşlefuită va fi ea aruncată în pustiu./ Când o femeie, o poartă,/vor arunca mulţi cu pietre în ea (Actul II).

„**Praf**”*: Până la urmă orice dragoste se face praf* (Actul I)... *până la urmă totul se face praf şi mă întreb: Ce să fac cu praful meu?* (Actul II).

Da! poeta Anton Ruxandra, ne încântă cu ordonarea plastico-ideatică a stilului ei.

Sinceră cu sine şi cu cititorul, stăpână pe cuvântul prea slobod în arhetipurile sinelui argumentează marea călătorie a cuvântului în „*tâmplele ascultătoare înăuntru*“, în „*timpanele ascultătoare afară*“ şi face acest „*transfer de simphonii vindecătoare*“, cu bine reflectată imagine a fiinţei sale în oglinzile inimii noastre ocrotitoare de poeţi şi poezie.

CORNELIU ANTONIU

Motto: “*Mai lesne este a trece cămila în urechile acului decât să intre bogatul în împărăția lui Dumnezeu!”*
(Luca 18.24)

Născut, la 31 octombrie 1940.

Studii liceale și postliceale diverse

• În 1997, pune bazele revistei literare „Antares”, care apare în Galaţi sub patronajul Uniunii Scriitorilor din România.

• Debut editorial în 1975.

• A publicat următoarele cărţi: ”**Ascunsa Ninsoare**”, Ed. Cartea Romănească, 1978; ”**Supunerile**”, Ed. Eminescu, 1982; ”**Fluturile de diamant**”, Ed. Cartea Romănească, 1990; ”**Amintirile din Pădurile de Niconia**”, Editura Eminescu, 1990; ”**Adio KAP-BLANK**”, Editura Galateea, 1996.

În prezent, este directorul fondator al revistei Antares, director al Festivalului Internațional de Literatură: “Serile Revistei Antares” şi director executiv al Fundaţiei și al Editurii Antares.

În 1997, instituie Ordinul Internațional al Cavalerilor Danubieni, iar în 2004 primeşte „Meritul Cultural în rang de Cavaler”

Este presedintele U. S. R., filiala Galaţi – Brăila.

Poet al generaţiei „*onirice*”, din vremea începuturilor experimentelor postmoderniste, anii ’60-’80, vremea liberalismului poetic cenzurat blând, stimulat directiv.

Din cele patru poezii publicate, în ***Antologia literaturii gălăţene***, se desprinde preţul şi autopreţuirea ideii că literatura – în concepţia poetului – ca hrană spirituală, nu mai este suficientă în „carnaţie” tradiţionalistă, fiind nevoie de distrugerea *acestui organism*, în favoarea recuperării lui viitoare.

Poezia, dincolo de cele patru texte, ne este prezentată de Corneliu Antoniu, în admirabilă exultanţă dramatică, ca prospecţie a realului absolutizat. Nu căutaţi metafora în sintezele acestui real. Nu-s vrednice de cromatic spaţiile anatomice, respiratorii, ale pelerinajului olfactiv propus de visătorul nevăzător al dimensiunilor terestre. Scufundarea în sine, scop şi stare a „uitării” trăirilor empirice, umanizează dividerea formelor geometrice prin s*uave meditaţii retrospective, a unui „timp pierdut”, a unui „timp regăsit”*, conciliatoriu.

Iată cum, pe matricea unor cuvinte neestetice *rock, fuck you, playback, lunetă, lentilă,* poetul, aşează microscopia însingurării sale onirice, în text alternativ ca diegeză şi diegetic.

În poezia **„Frica**”: „*Dispar ca o poartă /peste care stau aplecat. /Femeia mea geme – e gata să nască /iar în patul ei arde un felinar. /N-am văzut niciodată casa /în care am locuit /îmi aduc aminte /de învăluirea poftelor mele: Rock and fuck you /dar şi de imaginea unei alunecări lente /între lentilele închipuirii mele: Urcă tu /Eu n-am curajul s-o văd.”*

Metaforele*: învăluirea poftelor mele, lentilele închipuirii susţin arhitectura imaginilor-artefacte, teama alunecării în ireal, în necunoscutele şi infinitele tărâmuri ale închipuirii-ale plăcerii, ale satisfacţiei trăirilor estetice.*

În **„Pelerini cu lunetă**”, poetul Corneliu Antoniu reface spaţiile peregrinării onirice, succesiv, pe principiul incluziunilor determina-tive: „*vin de foarte departe încât /se duc singuri în spate /ca-ntr-un vis /al unui alt vis scăpat din tolba unui cerc, /care cerc, desigur, /e un mesager, un*

fel de mesia /al altui cerc /care poartă în el /un pelerin cu luneta în spate /prin care se poate vedea cum dorm /şi visează /în urma altui vis /visat din timpurile care îi fac să vină /de foarte departe /din alt timp /spre o formă ciudată a mirării”.

Textul, anacolut ca morfologie, acest text, îl caracterizează (in)fidel pe Corneliu Antoniu ca „*pelerin oniric*”, ca „*lunetist al realului*”, penetrabil în timp, în spaţiu, în simţiri glaciale, cum este cea din finalul declamaţiilor atributive, obsesive, cum este „*mirarea*”, mirarea noastră şi a cititorului ce-i va străbate prin lectură, oratoria.

În „**Pasărea play-back**”, eroul visului risipit (în atributivele succedări) spre unica idee a „*mirării*”, din poezia „**Pelerin**(i) **cu lentilă**”, se „*trezeşte*” în spaţiile dramaturgiei sociale, ca-ntr-un scenariu de film mut, de film rulat sub 13 imagini pe secundă: „*Şi încercarea de a mă ridica /de la sol (!): să ajung cu ochii /la geamul sarcofag o lentilă (lentila conştiinţei de sine) /în care stă întinsă pasărea play-back (pasărea-mim a realului îndepărtat) / peste care-mi trec degetele tri (discutabilă formă a lui trei ori tridimensiune) /în urmă, o melodie: Umbra imperială cu săpun la cheie /şi masă bogată /iar de jur-împrejur*(ul ei) */Doamnele felinare-vechi cunoştinţe /cu lunga lor geometrie faun*(a)*-bell /Răsfoind noul vocabular al terţilor (*?!)*-zi-noapte; /închis-deschis-în funcţie de /anotimpuri, pledoarii, imnuri, secole...”*

Divergenţa, nu convergenţa, este valoarea optică a „*lentilelor*” Corneliu Antoniu.

Nu încercaţi să priviţi, să ascultaţi, să percepeţi stările onirice. Trăiţi, numai, plăcerea instinctivă a călătoriei poetului în vis, călcând pe urma cuvintelor lui, ori în plămada lor confesivă, dăruită nouă spre meditaţie transcedentală.

NICOLAE AREFU

Motto : *Că povaţa este un sfeşnic bun şi lege o lumină* (Pilde C.6.23)

Născut, la 20 septembrie 1938, în comuna Arefu, jud.Argeş.
A absolvit şcoala tehnică de maiştri, în Timişoara.
- A debutat, în 1970, în revista Pagini Dunărene.
- A publicat „**Rogoz înflorit**”, editura Sinteze, 2006.

În prezent, lucrează la romanul „**Plantaţia de măceşi**”.

Apare în „Antologia literaturii gălăţene contemporane”, graţie izândirii unei singure cărţi „**Rogoz înflorit”**, (Ed. Sinteze, Galaţi, 2006) şi a unei „promisiuni de roman” (ne)intitulat „**Plantaţia de măceşi**”. Democraţia, libertatea scrisului, e un drept al tuturor. Poţi citi toate bibliotecile lumii, poţi absolvi toate universităţile „on line”ori „on desk” şi să nu scrii nici un „*apostrof literar*”. Poţi numai, cu cei şapte ani de-acasă, însă, învălui în mister cuvântul, de Dumnezeu dat mamei să-şi descânte fiul cu duh, adică scriitor să fii până dincolo de moarte.

Şcolitul sprijină relativ arta. Nu putem însă ignora şcoala, erudiţia artistului, care poate tulbura hazardul creaţiei artistice cu noi aureole, soarta disputei spiritului cu marea dilemă a fenomenelor sociale, moral-nemorale, adică istorice, cu micile, greu de observat de puţini observabile, detalii ale comportamentului omenesc, semnifi-cant.

Avertizându-ne parcă despre viitoarea lui scriere, despre romanul promis, în (post)antologie, Nicolae Arefu, ne prezintă, deschizător de antologie, fragmentele: „**Ghilotina de măceş**” şi „**Beteala de mesteacăn**”.

Prima povestire, consemnată cu I, ne aşază în „*bucuria venirii pe lume a unui copil*”, alături de bucuria cumpărării unei maşini Dacia, vestitei maşini comuniste.

Textul narativ este limpede şi clar lămuritor de personaje, de relaţii determinative, a unor simple manifestări de comportament: *„…Margareta a născut în ajunul Crăciunului o fetiţă cu ochi căprui şi chipul de culoarea mierii topite, fără să scâncească la desprinderea din placentă, ceea ce le-a uimit pe asistente…”*

Scriitorul ignoră în sintaxa frazei (cum se vede şi în cea de mai sus) subordonările gramaticale ale propoziţiilor, de dragul subordonărilor ideatice, plastic-ideatice: *„fără să scâncească la desprinderea din placentă*” se acordă cu Margareta, nu cu fetiţa. Punctul s-ar fi cuvenit a fi fost apăsat în locul virgulei de după cuvântul „*topite*”. Astfel, fraza propusă de scriitor, frază început de povestire ar fi avut forma următoare mai corectă, gramatical şi mai bine-determinantă a etapelor naşterii unui „*om*”: *„Margareta a născut în ajunul Crăciunului. O fetiță, cu ochi mari, căprui, şi cu chipul de culoarea mierii topite, a venit pe lume fără să scâncească,* (chestia cu desprinderea din sau de placentă e nepotrivită în acest context de „curăţenie a procreării”), *uimindu-le pe asistente.”*

În subcapitolele II, III, ale fragmentului, scriitorul îşi începe cu sârg romanul **ce nu s-a tipărit încă**. Tema este a unui roman-obsesie, petrecut, întâmplat în timp şi spaţiu comunist. Subiectul, „*o nemernică acţiune securistă de racolare a unei croitorese, Margareta, într-o postură, într-o misiune de spionaj*.

Croitoreasa este şantajată de securitate să-şi contacteze primul soţ, Rareş Tărchilă, care a „emigrat mişeleşte într-un stat imperialist – America”.

Şantajul are suport scrisorile - şapte scrisori – scrise de „*emigrant*” soţiei lui în care îi cere să-i trimită de „bună voie” copilul în capitalism:Vlad, întâiul şi ultimul născut în familia Tărchilă. Margareta, croitoreasa, dovedeşte calităţi de spioană. Primeşte nume conspirativ Magnolia. Virgil Tălmăzaru, noul ei soţ, cel de pe „*creanga uscată*”, nici nu bănuia… de tranzacţia securităţii cu soţia lui.

Sunt multe de comentat, citind, acceptând subiectul, acest subiect specific romanului de spionaj, în care se desfăşoară scriitorul Nicolae Arefu. Ignorând amănuntele stilistice, cele de formă şi conţinut, cele de relaţie între detalii faptice şi dependenţe afaptice, povestea te îndeamnă să afli un deznodământ, al unui „comun- fiind” comunist .

Povestea, intitulată „roman în devenire”, cea a „**Ghilotinei de Măceş**” ne zugrăveşte oroarea, teroarea, putregaiul unei societăţi poliţieneşti-securiste în care ne-am consumat vieţile, noi, generaţia scriitorului.

Cu mai multă grijă faţă de metodologia textului, faţă de „*posibil ca veridic*”, faţă de „*veridic imposibil*”, creaţia epică a domnului Arefu poate izbândi numele de creaţie literară.

Concret, în diegeticul de tip literar nu-şi au loc expresiile, mai mult sau mai puţin (a)tentaţii metaforice: „*Copiii sunt palmierii familiei*(?)… *cel cu mecla de jidan* (?)… *cotârle fioroase* (dacă-i câine slab, leşinat, javră, cum poate fi fioros?…). Dialogul dintre Margareta şi Virgil, soţul ei – „*creangă uscată*” – seamănă cu cel din „Tanţa şi Costel”: „*Margareta, beteala nedumeririi mele… Virgile, te rog, nu-mi induce o stare de nelinişte… Eşti fatalist, Virgile! Şi asta nu-mi place (la tine)…” Ironia nu se află la locul potrivit nici în scrisorile soţului emigrat, Tărchilă: ”Margareta, prima mea petală a iubirii…*”

Scrisorile pe care securitatea i le citeşte, din mâinile ofiţerilor de securitate, sunt evolutive ca scop, dar prea frumos aranjate în cerinţe, prea „*cusute*" în conținut previzibil.

Din nou fraza nu este „*ruptă*" unde „*trebuie ruptă*" literar. De exemplu într-una din aceste scrisori, americanul sentimental, îndrăgostit de petale primare, „*glăsuieşte*" astfel: *„Margareta, sunt neliniştit în ultima vreme şi-am scris două scrisori". Corect ar fi fost, chiar de nu vorbim zilnic româneşte: „Margareta am fost neliniştit în ultima vreme. Ţi-am scris două scrisori. Sau excesivul „care", ce nu-şi are loc într-o scriere „cărturărească", din aceeaşi scrisoare: „În situaţia în care mă aflu eu nu pot veni în ţară fiindcă mă înhaţă faimoasa voastră securitate despre care…"*

Ori, excesul lui „fiindcă", în*: „… nu trebuie să te sfieşti fiind-că eu știu ce nebunie e la voi şi taman pentru asta vreau să-l am pe Vlad aici, în cursul acestui an. După bacalaureat, fiindcă m-am şi orientat la ce universitate să-l dau, pentru cibernetică…"*

Frază discutabilă din multe alte unghiuri de prospecţie stilistică**.** Dar, fără prea multe comentarii, antologiile se scriu alfabetic, iar „*Oameni care fug de moarte, aleargă după ea*", ne avertizează scriitorul, prin gura lui Democrit, într-un mot(am)o frumos consemnat – light reason for beeing writer, „*motiv*" al creaţiei sale viitoare.

ION AVRAM DUNĂREANU

Motto: *Toate fluviile curg în mare, dar marea nu se umple, căci ele se întorc din nou la locul din care au plecat.*
(Ecleziastul cap.I-7)

Născut, la 18.03.1953, în comuna Rediu, jud. Galaţi

A absolvit Facultatea de Agronomie (1976) şi Facultatea de Drept din Iaşi (1981)

- A debutat, în 1971, în revista de cultură „Ecou" – Iaşi, cu poezie.
- A publicat „**Labirintul tăcerii**", Editura Hypatya; „**La peştera vântului**", Editura Edit Press, Galaţi (1998); „**Realitatea orei**", Editura Eminescu (2001); „**Între limite**" , poeme, Editura Scrisul Românesc (2006).

Este membru al Societăţii Scriitorilor „C. Negri“.

Premiul special, pentru poezie şi pictură, al Uniunii Juriştilor din România, Societăţii Academice „Titu Maiorescu“ 1998.

Actualmente, magistrat la Curtea de Apel Galaţi.

Experimentează rima şi ritmul în manieră clasică şi modernă. Unicitatea stilistică a detaliilor cromatice, mângâiate ocelic, eufonic, susţine o idee bine determinată, o idee filosofică ori nefilosofică cu îndemânare „*meşteşugărească*” înrămată în text.:„*Plutesc ceasorni-ce-le printre noi /cu nepăsarea grea de sensuri ude /iar liniştea – o mare de-ndoială/mă părăseşte, nu mă mai aude. ce veche-i luna de sub care/ne-apropiem prin clipe mute, noi /iar stelele cât s-au răcit de mult/ acum când viaţa creşte între noi (sic?) Izvoarele din jurul nostru încă ard /şi ne petrec c-o mare nepăsare /Dă foc la catedralele ce vin /Pe marea dintre stele plutitoare /O iarbă tristă dintr-un anotimp jucat /la zaruri de o mână ce nu iartă: Ţi-aduci aminte? încă n-am plecat /din gândul tău, o clipă-ngândurată* („**Jucat la zaruri**”)

Aceeaşi cerbicie ideatică abordează şi în specia textului– vers liber ori cvasiliber de obligaţiile prozodiei moderne. Cerbicie experimentată, de această dată, în favoarea expresiei poetice ca însumare ludică a cuvântului semnificant: „*Alerg prin viaţă plin de anotimpuri /(împovărare sentimentală şi conştiinţă a unei vieţi împovărate) /şi de tunete arse de-ncercări /(experienţele dramatice ale trăirii) /eu m-am născut cu Ceru-n sânge /(conştiinţă a testamentului adamic)… pe unde s-au pierdut speranţe mari în timp /şi chiar eclipse de-ntuneric (pleonasm dezinvolt)…Alerg, dar existenţa mea /timidă-mi existenţă selenară / Stă încă umedă pe-un ram de vis… doar între ceruri şi pământ* /(antropie platonică, cosmogonie exacerbată).

Septada poetică prinsă în „Antologia literaturii gălăţene” se descumpăneşte uneori prin prea multe, prea apăsate cumpene fără ciuturi în fântâna cuvântului salvator de însetare scriitoricească.

Credinţa poetului, I. Dunăreanu, în detalii, îl îndepărtează de metaforă, de acel „*fără de care*” poezia devine naraţiune deşartă, de prisos asemănată cu neatinsul, cu necuprinsul unei lumi: lumea metafizică, dogmatică, a credinţei în absolut.

Metamorfozarea acestor, acelor poezii, care nădăjduiesc visul perfecţiunii stilistice, printr-o reluare a actului lor volitiv, a stadiilor lor germinative, instinctiv germinative, este marea izbândă a creaţiei poetice.

Truda eliminări, reduceri, optimizări expresiei poetice iniţiale, dă satisfacţia apogeului evoluţiei perfecţiunii creaţiei.

Conştiinţa acestui apogeu este mereu şi trebuie mereu umbrită de îndoială, îndoială în prinosul cuvântului sonor, veridic, omniscient.

În poezia domnului Dunăreanu este pregătită pânza compoziţiei tematice, dar lipsesc relaţiile estetice ale „*tenelor*”, ale proiecţiilor, ale perspectivelor, „*murale*”, ale reliefurilor-basorelie-fice care să monumentalizeze plastic ideea.

Relaţiile de ordine, preordine, a evoluţiei sentimentului glorificat, a glorificării sentimentului unic trăit, liric trăit, dramatic cheltuit pentru o fărâmă de lumină şi iluminare sufletească. Sunt, pot fi, uşor de mânuit meta-morfic, matricele vocabulei „Dunărene”. De exemplu, în „Jucat la zaruri”, în loc de: ”*Plutesc ceasornicele printre noi/cu nepăsarea grea de sensuri ude/ iar liniştea-o mare de-ndoială,/ mă părăseşte, nu mă mai aude…”*, poetul îmi sugerează endomorfismul: „*Plutea ceasornicul prin noi/ cu lungi bătăi de aripi nude/prin liniştea răsfrântă-n doi/ ce stă-n timpane şi aude*/ La fel, pe aceeaşi prozodie de 12-11-10-11, catrenul: „*o iarbă tristă dintr-un anotimp jucat/la zaruri de o mână ce nu iartă/ Ţi-aduci aminte? încă n-am plecat/ din gândul tău, o clipă-ngândurată”*, ne sugerează forme duale noi, uşor interpolabile: „*O iarbă tristă dintr-un anotimp, jucat /la zaruri de o mână-nvolburată/ Ţi-aduci aminte numărul furat /de gândul tău şi clipa-ngândurată?”*

Evident hazardul creaţiei dintâi, cuvintelor răsărite în celuloid, este îndestulător.

Nu şi conectabilitatea lor la expresie, la expresivitatea compoziţiei artistice.

Această cerinţă stilistică este truda michel-angelică a sculptu-rilor poetice, apolinice ori dionisiace, vrednice şi nevrednice de admirat, cum ne ademeneşte în cărţile sale poetul Ioan Avram Dunăreanu.

ION AVRAM

Motto: *Toate graiurile gurii mele sunt intru dreptate, în ele nu este nimic sucit şi fără rost* (Pilde C.8.8)

Născut, la 10 decembrie 1951, în localitatea Cudalbi, judeţul Galaţi.

A studiat la Liceul nr. 2 *Calistrat Hogaş* din Tecuci, unde îl găsim şi ca membru-scriitor de poezie al cenaclului literar *Calistrat Hogaş*.

A absolvit Facultatea de Construcţii din Iaşi.

• Redactor la publicaţia săptămânală *Noduri şi Semne* (1990-1995), a săptămânalului *Imparţial* (1995-2000), al revistei culturale *Dominus* (2000-2005); în paralel, este colaborator al cotidianului *Viaţa Liberă* (unde i-au apărut până în prezent peste 600 de texte), publicând săptămânal cronicile Cenaclului literar *Noduri şi Semne*.

• Debutează, în 1996 cu romanul „**Aşteaptă-ne, Lazăre!**”, la Editura *Noduri şi Semne* .

• A doua carte de proză, „**Prin Văile Golgotei**”, apare în 2002, la Editura *Dominus*, ca o continuare a primei cărţi şi ca o anticipare a celei de-a patra, cu titlul „**De ce zâmbeşte Sara (Manase)** ” – toate trei constituindu-se într-o trilogie

• „**Zgomotul şi hârtia**” – a treia în ordinea publicării, s-a născut dintr-o selecţie de proze scurte publicate lunar în revista *Dominus*. Cartea este publicată la Editura Vinea, prin grija poetului Mihail Gălăţanu – pe care o şi prefaţează, de altfel.

• Publică în revistele *Noduri şi Semne*, *Dominus*, *Porto Franco*, *Dunărea de Jos*.

Membru permanent al Cenaclului *Moldavia* din Iaşi, participând – ca poet – la spectacole de muzică şi poezie (recitându-şi versurile) pe scenele unor oraşe din Moldova.

În anul 2000, înfiinţează, împreună cu alţi nouă scriitori gălăţeni, Asociaţia Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice (A.S.P.R.A.) „GRUP ZECE”, cu personalitate juridică, unde activează şi astăzi.

Nu ştiu câte case a construit inginerul constructor Ion Avram dar de una sunt sigur, de casa-tărâm a scrierilor lui literare.

Nici de câte „stele în frunte” cad în biografia, în curriculum antemergător antologizării scrisului lui, nu am ştire, cunosc şi recunosc însă steaua talentului său.

Scriitor-căutător de noi forme literare care să tulbure conţinu-tul cu adânci semnificaţii. Cărţile lui, ca gen literar, sunt romanţe sacrosante, nuvele şi schiţe lirice, psihologice, dramatice.

Liricul pregăteşte psihologia. Sufletul, în logii religioase, dezbate drama; temă socială ori fenomenală până dincolo de lege, cutumă, traumă, sentiment, până la epuizarea faptică a întâmplărilor naturii umane.

Natura umană reală şi imaginară, reală la începutul oricărei povestiri Avramiene, devine imagine mitologică în finalul aceleiaşi povestiri.

Spaţiile diegetice, ale întâmplărilor înrudite parcă genealogic, inductiv, spaţiile liniare ori în spirale genetice, etimologice, spaţiile cuvântului tulburat cu bici de foc în rostire, onomatopeizează stările spirituale, determină ritmuri flexibile în marea dispută a ideilor reprezentative.

Titlurile „schiţelor sale înrudite cu nuvela lirică, cu romanul psihologic”, ne luminează lecturarea, ne îndeamnă lectura şi credinţa în „*oglinzile frumos sfărâmate*” ale peripeţiilor interioare şi exterioare psihice, mărturisite ca fapte ale devenirii spirituale.

Toate aceste „titluri” sunt reunite de autor în „**Antologia Gălăţeană**”, ca, sub numele de, Trilogie: „Așteaptă-ne Lazăre!”, „Prin văile Galgotei”, „Manase”. În toate aceste „*peripeţii psihice*”, scriitorul surprinde trăirea iovică, în dialog cu Dumnezeu, cea nedrept pedepsită ca experiment al trăiniciei, duratei, intensităţii iubirii de Dumnezeu şi a iubirii lui Dumnezeu de om.

Această ultimă reciprocitate, a faptelor înfăptuite de om şi de Dumnezeu, constituie atmosfera dogmatică, metafizică, a scrierilor amintite, a prozei Ion Avram.

Plecându-ne fruntea în faţa acestei mari teme, care oricând poate fi considerată platonică, prin acordare de primordialitatea ideii, în defavoarea realului grosier, concret, material, distructibil, măsurabil empiric, prin experienţă şi experiment umilit de senzaţii, temă esenţială a

creaţiei Ion Avram, să privim cu atenţie textul-fragment Manase, cel dăruit nouă în Antologie.

Pornind de la întâmplarea catastrofală a Mogoşoaiei – navă ce s-a scufundat cu 200 de pasageri la bord, scriitorul descrie, în felul lui, original (vom vedea în ce constă acest fel original) durerea unei mame de a-şi fi pierdut fiul. Fragmentul numit „Manase**”** începe (după capitolul introductiv) astfel: 1. „*De când i s-a prăpădit feciorul, Chiva lu' Deju adoarme greu şi doarme greu. De la gânduri şi de la visuri (*vise*). Nu poate să creadă că-i mort. Şapte ani au trecut şi tot îl mai aşteaptă. Că, dacă l-ar fi văzut mort, pus în sicriu şi slujit de preoţi, ar fi crezut şi poate, s-ar mai fi linîştit*”.

Numai din acest tablou se desprinde „*metafora epică*” a scriitorului. Fraza nu este lăsată să „*curgă*” întreagă în respiraţia lui şi în gândul nostru. Sunt rupte de propoziţia principală „*cauzalele*”, care întemeiază stâlpii durerii. Da, cauzalitatea durerii.

„Chiva lui Deju adoarme greu şi doarme greu din cauza gândurilor şi a viselor” se transformă în rostirea lui Ion Avram ca în textul 1. Textul, expus aici pentru un *prim proces referenţial* este scris-după cum vedeţi-în „aldin” şi în „verzal”. Aparent o delimitare a două planuri: real, în care vorbeşte scriitorul martor şi, imaginar, în care vorbeşte scriitorul erou, personificat in Chiva lu' Deju. Aparent, fiindcă dincolo de spaţiul mincinos al aparenţei, se află un scop stilistic, scop impus, şi anume, vorbirea în real este discursivă, care se mai numeşte şi *vorbire discretă***,** iar vorbirea interioară este cursivă, fluidă, care nu-i decât *continuu indiscret*. Cele două forţe, puteri ale conştiinţei, forme ale amintirii, *puterea realului discontinuu* şi *puterea imaginarului continuu***,** converg, în ideea unică a „*durerii*”, omeneşti, universală în psihic.

Iată al doilea exemplu de text cu înşelătoare aşezare bispaţială în „*op*” – uri planare: 2. Zi de zi. Seară de seară. Pe la colţuri. Pe la porţi. Îi auzi. Cum să nu-ţi dai seama cam ce gândeşte? Cam ce crede? După cum îţi spune ce-ţi spune, când trece prin poarta ei şi te opreşte şi dai să-i vorbeşti ca s-o mai scoţi din gânduri…C-o întrebi: Ce mai faci Chivo? Ţi-ai prăşit bostanii?…

Propoziţiilor scurte din „*real*” li se „*aliniază în mod eficient*” vorbirea fluentă imaginară, a unui „*cor antic*”, disimulat, reprezentat ca dispută a temei dramatice. Cel care vorbeşte este Ion Avram erou al

comunicării apersonalizate, a comunicării duhurilor apelor încon-jurătoare, a socialului tulburat de fenomenal.

De mare efect este această „tehnologizare a spaţiilor”, prin acustici diferit percepute, invers reverberate, atunci când scriitorul păstrează constant ceea ce s-ar numi în izomorfia imaginilor, invariantul sonor al unor idei. Invariant ce este determinat de caracterul ezoteric al fenomenelor conştiinţei: *„Poate crede că şi-o fi luat lumea-n cap şi a plecat cu vreuna care i-a sucit minţile”*, este invariantul de care vorbeam. El este scris în murmurul mulţimii ce (de)plânge soarta Chivei, dar şi în vorbele eu-lui martor, în vorbele „aldine” ale scriitorului: *„că, da, şi-o fi luat lumea-n cap, de ce să nu dea vreun semn… Că, da, şi-o fi luat lumea-n cap şi-o fi plecat cu vreuna, ca să scape de Anca lu' Neagu.”*

Ideea din real, cea cu detalii personificate este impersonală în imaginar, este atribuit al sinelui colectiv.

Ţesătura cuvintelor în real este lirică: *„Murmur, miere de al--bine-vorba”… ”Cocoşii-îngeri”… ”Lumina candelei-moale”.* Apoi, repetate, tot în real, ecourile acestor „bocete nebocite”, acestor „in-carnaţii” în templul sufletului, devin: *„Cocoşii în sufletul ei, îngeri”*.

Scrierile „poetului Ion Avram” se află în „trilogierea poeziei sale epice”, de până acum; iluminare a contemplaţiei profetice biblice, dedublare bi şi di-adică, ubicuă binaritate reversibilă: timp-spaţiu, sine în sine.

Subiectul „nuvelelor lirice”, devine scop secundar. Temele psihologice ce se dezbat în umbra, la sfatul acestui subiect, sunt carnea şi sângele, lutul şi suflarea creaţiei literare pe care aş numi-o, la Ion Avram, diegeticul contemplaţiei în mit a complexelor unei conştiinţe arhetipale

Manase, patron al memoriei, alungă în real drama imaginară – a pierderii şi regăsirii dumnezeieşti - din plămada fiorului, din adâncurile lui înspăimântătoare: a unui fiu, Tase a lu' Chiva. Fiu care nu era al ei, dar, care acceptase „amnezia înfierii lui”, de dragul durerii ei pământeşti. Fiu, care prin voia lui Manase, îşi descoperă identitatea în real, într-o existenţă reală „frumos indulcită de efemeri-tate”.

Citiţi „Văile”, „Aşteptările”, „Zâmbetele”, această trilogie, dreaptă şi răsplatită devenire scriitoricească, a domnului Ion Avram. Mesajul descrierii sale, ce cu trudă se cuvine a-l percepe, cu trudă (ne)cerebrală, afectivă, se află în voi.

NICOLAE BACALBAŞA

Motto: *Nu este-aşa că-n ciuda acelor proşti şi răi*
Vom fi... Mândri şi buni în veci cu ei?
(PAUL VERLAINE: Nu este-aşa?)

Născut, la 29.03.1944, Bucureşti.

A absolvit: Institutul Medico-Farmaceutic Bucureşti.

Medic, în Bucureşti la Spitalele Panduri şi Elias; şeful Clinicii de Anestezie-Terapie Intensivă a Spitalului Clinic de Urgenţă "Sf. Apostol Andrei" Galaţi; profesor la Universitatea "Dunărea de Jos", Facultatea de Medicină, Galaţi.

- A colaborat la : Viaţa Medicală; Viaţa Liberă; Antares; Dominus
- Autor şi coautor a 8 monografii şi tratate de medicină, 80 lucrări publicate; "**Fals tratat de navigaţie**", Ed. Alma, Galaţi, 1997, sub egida Ligii Navale Române; "Taci şi înoată"

Membru a Societăţii Medicilor Scriitori şi Publicişti din România, membru al Colegiului de redacţie a revistei "Antares", publicată sub egida Uniunii Scriitorilor din România; realizator de emisiuni culturale la Express Tv – Galaţi; decorat în 2005 cu ordinul "Meritul Sanitar" în grad de ofiţer şi declarat "Man of year 2005" de către Institutul Biografic American; consilier judeţean în Comisia de Sănătate – Cultură din anul 2000.

Naraţiune a faptelor reale, concrete, ce nu lasă, nu permite imaginarului să aproximeze trăirea iniţială, să edulcoreze intuiţii native.

Viaţa de medic „***la bord***" este substituită de autor vieţii oricărui „matelot". Eu-l actorial al scriitorului Bacalbaşa este atât de puternic, în peisajul dramatic al povestirilor sale, încât ai senzaţia unor scene şi înscenări shakespeariene. Spaţiile afective, cele care adună personagii – gură cască – în circul fără cupolă, în teatrul suspendat pe lume (să admirăm prostia justiţiilor, inteligenţelor cavernoase) migrează odată cu dinamica neuniformă a unui limbaj acribic, înspre, dinspre noi, spre cel care le calcă în picioare cu amintiri proaspete, făcându-ne părtaşi ai lucidităţilor retorice, provocatoare de luciditate, aşa cum ele se clădesc în suma vocabulelor – pietre zgrumţuroase, frumos rostogolite în timpanele

noastre, însetate nu de auz ci de adevăr relevant, ingenuu relevat, acceptat, fără întortocheată căutare a ideii.

Textele, subiectele, tematica lor, la scriitorul Bacalbaşa Nicolae, sunt forme plastice limpezi, scrise pentru un frate mai mare, scriitorul erou, autoportretizat, care ni se autoportretizează pe proprie răspundere: credinţă în veridicul întâmplării de a fi fost făptaş la cucerirea Troiei, în vremea anticului amintirii sale, în vremea confesiunilor, mărturisirilor postrevoluţionare, care, în scrierea domniei sale, nu mai sfârşeşte revoluţii ce n-au început, nu(mai)sfârşeşte cugetarea timpului pierdut.

Scenariul shakespearian de care vorbeam, cel suspendat în ochii noştri ca izbândă a rostirii *„pe înţelesul plebeului citadin*”, este declamat în propoziţii scurte. Dialogurile interioare şi cele exterioare se reunesc înfrăţite de *„o idee cuţit”* pentru a ne străpunge hamleti-anic: *„Am văzut dar am tăcut*”… *„şi odată cu foamea şi scan-dalul*”… *„Ala, tolomac, nu pricepe nimic…” „ - Tibi, ce au ăştia cu mine?*”, *„Păi, my friend, te-am păcălit!”*

Scriitorul continuă, în acest fragment de roman, limbajul în argou, cu jargonul - sare şi piper - reportericesc.

Prin asta, naraţiunea, diegeticul Bacalbaşian se apropie de reportaj din infern ori, deseori, ascuns în cambuza durerii trăirilor dramatice, de memorial al prigoanei sufletului său prin lumea obscură (post)comunistă, cea plină de prizonieri ai cugetării libere la nimicul ori la întregul eliberării noastre din, de (ne)înţelepciune. Da, din negândire – flagel deseori constatat de scriitor a bântui lumea pelerinajului său prin lume.

Fără a-şi propune ori premedita un gen literar consacrator, o aură antologică ant(post)umă, medicul Bacalbaşa Nicolae ne vindecă prin vraja-anestezică a frazei sale, de scufundare în leseferism, în jemafism, în jurnalism vulgar, propunându-ne reanimarea spiritului literar veridic. Altfel spus, omul de ştiinţe medicale vitale, scriitorul medic Nicolae Bacalbaşa, nu aspiră la „genuri literare consacratoare de eternităţi şi nemuriri false”, dimpotrivă, ignorând „genialitatea” lor, făţărnicia acestor genuri, practică stiluri diferite de scriere, perfecţiuni eterogene de limbaj, foarte adecvate textului şi subiectului tematic în dezbatere. Acceleraţiile, vitezele acestor dezbateri se află în noi, cei revoltaţi, posibil revoltaţi, ca şi scriitorul, pe o lume „cu fundu' în sus” ce numai în lentila minţii îşi va

avea şansa îndreptării simetriei ei, prin legi şi legislaţii scrise pe muchia cugetului omenesc.

Fraza scurtă; scurtă cât o respiraţie de om îmbrăţişând un catarg, sfinţeşte tărâmul de metal plutitor al vaporului ca pe un spaţiu etnic, ca pe un nostalgic ţinut românesc.

Mă întorc la întâia povestire din Antologia gălăţeană a prozatorilor, scrisă de scriitorul Bacalbaşa, intitulată: „*Avem noi aici o plângere despre dumneata*”. Ni se deapănă riguros, fără menajarea verbului şi a copulaţiei lui, povestea unui furt de alimente de la „*cambuză*”, de către comandantul-căpitan al navei Cotnari. Eroul, medicul Bacalbaşa, este ofiţer III în acest spaţiu al amintirii deprinderilor comuniste de înfometare prin proces verbal a unei mulţimi cinstit – truditoare în vitregiile naturii, mulţimea echipajului navei. Numai că, democraţia, spiritul democratic, a ajuns şi în mijlocul oceanelor planetare, pe care le străbătea fragila mândrie apusă comunistă, flota românească.

Ofiţerul III, se implică în fapta echipajului de a înfrunta hoţia căpitanului şi a clicii lui nenorocite.

Eroul medic, cinstit în aprovizionarea cu alimente, ca şi în diagnosticarea necinstei, ales fiind în această „cinstire” de cele două sindicate: de la punte şi de la maşini, ca „om de încredere”, înfruntând pânda „clicii comuniste”, de la comanda navei, fiind apărător al „mulţimii înfometată mişeleşte”.

Conflictul, ipostazele lui dramatice, nu este scop literar. Momentul culminant ca şi deznodământul povestirii este spontan reliefat, cum numai într-un jurnal de bord descrie faptele, cu nemiloasă cronologie, în strictă şi nemijlocitoare ordine divulgatorie, un căpitan de cursă lungă în infern.

Scriitorul ofiţer III, domnul Bacalbaşa Nicolae foloseşte aşa zisa scriere de rangul trei, în care părerile despre faptele altora nu sunt inserate în text, pentru a nu tulbura realitatea faptică a evenimentelor în derulare. Scrierea de acest nivel se mai integrează în categoria „scrierilor de scenarii” pentru un eventual pictural”, pentru un adevărat „trip în spaţialitate holografică”.

„*Hoţul*”, căpitanul hoţ de pe Cotnari, avea să fie pedepsit nu de oameni, ci de mare, de Dumnezeul mării – Poseidon. În text această justiţie divină e redată galopant cu 100 de noduri în gât pe secundă: „*Din aroganţa şi suficienţa lui nu mai rămăsese nimic…Peste patru zile eram*

la Bucureşti. Îmi spune nevastă-mea: - Ştii s-a scufundat o navă românească în Mediterana. Sunt trei dispăruţi. Am ştiut, din primul moment, că era vorba despre nava lor şi că el e mort. Cum? Nu mă întreba, că nu ştiu”.

Cum de a ştiut că va muri „răul” înaintea „binelui”, scriitorul Bacalbaşa, ştim noi”. Până în acest moment al justiţiei divine, el a fost „binele” ce a înfometat „răul”. Şi îşi dorea din plin stârpirea „răului omenesc”, chiar acolo în neantul purificator de fiinţe, în infinitul mareic, agrest, al spiritului său democratic.

ANGELA BACIU MOISE

Motto: Gura şi-o deschide cu înţelepciune şi
sfaturi pline de dragoste sunt pe limba ei…
(Pilde 32.26)

Născută, la 14 martie 1970, în Brăila.

A absolvit Facultatea de Drept Bucureşti, Facultatea de Comunicare

• A debutat la Revista „Amfiteatru“, 1987, prezentare de Radu G. Ţeposu.

• A publicat următoarele volume: „**Fragmente dintr-o cavatina**“, versuri, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1994; „**Ce departe e iubirea aceea**“, versuri, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1995; „**Maci în noiembrie**“, versuri, Ed. Dacia, Cluj, 1997; „**Sentimente captive**“, versuri, vol. Antologic, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1997; „**Mărturii la sfârşit de veac**“, publicistică, vol. I, Ed. Arionda, Galaţi, 2000; „**Trei zile din acel septembrie**“, versuri, Ed. Limes, Cluj, 2003; „**Dragostea ca o mângâiere de fiară**“, versuri, Ed. Sinteze, Galaţi, 2003; „**Tinereţe cu o singură ieșire**“, versuri, haiku, traducere franceză-engleză, Ed. Dacia, Cluj Napoca, 2004; „**35**“, plachetă aniversară, antologie, poezie, Tipografia „Don Star“ , Galaţi, 2005; „**Mărturii dintre milenii, Interviuri 2008**”, editura Limes-Cluj; „**Frați tărcați**”, poezii si carte de colorat pentru copii, Ed.Pax Aura Mundi”, Galati, 2006 ; „**De mâine până mai ieri, alaltăieri**”, versuri, Editura Limes

• Prezentă în peste 12 antologii de poezie, 1 c.d. colectiv, 4 dicţionare

Peste 30 de premii naţionale şi internaţionale pentru poezie şi publicistică

Jurnalele ei, des invocate *act al creaţiei literare*, ne apleacă fruntea în capcanele epicului confesiv, în foiletoanele dramelor cotidiene. Revoltată pe timpii destinului călău, pe ghilotina iubirii neîmplinite, iubirii făţarnice şi totuşi vindecătoare de (ne)iubire, iubirii de mamă, de floare, de om, Angel(ic)a MOISE BACIU ne scrie scrisori din eternitate, din nemiloasa eternitate a surâsului demiurgic, prin care, despre care, vorbim în şoaptă în umbra marelui necunoscut-cuvântul nerostit.

Lumea este analizată de poetă prin faptele temporale, prin faptele sale temporale, prin ceasul oprit din bătaie în diluvii sociale. Lumea poetei Angelice este despuiată de fenomenal, este săvârşirea păcatului adamic înainte de creaţie, de prejudecata şarpelui viclean. Lumea este îmbrăţişată – totodată – de *poeta suspinului divin* A. B. Moise, aşa cum este: mai puţin bună, în loc de rea, mai puţin frumoasă, în loc de urâtă, cu braţe calde, sincere, cu ochi uimiţi, deschişi pe detaliu.

Semnificaţia, mesajul gesticulaţiei, invocaţiei epice, lirice, se află în avântul cuvintelor rostite, nu în cuvântul potrivit la locul potrivit, care se înalţă ca o iederă înmiresmată în edificiul afectelor, în aula limbajului poetic.

Poeta Baciu Moise impresionează prin spontaneitatea acestei comunicări poetice, prin arbitrul liber şi liberalismul ideologiilor poetice. În ***Antologia literaturii gălăţene***, cu modestie nedisimulată, ne prezintă spre lectură, spre lecturarea „principiilor ei estetice”, o schiţă sentimentală epică – „Femeia nisipurilor” şi poemul-icoană închinat, doamnei Lizeta Susanu, (mama poetei) intitulat „**Scrisoare pentru mama**”.

Ca-ntr-un curriculum de preţ, poemul începe astfel: *„Am ajuns la 38 de ani/şi am trăit mai mult de 80, de 100 de ani, în pielea mea de copil timid/, prea timid, cu ochi mari negri/ (autoportret alb-negru) Plângeam din orice…mă împleticeam la fiecare pas./Mâna mamei, dreaptă, îmi strângea încheietura mâinii(mele) stângi (ca) să nu cad/…*” (frumoasă şi de preţ aşezare în fiinţa mamei).

În structura epică a poemului, dincolo de cursivitatea şi fluenţa epitetelor metaforice, se dezbat idei filozofice ori numai cunoscutele filozofii existenţiale, maxi-minore pentru evaluări morale: „Mama era

singurul meu rost”. „Adolescenţa, o oarecare luciditate…”, „Iadul e aici pe pământ!”, „După 35 de ani nu mai (scrii) jurnal, totul se scrie direct pe suflet..”

În „Schiţa lirică”, Femeia Nisipurilor dedică, cu aceeaşi firească deprindere confesivă, dedică cititorului, tainic-posibilului-lecturant-destinatar al scrisorilor sale orientale, al scrisorilor expediate din „*bucuria însingurării ei în iubirea noastră de a trăi*”, întâmplarea de a fi alt-fel iubită, în alt fel „*preţuită*”. „*Eu*” pasiv, „*Eu*” meditativ, „*Eu*” interior şi interiorizat, iată cum ne ademeneşte *poeta visului infinit*, Angela Baciu, în *nisipurile* clepsidrei răsturnată în amintirile ei: „*Viaţa a început din nou pentru ea…Îl privea. Stătea în stânga inimii ei, pe nisipul cald, cu picioarele (umezite)de apă. Îi urmărea liniile trupului. Era ispitită să-l ia în braţe, să-i sărute ochii, gura, să-i şoptească te iubesc, dar nu făcu nici o mişcare. El dăruit somnului se lăsă iubit de iubirea ei…” „… deodată se trezi… O prinse în braţe şi o sărută cald pe frunte, pe ochi, pe umeri… Apoi intrară în mare… ar fi mers cu el (oriunde)… până dincolo de capătul lumii…*”.

Această iubire, a poetei-erou diegetic - Angela Baciu este şi iubirea noastră. Prin întâmplările iubirii ei am trecut şi noi. Meritul, valoarea acestei scrieri stă în tulburarea amintirii noastre, în trezirea amintirilor noastre la viaţă, la o mereu infinită credinţă în freamătul sufletelor-întrupate. Angela Baciu scrie precum respiră şi respiră în scris, pedepsindu-ne să o preţuim aşa cum este, fiinţă angelic răzbunată pe destin, prin iubire, prin iubiri purificatoare.

EUGEN BANŢA

Motto: *Ca merele de aur pe poliţi de argint,*
aşa este Cuvântul spus la locul lui. (Pilde: cap 25.11)

Născut, la 11.12.1940, în Tg. Bujor, jud. Galaţi
A terminat Şcoala Medie Mixtă din Tg. Bujor (1956-1960)

• A debutat în ziarul „Viaţa Nouă“ din Galaţi, al cărui redactor şef era atunci poetul Valeriu Gorunescu.

• A publicat: în 1984, ciclul de poezii „**În cel mai simplu grai**“; în 1991, volumul de versuri „**Crochiuri în vid**“ ed. Porto-Franco Galaţi, „**Alchimia durerii**”, „**Edenul de lângă mine**”; în 2005 volumul de

versuri „**Vernisajul amintirii**“ la Ed. Sinteze, Galaţi, în lucru, „**Rădăcinile lui Adam**“, proză, „**Nisipuri mişcătoare**“, proză, şi „**Plutonul de execuţie**“ – poezie.

• A publicat la revistele judeţene „Pagini Dunărene“, „Incandescenţe“, „Porto Franco“ etc, la Ploieşti, la revista „Sinteze literare“, „Contemporanul“ 1961, „Ateneu“la Bacău, „Cronica“la Iaşi.

A obţinut: Premiul al II-lea la Festivalul de poezie „C. Negri“, 1984; Premiul al II-lea, la Festivalul „Cântarea României“, 1991; Premiul I, la Festivalul de poezie „Gr. Hagiu“.

Poezie închinată verbului a iubi şi substantivului iubire. Motivele religioase ale „păcatului primar” sunt adăugate „ei”, fiinţei „evice”, fără de care „el” nu ar fi călătorit în lumea frumuseţii statuare, prin care „adamicul poet”se visează nemuritor.

Eugen Banţa este dedicat, se dedică teluricului, prin detaliile structurii operei sale poetice, celor cinci volume-cicluri de poezie publicată între 1984 şi în prezent.

Titlurile ne prevestesc corpul fizic al cuvintelor înmănun-chiate pe sensul cuvintelor, relaţiile dintre semnificant şi semnificat. Claritatea temelor ne este dezvăluită de titlul cărţilor prin „*simplu grai*”, până dincolo de „*Edenul…amintirii*”.

Stilul abordat, măiestria versificaţiei, este clasică, este dulce şi glorioasă izbândă a frunţii îngândurate, a pleoapei alungită pe irisul irizat al privirii în lume, în lumea contemplaţiei estetice – cea bătută cândva cu tălpile desculţe de trăirile empirice ale poetului erou.

Iată câteva dintre paginile esteticului Eugen Banţa, câteva dintre „orânduirile lirice ale poeziei lui: „*N-am urât nimic în lumea asta /Umbra să mi se plimbe prin cuvinte /…înfiate de ploi şi de ninsori /credinţei câinelui am să-i cer iertare / voi dezlega ferestrele în zori /să-mi duc în spate întinsa depărtare…”* („**Statuia frumuseții lumii**”)

Frumos mesaj al comunicării, (pre)destin al (ne)învrăjbirii argumentaţiilor ei. Sinceră şi meticuloasă aşezare în idee. Drum ascendent al tropicului, în determinarea sensului semantic. Drum care „se repetă” şi în alte poezii, ca un fir de arnici în „ştergarul de nuntă a ceremoniei retorice”: „*De ce cămaşa se-ntunecă pe mine /de ce se miră carnea ce n-o mai poate coase /mă ştie de o viaţă pe de rost (în oase) /şi în cearşaful minţii (fără de ruşine) /Mai este nevoie de o ninsoare /lungă*

cât toate iernile mele /să te desluşesc îndeajuns /întemeietoareo de patimi (şi floare) /făcându-mi ochii să ningă (pe-ascuns) Dă-mi timpul înapoi /cu aerul ce mi se cuvine/cu apa şi frunza, cu tăcerea pietrei de sub paşi /Doamne, ştiu de ce cămaşa se-ntunecă pe mine! („**De ce cămaşa se-ntunecă pe mine**”).

Eugen Banţa edifică ideea nu numai de dragul tropiei, determinării figurilor, expresiilor, prin substituţie, prin înlocuirea succesivă a peisajului cuvintelor cromatice, ci prin valorificarea metalogismelor, elementelor logice ale ocurenţei textuale.

Poetului nu-i sunt străine detalierile structurale, figurile de dicţiune. „*De ce cămaşa se-ntunecă pe mine*” este o grupare fonetică cu precădere asonantă, în care vocalele a, ă, e, (zece la număr) pozitive, şi u, i (două la număr), negative, construiesc forma plastică principală, (retorică - în acest caz), construiesc sunetul, ezitarea cogitativă, şi înseninează meditaţia ontică. Aşa încep poemele Banţiene. Cuantumul, ponderea vocalei în vers scade, (dia)sistolic, extrasistolic, în favoarea consoanei, aliteraţiei. Cum, evident, se întâmplă în următorul vers: *„de ce se miră carnea ce n-o mai poate coase*”.

Nevrozanta „s”, fricativale „s” (două ca număr) sugerându-ne inconfortul cămăşii pe trup şi, invers, a trupului „oprimat” de căma-şa, ori numai germinat de ea, se coalizează cu „d, t”, cu ostilul, cu duritatea cămăşii, cu întunericul ei, cu adormirea trupului în moarte – prin consoanele „m, n” şi vibranta lui carnaţie - consoana „r”.

Plasticul şi plasticizarea sunt realizate de Eugen Banţa şi în celelalte poezii – mănunchiuri editoriale, evolutive ca sunet şi înţeles, ca preocupare a meşteşugirii estetice, clasic-estetice, a confesiunilor lirice: *„În râu mă voi preface, de nu vii/ sau într-o ploaie mă voi… furişa/să te ajung cu lacrima…,tu ştii/ ajută-mă, de vrei să pot visa/”* („**De vrei să pot visa**”) *„… Se limpezeşte Lira şi nu se mai ascunde/ ursele apasă (pământul) tot mai grele/ Un dor de frunză verde (în inimi) ne pătrunde/ când ne-mpletim privirea, cu noaptea, prin perdele/”*(„**În edenul toamnei**”).

Eugen Banţa poartă (ne)împovărat toposul plaiului Sud-Mol-dav, frate Horincelor mânate spre Prut, văr şi nepot şi nu ştiu câtă rudă apropiată Cornilor, Vârlezilor, Jorăştilor, însinguratelor mănăs-tiri Adamice, ale dealurilor Bursucani şi Bălăbăneşti, ale sufletului omenesc, cel cu nume de poet, cu „dragă inimii cântare” a unei bătăi de inimă mai

mult pentru noi. Citindu-i cărţile, acceptaţi şi dumnea-voastră cântecul Eugen Banţian al eternităţii noastre comune.

CRISTIAN BIRU

Motto: *În societate, ca şi în artă, monologul preceda moartea*
(ALBERT CAMUS)

Născut, la 18 august 1969, în Galaţi.

• A publicat următoarele volume: „**Kykekoa – seminariile crimei**”, 1992; „**Omul de carne**”, 1993; “**Cartea profului de română**”, 1994; “**Bătăuş în cârciuma blues-ului**”, București, 1995.

Scriitor ce experimentează canoane pe „feţele budiste” ale realului moral, estetic, istoric, până dincolo de cât vede un truditor literar schimbarea la faţă a cuvântului; acelaşi la prima vedere, pentru toţi, diferit ctitorit de „unu” ce se află în „doi”, Cristian Biru.

Este caracteristică acestui scriitor dedublarea, multiplicarea, foldierea psihică, dinspre cuvânt bine tăinuit de arhivar, înspre cuvânt frumos divulgat de scriitor.

Această însufleţire a lecturilor, a trăirilor atente, pasive la început în memorie, se consumă, în naraţiuni repezi, cu repeziciune uniform presărată în text: reuniune a sintaxei şi morfologiei întime ce din plin struneşte, îndeamnă şi zideşte în scris literar, tânărul-bătrân, ingenuu-devastator de mituri, absolventul de litere facultative, profesorul de litere îmblânzite, Cristian Biru.

Aceste divizări multiplicative se află numai în energia furtunos consumată de scriitor înainte, mereu în imprevizibil, în câtă „neaşteptată viziune” are creaţia lui, proza lui, pe care o citeşti, aşa cum el o scrie, cu înfiorare şi reînfiorare de cuvânt tainic mărturisit.

În „***Antologia literaturii gălăţene contemporane***” volumul II (a prozatorilor), Cristian Biru, ne prezintă 16 pagini de literatură, de bună calitate, dintr-o „faţă” a creaţiei sale în proză, intitulate, la un loc, „**Cavalerul de nisip**”.

Pornind de la legenda Tăietorului de Capete, care judeca faptele omeneşti în deşert, la Siiţi, după dogma-catolică (un prim contrast!) „*Nici o infracţiune nu e minoră*”, care – ne spune autorul – avea la bază

convingerea unui ordin castilian foarte vechi, convingerea că cine minte poate să ucidă (un soi de cine fură azi un ou mâine va fura un bou – de la noi), autorul îşi „*construieşte Cavalerul de nisip*” cu paşi mici, cu spaţii frumos străbătute, prin întâmplări de basm: „*Într-un mic regat din deşertul Iordaniei, regele Milan de Aragon se pregătea să moară înconjurat de cei doi fii ai lui Alphonso şi Diego… care aşteptau cu emoţie un testament politic* (alt contrast)”.

Voi numi „contraste” la Cristian Biru, acele cuvinte cu bună ştiinţă folosite de el pentru a nu cădea în strictă contemporaneitate cu „basmul povestit”, pentru a „universaliza” timpul legendar până la nivelul comunicării în prezent**,** prin cuvinte din jargoul prezentului, citadin.

Timpul universal al povestirii, comută cu timpi cristianici, cu timpi gnotici, cu timpul etnic al dogmei în desfăşurare, din plin risipită în conştiinţa justiţiară a timpului istoric.

Regele *Milan de Aragon* este un cruciat supravieţuitor , hăituit de selgiucizi în Deşert, pe Drumul care duce nicăieri şi salvat de tuaregi, aşezaţi în viziunea lui agonizantă, în Arca (lui Noe). După această aşezare a cruciatului Milan, a catolicului Milan, în neant, Cristian Biru ne provoacă în lectură, în „*lecturarea*” acelor vremi evocatoare de justiţie talmudică, de chisos, renunţând la religiile timpului real, cel pentru care „*personajiile*”, prinse în deşert de propriul lor miraj, îşi (ne)vrednicesc existenţele reale.

Nu înainte de a-şi organiza spaţiul social, juridic al existenţelor fantomatice, dogmatice. Cum? Ca-ntr-o lume reală, foarte aproape de lumea noastră reală: „*Milan a înfiinţat Sfânta Hermendad, a ales un Cortes (*parlament*) care să ia cele mai importante hotărâri şi a decretat (*ironic contrast, universalizare temporală*) un singur impozit pentru orice tranzacţie comercială, impozit numit Alcabala ca şi instituţia (*din nou contrastantă*) care-l strângea, ce vremuri dogmatice…*” Arca se „*dezvolta economic*” ca orice „*citadelă civilizată*” din comerţ. Nu orice fel de comerţ: „*Un comerţ straniu cu o populaţie necunoscută. Noaptea, beduinii, plecau (*în deşert*) cu carele pline de sare şi dimineaţa se întorceau cu carele pline de aur*”.

Tot regele Milan îl înscăună pe Tăietorul de Capete, pe justiţiarul talmudic, în funcţia de conducător al armatei, pe care a numit-o Legiunea cavalerilor întunecaţi. Ni se explică în text şi legenda acestei legiuni: a cavalerilor purtători de măşti de argint, pregătindu-ni-se noi scenarii

dogmatice, ce vor culmina cu reînvierea cultului justiţiei talmudice - într-o altă formă: „*cap pentru cap*”, în loc de „*dinte pentru dinte*”.

Tăietorul de capete care - aşa se părea- murise odată cu, sau, ceva mai înainte de moartea lui Milan, se reîncarnează, este reîncarnat, în fiul cel mic al regelui, Diego.

Fiul cel mare, Alphonso, intră în stăpânirea realului. Fiului cel mic îi revine stăpânirea irealului.

Există în această povestire doctrina magică a deşertului ca reflexie a neantului mareic împietrit. Deşertul fiind o mare pietrificată, în al cărui adânc umbrele foşnitoare ale valurilor nisipoase sunt fiinţele justiţiare ale dogmaticului, ale absurdului în credinţă, ale intoleranţei în faptic.

Prinţul Diego, ajunge – în metafizică existenţă - să înhame un câine, câinele Hamas, la plug (ironie, legendă, contrast dogmatic – de această dată). Nici magului solicitat să vadă în timp dogmatic comportamentul uman al prinţului Diego, nu-i vine să creadă, comportamentul acestuia în (in)uman, în absurd…

Astfel, în acest fel, Cristian Biru ne ademeneşte în scrierea lui ca într-un basm românesc scris în altă etnie, într-o etnie supranaturală, cu alte valori morale dogmatice, cu alte înfăţişări sacre.

Taglabiţii, Filistinii, popoare fantomatice în deşert, uimesc, prin legendele lor, relativa societate supravieţuitoare numită Arca (lui Noe), din care speranţa vieţuirii în eternitate, în vegetativ teluric, emană în vieţuire imposibilă, dogmatică.

Frumos joc al întâmplărilor – legionare, al diegezelor docte, cum numai un Cristian Biru ne poate oferi, atunci, acolo, unde cărţile lui sunt scrise pentru noi.

Citiţi „**Omul de carne**”, „**Kykekoa**”, „**Bătăuş în cârciuma blues-ului**”, „**Cartea profului de română- profesor Bourceanu**”; al lui, al meu, al câtorva generații de elevi ai Liceului V.Alecsandri şi ai Liceului Al.I.Cuza, şi-i veţi înţelege stilul, mereu nou, proaspăt, în neliniştea unui epic unic, original, devastator de prejudecăţi estetice.

PAUL BLAJ

Motto: *Planurile se întăresc prin sfaturi; luptă-te cu luare aminte*.
(Pilde.cap.20.18)

Născut, la 25 august 1977, în Craiova
Student anul, IV Litere, Bucureşti

• A predebutat în: revista Bibliotecii Municipale, revista liceului teoretic „Spiru Haret"

• Debut literar: Romania literară, 1997

• A publicat în reviste ca: România literară, 1998, Eminescu, Facla litera-ră, revistele locale,

• Debut editorial: „**Muream Vorbelor**”, Ed. Napoca Star, Cluj, 2001

• Alte apariţii editoriale: „**NUMEN. Gestul Drumului**”, 2001; **Monedele Tristhaliei**”, 2002; „**Valsul Vocalei**”, Ed. Napoca Star, Cluj, 2005.

• Prezent in antologiile: „ **Prinos**”, Ed. Teodora, Tecuci, 2003; „**Scutură-ne Toamna**” (antologie underground), Ed. Napoca Star, Cluj, 2005.

Redactor fulgurant la „Facla literară”, şi mai statornic la „Trepte”

Liră hăcuită de braţe lungi, de lungi falange mângâietoare. Sunetul poeziei lui se afundă în noi, cei din scaune fără „armchair”, fără echilibru, în amvoanele ascultării, ca-ntr-o fântână ascultătoare de cântări nebune. Apoi, sfidând cumpenele astrale, penetrat sferic în plane estetice, sunetul se amestecă în labirintul suflării noastre, cu nemiloasă prosternare, în crucea, în troiţele ideologice ale mântuirii noastre: semn că simfoniile nu sunt decât scrisori de dragoste în sol major”, cu titlu „te iubesc”, semn că „uvertura” este preludiul nefiinţei care ne aşteaptă, îngenunchind scufundarea în verb, semn că efemeritatea este o altă înfăţişare a timpului nesfârşit, trăit în prezent cu evlavie dogmatică.

Paul (de) Blaj – nume de sfânt autohton, este purtătorul unor cărţi *(de credit*) sentimentale rare. Poet produs de timpul democratic, necunoscător de oroare şi atrocizare cenzurală comunistă, elitar comunistă, se manifestă în text credincios detaliului şi prozodiei moderne.

Temele canonizării stilului său sunt – până acum – unite în patru cărți cu titluri provocatoare de incursiune în cuvânt, în metafo-ră, într-o religie purificatoare de asceze laice.

Metoda, paralelismul eu-lui martor cu eu-l erou, îl „prinde bine” în „portretul poetului postmodern”, numai la nivelul ideii, care este a

noastră, a celor din măsura, din matricea existenţei cotidiene finite, a celor ascultători de legi şi fără-de-legi urgent-guvernate par(a)lamentabil. Dumnezeul din cer este pentru poet un dascăl al tuturor pe pământ: *„Bătrânul dascăl scria cărţi/cu umbrela aproape. Pe aceste /cărţi mai scria şi dedicaţii în care/ne sublinia numele cu roşu./ Ce să fi greşit la numele nostru,/mă întrebam şi visam eu noaptea/, ca o teză cu nota zece?/ În cer, Tu Dumnezeule, luai stiloul în mână/ şi toată binecuvântarea curgea/ în viaţa aceasta roşie ca o cireaşă de mai./ Ţi-am pus (nota) zece, Doamne,/ strigam eu fericit,/ sărind gardurile spre Ozana*” („Cea frumos curgătoare”). Un „dascăl” ce „împuterniceşte” cu harul binecuvântării, (bunei cuvântă-ri) pe copilul-poet Ozanic.

Meritul ierarhizării ideilor, în această poezie, (ca şi în cele din **Antologie**) îl aşează în „modern”, în ordinea evolutivă a dezbaterii tematice, alături de „grija”, de „subordonarea”, de „înfrânarea” metaforei libertine. Un postmoder-nist, abordând aceeaşi temă**,** a lui Dumnezeu în cer şi pe pământ, ar fi substituit fraza astfel: ”*Pe aceste cărţi (Dumnezeu) mai scria şi dedicaţii în care ne sublinia numele cu roşu*”- frază detaliu sacru, cu teribil detaliu cotidian (cum găsim în multe „scrieri poeţeşti”, din prezentul continuu al hazardării ex-uber-ante): „*Dumnezeu scria cărţi de credit şi declaraţii de venit şi impozite pe valori adăugate şi taxe de confort în paradis…*” (sic!) Paul (de) Blaj, dincolo de text, ori chiar prin text discursiv, ne mărturiseşte suprastructura operei sale, ce nu se vede în realitatea lingvistică a metasememelor ei, a unităţilor ei validate obtuz. Iată „forma suprastrucutrii”, relevată în oglinda lui „sunt”, prin retoricul „ce” – eu-lui ce conjugă iubirea ei”, în două fragmente epice: 1. „*unele păsări mi le faci umbre/ ce frumos îţi aşezi cuvintele/pe valul de linişte/ …unele păsări mi le faci umbre/*” („**O cola după o pizza**”) 2. „*cu noaptea mă judec pentru visele tale/ am avocat un trandafir ofilit…*” („**Fulg de porumb**…”)

Suprastructura operei Bla(jin)iene este suferinţa iubirii: regăsite, pierdute, speranţă a devenirii.

„***Silabisindu-mă***”, în acest poem parnasian, poetul îşi reneagă pofta versului alb, răzbunându-se parcă pe hazardul viclean al cuvântului dintâi: „*…mă cere Clio ţie să mă ningă /cu ochii în plecări ca de secundă /o lume vreau în mine să se stingă) şi fapta să îmi (fie, iubirii), mai profundă. Iată un poet care vine în antologia gălăţeană ca oaspete de preţ la „cina înfruntărilor danubiene literare*”.

AUREL BURICEA

Motto: *În sensibil, identitatea devine fenomen. Intriga Altuia cu Acelaşi nu este echivalentă cu deschiderea Altuia spre Acelaşi*
(EMANUEL LEVINAS: 1906-1995)

Născut, la 27 octombire 1943, comuna Ulmu, judeţul Brăila

Şcoala general,ă în satul său natal, Liceul Vasile Alecsandri, Galaţi, şi ultimele două clase la Liceul Nicolae Bălcescu, Brăila (1962), Facultatea de matematică din Galati (1966)

Învăţător (1962-l964), Profesor de matematică, 1964-2009. Director coordonator(1980-1989) la Şcoala generală din comuna Ulmu.

• Membru al Uniunii Scriitorilor din România, din 1990

• Colaborări la reviste : Romania Literară, Contemporanul, Argeş, Tribuna, Astra, Săptămâna, Alamanhul literar, Familia, Tomis, Dunărea, Dunărea de jos, Axioma, Literatorul, Literatură şi Artă-Chişinău, Renaşterea culturală- Buzău, Salonul literar, Poesis, Convorbiri literare, Helis, Oglinda literară, Prosaeculum, Flacăra, Luceafarul ş.a

• La propunerea lui Matei Călinescu debutează în revista Argeş în l968.

• Debut editorial în ”**Caietul debutanţilor**”, editura Albatros, 1977

• Operă tipărită: „**Sarea neagră a nopților**”, poezii, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1979; „**Clopote de magneziu**”, poezii, Ed. Cartea românească, Bucureşti, 1981; „**Elegii nocturne**” , poezii, Ed. Dacia,1988; „**Poeme de dragoste**”, poezii, Ed. Porto-Franco, Galaţi, l990; „**Axioma sacre**”, eseuri, Ed. Danubiu, Brăila, 1997; „**Sonete pascale**”, sonete, Ed. Danubiu, Brăila, 1999; „**Arhivele cerului**”, eseuri, Ed. Danubiu, 2001; „**Haiku**”, ed. Danubiu, 2001; „**Povestea unui suflet**” , sonete, Ed. Danubiu, 2002; „**Scara din Ulm**”, sonete, Ed. Scrisul românesc, 2003; „**Între număr și cuvânt**”, sonete, Ed. Danubiu, 2004; „**Masca unui înger**”, sonete, Ed.Danubiu, 2006; „**Vocaţia prieteniei (*amintiri cu Fănuş Neagu*)** ” Ed. Danubiu, 2007; „**Vama din rod**” , sonete, Ed. Danubiu, 2007; „**Umbre de vise**”, Ed. Danubiu, 2008; „**Scriitori brăileni de azi**”, eseuri, 2008, Ed. Danubiu; „**Cântecul reginei**”, sonete, Ed. Danubiu, 2009.

• Este prezenat în „Dicţionarul Academiei române" p.711,2006, „Dicţionarul biografic al literaturii române", 2006, p.236, 2006, „Istoria literaturii române de ieri şi până astăzi" (Marian Popa), „Prima verba" (Laurenţiu Ulici-l995), „A doua carte cu prieteni" (Fănuş Neagu - 1985), „Scriitori şi parabole" (Gh.Pituţ-1982), „Dicţionar cu scriitori români" (Mircea Zaciu-2000), Florentin Smărăndache (SUA-Helluo librorum 2009) etc. Este în antologia „Sonetului românesc" (Radu Carneci -2009), „Prezenţe brăilene în spiritualitatea românească", (Teodor Buculei, 1993-2005) etc.

• Premii literare: Premiul de debut al Editurii Dacia (1979), Premiul "Panait Istrati" al Uniunii Scriitorilor, 1984 pentru volumul de poezii "Sarea neagră a nopţilor"; Premiul Editurii Timpul, 2002, pentru volumul de eseuri "Arhivele cerului"; Diploma de excelență pentru întreaga activitate literară acordată de Direcţia judeţeană pentru Cultură, Brăila; Diploma de excelență a Bibliotecii "Panait Istrati" pentru întreaga activitate literară, 2003; Premiul internaţional de poezie "Antares" pentru volumul de sonete "Masca unui înger", 2007, Diploma Academiei române, 2oo9.

Despre opera scriitorului Aurel M Buricea au scris peste 100 de critici literari în cele mai prestigioase reviste literare.

Har unic şi unică revelaţie, poetul surâsului divin

Poezie aristotelică în conţinut, medievală ca formă, universală în mesaj liric. Absorpţie a lirei în sonet. Logică, fizică şi morală antică , purtată în cristianic pentru o nouă filosofie, ce-n dogma poartă interpretarea lumii. Retorica şi oratoria, în acest sens, utilizează din plin relaţia, axioma şi „o vreme a rostitului oprimat de cuvânt, de topologia şi toposul duhului respiraţiei divine în adamic."

Toată această explorare a surâsului divin se desfăşoară „scenic", „melodic", „instinctiv de curat", cu har unic şi unică revelaţie, între eu-l singular, social şi pluralitatea indefinită a naturalului astral, între asceză-prizonierală şi slobozenie-meditativă, între/întru cardinalitatea câmpiei infinite-Bărăganul, topogan oprimat de cumpene dinamice în albia râului pietrificat de... ascultare. Eternitatea, măsurată cu ceas diurn, sideral, azimutal, de matematici-anul – poet, Aurel Buricea, nu-şi află mulţumirea în numărare ori în număr, supus diviziunii lui doi: pară, impară rezidualitate şi satisfacţie a existenţei efemere.

Putem întări aceste observaţii generale despre poezia azi dezbatută, cu exemple particulare cursive, dar de teama (ne)împietării dreptului la lectură a celor interesaţi, nu vom subiectiviza mai mult generalitatea asumată ca notă critică obiectivă. Evident subiectivitatea este binară şi hrăneşte interpretarea diho-tomică, incompletă a textului, până la sărmană afirmaţie ego-istă, fără justificarea logică a răului şi binelui degustat afectiv, fără strădania scufundării în structura textului, spre a supravieţui adevărului nesubiectiv, să-i spunem, impulsului distructiv al evidenţei înşelătoare.

O cale, în care cred, o metodă pseudo-carteziană, foarte aproape de „*ce s-a spus frumos şi adevărat, frumos de adevărat*”, în „*tezele plastice numite sonete*”, ale poetului Aurel Buricea, este, cea fără patos asumată, analiza matricii imaginilor şi simbolurilor diferenţiate, combinate, tulburate pe firul de arnici al ideii tematice, pe faţa nevăzută a lucrurilor simple, nu pe obscuritatea vederii noastre înceţoşată de gloria prejudecăţii.

Poetul Aurel Buricea, în nivelul zero al hazardului cuvântului ales, în rostire mută, hieroglifă, este instinctiv scrib al „prea-plinului trăirii poetice”. Se aşază între arhietip şi mit, între mit şi om, între cuvânt şi număr, între Dumnezeu şi noi.

Important este să observăm că Aurel Buricea nu este numerolog-pitagoreic, ci geometru în două ipostaze: euclidian şi hilbertian.

Geometru euclidian, utilizând cercul şi dreapta(ca cerc absolut). Geometru hilbertian, dezvoltând incidenţa, ordonarea, congruenţa, axiomatic, în/pe imagini izomorfe, cu rigoare dogmatică.

Relaţia „ între”, de exemplu, ca relaţie de ordine a unor elemente filosofice (teluricul, fiinţa, astralul; Tatăl, Fiul, Sfântul Duh; cuvântul, conştiinţa, numărul) au structura logică dată de implicaţia: B este între A şi C dacă C nu este între A şi B, iar A nu este între B şi C.

Implicaţie greu vizibilă pentru critici impresionişti, pentru critici sub-I-activi (I=ai=eu).

Deci să ne sprijinim afirmaţiile pe text, pe textele a trei cărţi: Cântecul Reginei, 2009, Umbre de vise, 2008, Între număr şi cuvânt, 2004, toate tipărite la editura Danubiu, din citadela Brăilei literare.

Iată implicaţia – poetică de astă dată – a creatorului de sonete Aurel Buricea, în volumul „**Între număr şi cuvânt**”:

Aş sparge-n palme noaptea cea mai lungă

Ca pe-o frunză arsă de al toamnei jar,
din cioburi de armuguri să-mi fac altar,
blestemul Tău, Doamne să nu m-ajungă

Lasă-mă să zbor în plutiri de fluturi
ca să fiu mireasmă de fân şi trifoi,
amână cât poţi judecata de-apoi,
când din albastre bolţi visări scuturi.

Între număr şi cuvânt fă-mi loc divin,
să fiu apărat de gerul luminii,
să scap de infinit şi să mă închin.

E noaptea-n necuprins atât de rece
încât a-ngheţat şi glasul grădinii,
prin inima mea umbra lunii trece.

Alternanţa silabelor scurte şi lungi, anacruza urmată de troheu, spondeul urmat de dactil, sunt aleatorii şi (des)ordonate, prozodia endecasilabelor semănând cu fuga unui copil în amurg, cu, la trap şi la galop, biciuitul cal de câmpie, pe drumul retrograd al unui călăreţ, alungat din soare în Ciulinii Bărăganului. Prozodie oscilantă între adonic şi alcaic. Uneori presărată cu vers alexandrin: de 12-13 silabe.

Matricea imaginilor consecvent repetate în spaţii metrice, ametrice, îi aşază sonetul în regim nocturn.

Noaptea este (aici) temporală, „*cea mai lungă*” (primordială), la începutul sonetului, şi întindere „*atât de rece*”, încât, „*polară, astrală*”, „*a îngheţat şi glasul grădinii*” (superior vorbei omeneşti).

Noapte panaceu: „*prin inima mea umbra lunii trece*”. Imagi-nea toamnei, atenţie, nu este simbolul timpului sedimentat, dimpo-trivă a unui pârjol vegetativ, „*dulce jar*” suportabil.

Dumnezeu, în lungimea sonetelor sale are multe sălaşuri divine, cum ar fi „*locul divin*” dintre „*număr şi cuvânt*”: dispută Leibnitziană cunoscută, în ceea ce priveşte întâietatea lor, reflexie a gândirii platoniene.

Relaţia fundamentală a filosofiei este „văzută”, de Aurel Buricea, în ordinea: Neant=Dumnezeu, Fiinţă=Om, Devenire=Înger. „*Înger care strigă*”, precum în proza marelui Fănuş Neagu, de care este legat liric

„**poetul de la Ulm**”, din vecinătatea Mohrenilor, cei care din „cioburi de amurg îşi fac altare”, pentru a nu fi atinşi de „*blestem dumnezeiesc*”.

Relaţionarea cu „*între*” nu este întotdeauna explicită. Fiinţa este uneori între două „*neanturi*”. Fiinţa noastră, ori a poetului: „*zborul în plutiri de fluturi*”, „contopirea cu mireasma fânului” sunt „tot altare” ale fiinţei, altare-neant. Sălaşe telurice de rugă existenţială, de fugă în ex-siterul (înafara) predestinatei „judecăţi de apoi”, superioare, condamnare la „*infinitul* (in)*existenţei absurde*”.

Folosind o variantă de (re)ordonare, aşa zisa axiomă a alegerii, în lecturarea împreunată a versurilor 4 şi 8 (esenţiale în sonet), cu versurile 9, 11, 12, 14, obţinem rezumatul „estetic al geometriei hilbertiene- Aurel Buricea”, ca substitut al sonetului de mai înainte:

Blestemul Tău, Doamne, să nu m-ajungă,
Când din albastre bolţi visări scuturi.

Între număr şi cuvânt fă-mi loc divin
Să scap de infinit şi să mă închin.

E noaptea-n necuprins atât de rece
Prin inima mea umbra lunii (pe)trece.

Sextetul , acest sextet, este un „kern”, un „kern-ef”, un „nu-cleu-sâmbure” al sonetului. „Ef” fiind relaţia. „Ker-ef”, nucleul izomorfismelor imaginilor antropologice, prin care, Aurel Buricea transformă trinitatea: Dumnezeu, Cuvânt, Om, în pseudo-geometrie.

Visul, o nădejde încărcată de păcat, este imagine-invariant, a-vatar al existenţei post-endemice. Tot prin aceeaşi axiomă, iată sone-tul-nucleu al „logosului sfânt”: *Stă-n puterea Ta, să-n vii Marea Moartă,... /Între cer şi gând, ruga mea e poartă* (o nouă relaţie „între”).../*Doar după moarte este înviere* (reflexia rugăciunii)... /*Se schimbă vremea şi se face miere* (s-ul imaginii sumbre a timpului perisabil).../*Ca un copil agăţi de sufletul meu/ Visul unui vis visat de Dumnezeu* (aliteraţie ce sugerează pro-pagarea Cuvântului pe/spre Om, un vuiet al mâniei divine pe om).

Astfel de armonii imitative, onomatopeice, umple „carnea sonetului Aurel Buricea”, dar şi cadenţa metaforelor de preţ: „*în potirul jertfei apune clipa*”; „*cerul pipăit se despică-n două*”; ”*între ieri şi mâine, memoria mea*”; ”*infinitului din mine i-am făcut palat*”; ”*viaţa mea nu-i decât uşă spre îngeri*”; „*roteşte, Doamne, mai încet compasul/ măsoară-mi cu toamne gândul şi pasul*” (din volumul „**Între număr şi**

cuvânt"), *„între atomi şi gând, flux de lumină/ se aude-n cer Dumnezeu cum suspină"; „de-o viaţă călăresc un cal albastru/ nechiază depărtarea suită-n astru"; „ între lut şi Sfântul Duh, negre ninsori/ când pe calea luminii înveţi cum să mori"* (din volumul „**Umbre de vise**"), *„cânt de regină ,se-aude-n tulpină/ sfinţii suspină la mine-n grădină"; „am să fiu mire peste adormire"; „în rit cosmic, naşte altă lume/cine poate Doamne, iar să şi-o asume"; „azi învăţ alfabetul tăcerii din greu/ în oglinda care suspină Dumnezeu"; „ninge peste infinit cu plasmă/ sunt locuit de-o altă fantasmă"; „munţi de speranţă se macină-n vale/ între ieri şi mâine nu găsesc o cale*". (din volumul „**Cântecul Reginei**")

Aceasta este substanţa lirică a sonetului Aurel Buricea. Relaţia „între" nu-i decât partea interpretativă a tropilor estetici şi a sensului expresiilor simbolice. Numai călătorind în „cenuşele" Bărăganului, precum în tulpina unui Ulm-etnic, ce umbreşte inima arsă de toamnă, a poetului, putem simţi eternitatea la ea acasă şi „teama de necuprins", cântată şi plânsă avramic pentru noi, cei nevăzători de îngeri.

NINA CASSIAN

Moto: *În puterea limbii este viaţa şi moartea*
şi cei ce o iubesc mănâncă din rodul ei
(Pilde:cap.18.21)

Născută *Renée Annie Cassian,* la 27 noiembrie 1924, Galaţi.

• Debutează editorial în 1947, cu volumul de versuri suprarealiste „**La scara 1/1**".

• Realizează traduceri remarcabile din Shakespeare, Bertolt Brecht, Christian Morgenstern, Iannis Ritsos şi Paul Celan.

I se decernează în 1969 Premiul Uniunii Scriitorilor din România.

• În Anglia îi apare volumul de versuri „**Call Yourself Alive**" şi, în Statele Unite, „**Life Sentence**", traduceri reuşite ale volumelor din ţară, precum şi volumele inedite „**Take My Word for It!** ", „**Blue Apple şi Lady of Miracles**", care se bucură de succes. Susţine recitaluri de poezie şi publică în reviste americane.

• În anul 1994 i se decernează "Leul literar" de către New York Library. În 2005 lansează la Institutul Cultural Român din New York al

treilea volum memorialistic, „**Memoria ca zestre.** *Cartea a III-a*”. Prestigioasa editură america-nă Norton îi propune editarea poemelor sale scrise în limba engleză în cadrul seriei Selected Works, o performanţă pentru o poetă sosită din Estul Europei.

Cărţi publicate în România: „**Sufletul nostru**”, ”**An viu**”, ”**nouă sute şi şaptesprezece**”, ”**Horea nu mai este singur**”, ”**Tinereţe**”, ”**Versuri alese**”, ”**Vârstele anului**”, „**Dialogul vântului cu marea**”, „**Spectacol în aer liber**”, „**o monografie a dragostei**”, „**Să ne facem daruri**” , „**Disciplina harfei**”, „**Sângele**”, „**Destinele paralele**”, „**Ambitus**”, „**Cronofagie**”, „**Recviem**”, „**Marea conju-gare**”, „**Loto poeme**”, „**Suave**”, „**Spectacol în aer liber**” – antologie, „**O sută de poeme**”, „**Viraje**”, „**Îndurare**”, „**Numărătoarea inversă**”, „**Atât de grozavă**” şi „**adio**”, „**Confidenţe fictive**”, „**Jocuri de vacanţă**”

Poemele sale au apărut în revistele americane The New Yorker, Atlantic Monthly, New England Review şi American Poetry Review.

Acest c.v. este preluat și prelucrat de pe:
http://ro.wikipedia.org/wiki/Nina_Cassian.

Poetă, traducătoare, memorialistă emblematică pentru istoria literaturii române. Născută la Galaţi în zodia Scorpion: 27 noiembrie 1924, cu numele de Renee Annie Cassian, va deveni Nina Cassian, va deveni „***memorie şi zestre***” a cuvântului rostit pentru noi din dragoste, din adâncă tulburare a reverberaţiei lui în sufletul nostru.

În oraţia Cassian Nina, în poemele ei clar evocatoare de trăiri poetice, fundamentul stilistic se edifică prin relaţiile antropologice ale creatorului cu fiinţa creată. Verbul drag poetei este substras din fiind, ca infinitivul a fi, conjugat temeinic în timpii existenţiali ai iubirii, ai deznădejdii de a iubi, ai insatisfacţiei de a fi fost iubit. Opera poetică, în sinteză, este un detaliu infinitesimal, algoritmic depănat, prin vecinătăţi senzoriale dependente: lanţ trofic al întâmplării iubirii, al genealogiei firului divin, ce ad-umbreşte revelaţia, incantaţia, adoraţia imposibilei scufundări în relevat, incantat, adorat.

În „**Antologia Gălăţeană**”, ne sunt dăruite, spre cunoaştere şi amintire a operei sale, zece poeme, din volumul: „Spectacol în aer liber - o altă monografie a dragostei”.

Titlurile poemelor sunt direct evocatoare, motive şi motivare accesibilă a unor picturale tematici evolutive. S-o ascultăm pe Nina

Cassian în „**Ardens**”: „*Eu am ars în soba verde/ El a ars în soba neagră/ Focurile noastre-două-/ se urau ca două triluri şi când am ieşit prin hornuri/ fumurile noastre-două/ au slăvit acelaşi idol/ şi-au murit de-aceeaşi moarte.*” Poezie athanor, catharsis, ardere purifi-catoare de suflete-pereche, binaritate, dualitate eliberată de „preju-decata (ne)contopirii”, ca idol unic al contopirii contrariilor.

În „**Aur şi umbră**”, se îndepărtează de imaginea înşelătoare a omului iubit, apropiindu-se prin antiteză de „cea dintâi mângâiere”, de „dulci vertebre nemângâiate”: „*Coastele mele ascund/ O inimă sumbră./ Rămâi în aur rotund/ Nu intra-n umbră/ Nu deveni aproapele unor zone funebre/ Rămâi pe clapele/ dulcilor mele vertebre/ Pe coastele mele de soare/acolo, rămâi!/ Pe suprafaţa strălucitoare/ a mângâierii dintâi.*”

Poemul este, totodată, înşiruire de porunci, de incontestabile porunci ale iubirii jertfite pe altarul umbrei şi luminii. Respiraţia de şapte-şase silabe pe minut este cea reală, omenească, mulţumită de izbânda iubirii câştigate prin autoritatea „sfatului” senzual.

Astfel de exerciţii hipnotice, cabalice, sunt deseori împlinite de poetă pentru a evoca, demonstra, atesta, detaliile reunite ale iubirii ei faţă de iubitul veşnic indefinit, veşnic la pândă în aşteptarea izbăvirii strădaniei iubirii de sine.

În „Intimitate”, poeta schimbă registrul simfonic al decla-maţiei, al enunţării faptelor de a fi fost ori de a fi iubită. Intimitatea este un strigăt (pe)în singurătate. Acordul tacit al singurătăţii, cu noi, cu lucrurile cel mai apropiate nouă, din zona fierbinte a existenţelor cotidiene: obişnuinţa, tabietul, deprinderea metabolică a papilarităţii, ceaiul, fumul de ţigară, ca elemente profane ce zidesc sacralitatea paharului cu vin cristanic, iudaic, rabinic, sunt furtunos, armonios, în ritm sexsta-silabic, astfel depăna-te: „*Pot să fiu singură/ Ştiu să fiu singură/ E un acord tacit între cre-ioanele mele/ şi copacii de-afară/intră ploaie/ şi părul meu străveziu/ Fierbe ceaiul zona mea de aur (crepusculară)/ chihlimbarul meu pur şi fierbinte/ Pot să fiu singură/ Ştiu să fiu singură/ scriu la lumina ceaiului / „Vreau să fiu singură*”, lipseşte din poezie. Că nu vrea să fie singură, poeta ne mărturiseşte în ultimul vers.

De reţinut cum Nina Cassian rupe ritmul iniţial al confesiunilor ei poetice, în favoarea „furtunii gândurilor tulburate de spirit”, în favoarea singurătăţii devastatoare.

În „**Dialogul vântului cu marea**”, eul martor, personificat dual (din nou dual) ca vânt şi mare, devine eul erou, devine călătorul geamăn, îngemănat de neantul dintre fiinţă şi devenire. Mai aproape de „fiinţă”, acest „neant”, al poetei Nina Cassian, ignoră timpul făcând pe plac spaţiului (nu se aude curgerea nisipului în clepsidră, nisipul nu este încă prins de clepsidre) migrator, înspre Devenire. Poeta sacrifică sentimentul omenesc înainte de a-l glorifica, pentru a intra de bună voie în „botezul pronumial eu, tu, pentru a conjuga verbele terifiante: a zdrobi, a călători, a te întoarce, a se zbate şi, în final, „a fi” nelipsitul, împovăratul a fi, de metamorfoze ale spiritului fenomenal: „ *sunt călătorul ciudat/ fără chip, pe câmpiile zării/ în părul meu păsări… se zbat/ (şi) marele duşman al nemişcării/ -Vântule, nu vreau răscoală. Nu încă!/ Mă sperie această voce: tu /Nu-mi zdrobi trupul tânăr de stâncă /Vântule, nu!Încă nu! / … ”-Mă tulbur… muşchi de apă-ncordez /De dragoste, cânt! /Fluidă, înaltă, din albie ies /Să fiu vânt, să fiu vânt! /”*

Specificitatea evocaţiei Cassiene stă în pluralizarea singurătăţii ei (uneori devastatoare, alteori înălţătoare) în împăcarea eu-lui interior revoltat pe eu-ul exterior, prea liber cugetător, faţă de întâiul tărâm al sinelui individualizat: *„Murise marea… mâna ta străină /îmi odihnea pe umăr, şi /un sânge lenevos, ca o răşină /trecea prin noi… Dar, ca la o răspântie /deodată, m-ai întors spre gura ta /şi marea, vântul, sângele-ncepu să cânte.* / („**Fără lună**”)

Eul interior este *animă* pentru eul exterior care nu-şi află stare, care nu-şi află asemănare, într-o credinţă a mântuirii, într-un, pe un drum al patimilor iubirii, iubirii de om, iubirii nesfârşite de Dumnezeu. Iată cum ni se invocă-evocă această relaţie a eu-rile în poezia „Postfaţă la o iubire sfârşită”: *„Există îndrăgostiţi fericiţi* (se induce, ca ipoteză, nefericirea multor îndrăgostiţi*)/care rămân împreună (*soluţie a fericirii de a fi îndrăgostit*)/şi-al căror sărut proaspăt (ră)sună (*nevoia de contopire triumfală*)/Auziţi, Auziţi!* (Triumf)/*Există perechi fără(de) moarte (unitate psihică e iubirii eterne)/în mişcare mareiee (*neant dinamic*)/cu o formă a inimii, poate aparte, (*anatomie abstractă*)/semănând a metaforă, semănând a idee (*eon dogmatic - soluţie transcedentală, lingvistică.*)*/” De ce „Postfaţă”? Fiindcă iubirea ei, iubirea Casianică, este, se află în noi, ca-ntr-o carte scrisă-nescrisă, dar citită de toţi şi de fiecare în „tinda” sufletului său, între două clipe de credinţă în absolut. Poeţii sunt pelerini ai singurătăţilor care se află în

bătaia de clopot a inimii lor şi în timpul liturgic al îngenunchierii lor în cuvântul de soi, de plămadă a sunetului în cuvânt.

Nina Cassian este un astfel de pelerin împovărat-despovărat de crucea memoriei ţărmului etnic, ancestral, Galaţi, tărâmului nativ, al iubirilor ei contemporane nouă, al simţămintelor noastre est-europene, balcanice, orientale şi ale vestului în care şi-a instaurat valoarea literară, asceza şi harul creaţiei literare.

IONEL FLORIN CERNAT

Moto: *Cu oricâtă dibăcie te vei război, biruinţa se dobândeşte cu mulţi sfătuitori* (Pilde: cap.24.6)

Născut, la 17 septembrie 1958, în Galați

Profesor de istorie şi filosofie, la Şcoala Gimnazială „Mihai Viteazul”, Galaţi.

- A debutat editorial cu un volum de poezie publicat în anul 2004, volum intitulat “**Ora de dragoste**” (Edit-Press)” fiind prezent şi în antologia “**Poeţii clipei**”.
- Are publicate articole în ziare şi reviste, precum: “România literară”, “Timpul”, “Astra”, “Dominus”, “Viaţa liberă”, “Antares”, dar şi pe siteuri literare, precum: “poezii.ro”, “Europeea”, “Timpul”, “Sfera”, “Agonia” şi “Romaniasf”.

Poet al metricii constante, al prozodiilor simphonice, largo cantabile şi andante. Parnas frumos abstractizat prin substituţiile repetate ale formelor concrete, raţionale, ce matricizează ideatic textul spre soluţia judecăţilor plastice.

Un singur volum de poezie: „**Ora de dragoste**”. Dacă e suficient pentru prezenţa poetului-profesor I. F. Cernat într-o anto-logie, veţi înţelege, lecturându-i poemele, frumoasele poeme ale iubirilor lui mărturisite.

Iată o primă întâlnire cu poetul religiozităţii extatice**.** Poezia „Monocerus”: „*Mă mai despică o cărare/ de cornul care-l văd pe cer/şi mă mai picură insulta/îmi vin solstiţii şi îmi pier/ Ating încet, în altă parte,/puterea trupului din os/când mă sărută înserarea/ neruşinatului folos./ Iar mâna-n degete răsfiră/ abacul sacrului destin/ când mă*

despică sunătore/ cinci mierle-n primul lor festin/ Deschid ferestre către nimeni/ presar bobiţe de piper/spre raze moi ce ospătează din lună-mi verde rinocer./ Nu coborî să-mi verşi suflarea/ licorn fatal, încă iubesc,/ mai stai puţin, când voi fi gata/ urc eu la tine să sfârşesc."

Cântec în prozodie constantă – ritm 9/8, rimă semiîmpere-chiată, cvasi-împerechiată, ce eliberează versificaţia de sonoritate monotonă. Monocerus, cinci catrene legate, dezleagă enigma atin-gerii (celor cinci mierle sunătoare) fiinţei iubitei. Astralul, prin cornul lunii, ochi şi pleoapă cerească, martor al dramelor şi dramei senti-mentale a mângâierii, sacralizează destinul omului de a iubi şi a fi iubit.

Monocerus este cerul unic al existenţei terestre, cel din ochii deschişi, ori cel dinaintea morţii, care-i tot una cu cerul dintâi al existenţei psihice. Acest lucru, aceste idei, se află în textul; în singurul text integral, prezentat dumneavoastră ca metodă nonpost-modernistă a creţiei I.F.Cernatiene. În poezia „Sadamelik", cu iz oriental, slăveşte facerea lumii, Eden-ul păcatului primar, şi de ce nu, ironia scufundării lui în cardinalitate, în *trafic de eternitate*: *„Plângându-mi zeii interzişi /am adorat prea multe stele /Le recitam poeme pe de rost /şi îmbrăcat în negre goelete/ eu colindam vâslind nocturn /prin Babilon şi sacru turn /urcam pe zece mari planete /…În Eufrat, bucăţi de chiparos /îşi înecau gemând parfumul /şi-aceeaşi mână curăţa altarul /cu-aceleaşi gesturi împărţind uiumul."*

În „**Antologia literară gălățeană**", veţi găsi nouă poezii, una „mai (în)cântătoare" decât alta.

„**Lactee**": *„…Acolo-s căile eterne /sub orizonturi licărind /Ascunse chepenguri deschise /spre timpul tânăr şi lichid…"*

„**Dual**": *„…iubirea noastră a trecut… rămâne simplă reflectare…"*

„**Oglindă**": *„…Tu eşti cu mine, straturi de lumină /şi aşteptând iubirea în popas /Am mai făcut încă un pas /spre glezna undei ce-o să vină…"*

„**Penitenţă**": „ … *cum ne puneam inele din petale /şi praf de stele peste pleoape /cum îmi zâmbeau, sclipind, iluzii /când pieptul tău era aproape!...*"

După cum vă plac, după cum acceptaţi unicitatea creaţiei lecturate, veţi afla în aceste versuri captivităţi sentimentale explo-zive, ori dulci legănări mareice, ca jubileu al clarobscurului. În acest început

literar, a poeziei lui I.F.Cernat, sunt multe momente de desprindere uşoară din epic prin inversiunea frazei, textului, prin renunţarea la adjectiv în favoarea epitetului, verbului (abundent gerunzial) în favoarea substantivului. O mai temeinică disjuncţie a dilemelor ipotetice, a relaţiilor între enunţuri care se exclud, ar estetiza (şi mai mult) peisajul metafizic, drumul metafizic al retoricii poetice, ca divulgare repetată a stărilor reflexive iniţiale, a proiectelor substructurale auctoriale. Uneori abundenţa arguţiilor diminuează claritatea şi calitatea comparaţiei, ca metaforă, ca punte modală, atributivă, necesară edificării tropiilor, determinărilor ideatice, metalogice.

Poeziile poetului I. F. Cernat, aşa cum spuneam mai devreme, sunt scrisori scrise pentru noi din captivităţi senti-mentale explozive, din captivităţi mareice-astrale şovăitoare, ca un reportaj din captivitate, foarte apropiate de poezia fixă, glosa, rondelul, sonetul. Rămâne drept şi mândru în condei corsarul iubirilor tăinuite în peştera inimii, poetul liber, poetul înfăptuitor de libertate în cuvânt, Florin Ionel Cernat, să ne uimească să ne deprindă cu uimirile lui estetice, în mândre şi viitoare oglinzi antologice.

ALINA BEATRICE CHEŞCĂ

Motto: *„I met a lady in the meads Full beautiful – a faery's child”*
(Pe câmp o prea frumoasă doamnă zării - copil de basm în rochii)
(JOHN KEATS)

Născută la 9.06.1974, în Constanţa

A absolvit Universitatea “Dunărea de Jos“Galaţi, Facultatea de Litere şi Ştiinţe, Profilul Filologie, secţia engleză-română (1993-1997)

Asistent universitar, la disciplina engleză, în cadrul Universităţii “Danubius“, Galaţi

- Membră a cenaclului “Trimbulinzii“ al Centrului Cultural “Dunărea de Jos“ Galaţi din anul 2001;
- A colaborat cu : revista editurii Centrului Cultural “Dunărea de Jos“ a apărut în antologia de poezie “**Opt încercări de-a te naște singur**“, ediţie româno-engleză-franceză, traducerea în engleză fiind asigurată de autoare; publică poezii în revistele Porto-Franco, Dunărea de

Jos, Cronica, Dacia Literară, Convorbiri Literare, Est, Colinda şi în antologiile “**Vox Juventutis**“, “**Poeţi la Castel**“ şi “**Poteci prin suflet**“

• A publicat : “**Fata cu părul de valuri**“, Ed. Evrika, Brăila, 2002; “**Viaţa cu fiecare răsuflare**“, Ed. Sinteze, Galaţi, 2005; „**Fetița de la celălalt capăt de suflet**”, 2008.

În freamătul cuvintelor ademenite de fior, poeta îşi scrie cărţile, bibliile iubirilor sale. (Cronologie, scufundare în copilărie, amintire).

Mă opresc la „**Viaţa cu fiecare răsuflare**”. Autoportretul scriitoarei se află în cuvânt temperat, în fiecare „metru silabic”, cu grijă mânuit. În cuprinsul cărţii poeta îşi construieşte sublimal, din titlurile poemelor un alt poem: *Şi fluturii sunt trişti /Atât de liberi /Resemnare /şi Neuitare /Bal August. /Eu-fericita, Eu-nefericita, /Angoasă până la sfârşit, /Eternă prăbuşire, Marea tace, /Eu - Tu himera, mereu nebuni de mai. /Cel mai frumos poem; /Cuvântul-o celulă, Scrisoare de la îngeri, /Abisul, Prim sărut. /Fără de rost aşteaptă, viaţa-n fiecare, /Aripa mea mai mare /şi Taina ploii, Stare /a Timpului pierdut…*

Titlurile poemelor, după cum vedeţi, aşezate orizontal, devin frază epică revelatoare, asemenea notelor din portativ înălţate paganinic în vioară. Nu îndrăznesc să - de teama aceluiaşi hazard - să-i adun pe „*dreaptă germinatoare de semantici*”, celelalte titluri, pentru a nu cădea în obsesiile interpretării critice impresioniste. Mă voi îndepărta de impresie încercând să descopăr analitic cauza hazardului, şi dacă există o astfel de cauză, în text.

Alina Beatrice Cheşcă, dintr-o foarte de preţ preţuire a universalului sentiment: numit, denumit, invocat, experimentat, IUBIRE, îşi, ne divulgă iubirea ei, ca extaz divin, prin, cu măiastra liră a inimii şi a cuvântului făcător de minuni: *„Blând te-am iubit /în biserica sufletului meu de atunci /Desculţă şi pură am călcat peste viaţă. /Te-am ridicat pe cruce /să-mi salvez nemurirea /să-mi ridici vălul de pe suflet /şi, copil, să mă-ntorc /în oglinda naşterii mele / Blând te-am iubit (atunci) în genunchi am oprit ceasul lumii să mai bată înspre moarte /în spatele clipei (acum) Dumnezeu mi-a zâmbit /şi-a zăbovit cu privirea peste bunătatea omenirii”*. („**Iubirea de sub un alt cer**”)

Textul se „*aşază*”, în doi timpi respiratorii – atunci, acum – precum din amintiri ne-alungă, chemarea, soarele-n priviri, şi-un dor

nebun, prin lumi, de fugă – aş spune eu, umil, în faţa iubirii ei, în alt fel trăită, mai mult decât în joc, în moarte, în viaţă netrăită.

Ca aliniere stilistică, versul este cromatizat romantic, formă estetică a unui complex freudian care, uneori, prin densitatea deziluziilor, chemărilor, întoarcerilor în tristeţea – pândă resentimen-tară, ne înspăimântă, făcându-ne părtaşi – prin lectură – la frustrare remediabilă, la iremediabile dulci-scufundări în evenimente afective comune.

Iată, aceste ipostaze, ana-lit-ice, cum sunt ele sintetizate, din nou, în doi timpi respiratori, în poemul „**Poezia de dincolo de nori**”: „*Ne-au mai rămas doar urmele/ sărutărilor prin parcurile secrete/ am traversat dragostea dincolo de hotare… Departe eşti, în amintiri va ninge/ peste îngerul cuvintelor/ vom rămâne toată moartea împre-ună…”*

Un pol, o margine a tuturor întâmplărilor iubirii, se află în peisajele ei poetice. Moartea, o vindecătoare stare a verbelor „sunt”, „iubesc”, este purificare, este athanor: „*…Ai început să numeri Doamne: auzi cum picură stropul de moarte, … Am uitat cum moartea mă aşteaptă la fiecare pas… Umărul tău îmi rezema tristeţea/ buzele tale erau acordul cu Dumnezeu/* ***moartea*** *se târa spre alte orizonturi…*”

Cel care arde mocnit, acest athanor, este şi cel care pune în mâna celei iubite scrierea testamentului vieţii, este însăşi Dumnezeu. Poeta scrie la îndemnul lui **Dumnezeu**, care i-a dăruit pentru artă pergamentul amintirii, uitării, nopţii, sângelui, singurătăţii, toate mediile devenirii, spaţiile afective ale „trăirii prin iubire: *”…Când m-am născut, Dumnezeu mi-a pus în mână o mulţime de creioane… Te-am scris în mine /în lumea asta pe care o iau în valiză /în (jurnalul) călătoriilor mele spre singurătate… Ţi-aş mai cerşi, Doamne!, o clipă de perfecţiune să mă mai atingă miracolul iubirii… Doamne!, cum sorb licoarea nebuniei!... Pe trupul meu Dumnezeu a scris cu pana visării… Doamne îţi voi scrie cel mai frumos poem despre cum am învăţat să fiu IUBIRE… Tu ai fost mereu, Doamne, în umbra poveştilor mele…până şi în hârtia în care să scriu cuvintele mele… Vezi tu, Doamne!, stropul de moarte mi-a ajuns la inimă…*”

Mările, oglinzile ca spaţii ale scufundării fiinţei poetei în neantul sinelui individualizat, sunt epidermice, epiteliare. Întoarce-rile, reîntoarcerile ca şi regretele sunt timpi staţionari respiratorii, măsură a timpilor afectivi: „*… În zadar mai dansez, marea tace… orizontul refuză sleit ziua de mâine. În oglindă imaginea-mi zâmbeşte..În zadar oglinda*

mă caută înfrigurată / petece de întuneric mi se lipesc de memorie /sunt doar umbra soarelui stins de prea multă ardere… Îngerii şi-au ars aripile pe pielea mea dezgolită /…prin sânge-mi curg buzele tale. /Am luat forma ochilor tăi /Dansez cu pielea ta desprinsă de pe suflet…”

Planeitatea, spaţialitatea, însă, are margini infinite şi generează metafore metafizice pe măsură. Determinarea temporală are profunzimi frumos elogiate în memoria sinelui suferind, martor suprem, totodată, a suferinţei de a iubi. Memorie a iubirilor frumos presărate pe tava jertfei şi a jertfirii de sine prin iubire: „… *M-am hrănit cu zadarnice utopii… Rochiile mele poartă parfumul trecerii prin deşertăciunea iluziei. Mi-am plâns iubirile… nostalgii maladive mi-am scris pe suflet zilelor de ieri…*”

Sacrificiul este un destin al iubirii Alinei Beatrice. Tot destin este şi neiubirea, în viziunea poetei, care se află acolo unde o speranţă de iubire începe. Suntem „*avertizaţi*”, astfel, că omul sigur de iubire este nefericit şi că tocmai în această incertitudine se află o altă iubire de om, de Dumnezeu. Admir ingenuitatea faţă de viforul spontaneităţii de tip hazard-logos-talkătiv.

Poezia doamnei profesoare de litere, doamnei Frumuseţe. frumos şi dramatic îndurerată, frumuseţe „*stolent by time*”, furată de zeul timp în căutările lui Over-Land Over-Star, Over-Heart, lui „peste cât aştept de la iubire”, riscând the beauty stolent by, este aproape de noi, de prin câte am pătimit fiecare în purgatoriul iubirii lui eterne.

Doamne! cât mi-aş fi dorit să nu iubesc poezia cea amar-adevărată a „**Axiomelor iubirii**” Alinei.

Iubirea ei, cea fără virtutea unicităţii, se află în noi, prin ii-sus-rostit, adânc convertit la neprihănire, frumos pângărită, frumos prigonită în iluzii: „*Îmi construiesc aripi din strigăte de pescăruşi… Am învăţat să fiu liber(ă) prin păduri fără vârstă …*” („**Atât de liberă**”) „*pentru fiecare zâmbet străzile pe care calc sunt pavate cu grimase”* („**Resemnare**”). „*Sufletul mi-i o vocală incandescentă, cuvintele m-au crescut, m-au iubit, m-au învăţat cum să fac dragoste…cu nebuni fantomatici rătăciţi în memoria mea*” („**Cuvântul-celulă**”).

Cândva, (în noiembrie 2005) am primit „în dar” câteva cuvinte din partea poetei Alina Beatrice Cheşcă, cu ocazia lansării volumului de poezie, (la Centrul Cultural Dunărea de Jos), intitulat „**Viaţa cu fiecare răsuflare**”.

Acestea îmi par - acum - esenţiale pentru caracterizarea creaţiei sale, motivelor ce întemeiază „edificiul antologic al IUBIRILOR ei”.

Vi le dăruiesc vouă în schimbul lecturării poeziei semnată Alina Beatrice, Alina Beatitudine: „***Dansaţi prin lumea mea de cuvinte, tristeţi şi fericire!***”

VICTOR CILINCĂ

Motto: *Păsările la cele ce sunt asemenea lor poposesc şi adevărul la cei care îl fac se întoarce*
(Înţelepciunea lui Iisus, SIRAH, c.27.9)

Născut, la 16.01.1958, în Galaţi

A absolvit Facultatea T.C.P.A.T.P. Galaţi, promoţia 1983.

Ziarist profesionist (membru atestat al Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România), scriitor (membru al Societăţii “Costache Negri“, Galaţi), inginer, pictor şi ilustrator; a fost navigator pe mări şi oceane, scafandrier.

• A publicat: “**Războiul de catifea**“- roman publicat parţial în revista “Orientări“, Galaţi, 1983; “**Fetiţa care avea prea mulţi pistrui**“, poveşti, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1991 (cu ilustraţiile autorului); “**Odiseea pentru uz intern**“, Ed. Logos, Galaţi, 1997 (coperta desenată de autor); “**Zaraza**“, roman publicat în foileton în cotidinaul “Viaţa Liberă“, Galaţi, 1997 (cu pseudonim); „**Paparazzi/Polonius**”, dramaturgie, Ed. Dominus, Galaţi, 1998; “**Polonius – A Political Farce**“, dramaturgie, Ed. Alma, Galaţi, 2000 (în engleză de Petru Iamandi; coperta şi ilustraţiile aparţin autorului; “**Maşina de distrus tot**“, povestiri şi nuvele, Ed. N'Ergo, Galaţi, 2001; “**Jihad**“, roman SF de anticipaţie, Ed. N'Ergo, Galaţi, 2002; “**Push-Push!**“, roman de sertar, ediţie electronică, Ed. N'Ergo, Galaţi, 2002; “**Ţara de sub picior**“, basm, Ed. N'Ergo, Galaţi, 2005 (coperta şi ilustraţiile autorului)

• Premii pentru teatru: menţiune la concursul de dramaturgie “Bogdan Amaru“ – Râmnicu Vâlcea, 1993 (cu piesa “Revoluţia pisicilor“); Premiul II la concursul de teatru scurt “Camil Petrescu“ – Oradea, 1995 (cu piesa “Polonius“ – varianta scurtă). Piesa în două acte a fost jucată apoi în stagiunea 1995-1996 la Teatrul Dramatic “Fani Tardini“, Galaţi; Premiul “Octavian Goga“, pentru poezie la concursul

naţional de poezie şi eseu, "Octavian Goga" – Cluj, 2002; menţiune, pentru proză scurtă, la concursul naţional de proză scurtă şi eseu, "Pavel Dan", Cluj, 2002

Prodigios scriitor gălăţean. Nelinişte, nesaţ, vrednicie şi temei literar, adânc implementat în forme, genuri, stilizare, în conţinut tematic heteroideatic.

Poezia scrisă de Victor Cilincă este o răzbunare pe lira ce-l pândeşte ca o „pandoră", ca o „ariadnă" în temniţa vieţii de ziarist, în „ocupaţiile-cotidiene" ale existenţei diurne, efemere, efemeride. Joc într-o lume a topoganelor ondulate pe cumpene de visare, de „înălţare crepusculară", de scufundare în geometrii euclidiene, cu metrici variabile: *„Adesea locuiesc într-un cub. /Soarele intră printr-o fereastră pătrată /şi se varsă pe un dreptunghi /şi, iată,/apele curg până-n străfund. /"* („**Lipsick**")

Trei forme geometrice; două plane-pătratul, dreptunghiul, una spaţială - cubul, elemente statice, şi un singur element dinamic – curg, ce-şi propune scufundarea astralului în teluric.

Înălţările (ca şi scufundările) teluricului în astral, la poetul Victor Cilincă, în poezia lui, nu-şi caută decât divizarea întâmplărilor afective, cele umanizate de afect, prigonite în afectiv, în conştiinţa celui prins (şi fără scăpare) în mrejele unui, pe înţeles, „to be – hamletian": *„Noaptea, când unii îngeri dorm /iar alţi-s duşi în promenade /îmi pun privirea (în)smaralde/ să plec (în lumi) cu pas inform…Parfumul ţi-l găsesc uşor /Şi (trec) prin el-aleasă pradă /(când) ochiul tău n-o să mă vadă/cum (plec din timp), nesimţător… Ajung, cu pasul meu inform, /cu mâini de dor s-aprind o astră /ce-avea căzând să te lovească /când noaptea îngerii mai dorm*."

Culoarea, cromatizarea spaţiilor (verdele cel crud şi surd) este esenţială pentru incinerarea lor, ori numai pentru „metastazierea" stările sufleteşti, ori numai pentru „*reverberarea*" lor într-un recviem atent la ceremonia deshumării plămadelor telurice, ideilor primor-diale ale spiritului eliberat.

Iată această armonie cromatică şi sonoră a „**Vinului Verde**" - sonet pictural: „Când *verdele dă-n negru, e misterul /pe care sora Noapte-l pune-n pază… /Atunci, mijeşte-mi uşa şi cutează /să înfrunzeşti pupile-ţi ca fierul! /Să-mi torni apoi în cupa ta întoarsă /Oftatul unei*

nopţi de tandre geruri /Când se cocoaţă sufletul în Ceruri- mercurul torturat de-o şoaptă arsă”

Poetul Victor Cilincă este romantic şi când exersează ron-delul. În poezia „**Rondel de mine către tine**”, verbul repliat şi derepliat ca un evantai în cele 13 linii muzicale-portativ, verbul care leagă şi dezleagă o muzică interioară umilită de cubul unei cutii muzicale, care face şi desface tema singurătăţii, are înfăţişări substantivale: tacetăcere, dar şi conjugări dramatice: i-ascund, te-ascunzi, ţi-ascund, s-o-ntoarce, mă-nfrigur, toate doveditoare a „punctului spiralat cu tensiuni vibratorii” – inima poetului ce bate îndrăgostită: „ *Cutia muzicală tace blues-uri /i-ascund cheiţa, s-o întorc doar singur /…de grijă, dar tentat de – abuzuri/Ridic capacul- până mă înfrigur… /Te-adulmec bine, iar să mă asigur/că nu te-ascunzi de mine prin urmuzuri /cutia muzicală tace blues-uri /Ţi-ascund cheiţa, s-o întorc doar singur /C-un mic regret calc încă în havuzuri /aed verzui, te smulg de pe cutie /copil de verde, pângărit de blues-uri /să te-nvârteşte în timp, ce aurie? /Cutia muzicală toarce blues-uri*”.

Cutia muzicală, după cum vedeţi, ascunde simphonii, dove-ditoare sintagme muzicale în „a wonderfull way of singing”, pe calea minunată a iubirii.

În poezia poetului-ziarist-prozator, Victor Cilincă, iubirea nu este un „secret reason” un „keep in secret”, nu este o taină. Este feeling temător de iubire (toţi - până la urmă, ar trebui să ne temem de iubire!) temător ca un copil rătăcit în amintirea focului ce-n mâini s-a stins cândva mirat.

Dacă ar fi rămas la această formă stilistică, la forma rondelului cromatic, prin detaliile tuşate parnasian (uneori), nu ar fi fost decât o fărâmă din câtă personalitate literară are poetul din ziarist.

Şi, pentru a ne convinge de acest lucru, de această modalitate în abordarea stilistică, de nerenunţare la retorici moderne, ne invită într-o Moarte Sixtină, cea din picturi michel-angelice, cea din capele şi bolţi prăbuşită în derizoriu, în roţile de tren a unei nemernice existente concrete.

Iată locul poetului, expectaţiile lui faţă de glorioasa vampiră „**La Belle Dame san merci**”, în poezia amintită: „ *A trecut moartea pe lângă mine/ ca un tren încărcat…cu navetişti…/ trenuri din acelea care trec pe lângă gară/ ca să se oprească mai încolo (*de ea*), în câmp,/ să nu mai*

*urce şi alţi morţi peste cei vechi,/ peste morţii cei foarte vechi,…/ A trecut Moartea pe lângă mine./ Nimeni n-a tras semnalul ca să oprească (*trenul în care ea*) să urce…/*

„Am alergat după ultimul vagon care… întinzându-se spre degetele mele îşi smulse mâna să mă prindă şi-mi strigase: ţii minte Capela Sixtină?..." Înspăimântaţi de moarte fiind şi noi, mai mult ori mai puţin nemuritori. Nevoia de comunicare postmodernă nu-l desprinde pe Victor Cilincă de expresie şi expresivitate, conştient de importanţa cuvântului plastic, estetic convertit la dispute teritoriale analitice, interior-exterior aprinse tematic. Este relevant în acest sens Poemul zidit: „… *tot scriu pe zid... zidesc în sus şi poemul meu urcă cu ultima suflare a ultimei strofe… aproape, pe-aproape de cer, şi va trece dincolo de Dumnezeu… Aveam poezie… pe degete, îmi scuturam palmele de praf în ochi…, pleoapele se uitau în sus: Bă! Ţineţi-vă substantivele-acasă" Ploile vor şterge zidul dar pietrele vor rămâne ca o cetate cu rimă, dintr-un singur zid…"*

Retorică strigătoare la cer, totuşi, la un cer de care nu are nevoie prezentul (care nu-i decât un viitor viclean). Prezentul trăirilor nedisimulate, sincere făcătoare de nimicuri, este, se află, risipit metodic, la loc potrivit în respiraţia poetului revoltată parcă pe conjugarea infinitivelor scurte în, la vedere:… „*De ce să mai scriu*?", „*oare unde voiam să-i duc?*", „*dar cine scrie prima strofă pe un caiet şi pe alt caiet strofa a doua?*", „*prăbuşi-se-vor oare ca Turnul Babilonului, strofele mele?*", „*Când am terminat zidul?*"… Să ne sugereze ziaristul din Victor Cilincă, ori poetul Victor Cilincă, oare, că poezia este un „*zid al plângerii*", prin această ultimă poezie din „**Antologia poeților gălăţeni**"?

Nu numai sugestie este, devine, această „*sfântă ocupaţie literară*", ci sfat ca-n următoarele, ultimele versuri, ale „**Poemului zidit**" de Victor Cilincă. Vă dăruiesc „*vorbele*" poetului, la timpul prezent, vorbele lui mesaj pentru cititorii de poezie: „*Mai am strofe să mai ridic un zid/ Când voi greşi metafora, voi dărâma zidul cu un metru. Pentru adjective mici (voi pune) jumătăți şi sferturi şi întregi fărâme de cărămidă, atât cât îi trebuie… zidului să se zidească singur…*"

Aş încheia apelând din nou la poezia Victor Cilincă „*Citez în gând, pentru mine. Uite poezia asta începe de sus ca poeziile şi se isprăveşte în noi ca un de preţ sfârşit*".

Parodiindu-l, vă îndemn şi eu: Citiţi în gând, pentru voi. Poezia este înscrisul inimilor voastre în cuvânt.

VALI CRĂCIUN

Motto: *Real e faptul că noi trecem prin lume!*
Adevărat e că lumea trece prin noi
(CONSTANTIN OANCĂ – Pod peste o cădere)

Născută, la 5 aprilie 1971, în Galaţi.

Absolventă a Facultăţii de litere – Universitatea "Al.I.Cuza" Iaşi.

În prezent profesor de limba şi literatura română la Colegiul Naţional "M.Kogalniceanu", Galaţi.

- A publicat volumul de versuri ”**Semne de recunoaştere**”, Ed. Axa, Botoşani, 2005 - A obţiunut premiul pentru debut în cadrul Festivalulului de poezie ”Porni Luceafărul…”, 2004.
- Prezentă în două antologii şi un c.d. colectiv de poezie şi muzică.
- Peste 10 premii naţionale, pentru poezie şi proză, între care Marele Premiu, 1997, menţiune pentru poezie, Festivalul naţional ”Sensul iubirii”, Premiul Galeriilor Anticariat, pentru poezie, în cadrul Festivalului Naţional de poezie ”V.Alecsandri”, 2001 ; Premiul ziarului ”Viaţa Liberă”, pentru poezie, Festivalului Naţional de creaţie literară ”Grigore Hagiu”, Galaţi, 2002.

Membru în cenaclul ”trimbulinzii”, Galaţi.

Textul poetic, scrierea lui, are la bază un exerciţiu cu finalitate. Finalitatea implică finalitudine, final-atitudine sau atitudine finală. Asta nu înseamnă finitudine, ci, dimpotrivă, alegorie infinită.

Alegerile poetei Vali Crăciun, nu se încadrează într-un scop al exerciţiului scrierii. Ele izvorăsc şi se sting ca ape tulburate de privirea prea profundă, de lumini oprite să lumineze pentru a nu ne orbi. Calea este numită de unii a delirului echivoc, ori a echivocului în delir. Calea – ideatică se cheamă pe sine însăşi în idee. Să aduni reflecţiile în punct, într-un frâu al explicării lor, ai nevoie de lentila cuvântului, unor cuvinte de aceiaşi rezonanţă cu ale poetului agonizat de propriile lui cuvinte, ori

de laurii unei izbânde iminente. Tranzitul agoniei creaţiei este molipsitor până la tranzitivitate.

Dintr-un singur volum de poezie poţi simţi toate celelalte cărţi, viitoarele victorii tipografice, ori interioarele, ornamentalele basoreliefuri din labirintul emoţional nemărturisit. Ca şi Beatrice Alina Cheşcă, dar mai potolită în „blestemele iubirii”, cele care ne sunt date pentru călătorii în **purgatorii redundante**, Vali Crăciun, se „molipseşte” mai întâi de dragoste, cu de sine cunoaştere, cu de netăgăduit avânt, trist şi deodată dramatic, încercând recuperarea afectivă prin lungi şi benigne meditaţi, accepţiuni ale revigorării timpului pierdut în „convalescenţa iubirii”: „*Cum stau între două frontiere… Deschid o fereastră din propriul piept să pot privi în ce am rămas…fără să mă cutremur de noaptea împietrită între oase, gânduri, sânge şi lumină pală, vidă, de dincolo de ele* (Între două lumi) „*Cine se naşte sub zodii de cenuşă /se sinucide repetat în drumuri de rostiri /şi de oameni ce râd în ferestrele care nu se văd, /cu obrazul tăiat în fâşii de atlas,/ ... e cel care aude aripile negre / întinse deasupra lumii umbră pe canavaua limbajelor desacralizate*”

Umbra, ca motiv literar, este atât simbol al tainelor diabolice: am divorţat de umbre – mi-am spus o poveste despre cum se ucid oamenii care se iubesc, cât şi germinative: „*Cu umbra lăsată în urmă îţi trăiesc visele*”. Stadiile germinative ale umbrei sunt imprevizibile: „*Toate umbrele noastre au gâturile întinse, exfoliate căzute în muzeul înserării, într-un panoptic fără zei*”. Umbra deci, ca vârstă a percepţiei nocturne. Umbra, apoi, ca ochi cerebral: „*Privesc oamenii din pragul (sufletului) dar cu umbră infidelă*”. Umbra cale: „*… păşesc printre umbre ce vin dezgolite din înalte păduri neştiute…*”

Biologizarea şi atomizarea fenomenelor luminii şi întuneri-cului se însumează altor tehnici de (de)personalizare a atributelor a manifestărilor atributive. Noaptea şi ziua, amurgul, înserarea sunt spaţii în devenire dramatică ori tristă infinitudine, neant: „*Şi totuşi pielea ta, cu toate hotarele luminii,/ o simt doar între pleoapele amintirii ce şchiopătă în amurg. Nopţile sunt biserici în care ne vom adânci. Ne smulgem braţele şi nu în lumină ci în beznă să ne aruncăm..Îngenunchiat de lumină îţi priveşti oasele răsfirate în umbră… umbrele ce râd de mine*”.

De asemenea, împotriva tehnicilor postmoderniste-ametafo-rice, Vali Crăciun *crede* în comparaţii deschise, în epitete selecte, în similitudini substituente. Metaforele ei sunt expresii ale esenţelor

descriptive, ale detaliului frumos elogiat, dilatat, microstructurat în rostire poetică: „*somn arhetipal*”, „*labirinturile dintre sufletele noastre fără punţi*”, „*de rituri şi apăsător blestem*”, „*sentimentele nude*”, „*sunt o urnă de cenuşă cu rugul în altă lume*”, „*barbare ceasuri*” „*ochiul clipei*”, „*ochiul diurn*”, „*ţipăt vâscos*”, „*perdele de vis*”, „*privire ovală*”, „*lumina tuberculoasă*”, „*hormonii intelectuali*”, „*labirinturi fără ariadne*”, „*icoanele dezamăgirii*”, „*albastru eului tău*”, „*clapele sângelui meu*”, „*lespedea înserării*”, „*celulele rostirii*”, „*văzduh delator*”, „*otrava maselor absenţe*”.

Există în poezia profesoarei *de noi litere*, Vali Crăciun, numeroase alte motive stilistice şi referenţiale: *Cercul*, ca mijloc de reprezentare a prizonieratului afectiv ori ca fiinţă eliberatoare: „*dincolo de cercul de irozi şi lei flămânzi, n-ai să mă vezi*”… „*o unghie zidul lumii scrijelind, şi-n cerc fluture*”, „*... cerc de vise ermetic plăsmuit…* ”, „*cerc fără emblemă*”**,** „*... mă-nchid în cerc încremenit*”, „*minţind cercurile că-s vânt...*”.

Motivul ceasului: „*ceasurile nebune ce ţipă odată cu tine*”, „*mulţumite că ceasurile au stat*”, „*ceasurile din perete să indice prăpăstiile la intervale regulate de timp*”, „*eşti, bănuiesc, dar ceasornicul mare nu tace*”.

Poemele sunt „parcurse” de sensibilitate perceptivă, dar şi de un complex al fragilităţii, al distrugerii, al întristării peisajelor lirice.

Această spaţialitate tristă, aceste spaţii sfărâmate prea des, duc la trădarea mâniei, revoltei pe armonii ce s-au clădit deja: un pas mai devreme, o clipă mai încolo, pentru ca ele să nu mai aibă valoarea echilibrului iniţial, sensul deja-edificatei sihăstrii, iluminări, deznădejdi, deja înfăptuitei arhitecturi ideatice: „*Mâinile mele alunecă rănite*”… „*paşi fărâmicioşi se scurg cu cenuşiul zilei în morminte de resemnări*”…„ *Lumea îmi e carbonizată cu halucinanţi copaci abstracţi şi copii de sticlă ce trebuie să se nască*” „*Şi aţi tresărit la trecerea mea ca în faţa unui mort ce vrea să mai râdă odată, gândind că pe străzi un lup singuratec citeşte ziare. Nici chipul ce-ţi rămâne, hipnotizat de sânge nu e întreg, iar himerele îţi pot fi ostile, cuvintele sunt fum, prăpăstii, o dâră de cer între ferestre închise*”.

Influenţa tehnicilor trimbulinde se simt în textul epic al poetei acolo unde, în care, de nimeni şi de nimic temătoare: de clasica ordonare şi ierarhizare, de chemarea detaliului la fermă şi dulce expresie –

armonioasă, suferă influenţa postmodernistă, are feţe teribilist – enunţiative, uşor stridente: *„E în zare scuipat de lumină”,…”Alergare de hormoni intelectuali căzuţi în dizgraţie*”…

În rest, aşa cum se portretizează în vis Valy Crăciun , întreaga ei poezie este *„un cântec adânc al pietrelor, o trezire a copilăriei pe un câmp al spaimei, al unui măcel…”*

O singură carte? Da! Cu mai multe cărţi aflate în ea, cărţi ce-şi aşteaptă „**Facerea**” dincolo de „**Exod Antologic**”.

COSTEL CRÂNGAN

Motto: *Toamna este oa doua primăvară când fiecare frunză este o floare* (ALBERT CAMUS)

Născut, în 26 septembrie 1966, în Joråşti, judeţul Galaţi

A absolvit Facultatea de Studii Economice Bucureşti, în 1995

Redactor la „Imparţial”, în perioada 1993-2007; din 2001, redactor, şef de departament, la „Viaţa liberă” din Galaţi.

• Debut: „**Cutia cu păianjeni**”, proză scurtă, Ed. Senior, Galaţi, 2007.

• Colaborează la revista „Dominus”, Galaţi, peste 200 de articole publicate, la care, în perioada 1999-2000, a ocupat funcţia de redactor şef adjunct.

• Colaborări jurnalistice, cu:, cotidianul „Adevărul”, 1994-1997, săptămânalul „Capital”, 1995-1999 şi cotidianul „Ziarul de Brăila” 2007-prezent.

Premiat de Comisia Europeană cu distincţia „Reporter European”.

Scriitor ziarist. Reporter „economic” despre o economie postrevoluționară divizată oligarhic între... democrați.

Viața de ziarist i-a interiorizat și mai mult amintirea satului din care, în care s-a născut cu destin literar. Ca și în reportaje, a ales proza scurtă plină de idei clare, într-o narațiune de basm, într-o frumoasă așezare a întâmplărilor sub cerul fantasmelor prinse în jocul, în hora semnificațiilor: magice, mitologice, ori numai de speranță în lumină gânditoare la om. O singură carte. Da. De proză scurtă. Până acum. Un

semn al unei noi scrieri în literatura gălățeană. În care „*amintirile din adolescența copilăriei comuniste*”, cea prinsă în cușca ideologiei marxiste gregaro-file, s-au transformat în „**Cutia cu păianjeni**”, în cartea cu acest titlu tipărită la editura Senior din Călărași în 2007.

Cartea, așa cum începusem să vă mărturisesc, ***se deapănă ca într-un fir de păianjen în ocupații răstălmăcite semantic și în semnificativ, cele arhetipale, cu peniță ironică bine înțepată în fapta de a trăi mai puțin drept, lin înfăptuitoare de sfat și speranță în cuvânt estetic***.

Numai (de-)numirea titlurilor, în carte, este lămuritoare de scopuri, de văzduhh imaginativ, de simboluri peisagistice, de mărimea „păianjenilor” scăpați în spații ideatice, ca duhuri îmblânzitoare de intenții diabolice, de autovătămare spirituale comunistă. Fiindcă timpul existențial, comun întâmplărilor povestite, este timpul spațiului real comunist; satul sărăcit de tradiții „idealiste”, în scopul laudei materialismului dialectic, a stăpânului învins de sluga progresistă, hegeliană.

Iată „numele” acestor fire ariadnice călăuzitoare în proza Costel Crângan, din cartea de început literar dăruită mie în „*grabă prietenească*”. **Țara cu oameni gri**, **Moartea Stelei** (o purcică), **Filosofia ciolanului cu hrean**, **Piscul Mânăstirii**, **Olimpiada bețivilor**, **Seceriș în livadă**, **Sârba cuțitarilor**... în total șaisprezece povești scurte de 1-2 pagini A_4. Multiplicate posibil de cititor, după cum a trăit sau vrea să trăiască, într-o viață spirituală proprie, în afara cărții, simbolurile vindecătoare de prejudecăți ce se află în afara cărții. Fraza curge ca un Covurlui jorăștean, ca o chineja bujoreană ca o horincă suceveană. Iată o fără oprire a ei în idei semnificative, în **Țara cu oameni gri**, prim capitol al cărții „*păianjenului prins în noi*”: „*A fost odată ca niciodată, o țară cu oameni gri. Unii erau de un gri* (prea) *luminos ceea ce îi făcea pe alții să presupună că sub acel gri se ascunde, de fapt, o culoare vie.* (suspiciune tipică, românească) *Ceea ce – potrivit uzanțelor vremii* (determinare a societății românești comuniste) *– nu era tocmai în regulă,* (simplă caracterizare, expresie comună limbajului argotic popular, urban și rural, de la noi) *culorile vii erau interzise prin decret.* (fantastică ironie, la loc potrivit în viitoare interpretări) *Și toți știau că îi așteaptă marea pedeapsă de încălcat porunca,* (detaliile justiției comuniste asupra luminaților de gri... de gri – comunist. Decretul fiind singurul mod de gândire

justiționară a vremii basmului comunist în țara oamenilor întristați de comunist, gri-zonați de prostia comunistă). *De supravegherea oamenilor gri-luminos se ocupau oamenii gri-murdar. Aceștia erau special antrenați să deosebească perfect orice nuanță.* ” (altă ironie, la loc oportun)

Din acest text deja se, **ni se luminează tema, cea comună „păianjenilor eliberați în lume să purifice lumea = speranța, noastră de a ne elibera mai înainte din țara prostiei și îndobitocirii colective, colectiviste până dincolo de identitate umană**.

Altfel spus, ni se divulgă revolta scriitorului pe sistemul înjositor al demnității umane și al năzuințelor lui existențiale.

Costel Crângan, ne bucură lectura romanului său cu experiențe ce le-am trăit (o parte din noi) noi cei prășitori de „gărgăuni” pe deal și de „viermi neadormiți” pe vale, noi fii veșnici de țărani, cum mai mult sau mai puțin suntem, în spațiile contextului citadin a societății moderne de azi.

Întoarcerea la origini, deși marcată de frustrarea colectivismului brutal, este moralizatoare, sarcastic-moralizatoare, duhovnicească totuși; pildă și înțelepciune a cuvintelor scriitorului, frumos mărturisite nouă literar.

Pentru a vă convinge de temeinica apartenență afectivă a scriitorului la limba „*poporului său drag; jorăștean, moldovean, românesc*”, iată dialogurile (în care ne aflăm și noi cei care am copilărit în copilăria lui nesfârșită, copilăria fiului de țăran). Din **Moartea Stelei**:

„- Băi, dom' fermier, scoală, băi, că moare Stela!

- Da, ce are, băi Sile? – se interesă Gheorghe, pe jumătate curios, pe jumătate supărat.

- Nu' ș' ce are bre, da' răsuflă greu; s-a prăvălind pe o coastă, nu bea, nu mănâncă și nu bene!?

- C-o țâgare ai încercat-o?

- Hai bre, mă iei de obosit? Moare, dă-o dracului! Ce fac cu ea? Ne beștelește președintele pe amândoi, că știi că Primu' o dă exemplu' la tot județu'...

- Hai, că vin! Du' și-l cheamă pe veterinar.” Păstrarea limbajului argotic, este esențială pentru edificarea portretelor personajiile active și pasive ale păianjenilor zburători-ideilor finale povestirii.

Scroafa Stela avea să moară, nu oricum. Iată ideea finală a acestei proze scurte intitulată **Moartea Stelei**:

„*Chiar ca vie n-a ieșit Stela dar, pe la două după-amiază, arăta ca* ***scoasă din cutie****.*

Spălată, șpreiată, pieptenată. Dar moartă... Era taman bună de dat exemplu pentru cazurile de animale care se încăpățânează, murind în mod în mod inexplicabil pentru a încălca politica strategică a statului"

Prin aceste teme, în fugă și în șagă, aparent ironizate, scriitorul Costel Crângan, pe însumarea lor, a scris (și scrie) **roman social**. Povestirile scurte pot fi luate drept capitole vesele ale prizonieratului comunist, viața trăită de țăran fiind în glumă trăită, chiar răscrucea unor cataclisme naturale și sociale, cum dintotdeauna l-au (ne)îngenunchiat sub crucea timpului istoric.

ADINA DABIJA

Motto: *I see a lily on the brow with anguish moist and fever-dew*
(Pe fruntea ta văd crin jilav de fierbinţeli şi chin cumplit)
(JOHN KEATS)

Studii universitare, la Galaţi.

Între anii 1997 şi 2000, lucrează ca ziaristă în Bucureşti. Studiază ulterior la Universitatea Sherbrooke din Québec.

În prezent locuieşte la New-York.

• Debutează în volum cu „**Poezia-Păpuşă**", carte apărută la Ed. Cartea Românească în anul 1997.

• Primeşte premiul Uniunii Scriitorilor pentru debut.

• În anul 2006, îi apare un nou volum, „**Stare nediferenţiată**", la Ed. Brumar din Timişoara. Poemele din această antologie sunt selectate din cele două cărţi menţionate.

Poezia ADINA DABIJA este o Poezie, aprinsă, prinsă aprig în disputa cu metodele scrierii clasice; romantice, expresioniste, apolinice, în formă şi conţinut.

În „***Antologia gălăţeană***" această scriere epică intitulată poezie este cea dintâi creaţie postmodernistă. Aprinderea limbajului scapără scântei în teme lirice clasice făcând trăirea prezentului plin de scutece

ironice, peticite cu detalii aţoase. Ai impresia că totul „se întâmplă”, prin lexicul poetei, în afara unui calcul, unei premeditări, deşi, evident, mitul este aruncat la gunoi, epitetul înjosit, livrescul ignorat, în favoarea limbajului argotic ori a jargonului stradal, plin de arguţii migratoare.

Poezia, A(din)A Dabija, eşafodează trecutul prin trăirea prezentului în mod empiric, ca pe o experienţă concretă, strict senzo-rială a cuvântului spontan.

Esafodarea amintirii, prin trăirea ei la minut, în secunda care bate într-o uşă-open, close, se prevede ca dispută neagră-verde şi în roz – aş zice eu, îndepărtându-mă de coaliţiile peisajului epic dabijian, „a” din „a”. Iată ritualul postmodernist al poetei în „**Ritualul Femeii-Banană**”: *„Chelner, ia dă-o afară pe asta, ţipă poetul /căruia Femeia Banană îi smulse peruca albastră în timp ce stătea la o cafea, citind ziarele /Băiete, încă una mică, strigă Femeia Banană /râzând nebuneşte şi se porni să dănţuiască /în jurul meselor /ticsite, cu indivizi traşi la patru ace /în ale scrisului, smulgând de guler pe care se nimerea /dându-le ghionturi şi trăgându-i de bărbile false /Chelner dă-o afară! urla smintit corul. /Bă, ia căraţi-vă voi dracu' de aici, se burzuli ea /şi apucă o piatră pe care o azvârli de cerul lor /anume pentru ei vopsit în culmile amurgului /iar ei fugiră îngroziţi că „Dacă s-o sparge, Doamne fereşte, cerul şi ne-o cădea în cap*?”, *lăsând-o pe Femeia Banană, în sfârşit, singură, /să-şi bea vodca, scobindu-se meditativ în nas /şi la urmă de tot, beată moartă, /şi să urle la chelner; Chelner dă-mă afară!”*

Corul, aici, crawdid-ul = mulţimea spectatoare, se află la locul potrivit. El, prin ironie, îşi doreşte liniştea antică, într-o crâşmă-pub. Femeia Banană, o maimuţă posibilă, Ape-Banana, hărţuieşte meditaţia clicii moderne, cea la *patru ace în ale scrisului* ce crede în orânduirea ordinii, disciplinei în literatură.

Eroină, adeptă a unui nou stil, *Banana Women*, batjocoreşte aristocraţia din spaţiul ei trivial, jucându-se cu perucile şi bărbile lor false-evident în creaţie – şi, mai mult spărgându-le cerul = turnul de fildeş al platonismului lor. Poeta, din generaţia kitsch, decadentism,, într-un ultim efort (epic) se aruncă şi ea afară în strada fără nume şi numere a anonimatului citadin, cum era de aşteptat de la o scriere cu acest stil.

Aceste procese la vedere între prezentul şi trecutul cuantificat de istorie în antic, antic-frumos, renascentist-efervescent, aceste confruntări se află şi în celelalte epi-steme Adina Dabija, A din A Dabijene: *„Io-te*

asta, de-aia scrie versuri /pentru că are picioare frumoase, zic criticii când mă văd în mini („**Criticilor mei**")": „*Am treizeci de ani şi am cunoscut sângele /Sunt fiica a doua a Anei /care şi-a băgat fusu'n uter ca să scape de copil.*"

Doamne, ce realitate comunistă în conştiinţa celor fără amintiri, apăsaţi de complexul cheii zornăitoare din gât, cheilor gulagului în care am trăit şi eu, bine „*cartelat la învăţătură şi carne*", bine supravegheat între picioare!

M-am molipsit de femeia Banană. S-o înţelegem deci just pe A din A Dabija şi să-i ascultăm metoda epică, care în realitate, se află în noi cei revoltaţi pe false canoane: „*la douăzeci de ani am început să-mi pierd sângele /pe cearşaful pe care am făcut prima dragoste /pe cearşaful pe care am avortat /pe masa de operaţie de la Jacobi /şi apoi în salonul de naşteri, la Columbia /sau într-o seară de iubire, când /trecând pe stradă în centrul Bucureştiului /m-am trezit cu un cuţit în spate… Am treizeci de ani şi viaţa mea poate fi trasă în câteva pete de sânge*" („**Sângele**")

Cruntă realitate, după cum vedeţi, cea (ne)înălţătoare de imnuri închinate fiinţei umane, cea în care trăim ca „împuşcaţii de la urgenţe, de la Lincoln" şi printr-o sintagmă retorică a poetei: „*Să mă apuc să fac o poezie sau o plăcintă cu dovleac? /înainte aş fi ales poezia /Astăzi, poezia este în dovleac*"

Un alt fel de a scrie, ni se explică în „Stare nediferenţiată": „*Astupă-ţi nara stângă şi nu respira. /Astupă-ţi nara dreaptă şi respiră adânc /Tu eşti chiar lumea aceasta de dinaintea lumii /Deschide ochii urechile şi nările. /Lasă să plece de la tine tot ce a fost scris aici.*"

Kici, în sensul vinderii nouă, fără bani, a „*capodoperelor ei azvârlite la gunoi*", de dragul trăirii clipei într-un prezent cu ceas stupid, ce nu are ce, cum, măsura lumea trăirii senzitive, ci dim-potrivă, priveşte sensibil senzaţia năruirii noastre în nimic.

Închei, prin a vă avertiza asupra talentului incontestabil al Adinei Dabija. Manieră postmodernistă în foarte ordonată dezordine a textului, spre „*idei fără apocalipsă*". Iată o ultimă romanţă post-modernă, o clară edificare a unei idei în patru versuri, cât are poezia „**Femeia care a mâncat ziua şi noaptea**": „*Se făcea că supsesem toată lumina zilei în sânii mei colosali /şi acum o împărţeam la bărbaţi /Nu-mi rămăsese decât noaptea, dar şi aceea dispăruse /în despicătura picioarelor mele*"

O astfel de poezie este acceptată ca imperfect prezent continuu mântuit şi mântuitor. Postmodernismul fiind, în cele din urmă, bumerangul propriei lui nelegiuri de a îndrăzni apostazia poeziei clasice, religia ei, prin acel „religiosus-efort”, prin acel sunet-lejer al existenţei noastre de consum. Noi înşine suntem, ca şi viaţa noastră, din nou,în cele din urmă, o idee de consum, cu tot cu fără-destinul poetului contemporan.

EUGENIA DELAD

Moto: *Dorm, resemnate sub tării/ Mări vaste de melancolii*
(EDGAR ALLAN POE – Cetatea din mine)

Născută la 17 mai 1962, în Galaţi
A absolvit Facultatea de Filologie
• Debutează, în 2001, cu volumul de versuri “**Pasărea cenuşă**”
• A publicat: “**Linia de sosire a cocorilor**”, versuri, 2003; “**Negustorii de iluzii**”, versuri, 2004; “**Cutia cu pandore**”, roman, 2004; “**Secretul reginei înţelepte**”, basm, 2004, “**Rochia desfrunzită de fluturi**”, poeme în proză, 2004; “**Jocul cu identitatea**”, roman, 2005; “**Diligenţa secolului XXI**”; “**Ultimul închide uşa**”, versuri, 2005; Ed.Sinteze.
• Colaborează la: Porto-Franco, în perioada 2001-2006.

Ordonare a textului pe principii diurne şi nocturne. Preponderent, poeziile ei sunt reflexii ale regimului Diurn şi a dominantelor lui posturale.

Corpul fizic al cuvântului IUBIRE, ca semnificant, este trecut prin multe, frumoase hlamide, ale semnificaţiei iubirii, ale sensului ei diurn. Diurn, deoarece, dincolo de tulburare, iubirile poetei Eugenia Delad străbat, ca simboluri ale întoarcerii, revederii, risipirii lor în timp, mituri şi mai ales drame astrologice: „*Am pierdut trei iubiri /una s-a mutat în cer /alta a alergat după mine /până şi-a rupt picioarele /şi s-a transformat într-o statuie… a treia? Da! A treia! ha, ha, ha, ha! /A treia s-a dezbrăcat de alge în mijlocul mării /şi a început să tragă cu arcul după stele căzătoare*.”

Risipirea acestor iubiri, nu oricum, nu de oricine înţeleasă rost al energiei (copilăriei) risipite, este imaginară, ori chiar imagine-simbol a

conştiinţei iubirii. Dincolo de înşiruire, de aşezarea lor în amintire, ele, iubirile ne trimit la alte iubiri. Cum? Prin aceleaşi dominante, ca „cele trecute, scufundate în neant”, în diferite neantizări, care la poeta Delad, ca şi mitul, sunt idei în des-frâu, în des-repetare: „*Mai am dreptul la o singură iubire! /şi habar n-am ce să fac /atunci când se va aşeza pe amurg /încercând să-mi descifreze sângele /codificat de culoarea literelor…am să o sărut…cu o simfonie de flori de câmp /… am să o invit la cafeneaua fluturilor /de pe catargul unei flori de crin sau, poate, pur şi simplu /am să mă mut (cu ea) în Cer /sub forma unei statui /care s-a dezbrăcat în mijlocul mării /şi a tras cu arcul după stele căzătoare”*. („**Mai am dreptul la o singură iubire**”)

Dreptul la o singură iubire, după cum vedeţi, este impus de „empiricul imaginar”, de imaginea repetată dinamic, cu alte intensi-tăţi – reunite parcă – pentru a înfăptui iubirea supremă. De reţinut „construcţia ciclică” a poemului – specifică stilului poetei.

Marea, ca neant, (ne)înseteazӑ fiinţa (ne)îndestulător în unele ipostaze ale trăirii lirice, imaginare: „*Daţi-mi marea /să mă îmbăt cu ea /s-o beau din amurguri /cu tot cu Celălalt Tărâm şi cu Dumnezeu, cu ancorele întunecate de alge… Mi-e sete de mare, atât de sete, încât /nu-mi ajung câmpiile /nici dealurile nici toate religiile lumii /care se duelează între ele pentru acelaşi El /nici munţii care învaţă cursurile primare de la vulturi*” („**Mi-e sete de mare**”)

Iar în alte ipostaze, apo-staze, epi-staze, în schimbul neantizării, ne sunt enunţate conştiinţe ale realului şi irealului care să deplângă fiinţa temătoare de neant: „*Sunt prea cuminte, de sălbatecă ce sunt /nu te amăgi, nu sunt o livadă domestică /în care cresc merele prohibite ale cunoaşterii de sine! /Sunt nisip sălbatec… într-o fotografie închisă în Clepsidră*” („**Sunt nisip sălbatec**”)

Poeta Eugenia Delad foloseşte fuga în tropi, în figuri de sens, în imagini-simbol, cu firească dezinvoltură, semn al perfecţionării unui stil – perfecţiunea provocată de detalii în expresivitate, de argintul frumos sfărâmat în oglinzi vorbitoare. Iată metaforele ei: „femeie cu coapse făcătoare de minuni”(metaforă ca efect semantic) „*Oh! Dar eu vreau să curg, picătură cu picătură, până mă voi preface într-un fluviu-ocean /în care îşi oglindeşte chipul Fecioara Nenuntită*” (gen de predicţie non-pertinentă ce se produce la nivelul imaginilor reunite) „*Îmi zdrobesc Matricea Eternă din lagărul materiei*” (metaforă tensiune ce pregăteşte

libertatea, eliberarea sinelui din corsetul existenţei telurice) „*Sângele mamei se ceartă cu sângele tatei în care bunica îl mai aşteaptă şi acum pe bunicul, să se întoarcă de pe front*” (metaforă-semantică la nivelul textului ca întreg, ca problema-tizare a imaginilor)

Aceste metafore, plăcute simboluri ale imaginarului înobilat liric, se află, în antologia gălăţeană, în poemele: Sunt nisip sălbatec, Voi muri pentru a mă naşte singură.

Avem, prin lecturarea poeziei Eugeniei Delad, o nouă concepţie poetică, de derulare a imaginilor induse de logica expresiei, precum într-o pânză ondulată de suflarea pictorului, infinitul ideii, ce începe în noi, şi sfârşeşte în, dincolo de cât ochiul poate îmbrăţişa în vindecătoarele imagini ireale ale omului iubit. Şi, nu-i veselă această îmbrăţişare a neantului în viziunea poetei: „*Port clipele în buchete de muguri descătuşaţi/…cu şoaptele sângelui de fluturi ancorat în Însula Tăcerii./M-am luptat în cruciade cu nepăsarea realităţii /şi au murit, oho, de câte ori, /sub ghilotina celor care vor să-mi îngroape cuvintele…*”

Nu, nu fac parte dintre aceşti gropari. Poezia Eugeniei Delad este drama noastră a tuturor şi, pentru a fi „*respectuos consumată*”, plecaţi-vă fruntea în paşii ei plutitori:„*Sunt o femeie peste care cuvântul aşterne metafore germinate de cocori*” şi, s-ar putea, să vă bucuraţi de rostul cuvintelor ei luminătoare.

VIOREL DINESCU

Motto: *Un intelectual este* ***cineva*** *a cărui minte se veghează pe ea însăşi*
(ALBERT CAMUS)

Născut, la 2 aprilie 1951

Predă disciplina MATEMATICĂ la Liceul „Emil Racoviță”, din Galați

• Volumul de debut, în 1983: ”**Ora ideală**”, *versuri*, Ed. Cartea Românească, Bucureşti.

• A publicat următoarele volume: „**Etape**”, *versuri*, editia a II-a, Fundaţia Scrisul Românesc, Craiova, 2007; „**Arhipelag stelar**”, *versuri*, Ed. Fundaţia Scrisul Românesc, Craiova, 2006; „**Asimptota**”, *versuri*, Ed. Scrisul Românesc, Craiova, 2004; „**Confluenţe**”, eseuri, Ed. Arionda, Galaţi, 2002; „**Zeii de pământ**”, *versuri*, Ed. Arionda, Galaţi, 2001;

„**Fronde**”, *proză*, cu o prefaţă de Nicolae-Paul Mihail, Ed. Arionda, Galaţi, 2000; „**Călăuze arhaice**”, *versur*i, ediţia I, Ed. Edit-Press, Galaţi, 1999; „**Poeme**”, Ed. Edit-Press, Galaţi ; „**Grădini suspendate**”, *versuri*, Ed. Edit-Press, Galaţi, 1998; „**Eros-Anteros**”, *versuri*, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1996; „**Ontologia cristalului**”, *versuri*, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1994; „**Armistiții literare**”, *eseuri*, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1992; „**Etape**”, *versur*i, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1990; „**Ecuaţii albastre**”, *versur*i, Ed. Eminescu, Bucureşti, 1984; „**O altă nuanţă a revoluţiei**”, *versuri*, Ed. Albatros, Bucureşti ;

Prodigios şi cunoscut poet gălăţean. Cu lungi „falange gânditoare” în cuvânt. Cu aspre priviri în cuvântul altora-refulare a frustrării, încântătoarei frustrări a valorii, a libertăţii de a scrie, a lui şi a altora, fără în-de-mân(ă)-are, fără în-cuviinţarea conştiinţei valorii.

Poetul Viorel Dinescu, desprins de această faţă prea gândi-toare, prea încruntată spre Altul, scrie şi visează mult, arde şi lumi-nează mult, în lungi cărţi şi lungă bucurie, satisfacţie a „frumoasei cuvântări literare”. Îi sunt proprii tehnici diverse, genuri diferite în scriere. În toate cărţile sale (16 la număr) garniseşte imaginile cu miniaturi (cerebrale) mentale, răsfrânte în detalii geo-metrice, ca un matematician (ce este) avid de veridic în proporţiile lumii raţionale: „*Drumul spre vârfuri e o permanentă ispită/ Numai de sus poţi auzi cum vibrează planeta*” („**Everest**”) „*Orice vorbă vorbită într-o doară/ căpăta gheare sau aripi*” („**Iluzie**”), „De limite nu te aproprii /fără a spune că este mai departe de… dincolo”. („**Dincolo**”)

Cu aceeaşi rigoare mentală, urcuşul în astral se opreşte, se odihneşte în expectaţie, în retrospectiva spaţiilor străbătute spre „platouri noi de meditaţie”, „*În tavanul de piatră a lumii*/ (miniatură mentală.) *Zei morocănoşi rătăcesc neluaţi în seamă/ izgoniţi de milenii din altare şi temple*” (alte miniaturi mentale). Pe culmile ascensiei în astral, poetul este răsplătit, rareori, dar pe merit, de fapta trăirii poetice, de o Regină, cu sărutare demonică: „*Aici stăpână-i tăcerea, o tăcere de gheaţă /Primul erou care-a spart-o fu înnobilat de Regină /sub sărutarea ei sângele-i deveni albastru*”.

Metoda, procedeul scufundării sinelui-teluric-aici, în astralul - neantizat de om, de voinţă omenească risipită imaginar pentru o cauză – a înălţării, a desprinderii din omenesc, devine metodă stilistică, folosită de

poet ca „recurenţă şi ocurenţă”, a spaţiilor călcate în picioare de om pe firul cu plumb (nevăzut) întins între polii ancestrali ai devenirii. Mulţumit de sărutări „teice”, în tăceri de gheaţă, află eternitatea, neînsingurat, însoţit de amintirea fiinţei, pământeanului ce-a fost, personalizată, îngemănată celestului dobândit: *„Dar, împreună cu el, pe platou mai păşi un localnic /Un cioban nepăsător, obişnuit cu prăpastia… /Lui, Domnul Guvernator, îi dărui o mulţime de lire /Să-şi cumpere oi şi tutun şi ce i-o mai trebui pe lângă casă*”.

Compromis astral, generozitate demiurgică, conştiinţă a temeiniciei „urcuşului” astral, iată câteva interpretări ale scufundării, ale dorinţei de scufundare, a fiinţei în neant, în albastru sânge neantic, printr-un sărut mareic al „tăcerilor vorbitoare”. Poezia din care v-am lecturat ascensiunile, înobilatele ascensiuni ale cuvântării poetice, este intitulată simplu: Everest, punct terminus, magic, al unei străpungeri cereşti, al unei comunicări intermundale. Prin această alegere a titlului poeziei, poetul ţine spaţiile străbătute pe pământ acolo unde le este locul dinaintea creaţiei, dinaintea zilei x a creaţiei, când nici de lumănători omul nu avea nevoie, în „sâmbăta de marţi” a plămădirii sale. Poetul Viorel Dinescu disciplinează desfrâul posibil ideatic cu biciul imaginilor succesive: *„ce frâu, căpăstru au, să ţină în vocabul tăceri ce-n sunet stau”.*

Evident, imaginea purtătoare de *„fosforescente senzitive*” şi de *uniconştiinţă transcendentală*, este un dar al creaţiei spontane, al celor mulţi din umbra spiritului – pluralizare a unui singur şi unic de cuvânt înfăptuitor, metodicul poet Viorel Dinescu. Imaginile, ca materialităţi intuitive ale celui dintâi reazem retinal al spiritului Dinescian pe lume au, ca sens figurat, semnificaţii evolutive, *sunt mesaje mesagere între spaţii, nedescompuse de judecăţi estetice, încă, neconvertite la contopire ireală.* Aceste semnificaţii ale imaginilor – pe întreaga întindere a poeziei sale – au şi sensuri proprii, devastatoare de etnii şi etnic, de convieţuiri simbolice, dincolo, în infinitul energiilor telurice devastatoare de fiinţă. Şi „opera” acestor constituţii ale revoltei spiritului poetic Viordinescian integrează, cuadrează simbolul semnificaţiei – imaginaţiei spre noi tărâmuri ale contemplaţiei.

Pot fi „sortate” pe specimene plastice, simbolurile imaginilor *„precum pe rafturi de bibliotecă universală se află cuvântul livresc, de om ademenit pe-ascuns să sune în cerească liră, prin vămile izbândei de-a fi în om mai sus***”.**

Poetul Viorel Dinescu foloseşte, pentru etalarea lor, verbul ca liant al acestor dulci inducţii în răsunetul, liant de izbândă a imaginii asupra semnificaţiei imaginative. El aşază imaginile ca antinomii în dispute spaţiale. Iată-le în Eros-Ant(e-)eros; carte a dualităţii lor: „*Se sparge ceasul verde al tăcerii/ Se-mprăştie în umbre tremurând*” („**Pădurea spre seară**”) „*Se sparg acorduri albe în fântâni/ o toamnă neştiută-n salturi vine*” („**Giselle**”). „*Dar încercarea mea s-a spart în stâncă/ descoperind faleze de nisip.”* („**Evanescenţă**”). „*Se sparge iar statuia ta de apă/ De trepte-adânci săpate în tăcere*” („**Eros Virtual**”). „*Să nu mai treci prin umbra mea subţire/ Oglinzile le-am spart…Ca să dezgrop din neagra depărtare/ coloana ce s-a spart în ţăndări triste.*” („**Coloana spartă**”). Poetul adună aceste „spargeri”, dintr-o nevoie a „întregului sintetizat”, cu multă şi ingenioasă măiestrie scriitoricească: „*Te caut pe sub coloane inutile/ prin care pânze-şi tes păianjeni verzi*” (**Coloana spartă**) – răspuns – soluţie la penetraţiile oglinzii. Tot dintr-o conştiinţă a unităţii indestructibile, uneşte şi celelalte „*cioburi ale mâniei sale poetice pe real*”: Astfel, catrenul întâi din „**Eros Virtual**”, care este o fărâmiţare necesară a închipuirii „asupra” realului nesacralizat: „*Se sparge în statuia ta de apă/ De trepte-adânci săpate în tăcere/ Şi cioburi minuscule în cădere/ Astralul serii necurmat îl sapă/*”, este pus în „*antidestructibil, printr-o scufundare contiguă liantului magic al lumii: „Într-o cădere de când lumea, lentă/ Te pierzi şi te aduni mereu în seară*”.

Simbolismului Diurn, Viorel Dinescu, îi opune *simbolismul nocturn*, în aceeaşi poezie chiar, ori în „capitole lungi” de dezbatere ideatică a operei lui, vestală cuvântului cu însemne, blazon şi efigii înălţătoare, de austeră stăpânitate ideatică.

Pe dominanta digestivă a simbolismului Nocturn, simbolurile întoarcerii naturale sau artificiale picturalizează, ontizează, neanti-zează evolutiv eu-l împovărat de fiinţare, de pelerinaj poetic spre izbânde dogmatice. Iată aceste înfăptuiri în cartea „Grădini suspendate”: „*Şi iarăşi răsună dinspre baltă strigătul nagâţului/ - Ne cheamă Corăbierul. Trebuie să fie EL*”. („**Scorbura**”) „*La început fiinţa se afla în stare difuză/ diluată ca un parfum… lipsită de concentrare…/ Nici un semn nu deosebea ziua de noapte/ Începutul s-a născut din crepuscul?/ Era Amurg? sau o Auroră… (ori numai) moştenire de cicluri anterioare?”* („**Întrebare continuă**”)

Dominanta ciclică a regimului nocturn, continuatoare a sociologiei matrimoniale şi nutritive existenţiale, se opreşte să respire în temporalităţi matematice: *„Chipul adevărat al Realităţii (*matriarhale*) oglindit în apele tulburi ale Misterului (*nutritivă substanţă a realităţii*)… Misterul fiind singura noastră speranţă… în ceasul stabilit de un destin matematic*” („**Întrebare continuă**”)

Creaţia, temă principală a „Zeilor de pământ”, este laborios dezbătută. Viersurile se dilată epic, renunţând la acorduri muzicale din fidelitate pentru epopee, pentru alegorii edificatoare, pentru nesfârşită conversaţie între OM şi CREATOR. Sunt, aici, în această carte, secvenţe ale asumării suferinţei sale, salvării de suferinţă, reflexie a mitului Sisific dar şi a *„mitului omului revoltat*” pe ex-sitere, pe *„a fi situat în afară…*”, pe existenţă: *„… Soarele, superb conchistador, „…el singur scria pe nesfârşita boltă a exploziei iniţiale /mitologia abstractă a valorilor absolute. (*mitul Sisific*) Se pare că peste aceşti zei trufaşi se-nalţă… o neclintită lege a Rigori-Libertatea.*” (mitul omului revoltat) (*În temniţa unei legi inexorabile*). Postulatele *Creaţiei*, la Viorel Dinescu, susţin logiile raţiunii creaţiei, în, pe, muchiile eseurilor retorice: *„Ce calitate poate fi aceea care nu are termen de comparaţie? Lumina fără umbră nu poate fi gândită/ Virtutea fără păcat e un joc al imaginaţiei*”… („Satana”), *„Chiar faptul că mă răzvrătesc… şi pun întrebări, e un semn Divin./ Eşti lângă mine! Cuget, deci Exişti!* („**Erezie**”).

Poetul Viorel Dinescu, dând deoparte enunţiativul, descriptivismul pseudoștiințific, zeismul inhibant, geodezismul planetar, transferul de mitologii şi resuscitarea lor incisivă în text, transformă poemele din „**Zei de pământ**” în „**Arhipelag Stelar**”, într-o altă aspiraţie şi continuitate a creaţiei sale. În primul subcapitol al acestei cărţi, *Un ochi ascuns ce priveghează zborul,* socializează revolta sa pe lume în, prin lungile vitralii citadine ale imaginaţiei ale intuirii urbei existenţiale: *„Ceruri de lumină trec unul prin altul/ într-un râu de imagini neaşteptate/…iar în umbra acestui prezent fără limite/ nu se mai aude decât cadenţa unor ceasuri de aur* („**Ceasuri de aur**”). *„El locuia într-un punct plin de înţelesuri (esenţiale) ascunse /neştiind că alături cineva îi blestema moartea*” („**Rătăcitoare semne**”) *„Îngheaţă din nou apele. Zilele mele sunt citite /Vă propun să găsim o pereche de zaruri /pentru cărarea cea adevărată, fără întoarcere /peste care ninge într-una de mai*

multe milenii" („**O pereche de zaruri**"). O altă faţă a simbolurilor întoarcerii. O altă neantizare a lor.

În această carte, în capitolul: „Înalt, frumos, înfrigurat de teamă", poetul evoluează, continuă stiluri mai vechi, consacratoare cândva de faimă scriitoricească, abordând noi teme, *Diurne* şi *Nocturne*, noi dominante simbolice ale imaginii: „*Bună ziua, doamna mea tristă…/ astăzi plouă în toate peisajele…pe care le-am parcurs…*" („**Clar de lună**") „*Şi clipa ce trecuse precum o adiere/ uita în aer gesturi în veci neterminate/ Dar toată –această fugă spre-o ţintă negativă/ nu-mi va părea vreodată o oarbă irosire."* („**Adiere**")

În toate volumele sale de poezie, poetul dezbate cu mare răspundere psihologică, paradoxul: „*Nu poate fi dragoste mai mare, ca disperarea de a fi*", paradox ce implică revoltă şi pasiune sinucigaşă. Îl prefer, mai mult, pe acel Viorel Dinescu revoltat pe dragoste şi, mai puţin, pasionat sinucigaş în *retorica absurdului*. Raţiunea prezenţei absurdului în poezie este dogma transcendenţei.

Credinţa în dogmă *înfrânând strigătul logic al fiinţei într-o tăcere ilogică a lumii*, prin metaforă. Metaforă-figură de comunicare verbală, fără de care poezia nu ar fi suprema comunicare lirică, în creaţia literară ce abundă „în timp şi în mode" viaţa poetului Viorel Dinescu.

O aparte preocupare, o, de mare preţuire preocupare este, pentru poetul „cetăţean de onoare" a oraşului Galaţi, scrierea de peste Prut, în care s-a implicat, cald pelerin şi generos oaspete, suferind alături de cei care iubesc „limba română fără frontiere", lăudând nunta şi hora românească, ca spaţii ale renaşterii europene estice, până dincolo de „conductele şi ombilicele unor Siberii malefice.

Ne surprinde, la Viorel Dinescu, contrastul dintre reacţia violentă faţă de alţii şi omul sensibil, mereu adolescentin, din scrierile sale lirice. Cartea „**Fronde**", de proză scurtă, numai din titlurile de capitol: „**Plevuşcă**", „**Crocodilii**", „**Caracatiţe**", ne înştiinţează omul revoltat pe „*unde nu-s picioare vai de cap*", pe impostură şi parvenitism, pe dinastiile prezentului cap-i(t)alist, în care scriitorul este umilit voiniceşte de „***Botriocefali***"de „***Neamul lui Vipuşcă***", de „***Promoroace-Holdin SRL***", de „***Vesparieni***", de „Belivaci", de „Amor ghebos" , de „Dilimaci", de „Dragoste la preţ redus", cum ne sunt intitulate dramele ironiei existenţiale în această carte. Iată câteva peisajii, pe care le puteţi recunoaşte cu uşurinţă în viaţa dumneavoastră: „*Mandrabela apăruse în*

România, nu se ştie de unde. El, de fapt, iscălea Mândra Bela, dar mitocanii îi poceau numele fără ca el să se supere” („**Şcoala Vieţii**”). „*După câteva afaceri în stil mare, numite de ziarişti ţepe, domnul Jan Valjan din Guzgani, poreclit Sarsailă, …îşi dădu demisia din partidul fantomă pe care-l înfiinţase la el în baie, împreună cu cei care-i datorau bani şi înfiinţă un grup de sprijin la alegeri parlamentare…*” („**Calcule algoritmice**”) „*Abia după ce s-a pensionat, bietul domn profesor Bran Aristică, zis şi Calache, din cauza unei boli avute mai demult, şi-a dat seama că-n tinereţea lui nu a făcut mare brânză. El a fost filozof la primărie. Toate lozincile din oraş sunt opera lui, dar mafioţii ăialalţi, considerându-l turnător, nu l-au băgat în nici o afacere, deci nu şi-a putut cumpăra garsoniera în care stă, altminteri centrală, aflată vizavi de closetul public*.” („**Unde putem găsi un felinar de culoare roşie?** ”)

Ironie, sarcasm, veridic trist, comune nouă, radiografii la minut, în care ne aflam voalaţi şi împietriţi totodată de.. ne-mişcare. Povestirile au întinderi respiratorii scurte, cât mânia unui poet ce nu vrea să înjure, nici să jure pe crucea onoarei sale de poet, cât privirea „sângerată de înălţime”, a unei conştiinţe civice – a altora – din, sub care înfăptuim democraţii, autocraţii matrimoniale, algoritmice, politice.

Da, sunt plăcut surprins de genul violenţei sale în proză, unde, Viorel Dinescu ne învaţă cum să fim drepţi în faţa strâmbătăţii tranzitului nostru înspre speranţă, înspre ide-al circumspect, mai mult decât violenţa sa – „Confluenţă în afluenţe posturale” Cu toate acestea, Viorel Dinescu este, rămâne poetul sensibilităţilor ana-litice, suavelor logii psiho-analitice, ce ne sunt, ce ne pot fi, iluminări neînveninate: „*Din ochii tăi cad frunze ca nişte fluturi/ infioraţi de toamne sclipitoare/ Oglinda lacului se stinge încet (în ciuturi)/ şi-n clipa ce se pierde adâncă în uitare*” („**Procesiune de lebede**”)

Da. Ipostazele iubirilor Vior-Dinesciene, cele pomădate de nocturn celest, ne călăuzesc şi iubirile noastre, la fel îmblânzitoare de himere, de frustrare, de revolte, ca în poezia domniei sale: „*În curând trenul va opri la peron /Prin gări au apărut semnale ciudate /şi pe deasupra noastră îngeri de carton/ aruncă-n vânt afişe colorate /*” („**Eşti tu, traversând amurgul**”)

CONSTANTIN DOCA-TRINCU

Moto : *E dat acestui trist norod şi oul sterp ca de mâncare*
(ION BARBU, Oul dogmatic)

Născut la 03.05.1949, în loc. Valea Mărului, jud. Galaţi.

A absolvit Institutul Pedagogic de 3 ani, secţia Istorie-Geografie (1969-1972); Licenţiat al Universităţii „Al. I. Cuza“ – Iaşi, secţia Istorie.

În prezent Profesor la Şcoala Gimnazială „Nichita Stănescu“, Galaţi; Vicepreşedinte al Filialei Ginta Latină – Fundaţie Culturală.

• A debutat: 12.1987, în „Viaţa Nouă“, cu poezii: „**Satul eu şi Crângul**”;

• Debut editorial: „**Lacrima speranţei**”, Ed. Pax Aura Mundi, 2002; „**Muguri de rouă**“,Ed. Phoebus, Galaţi, 2004; „**Vlăstare şi eroi**“, Ed. Istru, Galaţi, 2005.

• Colaborator la „Monitorul de Galaţi“ cu articole de specialitate; la revista „Steaua Dimineţii“ cu profil religios; la revista Muzeului de Istorie; Şcoala Gălăţeană; Colaborare cu Vlad Bejan şi Constantin Doca Trincu la volumul „**Istoria Basarabiei**“, Ed. Ginta Latină – Iaşi, 1998.

Cuvintele ce se avântă în liră uită uneori de sunet, ignoră chiar portativul strunelor ei, făcându-şi glorie propriul lor duh.

Să nu lăsăm amărăciunea, durerea, frustrarea, loc să-şi facă şi izbândă în, din, cuvânt! El este înşelător când aspiri la veridic şi prea frumos de (ne)adevărat când minciuna întrebuinţării lui estetice devine act reflex.

Poezia profesorului de istorie Constantin Doca-Trincu „suferă” din plin, de etnic, de evenimente naturale şi sociale didactic arhivate, dar şi de principiile „cuvântului” expus de mine mai sus.

A scris două volume de poezie: „Muguri de rouă” şi „Vlăstare şi eroi”. În primul volum, cunoscător al fiziologiei florii, luminii aerului, apei, înrourează textele poetice, oprimând filiaţiile biogenetice să-şi afle locul potrivit în inima cititorului: *„în cuib, petale gingăşii/ grinzi de stejar dospesc lumină/ Rod al iubirii, tindă de zboruri/ purtând surâzător, în flori perene*”

Circumstanţa iubirii între două circumstanţiale de loc: „*în cuib*”, „*în flori perene*”, deloc întâmplătoare aşezare a ideii existenţei prin şi din „lumină”.

Nu menţine constantă această spontaneitate a „*florilor pulsatorii*”. El continuă, cu şi mai convingătoare ardoare, astfel: „*Rostogoliri frenetice… năvalnic fremătând,/ revarsă cu uimire osmotic curcubeu/ lin unduind corole aripi/ în iarba zorită de prigorii/ în deal, însingurata casă/ izvor de raze-ncărunţind copacii/ născu un şipot curgător/ aur verde…”* („**Flori perene**”)

Aşezarea poetului în spaţii poetice dă imaginea unui călător în „steme stigmatizate de revoluţii”, în care mânia pe „seceri şi ciocane”, atârnate între cer şi pământ, în ochii noştrii, ne-nvaţă lacrima dulce a (re)vederii.

Dincolo de această observaţie resentimentară la adresa revoluţiilor-lovitură de stat, ce-mi tulbură „tihnita şi nemiloasa conştiinţă democratică, de acum”, poetul Constantin Doca-Trincu (de n-ar fi scris aceste poezii înainte de ’89, când toţi eram visători!) continuă să ne înfăţişeze „muguri de rouă”, în Antologia poeţilor gălăţeni, prin: „Cupe de vis”, poem adolescentin şi eminescian, romantic şi apolinic: „*Pe coline raze blânde/ Leagănă nocturna zare/ Lira lunii surâzânde/ Surpă liniştea-n visare./ Pe covor de flori şi stele/ Unduie iubirea nouă/ Un filon răzbate-n mine/ De izvor cu apă arsă/ Cupele de vise pline/ Punte spre destin revarsă.”*

Ritm constant. Cântec metrizat evanghelic. La egală depărtare de inima lui şi a noastră. Spectacol melodramatic ingenun, al personei noastre eterne, „*iubirea nouă*”, a speranţei noastre de „vis - punte spre destin”.

Poeziile din „**Vlăstare şi eroi**” - a doua carte scrisă de domnul scriitor de istorie: volumul intitulat „**Istoria Basarabiei**”, sunt poteci desculte în prejudecăţi şi credinţe naţionale antice, mult îndepărtate de înfăţişarea reală a faptelor euro-migratoare de azi, poteci-cărare în conştiinţe vetuste, la mare preţ în vremea suverani-tăţii noastre cartelate, cenzurate, totalitare, când spinii externi înfipţi în unicitatea neamului; în lunga-i existenţă, ne înfiorau în lecţiile de învățământ ideologic.

Istoria, în poezie, nu se rezumă la dezbaterea ideologiei existenţiale a unui popor, la idolatrizarea genealogiilor neamului, ci la metafora existenţei spirituale a românului - în această clipă de lectură din

Constantin Doca, writing poems, him historically poems. Poezii care „scad valoric-estetic”, atât prin înşiruirea unor „imagini de manifestaţie proletară” cât şi prin, din monotone enunţuri pseudoliterare a unor abnegaţii ideatice-istorice.

Poezia „**Doina**” confirmă cele însemnate, c,onsemnate de mine mai sus: *„Cu brazii pregătiţi de drum/ m-am făcut frate: (*haiducie cunoscută la români*) necontenit pornesc/ cu ramuri mari departe (*ori haiduc ori Dionis*) şi tulnicul vibrând daco-roman (sic!) la astrul Romei lui Traian*/ (care astru? al Romei sau al lui Traian – împăratul ei, ori,…) Chiar aşa, cum ar fi astru, al Romei lui Traian, poezia, până aici nu are substanţă ideatică literară, nici „şansă estetică”.

Și, deodată „iată-ne invitaţi la „parada lozincilor strigate (cândva) în gura mare (cu pistolul în coastă), în aceeaşi Doină (futuristă): *„În euri şi conversii către vis (*mulţimi în-spăimântate de vis, mai degrabă*) Neliniştiţi şi gânditori (*cum am bănuit deja*) Pe drumul nou păşit în viaţă/ Tineri cu inimi frământate (sic?) Am vrea mereu furtuni de stele/ în crugul zborului de ere”* (pe falduri de flag-înroşit…)

Amorfologie, agramaticare greu de acceptat.

Sunt „trist de prost propu,se” aceste versuri pentru o antolo-gie. Dar, în democraţie, marea izbândă a individului este libertatea, action liberty.

Să-l aşteptăm pe Constantin Doca în noi ipostaze isto-rice, cu noi cărţi referitoare de „istorie scriitoricească convingătoare”.

DIONISIE DUMA

Motto: *Viaţa ca şi arta este suma opţiunilor noastre*
(ALBERT CAMUS)

Născut la 8.09.1940, în Tecuci

A absolvit Facultatea de filologie din cadrul Universităţii „Al. I. Cuza“, în anul 1968

• A debutat**:** în poezie: în 1960, în revista „Iaşul literar“, sub auspiciile poeţilor Florin Mihai Petrescu şi Horia Zilieru;

• **A publicat**: „**Ardere**”, Ed. Litera, Bucureşti, 1975; „**Catedrala de cuvinte**”, versuri, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1991; „**Extemporal la inimă**”, versuri, Ed. Geneze, Galaţi, 1999;

• Membru al Uniunii Scriitorilor din România; membru al Societăţii Scriitorilor “C. Negri“ din Galaţi; membru al Societăţii Culturale “Junimea '90“ din Iaşi; membru al Institutlui Român de Teologie şi Spiritualitate Ortodoxă din New York, SUA

• Colaborator al revistelor: Ateneu, Argeş, Convorbiri literare, Cronica, Dacia literară, România literară, Literatorul, Porto Franco, Antares, Transilvania, Salonul literar, Lumină lină (New York), Sinteze Literare, Eminescu (Sydney – Australia).

Scriitor prodigios al Tecucilor. Profesor de litere. De litere fastuos aliniate în scrieri elevate. Personalitate credincioasă amintirii lui Nichita Stănescu. Are propria sa concepţie de comunicare poetică, de evaluare plastică şi de înălţare estetică a lumii în care „meditează eternităţi”. Eternitatea, la Dionisie Duma, este „odihna din marginea genunii”, oricând tihnă a reflecţiilor, retrospecţiilor, mereu relaţie a fiinţei cu neantul. Stilul, specific moldoveanului solomonar, răzeş aprig iubitor de limbă şi obicei, stilul poeziilor sale, este romantic târziu**,** îndepărtat cu grijă de postmodernism. Stil evlavios aşternut în prozodii sonore: aliteraţii şi asonanţe clasice, dar adânc generator de conştiinţă problematică, de dezbateri ideologice: literare, filozofice, estetice. Forma sonetului, ce poate fi oricând modernizat (în concepţia poetului) până la picior antiendecasilabic, până la nono ori la deco-silabic, dar strict de 14 versuri, este frecvent exersată, de Dionisie Duma, în paginile „**Antologiei gălăţene**”.

Ordine apolinică constituită prin mereu noi relaţii de dependenţă: bilaterale ori unilaterale. În majoritatea „sonetelor” preferă relaţia unilaterală, cea „cauzatoare” de metaforă, în care propoziţia regentă conţine ca regent, la modul personal sau impersonal, eu-l martor sau erou, urmat de frumoase completive directe sau indirecte, adjuncte, oricând deschise ca porţi dogmatice în metafizic.

Evident, regentul este frecvent căutat de Dionisie Duma în afara imaginii eu-lui său, în lungi dezbateri tematice, care, aşa cum îi stă bine „sonetului”, se unesc esenţial în al paisprezecelea vers: „*Zăpada asta care trece-n /Halate albe prin saloane (*exemplu de relaţie cu final nodal*) Ne vindecă de spaima rece. /Şi năzuinţe subterane (*Nume predicativ regent şi adjunct circumstanţial*) Când aripile ne-or petrece /Spre sărbătorile luminii /Pe ruguri noi vom arde spinii /Terorizaţi de nota*

zece /în trup şi suflet împreună /Trecuţi prin vame de destine /cu îngerii vom fi aproape /Nu se anunţă vreo furtună /Am tras tot cerul peste mine /Să văd luminile din ape.” („**Luminile din ape**”)

Tehnica sonetului în evaluările afective ale unor călătorii mistice, se aşterne pe matricea unor cuvinte frumos eliberate în rostire, edificând simetria morfologiilor și unitatea sintactică a unor idei clarvăzătoare.

Astfel, Dionisie Duma, arhitect al armoniilor, se (a)prinde în hora rimelor ce leagă hora de cobzar, nunta de nun, şi… ritmul devenirii fiinţei poetice de veghea minţii asupra libertăţii ceremoniei de orice fel.

„În Luminile din ape”, şir de nume predicative şi locuţiuni verbale, adverbiale, uşor declamate, în primul catren foloseşte rima „in croce”: „trece, rece”, se caută pe sine (caută) în al doilea catren în: „petrece, zece”, separate de împerecheatele „luminii, spinii”, ca o contrapondere la „saloane, subterane” (celelalte două rime încrucişate din catrenul unu) Rime cu multe vocale, vocalice chiar, asonante bine studiate de poet pentru a călca semeţ şi umil totodată, cum bine îi şade unui alt povestitor de istorii ascunse în revelaţii divine. Urmăriţi sonetul endecasilabic – de astă dată, intitulat „**Însemnul**”. Consistenţa magică a imaginilor provocând copilăria conştiinţei noastre la fugă de moarte prin moarte fugind, la dragoste de …viaţă, de viaţă-ndrăgostiţi: „*Mă simt tăiat din schema* (socializarea) *existenţei* (ex-sitere = din afară vedere a eu-lui socializat) / *De cineva ce-a operat cu pixul* (operat = bisturiu, chirurgie în regim diurn). *Când îngheţase cu imagini Stixul* (timp oprit în pragul nemuririi) *iar Caron se abandonase zdrenţei* (luntraşul aruncat la gunoi, consecinţă a neînţelegerii menirii lui în mit, în legendă) *Dar am rămas tot credincios prezenţei* (prezenţa ca stare de spirit nealterată) *Acestui vis, din care nu lipseşte/ Făptura ta* (soluţia salvatoare de necredinţă în timp oprit, cvasidemonic) *din Zodia de Peşte* (exemplu, din nou de regent şi adjunct în dependenţa unilaterală)/ *Desprinsă din Oceanul Penitenţei* (construcţie predica-tivă, atributivă) (**Devreme**) *urc Golgota spre apusul* (acum urc Golgota strică cele unsprezece silabe strict necesare) *ce toarnă-n cupe vinul Rugăciunii* (evadare, din nou, în cristianic = soluţie a mântuirii „visului făpturii”) *Lumina mă îndoaie la răscruci* (dulce povară a conştiinţei-înălţătoare de sine)/ *Am fost Emirul, iar acum Supusul* (entitate dialectală a stăpânului şi slugii, hegeliană) *mă odihnesc la marginea genunii* (aceeaşi metodă a numelui predicativ) „**Smerit sărut**

Însemnul Sfintei Cruci” (Însemnul ca joc asemănă-tor sinerezei, al în-semn-ului)

Frumoasă însumare dramatică a spaţiilor dramatice în care excelează „odihna la marginea genunii” în care guvernează „desprinderea din Oceanul Penitenţei” şi o posibilă (r)evoluţie a timpului existenţial.

Timpul, motiv al perfecţiunii, al conversiei reformelor iubirii: *„Ascultă timpul într-o zi de vineri (*într-o zi a patimii*)/ Când am să-ţi bat cu inima-n fereastră/ Şi-apoi, alături, dezinvolţi şi tineri/ vom descifra din cer lumina noastră”* (polul plus, barbilian, descifrabil) („**Ascultă Timpul**”)

Poezia lui Dionisie Duma este o Dumă Dionisian-Apoli-mică, în care exerciţiul detaliului parnasian se încheagă peisa-gii sonore, fără prejudecata culorii. O astfel de poezie îţi dă speranţa inevitabilei canonizări, îţi dă bucuria revenirii cântecului privighetorii în amurgul clasicului hulit pe nedrept de „lilieci”.

E poezia unui suflet tecucean, vorbitor de limbă românească literară, neînspăimântat de efemerităţile tri-vi-ale kitsch-on-line şi clik-uri inter-net-iste, e sufletul unui profesor de litere şi rime ce poate încălzi chiar inimi de piatră.

ALINA COMŞA DURBACĂ

Motto: *Acum este judecata acestei lumi: acum stăpânitorul lumii acesteia va fi dat afară.*
(IOAN, cap.12.31)

Născută la 7.01.1970, în Galați

Absolventă a Facultății de Drept din Universitatea „Danubius”,1994-1997

Administrator al firmelor: Communication Expert și TQ Consultanță & Recrutare.

- A publicat : „**Lenjerie intimă**” pentru care a luat Premiul Uniunii Scriitorilor din România, şi „**Hermaphrodit**”

Poezie a geniului feminin autojertfit. Jertfa spiritului feminin revoltat pe nedreaptă rostire a legendei feminine. Un furtunos regim nocturn. Poezia Alinei Comşa Durbacă, în dominantă digestivă, analizează, evaluează, prin tehnica habitatului, sociologia matriarhală a

iubirii (de sine, de alţii) iar în dominantă ciclică, prin tehnica ciclului, simbolurile naturale sau artificiale ale întoarcerii, ale revoltei.

Poezia, de exemplu, „**Lenjerie intimă**” din volumul de poezie cu acelaşi nume, premiat cu Premiul Uniunii Scriitorilor din România, este edificatoarea acestor idei: *„aceasta sunt eu. Alina. o greşeală tolerabilă. numai cuvinte zile şi nopţi. toate vârstele viselor mele perindându-se ca o bandă. destrămându-se ceaţă, nisip mişcător… voi mă veţi arăta cu degetul ca pe o redundanţă: imagini păroase cu sufletul la gură. nu voi izbucni în plâns.”*

Această autoportretizare este începutul-briefly (în scurt) un fel de exod la întâmplările demne de luat în seamă de …curioşi ai calvarului socio-afectiv feminin. Septadele energiei psihice, numită de receptivitatea gregară masculină *animă*, sunt numerotate de poetă, spre clarvizionarea ceremoniilor amintirilor ei tulburătoare: ale copilăriei infinite printre oameni:

„1. *mă îmbrac în cea mai frumoasă rochie. rochia cu aripi. la vârfuri aripile sunt arse cu fierul de călcat. înhaţ o fotografie reuşită de-a mea. îmi pun stânjenei în păr. totul e pregătit pentru ziua cea mare în care mă voi arăta lumii”*

Această primă treaptă a conştiinţei de sine, după cum vedeţi, conţine detalii „fotografice”, picturale, dar şi o dramă a începutului sărbătorilor ce vor urma: lunga, infinita serbare a sărbătoritei întru fiinţare, întru devenire feminină-consecinţă a conştiinţei „geniului feminin”.

Habitatul- presupus a fi prezent la apariţia ei în lume,ca spaţiu diurn al întâmplării de a fi liber în lume,generalizat, invocat, ca martor al mărturisirilor ei viitoare, habitatul uman, îşi începe prezenţa în:

„2. *la un fluierat s-au adunat cu toţii (sunt acei toţi care iubesc apariţia femeii cu stânjenei în păr: care poartă simboluri multiple prin această înfăţişare; a vieţii, a morţii, a iubirii, a urii). la două fluieră-turi am crezut că mor de emoţie*” (fluierături, evident, de admiraţie: dorinţa de a fi iubită)

Ignorându-şi parcă (precum în viaţă) bucuria de a se fi născut (trist, prin aripi arse cu fierul, ademenitor, prin ziua cea mare ce va veni - un soi de onomastică a fiindului) poeta îşi continuă „biografia clipelor amintirii”, povestindu-ne trecerea prin microsocietăţi adulatoare dar şi devoratoare, în acelaşi timp devoratoare, de fiinţă:

„3*. în bucătărie, mama fredonează cântece vechi. în bucătărie, miroase bine. eu nu am voie să intru. Eu sunt un capricorn sensibil şi uneori mi-e urât şi pustiu* (dramă astrologică a dominantei ciclice). *cu degetul mare îmi iau temperatura* (din nou tehnica recipientului şi a habitatului) *îl pun sub braţ şi strâng tare…”*

Sacrificarea geniului feminin este, în acest poem epic, caracterizează, în această „*lenjerie intimă*”, stilul nou, sub imperiul căruia poeta construieşte între meditaţie modernistă şi năvală post-modernistă, în detalii, simbolurile existenţelor - totuşi- sentimentale.

„4. *de obicei prietenii sună de trei ori* (consumul repetiţiei). *ei se îmbulzesc să mă vadă în lenjerie intimă. Au măşti sutane şi sunt vopsiţi în toate culorile* (personele profane, diabolice ale ispitei şi ispitirii, ale nocturnului oprimant)”

„5. *mă chircesc la pământ. ei îmi pun busuioc în ramă. mă sfinţesc. banii lor.* (ademenire în falsă sărbătorire) *tata mă strigă prin casă. Tata trece pe lângă mine şi se întreabă ce-i cu ioana asta. ioana asta eram eu*” (substitut matriarhal al paternităţii, la timp, în timp optim edificat)

„6. *prietenii mei cunoscuţi mă* (mai) *iubesc şi sunt mândri de mine.* (relaţie salvatoare a geniului feminin) *părinţii m-au internat la boli nervoase. aveam simptome nemaiîntâlnite. umpleam camera cu zăpadă, în care mă aflaseră om de nea. desenam pe pereţi valuri şi mă izbeam de ele. făceam pluta…*” (stadii ale devenirii, înspăimântă-toare pentru procreatori, ca şi pentru creator)

În a şaptea meditaţie la *„ca şi cum n-aş fi eu. ca şi cum aş fi tu. romeo şi julieta atât de moderni încât s-au născut gata „punk”* la meditaţia din finalul clipei 6 a devenirii, poeta happyendează drame-le trăirii prin:

„7*. ceremonia începe. ei mi-au dat scutece, căciuliţa şi un pătuţ cu gratii (conştiinţă a prizonieratului fiinţei în devenire). Eu nu încap (în el) decât cu zece ani. la treisprezece ani m-au dus la doctor (intenţionată nepersonalizare a ocrotirii conştiinţei devenirii) să mă tratez de gigantism* (conştiinţa geniului feminin în evoluţie) *mai intru - în pătuţul - cu gratii - cu un an şi ceva. La treisprezece ani aveam picioare foarte lungi… nu mă* (mai) *jucam cu copii. Credeam că sunt o poveste*”.

Am insistat să vă expun „ex aequo” (la egalitate)cu poeta acest poem care împresoară paradigmatic formele flexionare ale cuvântului

Alina Durbacă Comşa, în alte diferite teme poetice - ca prim ansamblu de proceduri-concepte neo şi postmoderniste.

Ştiu, nevoia de comunicare, de revelaţie a tot ceea ce există în biosfera feminină, prin cuvânt, vine la Alina Durbacă Comşa din viaţa ei de ziaristă, ca dorinţă de evadare din reportajul cvasicitadin, cvasicotidian, până de frustrare, aproape, foarte aproape de revoltă.

„Revolta" este subsidiarizată ca „instituţie morală". Alina excelează sensul reîntoarcerii în amintire, prin lungi şi fără de cusur judecăţi analitice, prin edificiile punctiliste ale impresionismului (şocant) postmodern: *„pată roşie pe cer /lună dezvirginată de halley /o zi întreagă a fost dimineaţă /tu n-ai venit /ai devenit o primejdie cu absenţa ta /numele tău îmi aminteşte de barbarii care-şi iubeau femeile până la …reflux /*"(„**Frânturi**").

Ascultând poezia Alinei Durbacă Comşa devii un payau-diance controversat. Nu ştii ce replică a poetei să asimilezi: sunt ale ei conţinutul acestor destăinuiri, dar şi ale noastre.

Şi aceasta este răzbunarea poetei pe expectaţie - a ei mai întâi, a celor ce iubesc, mai înainte de iubire, de fastul „audienţei fiziologice", de „lenjeria (ne)intimă" a zeităţii feminine, înainte de închinare în faţa icoanei ce ne asupreşte.

Astfel poeta critică violent (ori dulce-iertătoare) prejudecata unor adevăruri misogine despre iubire, despre propria noastră iubire.

MIREL FLORICICĂ

Motto: *Deci și în cel care nu știe există păreri adevărate chiar cu privire la lucrurile pe care el nu le știe, nu?*
(PLATON, Dialogul Socrate - Menon)

Născut la 15.01.1977, în Galați
Liceul „Anghel Saligny", din Galați
Absolvent al Facultății de istorie și filosofie, din Universitatea „Dunărea de Jos", specializarea filosofie, în 2004

Prozator ce-şi fundamentează opera pe erudiţie. Se deosebeşte de toate scrierile de pînă acum şi se distinge ca stil şi personalitate literară prin mari semnificaţii ale expresiei literare, printr-o uriaşă arhivă

documentară a textelor. Trecerea de la fraza clasică la forma postmodernistă se face într-o logică strictă, într-un relief strict, într-un context strict al semnificaţiei. Puţini cititori pot înţelege această schimbare de culoare sintactică, atmosferă ideatică, sociologizare a spaţiilor descriptive ca arhitecturi şi gnoseologii – ontologii heteroexistenţiale. Iată perfecţiunea frazei lui clasice în fragmentul din „**Antologie**", intitulat „**Stromata întîia**". Oare cine vine de la Cimitirul Prieteniei Româno-Sovietice? Ochiul întîi. Ghici, oare cine vine de la Cimitirul Prieteniei Româno-Sovietice? (bititlu ce ascunde, din început, un simbol al celor ce vor urma): *„În odaie ardeau, în total, vreo treisprezece lumînări: două negre, de o parte şi de alta a patului – una într-o cupă cu nisip albastru, cealaltă, de la perete, pe o policioară într-un ţoi de rachiu, bineînţeles, cu rachiu uitat în el* (deschiderea ironică a temei) *două de botez, dar rămase de la cununia lui Babulică (neaşteptată introducere în text a persona-jului principal), din vară* (element foarte necesar temporarizării spaţiului descris până acum) *cu ştoarfa (primă moralizare a personajiilor) într-o găleată ruginită, despre care Babulică afirma că ar fi pierdut-o sfîntu'Omilian,* (provocare în religie şi sacralitate), *venit pe pămînt, la o chindie cu ţigance* (proiecţie în natura socială a viitoarei imagini). *Restul lumînărilor, aprinse din exces, erau într-un suport special, adus special de văru Nălaj, specialist în astfel de proceduri. Puţea a guri de neamuri proaste, a băşinele, şi a usturoi. Bineînţeles, cei mai mulţi, în gîndurile lor, în simulacrele lor, credeau că a început să se strice Babulică. Bătrînul, chelbos, cu fesu´ deranjat* (pe cap) *pufni uşor. Pledu de peste pătura roz* (pe care stătea) *îi scotea în evidenţă obrazu ras auriu. Bătrînu Babulică gemu. Cialbata, de aţipise, şuiera. Copilu ăla micu a lui Godinaş, în costum de vînător, dar fără pălărie* (un Goe posibil), *că nu-i găsiseră oricum, costumu era primit de pomană, şi-i puseră băscuţă din macrameu, vru să strănute, nu reuşi, îşi aşeză chiloţii, pe ascuns, şi trase o băşinică..."*

Textul, observaţi cum textul clasic îşi tulbură sintaxa progresiv spre anacolut, spre detalii-segmentate imagistic. Arhaiza-rea unor cuvinte pregăteşte progresiv startul în limbajul vorbirii: aliterate, primitive, cu iz de veche deprindere în cuvînt, document etnic, folcloric, de preţ: „- *Ă! făcu mătuşa tuturor, Haparavţa, ochelarista, şi-i scăpară una după ceafă, de la ea din balansoar. Dobitocule! Neamu-prostu a lu tactu, un s-a scris… - Lasă, dragă biatu în pace! se supără mă-sa. Poliţistul Godinaş*

îşi aşeză musteaţa. Nevastă-sa îl privi rece: - Da, sigur nu comentezi nimica… Godinaş o privi, absent, năuc, milog, de vroia să-i amintească a cui mătuşă îl plesnise pe balaur, a ei, nu a lui. – Nu zici nimic, parcă n-ar fi fecior-tu, nu de doare inimioara, nu, parcă el nu-i sînge din noiu, numai de alţii te doare sufletu, ia să fi fost feteaţa ta….”

Spaţiul în care personajele dialoghează, devine a-român, un spaţiu iugo-slav, balcanic, în care turma omenească vorbitoare sub acoperişul morţii unui om se mulţumeşte să fie aşa cum este şi în viaţă, profanatoare de viaţă, nepăsătoare faţă de „convenienţe dramatice”.

Floricică Mirel este, (ştie şi construieşte) filozofic, tratează într-o filozofie proprie, societăţile primitive slavo-balcanice-aromâne - de ce nu - anonime existenţiale, cu mare profunzime ideatico-estetică. Numele, în aceste comunităţi tribale, şi tribalizate de (ne)interesul morţii, ci de (des)interesul vieţii, sunt frumoase anagramări a numelor din ocupaţia noastră de a trăi. Haparavţa, o posibilă Hrăpăreaţă, Godinaş = diminutivul lui godin ori eliptică a lui „God în aş” ca joc rebusistic, Babulică = babuşcă ori, mai reala expresie, Bă, bulică!, interjecţie strînsă în nume.

Mai apar, în acest „**Ochi** (d)**intîi**”, în acest fragment antologic de roman (romanul ce-l cuprinde, numindu-se Găina optimistă – în curs de tipărire) şi numele Şpreţov = cel dedicat şpriţului, care era „taica Şpreţov”, un preot al comuniunii privighetoare aflată în priveghi, în anticipaţia priveghiului unui om pe moarte.

Scriitorul Mirel Floricică ordonează două spaţii, două nivele de intelectualizare a personajiilor în aceste spaţii, două morfologii distincte, două sintaxe distincte, a unui epic ultra-detaliat. Două nivele de intelect, cel primitiv (interior spaţiului primar), cel elevat (interior spaţiului exterior celui dintâi, dar nedesprins de el). Nivele ce se complementează reciproc prin străbaterea aceleiaşi teme „*spirituale*”, expresie a concretului absurd şi a concretizării absurdului în real.

Tehnica paralelismului se „descrimineazăˮ şi ne discriminea-ză pe noi cei participanţi la actanţele multiple ale scriitorului, dându-ne şansa desluşirii stărilor lui afective şi ale personajelor purtătoare de violenţă, pacificare, nepăsare, foarte asemănătoare nouă, la o primă evaluare a întâmplărilor povestite nouă. Încîlcirea filozofiilor (des relevate), ce decurge din străbaterea interioarele spaţiilor „intelectuale” nu-i decât lacuna percepţiei din exterioare „mentale”, spaima noastră fată de „agonia” percepţiei lor. Fiindcă, în pragul delirului agonic, ontologiile

de orice fel sunt înspăimîntătoare prin suveranitatea conştiinţei de sine asupra altor conştiinţe.

Poate că interviul meu cu scriitorul vă va lămuri asupra celor scrise mai sus: (Î) Întrebare: Din ce roman face parte acest fragment? (R) Răspuns: din Găina-optimistă, roman-istoric. Cartea a fost cumpărată în gara Dudeşti. Erau două personaje în ea: Coticroţovski şi Mozîrigrit Asvikiliov (Azvikilikiov). Ei chiar apar în romanul-istoric, dar numai pe o pagină. Abia la triplul final al romanului se pricepe că ei erau suspendaţi la momentul acelei pagini, în eter, şi că de fapt ei construiesc (povestesc) Romanul, odată cu lectorii... (Î): Cîte capitole are manuscrisul romanului Găina Optimistă? (R): Lucrarea va fi tipărită în format A4, cu numeroase imagini, fotografii, picturi, hărţi, planuri de case, liste de bucate, biografii şi scheme ale relaţiilor între personaje, liste de personaje, etc. Romanul-istoric este împărţit pe Corăbii, Ochi, Stromate, Cîntări ş.a., ele fiind precizate la tipar. (Î): De fapt ce „tratează" romanul? (R): Romanul începe (referinţele sunt uriaşe: Clement Alexandrinul, Origene, John Locke, David Hume, Augustin, fil. greacă, arabă, germană, spiritualitate hindusă, budistă, iraniană, libanezii, istoria picturii, nazism, marxism, slavism, neoplatonism, Faulkner, Borges, Eco, Selma Lagerlof, O.Henry, Leonida Neamţu, Nichita Stănescu, Poe, Hoffmann, (literatura rusă…) cu episodul în care trei inspectori (numiţi şi anchetatori) ajung în oraşul ţmagornicilor. Ei sunt chemaţi de la Capitală, solicitaţi de la Partid, de Bătrânul-Ou Primar al orăşelului de pe malul Mării Vertebrelor… Dar să nu intrăm în mai multe amănunte. (Î): Pînă la urmă? (R): De fapt, Romanul , este un mare roman de dragoste. Apar foarte multe ruperi spaţio-temporale. Cîrciumi, muzee, cimitire, parcuri, toate-s prilej de a prezenta Viaţa, cu adevărat. Nu povestesc mai mult. Surpriza poate apărea şi de la faptul că dacă ai dat pagina, citeşte ceva şi te întorci, descoperi altceva, ca în jocurile lui Pieter Bruegel. De altfel, când am plecat la drum, să ştiţi, nu am avut nici un model literar anume, decît simpatii şi iubiri. Dar cei care am considerat că mă reprezintă, prin modul de a vedea (lumea şi structurile ei), sunt Bruegel şi Heronymus Bosch.

Este şi a fost un interviu luminător în faptele scrierilor viitoare şi celor trecute ale domnului Mirel Floricică, ale scriitorului absolvent de Filozofie, de „iubiri înţelepte şi logii sofiene reclădite". Tema de doctorat a scriitorului original, unic desprins de canoane scriitoriceşti, spre

mândria noastră, a Galaţilor, este (cum rar întîlneşti o asemenea temă): „Experienţa estetică şi ipostazele ei în sfera lui Mihail Bulgakov. O istorie a spaimelor, voinţei şi puterii de a crea.”

Indiscutabil, temă-izvor a creaţiei literare caracterizată de mine mai sus, ori, indiscutabilă reflecţie a creaţiei prozatorului Mirel Floricică în teme structuraliste noi.

Două cărţi tipărite: „**Fantasticul nu iartă pe nimeni**” (în 2003) şi „**Gagiul gagicilor ratate**” (în 2005). Într-adevăr, ambele scrise ca-n „*Triumful Morţii*” de Bruegel ori ca în „*Judecata de apoi*” şi „*Grădina plăcerilor*” de Hieronymus Bosch. Ambii pictori au încercat să moralizeze mulţimile evului mediu anterenascentist conectând tradiţiile „profane” la expresia „credinţei suspendate”, vizualizată de peisagii infernale, printr-o imaginaţie neiertătoare de păcat, cum ne îndeamnă şi în creaţia lui Mirel Floricică.

Cartea, dăruită mie spre lectură, de autor, cartea Gagiul gagicilor mele este în planul real, un veritabil spaţiu infernal, un „rap de cartier” la nivel muzical lingvistico-fonologic. Aş încheia cu această înfăţişare a construcţiilor infernale Bruegel şi Bosch în proza acestui talentat şi original prozator, poet totodată al spaţiilor metrice apoteotice:

„- Baftă ţie, şmechere! salută nazist Şuşchilea […].

- Iaso! îl blagoslovi Reovricitu, privindu-i faţa de potcoavă în zigzag.

[...] Prin parcare trecu o pisică fosforescentă, apoi un cîine fosforescent, iar peste puţin timp, ca să strice totul apăru una de la doi, o bagaboantă, de aducea două pîini. […]

- Au fost curvele la pîine…

Şuşchilea oftă şi aprobă:

- Au fost…

Reovricitu continuă:

- Să prindă puteri, i-ajunge atîta muian.

[...] Reovricitu era ceva mai răsărit. Compusese un cîntelnic golănesc. Iată-l: Tristeţea nasului c-o nară:

[...] Şi doar păsăricile ştie că trebuie să plece / spre ţărişoara lui Zarathustra, ăl rece / halimear strogoiu vecinii, proştii, comuniştii /, ăi de la putere, lingăii, indiferenţii, pupîntălpiştii; / […] Şi dacă am jurat noi între noi / băieţi şi fete, ăi născuţi din noroi / să trecem peste îngeri, să facem barbutu, cu dumnezeu / mama lui de ghijoi; / Şi dacă-am jurat

să ne batem joc de orice întâmplare, / de orice e nou, ori vechi, ori încă nu, sub soare, / atuncea, oare, întrebarea este, / de ce-mbucuria – ntristarea, şade mereu-ntre picioare? [...]

Iată „infernul” care azi se numeşte metoda detaliului decadentist, kitsch, postmodernist, pe care îşi înalţă „credinţele în fantastic”, scriitorul ne-mai-pomenit antologic decât de noi, cei care credem în talente (ne)formatoare, cititori ai viitoarelor scrieri „sophiene”, Mirel Floricică.

Un soi de nutriţie a nepăsării, evaluează scriitorul a fi viaţa în general, un fel de sine – nepăsare – a – trăirii este individul uman şi această constatare poate fi un avertisment asupra celor care ar putea salva omenirea de la jertfa supremă a împărăţiilor eterne printr-un curat păcat jertfelnic, cuvîntul literar.

CONSTANTIN FROSIN

Moto: *în intelect nu există nimic fără să fi fost înainte în simţuri*
(JOHN LOCKE, 1632-1704)

Născut la 12 octombrie 1952, Herăstrău, Vrancea.

Profesor universitar, doctor în Filologie, la Universitatea Danubius. Cel „mai prodigios” scriitor de (şi în) limba franceză; de literatură de specialitate şi de literatură românească, scrisă direct (*by direct thinking*) prin gândire dreaptă în limba franceză.

O excepţie a scrierilor gălăţene şi româneşti, universalizată în matca (ne)etnică, în morfologia şi sintaxa unei limbi (ne)native, transformată în *double-native*.

• Publică în ţară şi în străinătate peste 500 de volume, articole, comunicări între februarie 1990 şi în prezent. Citām câteva: „**Ikebana en miettes**”, Ed. Alma, Galaţi; „**Pour de bon**”, Ed. Geneze, Galaţi, „**Hymne ŕ Larmes Honnies**”, Ed. Cartfil 1997, „**Ŕ la belle âme**”, Colecţia revistei Orfeu, Târgu-Mureş, 1998. Multe dicţionare: Dicţionar de Argou Francez-Român, ed. Nemira, Bucureşti, „prins” (citat de Elena Gorunescu) în bibliografia Marelui Dicţionar Francez-Român, al cărui autor este, Dictionnaire juridique Français-Roumain, dar şi literatură de primă necesitate lingvistică universitară: Cours de Français en Communication, éd. de la Fondation Académique Danubius, Galaţi, 2003, Curs de Franceză juridică, (Curs de) Semiotică şi Comunicare, ed.

Evrika, Brăila 2004, Aperçu d'histoire de la littérature française, Retorică şi Teoria argumentării, En quęte de l'ange, ed. Pallas, Focşani, Stilistica presei şi multe alte cărţi ştiinţifice, publicate la diferite edituri, în România.

Ritm de scriere impresionant. Energie creativă impresionantă: traduce 10-15 cărţi pe an. Unicitate a unei personalităţi literare de mare desfăşurare ideatică, tematică, problematică în domenii ştiinţifice, lingvistice.

• În străinătate, publică frecvent. Dintre publicaţiile mai vechi, consemnăm: „**L'ivre de peau hési(t)e**", éd. L'étoile d'Argent, Belgia, 1992. „**Mots de passe**", éd. L'Ancrier, Franţa, 1995, „**Poĕmes**", éd. Résurrection, Franţa, 1995, „**Carnet**", éd. L'Arbre ŕ plumes, Belgia, 1996. „**Pages Poétiques**", éd. Europoésie, Franţa –Editions en Marge (Canada), 1997, „**Du non sens au paradoxe, Pensez-vous français**", éd. Brontosaure, Franţa, 2002. „**Bossue, L'interrogation**", volum publicat în cadrul revistei *Nuove Lettere*, Italia, nr. 11/1999. De asemenea, publică în Franţa, la aceeaşi editură Le Brontosaure, „**Aprĕs l'amour, ŕ la belle étoile**", La traduction – Du mythe ŕ la réalité, Pater Noster, în colaborare cu Dan Râpă.

Opera scriitorului Constantin Frosin este interpretabilă numai din oglinda expresiei franceze, fiind un scriitor exclusiv de limbă franceză. Valoarea acestei scrieri este recunoscută, confirmată de numeroase personalităţi literare, scriitori, redactori, editori de reviste literare europene.

„La littérature française, en ce qu'elle a d'universel, se doit de parler plus souvent de ce merveilleux écrivain qu'est Mihai Eminescu. Grâce au professeur Constantin Frosin, qui a su traduire - sans trahir !- les oeuvres du počte, un espoir renaît, et l'enthousiasme de l'éminent traducteur est trčs convaincant. Merci, cher Professeur! Nous pensons que l'essai du Professeur Constantin Frosin, ainsi que cet insuffisant commentaire, méritent une communication ŕ notre trčs savante Académie Française! (Gustave Hodebert, Directeur des ***Feuillets Artistiques et Littéraires***, no. 90/2000, p. 19)

Aceleaşi aprecieri sunt făcute şi despre placheta (de haiku) Plus Prĕs de Dieu Que Jamais: „*Poĕmes écrits par un professeur d'université roumain, tantôt lyrique, tantôt moraliste*, comme le fait remarquer Jean-

Paul Mestas dans le 14 e des ***Cahiers de Poésie Jalons.*** *Méditation sur l'existence, quęte ŕ travers un labyrinthe d'énigmes, selon l'expression de Nicolas CATHANOY, ces haďku échappent aux goűts routiniers des lecteurs et forcent l'admiration pour cet auteur qui, poétiquement parlant, ne s'exprime qu'en français*" (Catherine Bankhead in ***Art et Poésie de Touraine***, 44e année, no. 167/2001).

În aceeaşi revistă, doamna Catherine Bankhead apreciază stilul plastic intuitiv şi virtuozitatea scrierii în limba franceză din placheta: **Entre le Luth et le Marbre**, dedicată omagierii sculptoru-lui Constantin Brâncuşi, editată la Bucureşti, Ed. Eminescu: " **Entre le Luth et le Marbre**", Constantin FROSIN, éditions Eminescu, Bu-carest. *Cette plaquette de „sons nets" rend hommage au sculpteur Constantin Brâncuși: ainsi vont se rejoindre le luth du počte et le marbre ciselé du sculpteur, ces deux artistes s'esseyant ŕ servir la Connaissance. Des photos sont lŕ pour nous guider dans cet échange entre l'oeuvre impressionnante que le marbre éternise et que le počte, ŕ son tour, tente d'éterniser. Ecrivant directement en français, l'auteur, ambassadeur de notre langue, puisqu'il la professe en Roumanie, est déjŕ reconnu par ses pairs comme un éminent počte; il ne boude cependant pas les jeux de mots, classique ou débridé dans le ton, comme le fait remarquer Roland Le Cordier. Une personnalité et une oeuvre pleines de facettes!"* (Catherine Bankhead, Directrice, in: ***Art et Poésie de Touraine***, 44e année, no. 168/2002)

Directoarea revistei ***Art et Poésie de Touraine*** face referire şi la lucrarea **Du non sens au paradoxe**, essais, par Constantin FROSIN, éditions Le Brontosaure, 133, rue d'Angerville 91410, Les Granges-le-Roi: *„Florilěge dédié ŕ Louis Delorme, directeur de Soif de Mots, qui a su mettre les počtes roumains ŕ l'honneur, grâce aux traductions de Constantin Frosin. Oů il est beaucoup question du poěte Mihai Eminescu, moděle de l'auteur, qui lui voue une véritable passion.*

Constantin en profite pour répondre aux critiques adressées à sa traduction, certes plus riche que les précédentes, mais peut-être moins proche du texte qu'elle va servir. C'est la difficulté bien connue des traducteurs: faut-il coller au texte ou, au contraire, l'interpréter et lui rendre un rythme et des rimes? Le débat reste ouvert: personnellement, j'ai préféré la version "Constantin FROSIN" qui nous est proposée, mais n'aboutit-elle pas à une oeuvre nouvelle, différente, tout en restant très

inspirée par la première ? Ne connaissant pas le roumain, je me garde de juger. Je pose seulement la question, en élève qui aimerait élargir le champ de ses connaissances.” (Catherine Bankhead, Directrice, in: ***Art et Poésie de Touraine,*** 44e année, no. 169/2002)

Asupra cărţii **Plus Pres de Dieu que Jamais**, Michèle Pichery, director al revistei ***École de Loire***, aprecia: „*Avec pour sous-titre de chappitre „**Pour une Europe plus unie**” par le haïku, l'auteur exprime, en peu de mots, le reflet de sa pensée profonde. Les saisons lui servent de prétexte pour faire passer son message.*”

Jean-Claude George, director şi preşedinte SPAF, în revista ***Art et poĕsie***, consemnează deasemeni: “*Dans les haïku de Constantin Frosin, se déploie une méditation grave sur l'existence, une quête difficile dans un labyrinthe d'énigmes où le voyageur tente à chercher de nouveaux chemins. Ses soleils noirs sont d'une vérité tragique, d'une marche fatale vers la nuit: Dieu nous donne la nuit/ pour nous punir des péchés /de tous nos instants.*”

Jean Cussat-Blanc, Président de l'Union Mondiale des Počtes şi directorul revistei *RÉSU*, elogiază scrierile poetice ale domnului profesor C. Frosin, astfel: “*Mais en Ikebana en miettes, quel sens apporte ŕ l'offrande la destruction non seulement du message, mais de la matérialité du don.* Faut-il voir le pourquoi de sa plongée dans le jeu de mots et syllabes: „*Une mer de pulsions/moutonne au pied de nos sens./ Le mal de mčre rode*”. Le jeu pour sourire - sourire pour ne pas pleurer quand la Poésie n'est elle-męme que: “*insupportable bruit de silence*”.

În site-ul domnului profesor Constantin Frosin, veţi întâlni multe alte aprecieri elogioase din partea unor personalităţi literare de rang înalt. De asemeni, veţi întâlni nominalizarea numeroaselor premii acordate domnului C. Frosin ca scriitor de limbă franceză, din partea unor uniuni scriitoriceşti internaţionale, unor fundaţii literare cu renume mondial. Nu putem să nu remarcăm faptul că, prin al doilea titlu de Ofiţer al unui Ordin naţional al unei Mari Puteri, primit în 2009 din partea Ordinului naţional francez al Artelor şi Literelor, Galaţiul intră în elita foarte puţinelor oraşe româneşti (şi nu numai) care au deţinători a două astfel de înalte titluri !

Să-l respectăm pe domnul profesor Frosin Constantin pentru izbânda de a ne reprezenta acolo unde puţini ar face faţă „**distincţiei**” de „**prieten al Franţei**”, cum este mereu numit, „**gălăţeanul scrii-tor**”, prin

care iubim şi noi Franţa, fraternitatea ei în „*la nevoie se cunoaşte un frate*”, în „*fără Paris, fiii sărmanului nostru neam burghez*”, „*fără Sorbona*” numeroşilor noştri academicieni - fii de ţărani bursieri, n-am fi avut identitatea naţională cea (deloc) preţuită de noi astăzi.

Franţa, prin oameni ca domnul Constantin Frosin, a privegheat sincer destinul limbii române, al idealurilor ei de perfecţiune literară, idealurile de existenţă ale poporului român. Neafectându-i etnogeneza, aderenţa la popor, frumuseţea ei baladică, ameliorându-i slavonismele, turcismele, fanariotismele, într-o dulce şi melodioasă aşezare a latinităţii noastre native, ameliorându-i chiar barbarismele convieţuirii noastre în limbaj contemporan, americăneşte scuipat stradal, pe ecrane trivial televizate.

Limba franceză a conservat dimensiunile semantice ale limbii române, cea literară, cea reflectată într-un sfânt „Bună ziua”, adânc plecat pe omul din calea noastră, în „ce mai faci”, la fântână, la cimitir, în biserică, la horă, în câmp, la nuntă, înainte de moarte şi înapoia ei, cea care ne-a glorificat viaţa în matca şi arhetipul „omului paşnic”, iubitor de Dumnezeu şi de credinţă în… om.

Constantin Frosin ştie multe despre această lucrare pomenită de mine în eseul de mai sus, şi scrie despre ea în „jurnalele literare internaţionale” ce-i sunt dragi şi care îl „respectă”. Lăudând limba lui Eminescu ca pe cea mai de preţ auroră literară a limbii române, ca cea mai înaltă moştenire a metaforei eterne, ce se află în neam de la naşterea neamului românesc, cum greu o pot atinge urmaşii urmaşilor epigoni, cum uneori (deseori) o denigrează sălbatecii inculţi decadenţi ai post-modernităţii, scriitori cu fundul pe jăratecul vorbelor stradale, căutători de miere în alcoolul prezentului atavic, ca simbol al culturii de neghină într-un lan de grâu, ca „shit” al nutriţiei cuvântului argotic.

Să-l ascultăm pe scriitorul, eseistul, poetul Constantin Frosin şi în… româneşte: iată-i poezia: „*prea iute, aproape neutru,/ fluviile privirii tale/ îneacă orice firavă pornire/… disimulate tempeste de eschive/ la grele probe îmi supun/ stâlpii simţurilor prefăcute în sentimente/ de o nestrămutată încredere /şi atunci îţi îmbrăţişez ţărmurile sufletului/ şi mă pierd în privirea ta*” (**Film mut**). Frumos, vibrant elogiu al unei iubiri, care ne este dedicat nouă, în „Antologia gălăţeană”, alături de multele şi plinele metafore filosofice: „*Memoria dezgheaţă amintiri/ Un timp fugit*

din ceasurile toate/ Fie ce-o fi, prin marile iubiri/ cel mai mult uitarea să abroge, poate.” (**Zăpezile**).

„Mai mult, tu mă dezmierzi de gustul pâinii/ Citeşti în cartea inimii pe dos./ Te culci pe răni şi iată, ţipă crinii:/-Absurd, absurd, e totul de prisos” („**Las-o baltă**”).

Iată-i verva ideatică, eseistică, lunar dedicată scopurilor stilistice ale revistei *Dunărea de Jos*, al cărei colaborator permanent este: în nr. 89, iulie 2009, dezvoltă tema „*clişee literare*”, în nr. 90, aug. 2009, tema Cat(h)arsis: în 89, defineşte clişeul grav, analitic, convingător: „*clişeul”* funcţionează ca o marcă a calităţii (Nerve Laroche - Dicţionar de clişee literare) „*clişeul”* este un stereotip al expresiei lingvistice (Dicţionarul limbii franceze). Putem vorbi fără a gândi: „Pentru asta sunt la dispoziţia noastră *clişeele*, adică automatismele” (Eugen Ionesco). „Pe scurt, *clişeul* este semnul că limbajul a luat-o înaintea spiritului care-i constrânge libertatea” (Jean Paulhan).

În nr. 90, face din etimologia lui Catharsis joc, ironie, dubitaţie elevată: *cata*, abreviere de la catastrofic (*naşpa*, nu-i aşa?), *caţă* (care se adresează unor doamne căţărate pe toace…) *ca târşii* (…iar eu mă uit urât, că nu înţeleg), ei or vrut să-şi dea licenţa cu *catarşicii*…

Iată cum fundamentul stilistic al scriitorului francofon şi, mai ales, francofil Frosin Constantin, emană româneşte erudiţiile benefice universalizării noastre. Din paginile revistei culturii gălăţene în plaiuri euro-culturale.

SIMONA FROSIN

Moto: *niciodată nu-i târziu să-ţi faci credinţă, din tată ca fiu, din cuvânt ca scriitor, din tine însuţi ca om* (T.I)

Născută la 29 noiembrie 1985,în oraşul Galaţi.

În prezent: studentă anul I la Facultatea de Litere, departamentul Comunicare şi Relaţii Publice a Univ. Bucureşti.

- Debut literar: revista *L’Esquirou* (Franţa), nr. 34/1996 (p. 144).
- Publicistică: în revistele româneşti: *Clin d’œil*, nr. 3 şi 4; *Inspiring Poets Magazine* ; *Dunărea de Jos*, nr. 39, 40 şi următoarele.

La 24 de ani, cât viaţa i-a trecut prin calendare, cât germinaţia fiinţei ei intelectuale s-a înălţat , nu-şi uită, iroseşte, energia în social, în „*relații publice universitare*”, ci aspiră la „*academia sufletului mărturisit poetic*”.

Absolventă a Facultăţii de litere, Universitatea Bucureşti. Debut literar în revista L'Esquirou (Franţa) nr.34/1996. Publică în revistele Clin nr.3, nr.4; Inspiring Poets Magazine; Dunărea de Jos. Creşte în umbra şi lumina culturii franceze, literaturilor universale, răspândite academic de tatăl ei, profesor doctor Constantin Frosin.

Are personalitate scriitoricească încununată de eseu, poem şi critică literară. Premiată pentru aceste împliniri de Centrul Cultural Dunărea de Jos.

Poezia Simonei este un exerciţiu al genurilor proxime disipa-te în diferenţele specifice: „deziluzia şi-a spus şi ea cuvântul – asedi-indu-mi cu duşmănie culoarea cea neagră a minciunii/ sau ”*Melancolia a renăscut în mine/ Săgetându-mi inima cu doine de jale/ înăuntru meu, pentru ce-i rău şi ce-i bine/ m-alungă tăcerea să fug în visare*.”(„**Amărăciune**”).

Ingenuă, confesivă, curată cale a mirării adolescentine, mirată mirare a intuirii evidenţelor tulburătoare. Continuată de judecăţi sintetice: „*Să atingem în pas de vals nemurirea”*, „*Sufletul e cheia pe care am primit-o/ pentru a deschide/poarta împărăţiei/ în care visele devin realitate*”(„**Cheia**”)

Aceiaşi dorinţă de viaţă înălţătoare de spirit, de libertate, de… iubire, se manifestă, tot ca un manifest adolescentin, în scrierile-eseu ale Simonei Frosin: „Viaţa e frumoasă, merită trăită… alături de cineva care ne oferă libertate, care nu ne îngrădeşte dreptul la cuvânt, care nu ne sufocă… înţelepciunea.

E greu să te desprinzi de iubiri bolnave. Avem nevoie mereu de o iubire nouă… scăldată în curcubeul mângâierii. O iubire adevărată stă în echilibru perfect pe stâlpii inimii.” („**Iubiri noi, iubiri vechi**”, Dunărea de Jos nr. 89, Clişee literare).

O aşteptăm pe Simona Frosin, în răspântia pelerinajului scriitoricesc a celor încrezători în crucea sufletului răstignit pe idei mesianice.

MIHAELA GALU

Motto: Omologia morfismelor este echivalenta morfologiilor sedimentate. Numai “cartea”uneşte freamătul lor. (T.I)

Născută la 21.09.1971

Absolventă a Universităţii „Dunărea de Jos“ Galaţi, Facultatea de Litere, Istorie şi Ştiinţe Administrative, secţia de filologie-istorie, filiala Cahul

În prezent profesor de limba şi literatura română la Grupul Şcolar Metalurgic Galaţi.

• A debutat în anul 1998 în revista Hyperion – caiete botoşănene; în urma premierii la concursul „Porni Luceafărul…“, Botoşani.

• A colaborat la următoarele reviste: Hyperion, Botoșani; Dacia literară, Iaşi; Convorbiri literare, Iaşi; Sud, Giurgiu; Cronica, Iaşi; Porto-Franco, Dunărea de Jos, Dominus, Galaţi

• A apărut în următoarele antologii: „**Poeţi la castel**”, Centrul Cultural Dunărea de Jos, Galaţi, 2004; „**Opt încercări de a te naște singur**”, Centrul Cul-tural Dunărea de Jos, Galaţi, 2005

Premii obţinute: premiul al III-lea la concursul naţional de poezie „Lui Eminescu“, Brăila, 1998; premiul editurii „Junimea“, concursul naţional de poezie „Junimea“, Iaşi, 1998; premiul ziarul „Cuvântul Libertăţii“, Craiova, concursul Ion Minulescu, Slatina, 1998; premiul I, concursul de creaţie literară „Iubirea“, Tecuci, 1998; premiul revistei „Dacia Literară“ la festivalul de poezie şi proză scurtă Magda Isanos-Eusebiu Camilar, Suceava, 1998; menţiune la concursul interjudeţean de poezie George Bacovia, Bacău, 1999; premiul al III-lea concursul de poezie Nichifor Crainic, Giurgiu, 2000; premiul editurii Cronica, Iaşi, secţiunea „debut în volum“, concursul de poezie „Porni Luceafărul…“, Botoşani; premiul revistei „Dacia Literară“, festivalul-concurs Costache Conachi, Tecuci, 2003.

A preferat scrierea pe genunchi, în freamătul tăcerilor sang-vine şi-a cuvântării interioare tumultoase. Multe premii literare. Multe poezii risipite spre inimi gânditoare, multe şi ocrotitoare din jurul ei. Multe poezii, grupate ideatic, apărute în mini-antologii tematice şi aniversare:

Poeţi la castel, **Opt încercări de a te naşte singur**, **Antologia scriitorilor gălăţeni**, Centrul Cultural Dunărea de Jos.

Membră a cenaclului Trimbulinzii. Postmodernistă prin text epic răstignit în detalii, presară în „rugăciuni romantice” înspre icoana păcatului, unui păcat neînfăptuit doar închipuit ca eventualitate profană: „*priveşte peste umărul/ceasului de noapte. I-a venit rândul să-mi anunţe deşteptarea. Cântecul cocoşilor e încă departe şi somnul lor îmi dă gânduri negre despre nefericire şi teamă... Din mine ies şerpi cu sutele şi-mi suflecă sufletul a păcat. Mă rog cu genunchii boltiţi pe scârţâitul podelei să mă ierte că sunt atât de puţin vie încât nu mă recunosc*” („**Despre păcatul de a fi noapte**”)

Izomorfismul dintre fiinţă şi destin, se împlineşte, la Mihaela Galu, prin glasul inimii: „*apărut înaintea oricărei profeţii/ te-ai rătăcit de-a curmezişul sorţii/ pariind pe alte începuturi/ Doar glasul tău răsună/ acum în agora/ chemându-mă la templul închis în veşnicie… /*” („**Din antichitatea copilului meu**”)

Poeta este „asuprită” în multe poeme de epifaniile angoasei, cele imaginare, deasemeni, rezumându-şi intuiţiile, percepţiile, experienţele afective în, prin izomorfismele animalizării şi ale căderii, ale groaznicei labirintizări: „*îngheţat la răscruce/ sufletul pândea/ câinele negru/ cu o mie de ochi./ Străzile îi zgâriau/ genunchii/ şi degetele/ se târau amorţite/ prin groapa oraşului/ sinucigaș./ Bisericile aveau turle spre pământ întoarse./ Goneau îngerii în adâncuri.*” („**Oraşul sinucigaş**”)

Apa ca sorginte a oglinzii şi oglinda ca apă înlăcrimată, consecinţă a complexului Ofeliei, pune la adăpost umbra gândurilor, reflexiile nictoforme, la adăpostul neantului amintirii: „*fibra timpului expusă oblic/ prelungirea ochilor mei/împarte copilăriei/ statornicia potrivită între bine şi rău,/ clipa unică, sorbită/ din apele de sub semnul vremii, să nu mă atingă*”.

Aceste poeme sunt demne de aşezare într-o carte, în ciuda Mihaelei Galu, profesoară de filologie şi istorie sentimentală scrisă pe cumpăna mileniilor adverse Noi fiind adversitatea prejudecăţilor antologice.

MIHAIL GĂLĂŢANU

Moto: (i) *Am avut o ceartă de îndrăgostiţi cu lumea*
(ROBERT FROST, 1874-1964)
(ii) *Omul ştie mai multe decât înţelege*
(ALFRED ADLER, 1870 -1937)

Născut la 11 sept. 1963, la Galaţi.

Absolvent al Facultăţii de Fizică-Mecanică, 1988, cu specializarea Bazele Cercetării Experimentale (B.C.E.). Absolvent al unei şcolii postuniversitare la Paris, cu specializare (şi certificat) în Relaţii Internaţionale, 1994-1995.

• Debut: decembrie 1983.

A publicat următoarele cărţi:

• Poezie: „**Ştiri despre mine**”, 1987. „**Scrâşnind în pumni, cu graţie**”, 1993. „**Bunicul Kennedy**”, 1996. „**Evanghelia lui Barabas**”, 1996. „**Mireasa tuturor**”, 1997. „**Poetus Captivus**”, 1998. „**Memorialul plăcerii**”, 2000. „**O noapte cu Patria**” şi „**Romāna cu prostii**”, 2001. „**Diapazonul plictisit**”, 2002. „**Mormântul meu se sapă singur**”, 2003. „**Apocalipsa printr-o gură de om**”, 2004. Şi prezenţa în antologia 90: „**Manualul de literatură**”, tot 2004. „ **Burta înstelată**”, 2005. „**Inima de diamant**”, 2006.

• Proză: „**Meşterii de clopote**”, roman, 1999, răsplătit cu Premiul Național pentru proză „Liviu Rebreanu”. Strada Plantelor, nuvele, 2001; „**Mireasa fără corp**”, roman, 2006; „**Strada Plantelor şi alte povestiri**”, 2007.

• Eseu: „**Literatura de cartier**”, vol. 1, „**Orbirea lui Tiresias/Un posibil manifest al generaţiei 90**”, Editura Muzeului Literaturii Române (E.M.L.R.)

A lucrat pentru revista bilingvă Europe/Europ, a Uniunii Europene. Redactor şef la Flacăra, Playboy, Flagrat etc.

Adjunct al lui Cornel Nistorescu la Expres şi, mai târziu, Evenimentul Zilei; În prezent, Director al revistei Flacăra; Membru în Consiliul director, Colegiul Editorial al trustului de presă S.C. Publicațiile Flacăra S.A.

Membru în Clubul Român de Presă, Clubul Român de Vin, în Pen Club şi în Consiliul de conducere al Uniunii Scriitorilor din România (U.S.R.), filiala Asociația Scriitorilor din București (A.S.B.).

A obţinut premiile: Premiul „Luceafărul" la festivalul Nicolae Labiş, Premiul Asociației Scriitorilor din București (ASB), Premiul Național pentru Comentariu Cinematografic, Premiul „Astra", Premiul „Ramuri" etc.

Poezie a home-less-ului şi aurolacului, a penitenciarelor convalescente (ce se află în noi), a disponibilizatului, a şomerului, a clasei muncitoare de pretutindeni, divinizată de înjurătură, dar şi de noi cândva (noi fiind conştiinţa curvei istoriei) conştienţi că putem fi oricând în locul lor.

Spre deosebire de alţi „metodişti" ai postmodernismului nonozecist, non-conformist, la Mihail Gălăţanu, înjurătura-ordurie, orduria-înjurătură însoţeşte revolta poetului-om, simplu actant al revoltei, odată cu (auto)pedepsirea lui ca revoltat, de alţii, dar şi de o sacralitate falsă, a altora, care i-au şi ne-au îndobitocit fiinţa, care ne-au interzis adamismul şi… incestul ei cu lumea reală, incestuosul ei mariaj demonic social, politic, juridic, cu „*antihristul*" ce se află de la creaţie în om, dar mai cu seamă în ziua de ieri a nemilosului azi, în neantul comunist, propovăduitor şi preacurvit de totalitate şi egalitate mitomană, de întindere şi cuprindere universală marxistă, salvatoare de expectaţiile interioare, reacţionare, ale sinelui individualizat, ego-damnat.

Între drumul „*la biserică*" şi cel „*în parla-ment(ă are*), Mihail Gălăţanu alege „*bulevardul crucii adevărului concret*", „*via dolorosa crucificării şi mântuirii cuvântului oricui*", cel neacademic, accesibil oricui, replică a internaţionalului „*fuck-you*", care ne este servit zilnic de t.v-uri digitale ce vor să ne americanizeze limba, în mod cert superioară altor limbuţii, prin câte înjurături are şi, prin care înjurături, ne înfrăţim româneşte cu toate neamurile pământului. Ascultând, „Patria" lui Gălăţanu Mihail, îl aud pe tata cum înjură plugul, coasa, muierea, crucea, moartea, groapa (frumos articulate cu mă-tii), nafura, grijanea şi grija, lumânarea şi lumina, cum la o adică face sex cu „fecioara", cu vaca-eliadic şi ano-baladic, de „bucurie nebună" pe o viaţă „*frumos hărăzită, a lui, şi mie*", de… diavol ori de „Dumnezeu' mamii ei de viaţă!"

Din punct de vedere filozofic, poetul, cu o astfel de poezie, vandalizează necesitatea prin libertate, proporţia de aur, a liber-arbitrului, fiind din vreme huiduită, din vremea cuvântului bastard, născut fără voie în hazardul coagulării instinctelor vorbirii (ne)articulate, coagulării lui în articol (hotărât şi nehotărât), în articulaţii şi art-cool-consonare canină ori numai vocalic-rotundă (şi uter-ină) gură deschisă pe lume.

Ca-n filozofia lui Bergson, în care metaforele, acumulându-se, concentrându-se în sfere şi „*puncte negre spirituale*”, lasă loc (subiectului ce investighează obiectele) elementelor, fenomenelor unei naturi, lasă loc intelectului să asimileze realul în formele lui brute: la Gălăţanu, groteşti, sexuale, anatomice, obstacol organic, nesapientale, fiziologii primitive neameliorate, precum speciile inferioare ale ciupercilor rigă-cripo, criptică-eningelică-barbiliană surghiunite (formele realului) în fără sensul devenirii, dramelor creaţionale, simbolurilor unor cauzalităţi metafizice.

Comportamentului animalic-reflexiv al personagiilor sale po-e-tice, îi opune reflecţia lui proprie faţă de estul-eldoradic; ici, acolo, semănat cu sământa vrajbei eu-lui interior asupra celui exterior, în care, din care „o rădăcină să-şi ademenească” – idealul existenţei veridice, prin care, tulpină să-şi crească, din câte sămânţa ideii are în noaptea simţurilor primare, pentru a străbate o fărâmă de senzaţie a luminii.

Mihail Gălăţanu scrie „aşezat temeinic în regim nocturn pe „*complexele noastre*”, pe dominantele reflexivităţilor noastre psihice, care, evident, sunt şi ale lui, acceptându-ne reciproc, uitându-ne reciproc într-o conștiință dusă la limita, la marginea „*râpii realului*”, pentru a ne oglindi în acele conexiuni filogenetice şi ontogenetice primare, numite pe nedrept (i)morale constituţii ale fiinţei dintâi, cea înfăptuitoare a păcatului testamentar mozaic, cea dionisiacă, hamletiană şi demiurgică în existenţe fizice şi metafizice, oricând.

Unul dintre aceste „*complexe*”, care „*fiinţează*” în scrierea specială a postmoderniştilor este „complexul poligonului”, complexul „*vieţii trăită în vârfurile unui poligon*”. În vârfurile unui triunghi: bucătărie, baie, dormitor. În vârfurile unui dreptunghi: bucătărie, baie, dormitor, bibliotecă. Şi în poligoanele mai largi spaţiale, ideatice, ale apartamentului, terasei, străzii statuilor umblătoare - în plan teluric, ori în spaţii cosmogenice.

Cum se trăieşte în aceste complexe? Prin dedublare, nutriţie, copulaţie, prin reflexe şi reflexivităţi psihice, din „*infantil*” moştenite,

spre o „adultă manifestare a puberului neuronic" în limbajul rostirii ritmurilor spiralei genetice, segregaţiei cromozonice, justiţiei rizonucleice. O primă „*persona*" a acestor reflexe este spontaneitatea vorbirii, limbajului autohton, nebotezat încă, păgân şi sincer, al fiinţei ce va urma să-şi calce în picioare verticalizarea, aposterioric, prin experiment şi „*empire-states of being ever*", empiric să-şi umilească marea dogmă a naturii sale umane, a-prioricul (raţional, antic în timp ireversibil).

Cea mai reuşită reflexie socială a poetului Mihail Gălăţanu, din toate aceste puncte de vedere, psihice sau culturale, este poemul epic „**O noapte cu patria**". Aici, dintr-un instinct al conştiinţei revoltate pe „*în sine-le infam tăinuit de intelect*", reuşeşte cea mai bună relaţie structurală a imaginilor sacre şi profane, un excepţional-de-potrivit logos oratoric în unificarea contrariilor sacro-profane, înşiruite ca similitudini, ca izomorfii, nu ca şir (ori înşiruire) de antiteze. Matricea sacră în acest poem are un singur element, „*patria*". Matricea profană derivă din personificarea „sfintei patrii" în persoana unei prostituate capabilă, în stare, să trezească reflexele copulative ale fiinţelor primare ce o constituie, fără de conştiinţa existenţei lor bio(-distructiv)logice. Manifestarea fiinţelor faţă de sacralitatea „prostituantei patrii" este universală, astfel, un soi de caracterizare a „naţiunilor globalizate mişel(eşte)nic, mister(yes!)nic, de sex appel(-nuri), de vino-ncoace-le sărmanei noastre „*feminităţi tribale*", „*maternităţi afrodiziace*". Eu-l povestitor de întâmplări, de scene, de profanităţi, înlocuieşte, substituie oratoria parlamentară, o simbolizează, o trădează, o deconspiră, până în conştiinţa cea mai tăinuitoare de „*hoţie erotică*", de „*persuasiune masculină*". Laptele ce hrăneşte „*micul haz*" freudian, se află în „ *ţâţele naţiei*" şi ele devin propagandă cotidiană, laudă par-alimentară, nutriţie a prejudecăţii eternităţii neamului românesc. Auzi parcă „golanul-bogat", îmbogăţit de „*centuri euro-tifiste*", proxenetiste, cel posibil ales de popor în „*camere de execuţie a fărdelegii*", cel care pornografiază agramat idealuri naţionale migratorii în lumea iluzorie a demos-creaţiei europene. Prostituarea „patriei" devine în poemul „**O noapte cu patria**" politica internă şi externă a României ultimilor două decenii. „*Laptele*" promis nouă, ca „*ţâţe-porno*" trase în „*tiraj bestial*", „*difuzate*", ca scopuri, ca satisfacţie oculară, nu-i decât laptele „*speech-urilor camerale*", care pentru a fi rostite ne costă cât preţul unui sex pe „*centura europei estice*",

între „cincizeci şi optzeci de miare” (euro cazare pe lună în hoteluri luxoase, a sexologilor populari a rep-i-lor poporului. Prostituţia devine externă, politică externă, de laudă şi îndemn la mângâierea nurilor, meselor noastre feminine: *„ce bani buni ai făcut tu, la Stambul, fă, Patrie, / cu turcaleţi, arabi, cu libaneji şi curzi”; sinteză a migraţiei noastre, de început, orientale, dar şi atracţie pentru occidentul cu gânduri turistice (la noi): „O noapte cu tine visează orice muritor/ , după o noapte cu tine freamătă Occidentul./ Toţi ştiu că eşti meseriaşă să bagi lumea în boale*”.

Politică externă dusă în amănuntele erotice, ale istoriei patriei, în final: „*O noapte cu tine costă cât tezaurul de la ruşi, cât Insula Şerpilor luată în gură, cincizeci de ani, cât Basarabia târâtă prin lupanarele Siberiei Orientale*”

Se află, în această poezie, greşit înţeleasă de mulţi neaviz(aţi) din gregara plenitudine ignară, o nostalgie dureroasă a posibilei înfăptuiri naţionale:

*„- Stai şi la noi odată, măcar odată, fă Patrie, că n-o fi foc să avem şi noi un copil cu (tine). Patria, un copil din flori (preţul fiind un copil din flori a proto-conştiinţei naţionale) un copil din Faună şi Floră şi Archipiode, şi Thais (**Ballade des dames du temps jadis*** – Francois Villon 1431-1463*).*

Precum şi o retorică elogioasă a „**Patriei**”, ca tărâm substanţial: *„ce sfincte sfinctere/ şi roze rozete ai tu, Patrie!* (de data asta ne mai fiind umilită cu *„fă, Patrie”)/ şi câţi salcâmi tăiaţi de moromete”*.

Exemplară atitudine, conştiinţă etnică. Patru cuvinte, „*salcâmi tăiaţi de moromete*”, care purifică caracterul „prostituant” al patriei regente, care estompează, obscurizează claritatea revoltei, sexualei ponegriri estetico-filozofice anterioare.

L-aş putea suspecta de „aliniere la globalizare” pe studentul bursier-in comunicare-europeană, pe Mihail Gălăţanu, de convertire la antinaţionalism(ul monedei unice), de erotic fără molime vener-ice, de educaţie sexuală intrafolicular – spermatozoidală ONU (cu începere de la 5 ani post-uterini), dar, tot el, poetul „*iluziilor clasice dizolvate*”, mă convinge cu teme noi, grave, cu noi scrieri, revoluţionare în conţinut şi formă, cum sunt „ultimile-fără sex rapid”, primele(a-sexuale) cantaţii ale creaţiei şi creatorului feminin, mama-Dumnezeul naşterii terestre, iubita-orhideea (ne)gânditoare a fiinţei în curcubee şi spectre ancestrale.

Nu, nu oricum! Ca în „*Poeme*(le) *amniotice*” ale celui din urmă „roman existenţial”, cu acest nume, tipărit de Editura Limes, Cluj-Napoca, 2008, sub dedicaţia: „*Mamei mele, Ioana, care de patruzeci de zile nu mai locuieşte numai în lumea asta*”. Pământească elogiere a morţii(celei mai de preţ) evlaviere a relaţiei unui fiu-rebel sau nu, rătăcitor de rătăcire ori defăimător de întoarceri, relaţie cu „istmul carnal”ce a zămislit fiinţa din nefiinţă, dragostea şi credinţa în om, despre om, prin absurd şi erezie dogmatică. Cartea acestor poeme „placentare”este o analiză şi o sinteză kantiană asupra creaţiei. Judecăților a-priorice, analitice, carteziene, le opune sinteza aposteriorică, senzorial-unificatoare de experienţe sentimentale, posibile într-o lume exterioară, într-o antiastrală alcătuire a originilor percepţiilor: „*cel dinainte de naştere trece prin faţa tuturor lucrurilor /şi are ochi /şi urechi /pentru toate […] Stau. Stau şi ascult /La sânul ocult /Cum picură măduva-n oase /Abrupt.[…] Rotule pe prund. Sfârcuri /Articulaţii /Ascult/planul ocult*”.

Această analiză a „devenirii fiinţei în amnioză şi amniotică efervescenţă” se desprinde de judecăţi lungi epice, cum ar fi:”*sunt, deja, din burtă, cel mai mare cântăreţ al lumii (deci cântecul, nu cuvântul, interjecţia nu vocabula, reprezintă starea cinetică a limbajului ante-natal) […]. Cântecul meu e unul organic. Vine prin sinapse. /Şi prin rafale. Dezoxiribonucleic. Doldora de mantre seminale /Primum movens/ Supremum vale*.”

Se desprinde de epic şi cade în sinteză lirică: „*O, amintiri de nuri de fată/ Şi lapte-n sânul de fecioară/ Şi sfinte moaşte, drese-n ceară/ în cari ursita mea se-arată/ De ce vă voi trăi pe toate/ Prin mame, sore şi nepoţi/ Ca aurul din vizigoţi/ ce se depune în cloşti moarte*”.

Romanţă clasică. Început de genealogie lirică. Cum numai un mare violonist al simfoniilor naşterii în si-bemol ero(s)tic, ştie să ne demonstreze venirea triumfală şi triumfalnică pe lume, în lumea dinaintea multiplicării lui Unu în prea mulţi.

Am extras această constatare a judecăţilor kantiene din „**Prolog**”. Metoda se repetă, într-o strictă ordonare tematică a (in)creaţiei, a încarnării, şi în alte poeme. Ea culminează în „**Elegiile increatului**”**,** prin: ***De dincolo de naştere vine moartea mea***(ca să mă jupoaie de piele), „Cântecul increatului”: „*sunt orb, încă. Orb, deocamdată/ Văd, numai, cu*

materia prin materie. Cu duh/ prin lumea ordonată […]/ Am să cad în lume Doamne!/ Solzii-mi vor zbura de pe ochi/ Sigiliile lui Solomon se vor rupe pe chipuri”.

Scriere cu iz de „*testament de la marea moartă*”, cu „*iz apocrific*” şi „ *duh sacralizant*”.

Multe din poeziile „gestaţiei placentare” sunt numerotate, sunt etajate în cifre arabice, spre iluminarea spaţiilor, protuberaţiilor conştiinţei primare al fă(cu)tului nenăscut, cum ne îndrumă poetul în lectura „Alt(ui) poem amniotic”:

1. *De departe văd pământul (văd lumea în care voi cădea/ Pot să-mi văd chiar părinţii, petrecând./pe mama mea mireasă/pe tatăl meu muşcând din mama mea).*

2. *Se-arată cerul naşterii mele (Stea lângă stea, spuzire de stele văd departe […] Fecioara, strângătoare de spice. /Secerătoare. Dar şi moartea-i o secerătoare. /Şi, încă, ohoo, ce secerătoare!)*

3. *Mă nasc răpăind (ca ploaia pe acoperişuri /Din malversaţiuni şi alisverişuri Dintr-o continuă negociere/ a idealului cu realul.)*

4. *Şi dragostea mea este una (mă nasc în viziuni /în vedere /şi în clarvedere /sunt muntele care se duce să se arunce /în mare din cauza Credinţei […] / sunt un învingător. Şi dragostea mea este una).*

Sistematizare ce ne permite „glossarea ideilor centrale cum ar fi: „*De departe văd pământul /(mi) se arată cerul naşterii mele /Mă nasc răpăind /Şi dragostea mea este una /”.*

Tot în această carte, Mihail Gălăţanu, în poemul **Stau aici la rând la trupuri**, exersează întruparea „sufletului (din)nou născut”, în ritm „popular”, în „baladă” frumos cântată pe lume, foarte aproape de imn şi odă, de îndemn la pocăinţă şi botez cristianic, uitând parcă de instinctele erotice călăuzitoare în sine, de altă dată. Naşterea este o exclamaţie contradictorie: *„Să mă nasc / Să nu mă nasc? /Nu m-aş duce către lume /Vine lumea către mine /carnea mamei face spume”, şi sfârşeşte într-o chemare cea către Dumnezeu, făcătorul de destine: „Sui şi urc. Mă urc şi sui /Mic sunt, Doamne, şi-ncă sui /Fără păr şi fără dinţi /îmi făgăduieşti, îmi dai? /Oare, viaţa mea, mă minţi?/”*

Dumnezeu apare, în „**Poeme amniotice**”, din ce în ce mai des, ca martor al naşterii omului Mihail, care: „*Băi frate! Cine are ”noroc la născut/are şi talent la iubit*”, care se învredniceşte să-şi facă o „operă de artă” din naşterea oricui, alături de a lui.

Desprindem, în conţinutul multor „elegii postmoderniste”, semnalele unor emanaţii filozofice; proaspete şi temeinice lecturi ori profunde şi de necombătut antropologii ale imaginarului.

De mare vigoare, în aceste multe deliberări poematice, se întemeiază antropologiile pe craterele categoriilor abisale, ştiinţifice, cum ni se dezvăluie poetul în „Lunaticii. Semnul Şarpelui”, dăruiţi nouă, antologierii lui gălăţene: *„Ei păşesc pe lună/mergând întorşi /ca-ntr-o lentilă concavă […] apoi dispar în oglinzile parabolice ale focului/albi ca privirea sumeasă-n pupile /[…] Ei intră şi ies prin oglinzi/ trântind uşi metafizice /[…]Oglinzile de Veneţia, de Lueţia, de Poeţia /sunt monumente funerare în care îşi îngroapă spectrul. /[…] Trăiesc în triburi de raze paralele şi echidistante /Naşterea lor este din oglinzi, nu din femei…”*

Optica *oglinzii* plane, sferice, parabolice este uşor de mânuit ca motiv al reflexiei imaginarului asupra realului şi în real.

Optica *lentilelor* cauzând refracţia luminii gândirii afective, până dincolo de puterile silogismelor, judecăţilor raţionale, până în structura metafizică a cuvântului poetic.

Iată o nouă diversiune, strategie, a poeziei prezentului continuu cu care ne-a obişnuit poetul Mihail Gălăţanu să coabităm, să-l admirăm, în *„naşterile sale succesive*” angelic-demonice, sacre şi profane, mereu gânditor eliberat de grija „caprei vecinului” în ograda „poeziei sale adamice”.

Totuşi, poetul azi *„dobândit*” de noi pentru o exegeză cvasiintegrală rămâne un postmodernist. Poemele lui (foarte amniotice uneori) defăimează abstractul, în particular legenda, mitul, de dragul arhetipului proteic, material, carbonic, oxihidric, celular, atomic, şi dintr-o voinţă de laudă a creaţiei fără duh, fără cuvânt; întemeietor de iluzii pseudotestamentare gnosice.

Un zarathustra ascuns în somatic, ca şansă a defăimării unui Dumnezeu cinic, înverşunat pe propria lui creaţie, ciclică şi perisabilă, înverşunat pe neascultare divină, şi vedere a goliciunii creaţiei sale.

Curent literar uşor de proliferat în gura pistolului cu miros de glonţ proaspăt penetrat în conştiinţele, sărmanele noastre conştiinţe ale verbului cogito, conjugat milităreşte prin sunt , am fost, voi fi, în *„veni, vidi, vici*”, a unui Cezar …flămând de men’s first and than “*the mud*”.

Mihail Gălăţanu ştie, poate şi vrea, în ultima vreme mai ales, să-şi schimbe metoda decadenţei hip, hit, rep, sex- eufonică, pro(homo)fonică, epifenomentalistă, în “geniul”mai puţin infam al liricului şi lirismului neintelectualizat mişeleşte: miss ill, falus-strong, în the name of avantaje-all, la egalitate cu „*bunul gust*” al criticii diurne, al „*trenelor modelor de pe urmă*”, care încearcă să-i privegheze şi stimuleze libidoul creţiei în „*pen-is-pencil wild*”.

Acest lucru se întâmplă (schimbarea metodei) şi în „**Strada Plantelor**” nu numai în „**Poeme amniotice**”, unde îndepărtarea de frumoasa adolescenţă a *frumosului spontan* distruge hormonul lasciv senzual. Geniul, după cum ne sfătuieşte Wittgenstein este „curajul în talent”, precum este geniul literar al domnului Mihail Gălăţanu, consăteanul meu covurluian. Mihail Gălăţanu nu s-a com-plăcut, nu a căzut în postura de a răspunde criticilor săi. Verbului „*risponso*” (a răspunde: a se opune, a ţine piept, a replica) i-a găsit un frate mai mare şi mai înţelept, „restitutio” (reparare, restabilire, refacere, reconstituire), un substantiv compensator: *„În fiecare femeie am iubit-o pe mama tânără ca să nu îmbătrânească şi să nu moară. Aşa cum o binecuvânta placenta mea şi lichidul meu amniotic…”* („*Eu nu am iubit niciodată nici o femeie*”). Aş încheia scurta mea îmbrăţişare a operei gălăţeanului Mihail Gălăţanu, prin observaţia: Iubirea, în conştiinţa placentară, povestită de cel care va iubi, este iubirea maternă, salvare a iubirilor ulterioare, ce-n fetus va umbla, când naşterea de astre ne leagă-ombilical, suflarea-n gât şi vorba „*iubesc*” rostită rar.

Să-l lăsăm, totuşi, pe domnul Mihail Gălăţanu să-şi mărturisească sincer sanctuarul ideologiilor sale poetice: „*Sunt* (am fost, măcar, cândva) *diavolul şi „Dumnezeul consubstanţiali. Din aceeaşi substanţă? Măcar pentru o secvenţă infinititezimală (Spinoza-logie) Şi, aici, uşor s-ar putea aluneca spre blasfemie* (îndoială-Bergson)”.

Într-o lume de plăvani şi plăvănisme politice, Mihail Gălăţanu, prin întreaga lui operă, disciplinează mitocănia, pălmuieşte minciuna, revendică dreptul mitologiilor asupra arhetipurilor endemice, iluminează surâsul existenţial al comediei îmbrăţişări, şi ingurgitării legilor meschine ale „rahatului social-diurn”. Şi totul, toate, pentru a ne da satisfacţie, satisfacţia trăirii prezentului concret, la stadiile optime ale suferinţei şi bucuriei unui eros tămăduitor, revelaţie a mântuirii noastre (ne)demonice.

GRIŞA GHERGHEI

Motto: Anima plăpândă a cuvântului des-golit se află în „eu”nu în „noi” (T.I)

Născut la 30 noiembrie 1936, la Galaţi

• Debutează în revista „Pagini Dunărene” , Galaţi, 1959

• Debutul editorial: 1968 cu volumul de versuri „Nici o tangentă la inimă”

• A mai publicat următoarele volume: „**Înmulţirea cu unu**”, 1969, Bucureşti, Ed. pentru Literatură; „**Armuri**”, 1971, Bucureşti, Ed. pentru Literatură; „**Pragul de sus**”, Ed. Eminescu, 1979; „**Urma**”, Ed. Eminescu, Bucureşti,1982; „**Şirul indian**”, Ed. Eminescu, Bucureşti, 1991; „**O cafea sub un cearcăn**”, 1997; „**Culisele raiului**”, 2100; „**Boemă sub dictatură**”, 2002;

• Colaborează la : „Iaşul literar”; „ Luceafărul”, „România liberă”, „Contemporanul”, „Ateneu”.

Scriitor gălăţean născut în deceniul liberalismului literar socialist 1970-1980. Metodei creaţiei poetice clasice îi opune înainte şi, după 90, textul cvasipostmodern. Realului sublim, aureolat de ideile sublimei scufundări a identităţii în totalitate, îi adaugă - în ultimul timp-sarea şi piperul „judecăţilor tautologice minore”, fără însemnătate filozofică; simbolurilor ce învrăjbesc imagini cotidiene pentru o imediată şi necesară pseudoconştiinţă cotidiană. Pentru o intenţie-atenţie a trăirii re-sentimnetare, cea din frustrare şi angoasă înălţată pe lume, tulburată de lumea inter-milenară prezentă.

Iată o „Certitudine” a celor de mai sus, mărturisită de poet în „antologia gălăţeană”, în care ne aflăm noi toţi alături de poet: „*Nimeni nu poate să spună/acesta sunt eu, numai eu/ acestea sunt ideile mele/izvorâte din arderea elementelor proprii/ şi sensul intern al mişcării/Spiritului meu*”. (neîncredere în „eu-l”şi identitatea lui absolută. Pregătirea manifestărilor relaţiei eu-sine). Liantul identităţii – eu-sine, la Grişa Gherghei se află în „lumina conştiinţei” în:”*Soarele din sângele meu/a trecut şi prin sângele vostru!*”/ sau chiar mai complet-poetic: „*Nimeni nu poate să spună:/*(repetiţie trihotomă a certitudinii)*/ între mine şi voi/ a căzut linia severă a amurgului/despărţindu-ne/ ca pe nişte*

obiecte/ de harul luminii.” „Nimeni nu poate să spună”, este mai aproape de: Nimeni nu are dreptul să spună”, nu are dreptul la lumină, mai presus de puterea conştiinţei luminii.

În sextetul („Certitudinea” fiind un şir de sextete alternate cu septete şi nonoversete) al treilea poetul socializează pluralitatea – specific deceniului şapte, prin: *„în fiecare din noi/ în fiecare gând şi hotărârea de-a noastră/ Trăiesc, impunându-şi prezenţa/ Toţi acei pe care îi ştim/ Tovarăşi de luptă şi muncă/ Şi-n care la rândul nostru trăim*(sic!)”.

Dacă în prima parte a poeziei „Certitudine” structura poemului era oarecum literară, în ultima ei parte certitudinea are „iz filozofic pro-marxist”, are iz de avertisment „prolet-cultist”: *„Singurătatea-i un cuvânt exterior* (…din care vine, izvorăşte-totuşi-cuvântul!)/ *lipit de conţinut ca o umbră/ Iată de ce greşelile tale* (de a fi singur?) *ne dor/ Şi izbânzile tale ne bucură* (cine sunt posesorii bucuriei? Evident Noi, cei „nimeni”cândva şi oricând)/ *Cu aceeaşi măsură./ Iată de ce/ nici moartea nu poate înfrânge/ Comunitatea aceasta adâncă/ De soare, de sensuri, şi sânge.(!?)”*

Poetul Grişa Gherghei crede în expresie. Poeziile cele mai încărcate de „eu” sunt şi cele mai în favoarea concilierii „in-sinelui” „pentru-sine”. Octetul „Eu aş putea să te închipui” este reprezen-tativ relaţiilor „sinelui”amintit. Închipuirea ademenind existenţa. Imagina-ţia germinând forme plastice, afective, ale „celuilalt”, un eu izomorf necesar: *„adică eu aş putea să te-nchipui* (să te cioplesc în piatră ori lemn şi în icoană…)/ *şi tu să exişti pentru asta* (pentru efortul închipuirii mele*)/ cu părul tău blond/* (lumească), *izvorând parcă din Steaua Polară*” (dar şi astrală).

Complet complex al „albastrului”, obsesiv repetat, în mod cert culoarea irisului iubitelor mâniate de sângele aristocrat al iubitului-poet ori numai de azurul – alt albastru – epifaniniei păsării- „*timpului phoenix*”. Citez, vă recit: *„Aveam un suflet albastru/Ştiu eu că aveam un suflet albastru/* (de rege, de poet, de om). *Doar la această culoare/nu se mai face economie/* (într-adevăr, nobleţea este inepuizabilă!) *cerule!/ Cum aveam un suflet albastru,* (Doamne!) / *Am luat ca şi ploile/ din dragoste acoperişurile* (deci pentru a vedea) / *O viaţă de pasăre care se scade din cuiburi /până la ultimul ei exemplar*.”

Toate cărţile domnului Grişa Gherghei sunt „sincere elogii ale fiinţei posedate de iminenţa scufundării: în neant, ca-ntr-un tăinuit tărâm

al devenirii. Titlurile volumelor de poezie afirmă şi confirmă aceste „sincerităţi”: „**Nici o tangenţă la inimă**” (da!, inima nu are „*asimptote*”!) „**Înmulţirea cu unu**” („*eu*”, din nou, multiplicat de „*eu*”. contrar înmulţirii lui cu „*zero*”, ce ne-au împovărat certitudinile totalitare) „**Maxime cu zecimale**” (Da, judecăţile sunt erori convenţionale şi infinitezimale!) „**O cafea sub un cearcăn**”, „**Pragul de sus**”, etc. În total unsprezece volume, tipărite la editurile: Ed. Eminescu, Ed. Cartea Românească, Ed. pentru Literatură, Ed. Fundaţia Pro, Ed. Azero, Ed. SemnE.

Închei acest scurt, prea scurt, timp respirator în opera poetului Grişa Gherghei, cu poemul „**Şah**” (din volumul „**O cafea sub un salcâm**”, 1997). Metodă stilistică postmodernistă. Oglindă a alinierii poetului la postmodernism: „*Nu ştiu dacă trebuie să vorbesc/ despre cum se pot face afaceri/ pe o tablă de şah…/ moartea unui gândac nu înseamnă nimic/ între plăcere şi scârbă se înalţă un steag…/ fac ce n-am vrut să spun/ aşa trece prin omul de rând/o mică victorie.”*

Splendidă retorică a jucătorului de şah-diurn, fără destin, înnobilat de hazardul şi hazardarea trăirii convenţionale, a satisfacţiei judecăţilor matriciale. Poem aflat la mare depărtare de începuturile romantice ale „**Înmulţirii cu unu**” (1969): „*aceşti copaci (n)-au fost în rai/Şi vor să vadă o femeie goală/ Aproape sunt uscaţi de-nchipuiri/ Şi-ndelun-gată pândă vegetală/”*

Aşa este! Aşa vom fi şi noi, precum poetul Grişa Gherghei, în „*paginile mântuirii noastre dunărene*”, mânaţi de-nchipuiri sub „*teii domneşti*”, de anima plăpândă a cuvântului des-golit.

MARIUS GRAMA

Motto: *Lumea începe în „Cartea dintâi”.*
Nimeni nu va scrie „Cartea (Ei) de pe urmă” (T.I)

Născut la**:** 5.11.1981, în Galaţi

A absolvit Universitatea Dunărea de Jos, Facultatea de Istorie şi Filosofie, secţia istorie-filosofie, promoţia 2004, licenţiat în istorie.

Redactor Radio Galaţi, la Departamentul Emisiunilor Informative, secţia politic; corespondent BBC pe judeţul Galaţi.

• În 1993, în clasa a VI-a, la Şcoala „Sfânta Ana”, a înfiinţat prima revistă, se numea Week-end, care a apărut lunar (cu excepţia perioadelor de vacanţă sau de criză financiară) până în prima jumătate a anului 1995;

• Ca membru al cenaclului literar „Cuvinte”, din cadrul liceului „Mihail Kogălniceanu”, a publicat poezii în revista liceului: „Portret”, în perioada 1997-2000.

• Prima publicare mai importantă, în 1999, numărul 75, aprilie, în revista Şcoala Gălăţeană, de la Casa Corpului Didactic Galaţi, ca membru al cenaclului Anton Holban, coordonat de profesorul Constantin S. Dimofte, cu poezia „**Printre cercuri**”.

Membru al Cenaclului Literar Anton Holban, al Casei Corpului Didactic, Galaţi, membru fondator al Cenaclului Literar al revistei de cultură Antares, membru fondator şi coordonator al Cenaclului Literar Studenţesc Gellu Naum, Galaţi; membru al cenaclului Trimbulinzii, al Centrului Cultural Dunărea de Jos; reprezentant al Cenaclului Literar Studenţesc Gellu Naum, Galaţi, la întâlnirile cenaclurilor literare studenţeşti din ţară, Piteşti, noiembrie 2001, noiembrie 2002, noiembrie 2003; membru fondator al Grupului Lampisterii.

• A colaborat la următoarele volume: 1998 – „Antologie de versuri din Cenaclului Literar Cuvinte” (printre alţii, alături de colegul şi prietenul Andrei Velea), “editată” în biblioteca liceului „Mihail Kogălniceanu”, 3 pagini; 1999 – „Antologie de versuri din Cenaclului Literar Cuvinte”, “editată” la copiatorul din anexa laboratorului de fizică din liceu, cu o copertă aspectuoasă, îngrijită, făcută pe sub mână la o tipografie fără nume, 17 pagini, 18 poeme; 2002 – Antologia Conexiuni, realizată de Cenaclul Literar Studenţesc din Sibiu, editura Techno Media, 2 pagini, 2 poeme; 2003 - Antologia Conexiuni, realizată de Cenaclul Literar Studenţesc din Sibiu, editată la Techno Media, 5 pagini, 6 poeme; 2004 – Antologia Conexiuni, realizată de Cenaclul Literar Studenţesc din Sibiu, Editura Universităţii Lucian Blaga din Sibiu, 2 pagini, 3 poezii.

Poet indecis în stil şi tematici. Experimentează la limita inferioară a detaliului arhitecturii ideatice, noi arhitecturi lingvistice, expresive, impulsive, reflexivităţi a-temporale. Să-l ascultăm în „Cu versurile pe masă”: *„şi a venit dimineaţa/ ca o scurgere prin firul de*

telefon/ la un capăt stătea trotuarul/ încovoiat de paşii femeilor uşoare/ despicat în buza pietrei”.

Specific, ori mai puţin obişnuit, pleonasmul „*stătea trotuarul* (de piatră-evident) *în buza pietrei*”, îl menţine pe Grama Marius în modern-istm. „*Încovoiat de paşii femeilor uşoare*”; îl îndeamnă pe scriitor în post-modern-istm.

În aceeaşi poezie-poem, acribia concitadină, specifică reportajului, „*dă din coate*”, prin „*vers alb înmiresmat*”, spre noi, spre a ne uimi „*masa tăcerii impresioniste*”: „*sub acordurile acelei dimineţi/ se agitau tramvaiele* (contrast frecventat de… judecăţi ulterioare, de poet)/ *la celălalt capăt al firului stăteau bineînţeles aleşii* (cui?) *purtau sub piele seifuri/ - le scăpau printre copite-/scărpinau timpul pe spate/ să-i mai rabde un an*”.

Opt versuri esenţiale pentru elucidarea şi agonizarea adevărurilor existenţei sociale. Opt versuri reportaj diurn efemeid, efemer, sub acoperişul pleoapei des însprâncenate pe lumea fără început şi sfârșit a oarbei intuiţii, a oarbei - dar văzătoare-evidenţe. Din care, prin care, până la o vreme, toţi am, ne-am, hrănit virtutea rostirii uniforme.

In-contest-abil (incontestabil) Marius Grama este în pragul afirmării literare de dur-ată.

Mulţumirea de a fi antologic, fără o carte tipărită spre lectu-rarea plenară a anonimilor avizi de unităţi metrice cognitive: plastice, morfologice, revoluţionar-lingvistice, nu ştim ce este, care-i locul acestei „ocupaţii festive”, violent prezente în cotidian, a poetului Marius Grama.

Folosind, utilizând, formula critică a reporterului Grama Marius, din reportajul „*reuniunea Cenaclurilor Studenţeşti*” (Gânduri personale), şi anume: „*nu poţi citi în piaţa publică, precum în AGORA ANTICĂ*”, aflăm că nu există poezie de preţ, mai înainte de a fi fost tipărită, mai înainte de toate, în tiparniţa ochilor homerici povestitori de Iliade Interioare şi Odisee Universale, cum numai cartea, sfânta însumare a exerciţiului mental, sentimental, prinsă în celuloid, o, ne-o, va putea, confirma.

Îl aşteptăm, în acest sens, dincolo de antologizarea versului spontan, dionisiac, în marele edificiu al sintezelor apolinice, în marea bucurie- a noastră – de a fi cititorii cărţilor gramineene, grama-neene din care, în care, să ne bucurăm aprecierea frumosului a-perceptiv. Fiindcă poetul Marius Grama și reporterul Grama, sunt fraţi într-o incontestabilă

izbândă a drumeţiei în cuvânt, în liră frumos sfărâmată sonor: „*sunt fata care strânge ploaia între dinţi*”, „*suntem prietenii de la începutul lumii*”, „*fata care miroase zilnic zece palme de cer*”, „*sunt fata care înjumătăţeşte tot ce trebuie împărţit în două*”, „*sunt fata pe care toţi o vor azi iubită, mâine curvă, ieri bunică-îndrăgostită, poimâine mamă, peste o săptămână nevastă-batjocorită*”, şi…, aș zice eu, mereu divinizată de ne-vino-văţia iubirilor eterne… (Eseu-poem, jurnal indecent cu pretexte - „**Fata care strânge ploaia în dinţi**”).

IULIAN GRIGORIU

Motto: *Absurdul nu este în om, nici în lume, ci în prezenţa lor comună*
(ALBERT CAMUS- Sinuciderea filozofică)

Născut la 09.07.1965, în Galaţi.

A absolvit Facultatea de Istorie-Filozofie Galaţi.

Membru al comitetului director al revistei „Antares“, a USR, filiala Galați-Brăila

• A debutat, în 1987, în revista studenţească „Orientări”; după 1990 participă la înfiinţarea unor reviste şi ziare, în special cu caracter cultural.

• Debutul editorial este consemnat – în 1997 – în volumul de poezie „**Dulcele timp pentru răpunerea răilor**“, Ed. Alma. Volumul a fost citat printre „debuturile anului“ în revista „Poesis“

• Publică în 2002, la Fundaţia Culturală Antares, volumul de versuri „**Frumosul măturător al băilor**“.

• Romanul „**Cu Wittgenstein la mănăstire**“ apare la Ed. Paideia, 2003

• Interviuri, după 1990, cu Petre Ţuţea, Mihai Şora, Mircea Horia Simionescu, Cezar Ivănescu, Ioan Alexandru, în diverse reviste culturale.

• Dialoguri cu Petre Ţuţea au fost publicate în volumul „Între Dumnezeu şi neamul meu“ în 1992, Ed. Anastasia.

• A publicat poezie, eseuri, interviuri în revistele Noduri şi Semne, Martyria, Contemporanul, Tomis, Poesis, Antares, Convorbiri

literare, Poezia, Akademia, Viaţa Românească, etc.

• Rubrici permanente de cronici, eseuri, interviuri, proză, poezie în revista Antares.

A obţinut premii literare: premiul I şi premiul editurii Litera la festivalul de poezie Moştenirea Văcăreştilor, Târgovişte 1993, premiul III la festivalul internaţional de poezie „Lucian Blaga“, Sebeş-Alba 1995, premiul revistei Poesis la Concursul naţional de poezie „Gheorghe Pituţ“, 1997; În anul 2004, a obţinut Premiul revistei Antares pentru eseu; În anul 2005, premiul aceleaşi reviste pentru proză.

În 2001-2002 a iniţiat un seminar de poetică, în colaborare cu Liga studenţilor din Universitatea „Dunărea de Jos“, Galaţi .

Absolvent de Istorie-Filozofie, scrie poezie erudită, intelectu-ală. Spirit poetic ce se apleacă asupra lui însuşi pentru a se pierde în rotiri-liniare, cuantă-undă, cerc rostogolit în cerc. Adept al absorbţiei timpului de trup, acceptă reîncarnările somatice ale… cuvântului meta-logos, metalogat de existenţe. Existenţa, ca iraţionalitate iminentă, revelaţie a absurdului. Absurdul, ca margine metafizică a tematicii poetice Iulian Grigoriu, trecând din real în imaginar prin postulate şi postulări iraţionale. Apropiate ca înfăţişare cu cele raţionale, veridic-truiste. Diviziunile „*unare*”, „*binare*”, „*ternare*”, subliniază, îşi mărturisesc epic, filozofic, mai puţin liric, scopul şi cauza, cauza diversităţii lor şi scopul diferenţierii ideolectalo-ideologice.

Iulian Grigoroiu scrie pe fondul sonor al primei intuiţii, captând reverberaţia impactului simţurilor pe lume înaintea impre-siei, graţie ei, înaintea „reflexiei”, sedimentată în „impresii”. Astfel spus, imaginile-rezultat al intuiţiei – sunt prea grăbit intelectualizate în defavoarea decantării simbolurilor ce le însoţesc într-o expresie intelectuală de sine stătătoare: stabilă morfologic, perceptibilă compoziţional.

În poemele epice, poetul se lasă greu analizat de „auditor”. Imaginile se succed în auditivul judecăţilor la pândă, peste limita silogismului însuşit convingător, peste „impresia” simfoniei interi-oare ce reverberează intelectual, limbajul inteligent şi glorificat de poet .

Desigur există în această metodă „high speed revelation”- o coerenţă a contrariilor pe care nu o impune nimănui anume, doar sieşi, sinelui său tulburat de (in)coerenţe; sociale, cotidiene, logice, filo-logice, filo-genetive şi… ontologice.

În volumul „Dulcele timp pentru răpunerea răilor”cu titlu destul de „contro-versat”, din punct de vedere a idealului poetic, ordonează temele pe trepte imagistice telurice, diurne, temporale, spaţial-astrale: veritabile cosmogonii ale cuvântului revoltat pe fiinţă: 1. Ideea de tine 2. Istoria nu naşte chipuri întregi. 3. Mai însângerate ca un vis. 4. Muzele timpului 5. Pleiadele 6. Cântec de înger 7. Sfera şi focul 8. Antropus

Veritabile teme filozofice, ale ultimilor filozofii a-filiate lui F.Nietzsche şi a unei trăiri: „*Cum să trăieşti, fără Dumnezeu*”. Dar, totodată, ascensiune antropologică a devenirii, a „cuvântului încarnat”. Metaforele semnate Iulian Grigoriu se coagulează, se închid în sintagme deschise oricărei interpretări: „*Cei ce vin de acolo trec prin locuri nepotrivite călătorilor*”, „*Fiecare cuvânt este sângele răscumpărat al copilărie*”, „*Numim prezent orice înlănţuire egală* - (un exemplu de congruenţă cu efemerul) *vinovăţie a lucrurilor* (posibilă nevinovăţie)/ *zeroului niciodată închis*” (abstract, în marele nimic: concret, în ochiul omenesc) Iulian Grigoriu ştie să înlănţuie în fenomenal peisajele statice şi dinamice, formele calitative ale naturalului: „*Pretutindeni, clocot şi clopot*”(dinamic) „*privirea e o noapte săracă, fără perspectivă*”(static).Un soi de pasivitate în faţa naturii a celui chemat să străbată fenomenele ei.

„*Clocotul şi clopotul de pretutindeni*”, simpla inversiune a lui „*Pretutindeni, clocot şi clopot…”*ar fi însemnat starea activă, implicaţia sinelui în pentru sine.

Simbolurile ciclice trec prin simboluri teriomorfe, la Iulian Grigoriu: *„şi dacă încerci să deschizi, să strigi aerul, uşile se fac nuci pentru monştrii mărunţi*”.Ele se manifestă, teriomorfismele, şi în multe locuţiuni: „*nodul de ţipăt*”, „*zvâcnet de zăvorât*”, „*vaiete pofticioase*”, „*muntele care crapă*”.

Teama, angoasa, neliniştea fluidă, verbal-substantivală, aflate în textele poetice-epice iulianiene este ţinută în frâul raţiunii de a scrie prin: „*cogito despre*”, „*judec despre*”, prin: „*judec fiindcă*”, „*judec înainte de a fi*”, „*sunt înainte de a judeca*”. Joc al aceleiaşi ipostazieri erudite, strigăt al evidenţei a-postulată apostolare. Între Heraclit şi Parmenide, Iulian Grigoriu este atomist chiar dincolo de Leibnitz, via Decartes, Pascal.

În „**Antropus**”, (dovezile minime, ale ex-sitere-ului antropo-logic, antropomorfic) cu poeziile: „**Unu**”, „**Afirmarea**”, „**Trei Mate-matici**”, „**Propiul**”, „**Visul**”, „**Tranfinirea**”, „**Realul**”, „**Număra-rea**”,

veritabilă „*ontogeneză*” a unităţii antropice, veritabilă alotropie a fiinţei în neant, poetul „exersează saltul fiinţei în neant”.

Asociind identităţii, nedeferianţibilitatea lui „**Unu**”, o posibilă transformare în doi, posibilă schimbare a unităţii în „mai multul-plin şi netulburat al întregului finit ori transfinit, fizic ori metafizic”, poetul declamă, exclamă, aclamă: *„Ah egalităţile” utopiile, imaginariile”/ A fi Unu înseamnă a te fi născut cu întregul/ - spectrul al căii primului semn,/ mai vechi decât semnul lui Cain,/ ca să ucizi din poruncă orice lege din urmă/ lăsându-te ucis*”.

După cum ne „lămureşte”Iulian Grigoriu, cardinalul UNU se plămădeşte din semn. Discutabil. După Platon, „unu” este o idee. Concret este semnul unui idei. Se continuă în aceeaşi manieră (în poezia **Unu**) cu „agonia” numerabilităţii, „unu” devenind semn cabalic, însemn damnat: „*Caut pe Doi şi găsesc moartea,/ Caut pe Trei şi găsesc viaţa/ …nicăieri nu găsesc (aflu?) Marele Număr*”. Infinitul nu-i număr. Este semn. Nicăieri nu găsesc marele semn al nenumăratului, ori a nemărginitului – aş vrea să ne spună poetul, mai puţin „documentat”în epistemic.

Între a impresiona şi a deveni impresionant este o distanţă ce se măsoară în timp prin reeşalonarea impresiilor estetice asupra „*criticii raţiunii cinice*”ce sprijină „*edificiul raţiunii pure*”**.**

ION GROSU

Motto: *Amintirea ne leagă. Uitarea vindecă orice amintire.*
(T.I)

Născut la 6.07.1939, în Galaţi

A absolvit Institutul Politehnic, Facultatea de Silvicultură Braşov promoţia 1960; studii postuniversitare în domeniile protecţiei mediului şi ştiinţa conducerii.

• A debutat în literatură, în 1959, la ziarul „Drum Nou“ Braşov; debutul editorial 1997, cu volumul „**Amânatele sosiri**“, versuri, Editura Hypatia, Galaţi

• A colaborat la ziarele şi revistele; Drum Nou din Braşov; Viaţa Nouă, Galaţi; Viaţa Liberă, Galaţi; Acţiunea, Galaţi; Urzica, Moftul Român; Suplimentul Buzunar, Galaţi; Satiricon, Cluj; Literatută şi Artă,

Chişinău; precum şi în marea majoritate a revistelor de umor din ţară, în perioada 1964-1997.

• A obţinut următoarele premii: premiul ziarului Viaţa Nouă, 1978, Galaţi; premiul suplimentului umoristic Buzunar – Viaţa Liberă, Galaţi, 1991; Premiul II al Cenaclului Satiricon – Cluj, 1992 cu „Eterna epigramă"; Premiul III – Proză scurtă, „Pavel Dan" – Cluj, 1995; Premiul de poezie al ziarului Milcovul – Focşani, cu ocazia Salonului Naţional de Literatură, Dragosloveni, 1995; Premiul Elcaro, la ediţia a III-a a Consursului de epigramă „Oltenii şi… restul lumii", 1997; menţiune la Festivalul interjudeţean de epigramă „Cobra"- Reghin, 1997

Membru al Societăţii Scriitorilor „C. Negri", filiala Galaţi; membru al Uniunii Epigramiştilor din România; membru al Cenaclului Umoriştilor „Verva" Galaţi.

Frecvent colaborator al ziarului Viaţa liberă, la pagina de satiră, cu povestiri, epigrame, enciclopedie umoristică.

Pagină intitulată „Supliment Umoristic-Buzunarul de dumini-că". Buzunar cu bilete de papagal-vesel destin cotidian, tristă şi veselă (im)previziune a trăirii la minut.

Epigrama domnului Ion Grosu este o revoltă a gândirii comprenhensive, nu numai profundă dar şi iertătoare. Omul, epigramistul Ion Grosu fiind identitatea fără vârstă a prezenţei noastre în cotidian, fără C.V şi C.I.

Și înainte de '89, a avut această abilitate şi preocupare de critică umoristică a socialismului, când în scenetele „Cântării României" scăpa nevăzut un text necenzurat, anti-abnegat scenic.

Personalitate puternică, zidită pe principiul credinţei în muncă cinstită. Director, manager la o întreprindere cu mii de muncitori, cu cifre uriaşe la export, este, a rămas acelaşi clarvăzător de manifestare interumană şi în spaţiul preocupărilor scriitoricești.

Expresia densă a comicului, a râsului de râs, a zâmbetului critic sonorizat, este îndelung studiată pe …oameni specifici, tipizaţi, la vedere, de o societate grăbită să le ignore „*veselia*", ca remediu a „suferinţelor trăirii".

Să începem prin a-l cunoaşte pe Ion Grosu ca poet liric: „*Voi sunteţi albe ploi verticale/ Repezi ploi ce schimbă/ sufletele gropii/ în izvoare şi drum./ Mă întreb şi acum/ când va veni ziua cea mare ./ Voi*

sunteţi flori de colţ în Bărăgan/ bradul prins cu sfori în lan/oaza smulsă-ntr-un desert/ şi secantă într-un cerc/ N-am de ce să nu încerc/ N-am de ce să-mi stau în piept"(„**Prietenilor mei**")

Iată o tristeţe a „timpului prezent" ,a timpului trecut rătăcit într-o posibilă ireversibilitate resuscitabilă. „Voi", fiind accepţiunea identificării lui „unu"cu „mai mulţi", un „tu" - persoana a doua singular, pluralizată tragic.

Privirii statice pe lume îi "conjugă", poetul, dinamica sentimentului devenirii fiinţei rătăcitoare în lume, oprimată de cardinalitate: *„şi vara pleacă-ncet spre asfinţituri/ în plânsete de păsări călătoare/ Purtând căldura norilor în ritmuri/ într-un spectacol regizat de soare/ …unde-aţi ascuns voi clipe fericite/ din primăveri, ce-a fost de preţ, lumina/ Căci vreau să văd sub pleoapele cernite/ iubita, ce-n trup distins îmi pune cina*". („**Bancnote**")

Liră tristă, trist răsfirată în amintiri, rămâne iubirea şi în alte poeme.

Sufletul, fiind o stare adolescentină în clipa confesivă a deznădejdii de a fi iubit: de oameni, de fiinţe ascunse în umbra amintirii nemuritoare: *„De ţărm s-au spart iubirile pierdute/ pe plaja ninsă şi marea ne-a uitat/ Şi nu mai port fărâmă de virtute/ ce-n înspumate valuri eu ţi-am dat/ Pe fulgii moi îmbrăţişând nisipul/ Te-aştept de mult ca pe un bob de rouă/ Să-mi desenezi zâmbind c-un deget chipul/ Şi-apoi să-l ştergi din ochi-mi care plouă*"(„**Tentaţie**")

Frumoasă poezie de dragoste scrisă din „exoticul tărâm" al suferinţelor rebele: dar şi de adâncă clipă de răgaz, de scufundare în iubire: *„Pictam îngerii/ care-mi sorbeam dimineţile/ din timp/ şi-mi privegheau clipa din clipă/ într-o trecere nesfârşită prin icoane… Aripi mari se-ntindeau pe lume/ aripi luminoase şi sumbre/ când, deodată, din tunet de umbre/ chipul iubitei încet mă răpune*"(„**Emoţie**")

Ca epigramist, Ion Grosu ne înveseleşte circumspect, solicitând auditorului răbdare pentru a râde, răgaz pentru a gusta savoarea hazului de necaz. Este demn consemnat efortul săvârşit de scriitor pe linia investiţiei „epigramei"într-o revistă proprie.

De asemenea, prezenţa epigramei sale în salonul literar Axis Libri, descreţeşte înverşunarea polemică, lauda de sine a disputelor subiective.

APOSTOL GURĂU

Moto: *Ce chip frumos aveam eu altă dată*
iubeam şi moartea ce-mi fusese „dată”
(T.I)

Născut la Galaţi, în 1940

Profesor de limbă ți literatură română la Liceul „Elena Doamna”, fost prefect revoluționar

Membru al Uniunii Scriitorilor din 1984.

• A debutat cu: „**Ispita mării verzi**“, Luceafărul-47 (395), p. 5 cu pseudonim Constantin Ucuța

• A publicat: „**Începutul verii astronomice**“, povestiri, Ed. Cartea Românească, 1978; „**Defonia**“, roman, Cartea Românească, 981; „**Ispita mării verzi**“, proze scurte, Cartea Românească, 1986; „**Sâmbure înflorit**“, roman, Ed. Porto-Franco, 1990; „**Agent T.F.P.: Omul Nopţii**“, proză narativă, Ed. Logos, 1997; „**Celălalt**“, eseuri, cronici literare, Ed. Logos, 2000; „**Brofft-Moft**“, eseuri, cronici literare, Ed. Sinteze, 2003; „**Estnobilii**”, Ed. Pax Aura mundi, 2008

• Colaborări, la revistele: Luceafărul, Ateneu, România Literară, Antares, Oglinda Literară, Porto-Franco, Saeculum, Salonul Literar, Literatorul

• Au publicat eseuri referențiale despre opera scriitorului Apostol Gurău: Al. Piru în volumul „Debuturi“, Cartea Românească, 1981, pp. 128-130; Mihăescu F., Valentin, „Defonia“, Luceafărul, nr. 23 (997), 6 iunie 1981, p. 2; M. Ungheanu „Ispita mării verzi“, Luceafărul, nr. 50, 13 decembrie, 1986, p. 2; Marian Papahagi, „Un prozator şi nuvelele sale „exemplare”, Tribuna, Cluj Napoca, nr. 51, 18 decembrie, 1986, p. 4 „*El este un prozator cu totul remarcabil, care trebuie citit şi cunoscut*“; Cornel Regman, „La liziera experimentului“, Cartea Românească, 1990, pp. 222-229, „*Noutatea ţine… de regie, de imperialismul regional şi-l situează pe autor printre comilitonii de generaţie preocupaţi să impună privirea lor, selectivă ca a răpitorilor fără greş*“; Radu Ţuculescu, Familia, Oradea, „*Meticulozitatea documentară, infuzia optimă de fantastic, compoziţia inspirată, fraza elegantă, suplă, toate aceste elemente îl califică pe autor drept unul de real talent*“.

Unul din stâlpii referenţiali ai prozei gălăţene. Stil complet, estetico-literar. Unitate perfectă, între conţinut şi metodă. Revelaţie a ceea ce există, prin cuvânt. Filosofia de bază: existenţialism. Cu fundament original: drum dintre arhaic şi metafizic (în „**Defonia**”), dintre psihic ana-litic şi manifest spiritual (în „**Estnobilii**”), dintre fiinţă absorbantă de timp şi generatoare de intenţionalitate (în „**Începutul verii astronomice**”). Apostol Gurău este „un intelectual a cărui minte se veghează pe ea însăși” (Albert Camus) prin conştiinţă de sine răsfrântă în sine (celălalt).

Fidel existenţialismului Sartre: „*Omul nu este ci se face, omul este condamnat de a fi liber. Destinul implică tragismul, conştiinţa tragică a efortului trăirii.*” Întreaga operă a scriitorului Apostol Gurău prezentându-ne acest esenţial concept; în multe ipostaze ale responsabilităţii scriitoriceşti, în diverse acte sociale ale eroilor săi. Fiecare erou este personaj-angoasă, personaj-înspăimântat, este „om” identificat de timpul trăirii, ca sumă a timpilor trăirii, spre un viitor (ne)predestinat; expresie a transcederii fiinţei în neant.

Personajele își urmează propria esenţă: „omul este exact ceea ce este”, aventurându-se în lume, suferind acolo, pentru fără-speranţa unui destin anume.

Apostol Gurău s-a desprins, totuşi, progresiv prin fiecare „lucrare” de cutumele existenţialismului Sartre, prin atenuarea „disperării de a trăi” a eroilor săi, edemenind „angoasa” spre o altă edificare a „drumului” pe care se află voinţa de acţiune, acţiune şi sensul ei generator de valori şi responsabilităţi. În existenţialismul lui Apostol Gurău „speranţa”, există ca chip interior al destinului tragic, nu ca motiv de pace interioară, inactivă, ci ca motiv al (ne)devenirii, ca motivaţie a prezenţei „in-sinelui”, spre enclava sacrului apoteotic numită „pentru-sine”.

Cel mai elocvent, ne sunt desenate aceste „reforme existenţialiste”, în Defonia, roman de cinci decenii dimensiune socială liniară, de şapte ceruri adâncime spirituală.

In nuce, fiinţele acestui roman sunt apariţii arhaice înspăimântate de conştiinţă şi invers: fiinţa-în sine (a apariţiei) şi fiinţa-pentru sine (a conştiinţei pentru care s-a produs această apariţie) se determină reciproc; o altă reformă a existenţialismului a.gurău ce implică relativitatea dintre esenţă şi existenţă, relativitatea primordialităţii lor. Şi aceste concepte nu-s, cum credeţi, la o primă lectură a scrierilor prozatorului azi-citit, ideo-

file, ideo-logice, nu-s aporectice (nesigure), factice (artificiale). Sintaxa, începând cu sintaxa frazei literare Apostol Gurău, în **Defonia**, urmează, la începutul romanului cu titlu abstract, procedeul ruperii ideilor regente în idei adjuncte, divizării ideii în interioare-labirint circumstanţial şi circumstanţialitate, prin tablouri, table, ecrane, perspective interioare şi exterioare, veritabile uşi, porţi, cărări suişcoborâşuri în(spre) identificarea semnificaţiilor multiple.

Iată această sintaxă, în geneologia „**Stirpei Orzeştilor**”, analogă Moromeţilor, dar nesimilară lui Marin Preda: *„Of draga şi arţăgoasa mea bunică! Stârpea Orzeştilor. Veneau dintr-o cătună, Peneu, pe care politicienii au ridicat-o din sărăturile mocirloase ale Siretului până sub Dealul Defonia, alipind-o comunei Peneu. Peneus nu e o zeitate acvatică din Thessalia, fiul lui Oceanus şi al lui Tethys, ci un flăcău ieşit din noroaiele argiloase ale luncii inferioare, norocosul Ţugulea, străbunicul meu, Alexandru Orza, căruia-i port numele. El a avut doi băieţi şi o copilă pe nimfa Daphne, bunica. Nimfa Valeria, se pare, a făcut parte din ceata de vânătoare a zeiţei Artemis, alături de care cutreiera pădurile, mlaştinile, sărăturile azurii din partea locului şi păzea cu toată străşnicia podul plutitor de pe Siret, un râu lung de 600 km, al cărui proprietar devenise protoistoricul primar Alexandru Orza, tatăl ei*”

Genealogia de „trei pagini”, în începutul romanului, este aşezată (după cum a-ţi văzut) în „legende antetempus”, arhetipale. Ea, desfăşurarea genealogiilor, va fi suspendată în, şi, hrănită (în generaţii succesive) de mituri. Întreaga Defonie este astfel defonizarea sunetului primar, cuvântul, până dincolo de arhaic, de percepţii semantice, până în tărâmul sunetului neauzit, în marginea văzului osândit să gândească. **Defonia** este, ca-n poezia lui Ion Barbu, râpa Uvenderode, plină de „*gasteropode şi gasteropoizi , de ode şi mode*”, din care ne tragem coloidali, vegetali, plasmatici, infinitezimali, cu viaţă-inseminaţi sacro-demonic, sacri-profani, patern-matern mariaj în efemeritate.

Frazele lungi sunt preferate de scriitor împotriva topicii liniare, în favoarea spiralelor călătoriilor gnosice în mitul gnosic al peşterii: gnosic şi cabalic, în ajutorul iluminării întunericului (ignar) neutralităţilor gândirii: „ *că Orza are o fire blândă, deşi peste capul lui trecuse un război – „toţi tunarii sunt puternici / stau la tunuri câte şase / ei în lupte-s foarte vrednici / şi-n război nebiruiţi!” – mânase cai străini, dormise prin stepe îngheţate, bântuite de moarte, dar firea lui paşnică la salvat, a*

supravieţuit chinului, timpului său, care se aspriseră, învăţase atunci, acum se dezvăţase, să surâdă mai întâi îndurerat, apoi zâmbetul său nu mai avea nici o urmă de durere.”

Narcisism, impus deseori de stările determinative ale simbolurilor şi reprezentările personajelor în ex-sitere-le conştiinţelor tragice, alteori cerut de faptele eroice, dar şi de setea de poezie a scriitorului: „*Pământul era atunci un şes neted şi Dumnezeu fie că se plictisise de el, fie că nu-i mai venea somnul, îl chemă pe arici, cel mai ajuns de minte dintre toţi, şi-i zise: „M-am plictisit de pământul acesta oblu!”. „Strânge-l grămadă, Doamne, cum m-ai strâns pe mine!” Şi Dumnezeu aşa făcu, iar dealurile şi văile, Defonia, Colacul Iedului Fântâna Gerului, Calic, Coasta, Puturosu, Ghebosu, Vulpea, Seaca, se ţineau după ziditor. „Noi cum rămânem?!” „Apoi rămâneţi cum sunteţi, dealurile-dealuri, şi văile-văi*”

Abundenţa miturilor, din începutul Defoniei; mitul gnosic al scufundării şi creaţiei, mitul antropofagic a lui „Marţărea”, mitul estetic al „ariciului” şi „morţii îngropate”, fac din personajele romanului prezenţe neactante, în dialog socratic, platonic; unul povesteşte celălalt provoacă pofta celuilalt de a trăi în mit. Viaţa fiind în spatele acestei scene de divulgare a mitului pentru o eventuală credinţă în mit, ori numai de (ne)împrospătare a mitului, pentru întâmpinarea unor, altor, „ceremonii” mitice. (vezi Cap 1. pag. 1-14. Dialogul dintre Alexandru Orza şi Valeria Orza, bunica lui)

„**Defonia**” devine, astfel, spaţiu etnografic şi ontologic însă strict existenţiale. Intenţionalitatea gândirii fiind mereu mitică, acţiunea ei prigoneşte imposibil destinul. Destinul înspăimântător, al morţii, care pândeşte „eroii epopeici” ai Defoniei, şi-i pedepseşte când „trebuie” nu din „voinţă divină”, ci din „cauze mitice”, mai ales pe cei îndărătnici să existe în determinările sociale impuse de istorii proteice, de convalescenţele halucinante ale conștiinţei devenirii în vremea „estului magic” invadator al libertăţilor individuale.

Încet, încet, aşezat antropic, genealogic, etnologic, romanul Defonia se manifestă ca referinţă istorico-socială, ca dezvoltare a ideilor volteriene asupra proprietăţii private, nu ca aderare la un sistem (ostil dintotdeauna) cel comunist, cum au fost păcăliţi în vremea apariţiei lui (Cartea Românească, 1981) cenzorii vremuleţi-vremelnici ai apocalipsei din care am ieşit vii şi noi, prietenii întru adevăr ai scriitorului.

Pesonajele străbat spaţiile Defoniei cu „*tovarăşe*”-cuvânt sfânt al utopiei comuniste, devenit mai apoi „*toa'ăşi*”, hiat cârlionţat în gât ceauşist. Citind Defonia scriitorului Gurău Apostol, îmi amintise de „*revoluţia transformării socialiste a agriculturii*”, cum Doamne am suportat o astfel de „revoluţie”, de colectivizare a satului românesc? Am trăit acel timp, alături de părinţi, bunici, veri şi nu ştiu câte rubedenii mânate la „puncte pe zi”. Mă cutremură fiecare poveste a scriitorului, în care, uneori prea romantic, ignoră durerea esenţială, primordială, efectele „*dictaturii proletare*” asupra psihologiei umane, al existenţei umane reale, exhaustiv, din interiorul „interfonic”, „audiofonic” al societăţii totalitariste. Totuşi revolta omului Gurău trebuie să fi existat undeva, dincolo de povestire clar-obscură literară, frumos, maiestos, impresionant, captivant, inteligent, estetic, artistic, amănunţit mărunţită nouă spre lectură.

Prozatorul Apostol Gurău, astăzi, la fel de credincios medianelor ponderate şi ponderale ale scrierii sale de ieri, ne invită să-i acceptăm noi defonii, liberale de astă dată, eliberate de himere marxiste spre metafizice „Estnobilizări” pe buza unui imperiu „Est Magic prăbuşit”. Sub aparenţa reportajului, turismului geo-fizic, noile întâmplări, povestiri din contemporaneitatea capitalistă, sunt veritabile drumuri exotice în amintiri adolescentine, vârsta veşnică a oricărei amintiri. Ca şi alţi mari scriitori îşi însoţeşte cu noi priviri retrospective eroii Defoniei până în clipa speranţei de a fi nobili în cel din urmă ceas al libertăţii noastre de a muri de foame (de ce nu şi spirituală), în cataclisme politice derizorii.

Admir proza domnului revoluţionar-prefect „during the flames of revolution”, scriitorului Defoniilor risipite în lume. Metoda scrierii sale, în care intensificarea, densificarea întâmplărilor diegetice ating limita maximă a percepţiei auditive, vizuale, mentale, a edificat ceea ce ar putea fi numit *proză de redundanţă zero absolut*. Şi numai un artist virtuos poate împlini asemenea măiestrie artistică în literatura cultă, cu cititori capabili să-şi piardă identitatea în text mai mult decât te poţi identifica cu autorul în opera lui dată ţie, nouă, spre credinţă în adevăr.

Până în cele din urmă, destinul e vasta insolenţă a unui neant conştient de existenţa noastră, să nu zic, un Dumnezeu cinic, a unui dat-infatuat de propria-i grandoare, a unui „altu” la pândă, din noi, „asupra noastră”. La fel ca destinul de a fi scriitor. Scriitor al tuturor ce ar avea şansa unei apostol(ice) gurăunduitoare de cuvânt. Destinul, până la urmă,

este ca-n complexul viermelui, sub „*aura*" căreia ne îndeamnă să medităm, Apostol Gurău, în La Contesse-Aigrette: „*Nobilii, se sufoca încă de mânie parohul, indiferent din ce epocă şi din ce parte a lumii sunt, au asemenea viermilor platelminţi (viermi hermafrodiţi, cu corp lat, nesegmentat, fără aparat respirator şi circulator, cu un singur orificiu buco-anal) o însuşire remarcabilă: ei pot fi secţionaţi în două, în trei, patru şi mai multe părţi, fiecare secţiune creşte din nou, ajungând un vierme complet cu cap şi coadă*"

Şi cine nu şi-ar dori, dintre scriitori, un astfel de destin: să fii tăiat în felii (de cititor) pentru a rămâne la fel de nobil în scrierea lui faţă de cititor, cum oricând (şi nu oricum) ne invită gura apostolică a celui lăudat pe drept, de mine, azi şi mâine şi cât va fi mâine, scriitorul Apostol Gurău.

Un vlăstar aristocrat al prozei gălăţene, precum Remus-personaj aristocrat al Estnobili(mii) sale, oprimate de noi „compor-tamente morale", de vulgarităţi „citadine", ca-ntr-un „scrin negru" călinescian.

CĂTĂLIN ANGELO IOAN

Motto: *Ecuaţiile transcendenţei necesită, pentru a fi rezolvate, extensii de structuri… meta-fizice* (T.I.)

Născut la 18 ianuarie, 1962, în Brăila

A absolvit Facultatea de matematică, Universitatea Bucureşti – 1981-1985; Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi; Doctorat – 1992-2000, "Dunărea de Jos" din Galaţi, Facultatea de inginerie din Brăila; 1995-1998

În prezent: Director al Departamentului de Învăţământ la Distanţă din cadrul Universităţii.

• A debutat: 2004 – Proză în revista Danubius, a Universităţii cu acelaşi nume.

• A publicat: **"Moartea ca o dobândă**", volum de proză, Ed. Sinteze Galaţi, 2007; "**Viaţa ca o uvertură**", volum de proză, Ed. Zigotto, Galaţi, 2007; "**Povestiri despre timp şi spaţii**", volum de proză, Ed. Zigotto, Galaţi, 2007; "**Alfabetica revoltă**", plachetă de poezii, Ed. Zigotto, Galaţi, 2007.

Literatură, ca frontieră cumulativă de trăiri reale bine ordonate în amintiri prospere, sub conceptul: în prezent, în „azi” se află reavănul timp „ieri”. Povestirea intitulată „Demolatorii de azi, căpşunarii de mâine”, din „antologie”, este în esenţă dovada trăirilor acumulate de scriitor prin experienţe afective ce edifică vecinătăţile-topos-logic-social-(co)memorativ în(spre) forme literare fluente, precum de revoltă cotidiană, obştească, spontană vrei să scapi. „*Trăismul*”, ca mărturisire a „tragismului superfluu”, tinde spre o idee limită cumulativă de soluţii în efortul de a trăi. Soluţii deschise interpretării evenimentelor, întâmplărilor, şanselor, hazardului, narate prin ceea ce aş numi limbaj al gândirii ştiinţifice indus în câmpul, în fluxul, în rotorul şi grad-i-entul divergenţelor, percepţiile afective. Scrierea domnului profesor universitar Cătălin Ioan Angelo însumează astfel realităţile percepute logic în arhitecturi ideatice afect-ive, pe marginea (re)naşterii unei conştiinţe scriitoriceşti, misionară şi justiţiară.

Dezvoltă temele sale „misionare” trecând, nerenunţând,la experienţele biografice ale „întâmplărilor sociale”, din care, cu mare abilitate înrămează grotescul citadin, semnificant: „*De ieri sunt proprietarul unui nou apartament. Locuisem într-o garsonieră, devenită destul de mică pentru mine şi nevastă-mea. Cu sacrificii bancare, ne-am hotărât într-o zi ca să ne mutăm. După ce am vizitat câteva „grote”pline de ţurţuri şi stucaturi, variind coloristic de la bleumarin la maro, am ales un apartament ce părea mult mai accesibil în tentativele de demolare*”.

Auzi ce vezi şi vezi ce auzi, în limpezimea scrisului Ioan Angelo-Cătălinic, care fuge de angelism şi cătălinic, de narcisism, spre noi, cu pietre vorbitoare în mâini, să ne pedepsească - eventual-trecerea nepăsătoare prin lumea iertătoare de păcat, noi acceptând-o vinovaţi de evidenţele ei sociale, vulgare, de insuficienţele ei morale.

În „**Demolatorii de azi, căpşunarii de mâine**”, poveste bitemporală, scriitorul, erou al povestirii, ne înfăţişează întâlnirea cu brutalitatea comportamentului ilogic, imoral, instinctiv şi animalic, a celor disponibili să trăiască „şmechereşte”, cu efect minim, dar bine plătiţi, optică nouă capitalistă, stradală, a şomerului aruncat în stradă de o istorie (re)formatoare a himerelor comuniste, încă dominatoare, prin scârba surâsului muncitoresc asupra intelectualului „împăturit”, prin scârba politicienilor agramaţi în „sanctuare” parla-ment(ă)-are.

Această masă puturoasă, dobitoacă şi incultă va migra, reprezentând o ţară în expansiune, în exod (vestic), cei încrezători în „apartamentele noastre etnice”, în „ghetourile”existenţelor noastre spirituale, rămânând să-şi desăvârşească o nouă creaţie, la „pupitrul faraonic al cuvântului românesc” şi al logiilor lui oratorice, retorice, în conştiinţele dramatice netulburate de destin istoric.

Iată cum structurează societatea românească şi nivelul ei intelectual, prezent, scriitorul doctor în matematici economice, domnul I. Angelo Cătălin, conferenţiar la Universitatea Danubius, autor al volumelor de proză: „*Pe lumea aceasta sunt patru categorii de oameni: ingineri, economişti , profesori şi ceilalţi. Nu există mai mare jignire pentru un economist decât să-l faci inginer* (foarte frumoasă determinare a categoriilor spirituale în societate… democratică)*; pentru un inginer apelativul de economist este o ofensă de neiertat; celorlalţi oameni le este indiferent dacă îi „botezi” altcumva. Pentru un profesor însă, a-l numi oricum altfel decât ceea ce este (gândirea afectivă a omului: omul este ceea ce este, în existenţialism) devine un lucru pe care nu-l va uita şi ierta niciodată…Mai există a cincea categorie – una mică* (clasă socială, sentiment eroic) *dar esenţială: cea a profesorilor de matematică. Aceasta este o entitate, de regulă plină de… ea, ale cărei convingeri despre inferioritatea celorlalţi sunt atât de adânc înrădăcinate, încât a o numi cu un apelativ de inginer, economist sau altceva, devine o crimă, un sacrilegiu pentru care nici arderea pe rug nu-i poate aduce purificarea* (eu justiţiar, dorinţă de justiţie raţională)”

Episodul ocupării unui apartament, curăţirii lui „igenice”, se completează, în povestirea sus-pomenită şi mărturisiri nouă de scriitor, cu episoadele demolării în loc de recondiţionare, cu, în final, după schimbarea mobilei, printr-o comandă la un „patron de mobil-er”, după internarea Mariei în spitalul de boli nervoase, în final, o altă ultimă bucurie ne este des-văluită: „*A doua zi, aflu că banca la care am contractat împrumutul a majorat dobânzile foarte mult. Nu vom putea plăti, aşa că suntem nevoiţi să vindem apartamentul*.”

Crâncen realism cotidian cunoscut nouă, tuturor, celor sedentari, celor încăpăţânaţi să pe,rseverăm în speranţa unei lumi democratice, protectoare de individ şi individualitate. Unde, când, vom vedea faţa acestei lumi nu este, nu intră în „preocupările scop literar”, ale scriitorului Ioan Angelo Cătălin. El, domnia sa, nu ne dă modele de structură socială

ideale (şi sunt sigur, că un cercetător în economie, oricând le are). Scrisorile, pe care ni le expediază din infernul vieţii lui, nu ne încurajează în idealuri, în previziuni. Ele rămân sumbre confesiuni din amvonul suferinţei, nu neapărat materiale, ci spirituale, suferinţă mai apăsătoare (în condiţia umană) a conştiinţei de sine, mai apăsătoare decât reflexiile insatisfacţiei nutritive ale confortului fizio–logic.

Considerăm, a fi, scrierea domnului Ioan Angelo Cătălin, o formă de revoltă ingenuă, pe înţelesul oricui, îndepărtată de încrengături tentaculare şi specii literare structuraliste, canonice, livreşti, apropiată ca temă nuvelei de consum, componentă a prozei postmoderniste actuale, căutătoare de re-forme epice. Viitorul acestor manifestări creative-literare, de tip analitico-social, stă în transfor-marea simbolurilor, mesajelor, imaginilor dramatice cotidiene, în frumos-urât estetic, convingător de satisfacţiile truismului universal. Literatura adevărată fiind universalizarea eu-lui în plenitudinea capitoliului cartezian. Numai astfel „*pilda trăirii*” va rămâne simbol al „*experienţelor trăirii la nivelul* „*simbolurilor trăirii*”. Şi domnul scriitor-matematician Ioan Angelo Cătălin are inimă, minte şi condei, să ne „îmbucure” aşteptarea prin scrierile sale într-un viitor nepesimist al devenirii scriitoriceşti. Totuşi, să nu confundăm pofta de a scrie cu împlinirea poftelor scriitoriceşti. Sunt stadii, trepte, zigurate ale mântuirii, ce se cuvine a le străbate. Într-un astfel de stadiu se află şi pasiunea cuvântului tipărit, la domnul profesor Ioan Angelo Cătălin, şi nu-i dorim decât urcarea „*golgotelor scrierii domniei sale*” pe calea crucificării cuvântului rostit.

Literatura începe înainte de ana-lit-ic şi sfârşeşte „*analiticul*” în „*sinteze plastice*”. Ea nu trebuie redusă la „*povestirea vieţii*” decât referenţial. Nu acribic şi nemilos de… cum se (i)relevează în scris, întâia pornire a „*opiniei*” diurne.

MIRCEA IONESCU

Născut la 20 decembrie 1938, la Tg. Bujor - Galaţi.

Absolvent al Universităţii „Alexandru Ioan Cuza” din Iaşi, Facultatea de filologie - specialitatea limba şi literatura română.

- Debutul, în revista literară „Tânărul scriitor”, Bucureşti, 1954.
- A debutat în literatură, cu un volum de nuvele poliţiste „Moartea paharelor de cristal”, publicat la Editura Junimea, Iaşi, 1974.

• A publicat: ”**Singurătatea calului troian**”, roman, Ed. Junimea, Iași, 1976; „**Adevăr şi metaforă**”, ; însemnări de reporter, Ed. Cartea Românească, Bucureşti, 1988; ”**Taina bătrânului fort**”, roman pentru copii, Ed. Ion Creangă, Bucureşti, 1989; ”**O anchetă ratată**”, roman, Ed. Porto Franco, Galaţi, 1990; ”**Cacialmaua (a patra punte)**” Ed. „Porto-Franco” - Galaţi, 1991; roman premiat de Societatea Scriitorilor „C. Negri” Galaţi; ”**Capcana ucigașă**”, roman, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1993; ”**Taina spovedaniei**”, Ed. Porto-Franco, Galaţi, 1993; volum colectiv de povestiri, ce poartă titlul celei scrise de Mircea Ionescu ; ”**Misiune Ultrasecretă**”, nuvelă poliţistă, Ed. Hypatya, Galaţi, 1995;

• A mai scris: Peste zece scenarii radiofonice Oameni de seamă, transmise; Peste zece scenarii şi piese de teatru transmise la radio şi televiziune; Numeroase scenarii radiofonice pentru copii.

• A colaborat la periodice literare: Cronica, Iaşi; Ateneu, Bacău; Tomis, Constanţa; Luceafărul, Bucureşti; Porto-Franco, Pagini Dunărene, şi Dunărea, din Galaţi.

Premii obţinute pentru activitatea literară: Premiu pentru scenarii de film – 1984; Premiu pentru creaţie dramatică, 1987; Premiul Televiziunii Române pentru scenariul de film „Primăvara cailor sălbatici”; Premiul acordat de Societatea Scriitorilor „C. Negri” Galaţi, pentru proză romanul „Cacialmaua”(a patra parte) – 1991; Editura „Pax Aura Mundi“ Galaţi a fost premiată la Salonul Internaţional de carte Pentru Copii desfăşurat la Chişinău, 2006.

Consilier editorial atestat de Ministerul Culturii - 1992.

Redactor, apoi, şef secţiei la cotidianul gălăţean „Viaţa nouă”; Redactor şef adj. la ziarul „Acţiunea”, al Editurii „Porto-Franco”, Galaţi; Redactor responsabil al revistei de informaţie „Instanţa Publică” - supliment al revistei „Porto-Franco”, Galaţi ; Redactor şef al revistei „Hypatya”, Galaţi; Redactor şef al ziarului „Jurnalul de Galaţi”.

Director al Editurii „Hypatya”, Galaţi; Director al Editurii şi revistei „Pax Aura Mundi”, Galaţi.

Membru al Societăţii Scriitorilor „C. Negri” din Galaţi.

Născut în Târgu Bujor. A absolvit „**litere**” la Iaşi, iubind graiul moldovenesc „datina” limbii lui istorice. A trăit pentru Galaţii de ieri, de azi, de mâine, studiindu-i în scris lacunele morale, tainele arhetipale,

conştiinţele migratorii. Ca ziarist, în vijelioasele reportaje. Ca scriitor, în lungi meditaţii asupra tipologiilor umane diferenţia-bile.

Misiunii de Redactor şef la Viaţa Nouă, Viaţa Liberă i s-a opus, i s-a împotrivit, prin evadare, dedublare în literă îmblânzitoare de sălbăticii cotidiene; cele oprimante oricând, cele devastatoare de *pacea interioară a călătoriilor lui în suflet omenesc*.

Astfel, ziaristul conştient de ideologii adverse, de efemerităţi tranzitorii fuge, se ascunde în „geniul literar”, să-i desăvârşească „privirea pe lume”. Şi edifică, scrutează, evlaviază această mirare, înfruntare, memorare, în numeroase pagini epice fierbinţi.

În povestea „Într-o primăvară” **(**din volumul „**Braconierul**”), (cu)prinsă în Antologia C.C.D.J. Galaţi, ne impresionează prin densitatea epică determinată de genealogii matrimoniale, de căsătorii succesive: atât „*povestitoarea*” cât şi „*tatăl ei*” fiind moştenitori ai unui destin tragic, având parte de „*două mariaje*”; unul fericit, altul nefericit. Ultimul – cel nefericit – fiind un „fie ce-o fi până la moarte”, primul-cel fericit-fiind „*dragostea dintâi nu se sfârşeşte*”.

Naraţiunea este limpede şi plină de liniaritate dulce, luminoasă: „*în luncă era ziua curată: iarba fragedă, plină de rouă, îţi încânta sufletul. Sălciile înmuguriseră. Păsări de toate neamurile îşi cântau iubirea ori îşi chemau, uneori cu duioşie, alteori cu poruncă, perechea*” (parnas, natură purificatoare, ţinut al păcii paradisiace).

Apoi povestea liniar-lucidă se aşază în trepte dezvăluitoare de temple omeneşti, întâlnind „braconiera” ce prindea peşte la „coş de nuiele”, într-o margine de Siret, „*pentru pomenirea lui Gheorghe, pentru liniştirea sufletului său*”, aceasta se dovedeşte a fi purtătoarea unor mari credinţe, ritualuri, amintiri, despre omul iubit şi dus în nefiinţă, dar şi cunoscătoare a unor filozofii, mitologii de preţ autohtone: „*Cum poţi să uiţi dragostea dintâi?... Am destui ani, domnule, şi pot spune că de acum viaţa mea s-a scuturat de bucuriile cele mari, precum copacul de frunze, toamna. Vântul îl bate, ramurile i se mişcă, viu este numai pe dinăuntru, altminteri pare uscat. Aşa-i şi omul, de la o anumită vreme. Şi pentru el anotimpurile vieţii se schimbă, da nu mai vin iar. Şi de-or veni, de-o fi ceva acolo, cum spune Cartea Sfântă… noi nu ştim şi nu avem puterea să pătrundem spre acel adevăr înfricoşător. Zicem că trăim o viaţă dar, de fapt, trăim un an cu anotimpurile sale…”*

În această simplă destăinuire a vieţii, „braconiera”, cam prea emancipată spiritual şi în limbaj, pentru a fi o „*ţărancă îndoliată de amintiri*”, Ionescu Mircea, pune în gura povestitoarei (care nu-i alta decât tot el deghizat în „*celalt*”, în „*altul*”) elementele folozofiei lui Heraclit, în care lupta, curgerea necontenită, schimbarea este echilibrată, sunt unite prin logică, prin raţiune, prin”*logos*”, cu efectele lor bine cunoscute de întoarcerea la ideea „*Marelui An*”.

Pluralizarea spaţiilor, stărilor sufleteşti, transformarea lor necontenită, ierarhizează – tot prin logos – suferinţa de a trăi, a eroinei fără nume, din această „*într-o primăvară*”, în, pe scene dramatice unitare, ca-ntr-un „*scenariu*” de film mut. Personajiile amuţind în propria lor vorbire, semn al satisfacţiei de a fi rostit pedepsele nerostirii: „*Între timp, câinele, foarte mândru de isprava lui, mi-a adus pasărea căzută: cioc lung, ochi negri, mari, traşi pe tâmple* (*de femeie frumoasă), trup suriu spre maro*”.

Detalii „expuse” unui regizor, „stop cadru” al unui „mare celuloidal”. Această metodă a detaliilor clar dimensionate, determinate, încadrate în peisaje autonome, i-a permis scriitorului Mircea Ionescu să-şi „*amelioreze speciile epice*” spre „teatralitate şi regizoralitate”, spre diversificarea scenică a temelor şi tematicilor literare. Pe scurt, fuga în „*societatea iluziilor frumoase*” de a cărei „*companie*” are parte „*imaginaţia*” oricărui scriitor.

Povestirea antologică, „*Într-o primăvară*”, reuşeşte evanghelizarea „sufletelor multiple”, accesibile doar prin „*strădaniile trăirii*”. Trăirismul de la „*ţară*”. Nobilă faptă a verbului „*sunt*”, predicat totodată al subiectului intenţionalităţii de a gândi „*despre ce sunt*”, despre „*bocetul iubirii de a fi*”.

Şi toate aceste referinţe ne sunt prezentate cu mare abilitate de scriitor prin călătorii între teluric şi astral prin povestiri despre „*rerum naturalis*”, prin cotropiri vânătoreşti - corp alienus în spaţii sacre. El, vânătorul, ucigaşul de sitari este sensibilizat de frigul şi înfrigurarea morţii vânatului său, dar şi de neaşteptata apariţie a unei înfrigurări mai mari, superioare lui, femeia - pescar - paşnic al „amintirilor vieţii ei dintâi”. Şi , mai cu seamă, este impresionat „eroul naturii cotropite”, cum „ţăranca – dedublare a propriei lui conştiinţe – epiclează (roagă şi invocă) duhul fiinţei iubite, bărbatului ei prim-ar, pedepsit de Dumnezeu să-şi aştepte pe ape, lunci şi sat, prin văzduh, umblător - fantomatic, ultima

dovadă de dragoste, înainte de a trece în eternitate, fără o lungă pomenire creştinească şi pomană pământească.

Povestea se încheie prin dulcele somn al devenirii: „*Nu ştiu când am adormit. L-am visat pe Gheorghe, aşezându-şi coşurile în Siret, printre sloiuri mici de gheaţă. Era cu spatele la mine şi dacă l-aş întâlni vreodată nu aş putea să ştiu că este el şi să-i povestesc unde şi cum am cunoscut-o pe nevasta lui şi câtă încredere şi îmbărbătare mi-au dat cuvintele ei. Numai pentru că trăiesc pe pământ astfel de femei şi, dacă există, s-ar putea să întâlnesc şi eu una ca ea, într-o zi…*”

Mircea Ionescu este scriitorul ce a ştiut să fugă de „plăcerea cotidiană a reportajului”, de stereotipia vieţii de ziarist, spre „fidelităţile scrierii literare”. În favoarea literaturii adevărate. Scrierea ziaristică despre socialismul vulgar şi vulgarizat – până la urmă – de o forţa conducătoare motrice şi incultă – a unei clase imaginare şi a unei materialităţi de consum veşnic insuficient, l-a îndepărtat de realităţile brutale, l-a scufundat în lumea psihică a virtuţilor şi idealurilor profunde, profund schimbătoare de real. Mircea Ionescu, ***ca un strateg al scrisului diurn***, a evadat, totodată, în nocturn în labirintul (ne)culpabilităţilor, cum, de mare vigoare i-a fost nuvela poliţistă, ori în scenarii, în repertorii justiţiare t.v, căutătoare de umanism, fie el şi socialist, aiurea numit astfel de comisarii na(z)irismului vremii în care a trăit.

Și reuşeşte acest lucru, în întreaga lui operă, ca şi în acest „*flash antologic*”, foarte elocvent, să pună în scenă „sadoveniană” dramele „trăirismului” sătesc ori urban.

Şi uită în multe fragmente de proză, asemănătoare celui antologic, de „crime”, de „*duşmani ai poporului*”, rezolvate de ofiţeri de miliţie şi securitate super-inteligenţi, de maiştrii furnalişti băţoşi, sfătoşi, ai unei industrializări megalomaniace, ce dominau pana lui de angajat în hăituirea delicvenţelor criminale, antistatale, într-un sărman port Dunărean – nostalgie est-vestică- invers fluidizată de conştiinţa noastră, tot în aceeaşi vreme , spre libertăţi absolute.

Lăsând deoparte temele şi caracterul lor politic, deductibil, implicit sau explicit, Mircea Ionescu a glorificat oraşul Galaţi ca pe un *Delos mântuitor a neamului moldav*, cel prins în hora, în sârba, în nunta comunistă fără voie, din (ne)voia supravieţuirii în eternitate. „*Că vorbele-s de aur cât şi când/ascund în ele taina cucernicului gând!”*

Asemănător scriitorului Mircea Ionescu, trecând de la o Viaţa Nouă - comunistă, la o Viaţă Liberă-capitalistă, mai puţini încrezători în „Daily Mirror”, în oglinzi gazetăreşti, străbatem şi noi drumul cucernic al vieţii sale literare, comune cu a noastră, îndemnaţi de zicala „*slugii progresiste*”, a unor noi „*reforme*”-hegeliene, în care „*burghezia comunistă*” ce ne-a înrobit să-şi sfârşească caracatiţa postdecembristă.

VIOLETA IONESCU

Motto: *Trecutul este o întâmplare însumată.*
Viitorul, numai, este un dat ce poate fi asumat (T.I)

Născută în 29 septembrie 1946, în Galaţi

A studiat : Postliceale, Galaţi, 1966

Asistentă pediatră (1967- 1991); membră a cenaclului literar “Ştefan Petică”, Galaţi (1980-1989;).

• A debutat cu poezie în “Pagini dunărene” (1983); publicistică: “Viaţa Medicală”, Bucureşti, 1989; proză - roman “**Legendele nu se scufundă**” 1990, la Ed. “Ion Creangă”, Bucureşti.

• Volume publicate sau la care a colaborat: “**Vulnerabila uitare**”, proză scurtă, Ed. “Porto Franco” Galaţi, 1991; “**Du-mă cu tine la capătul lumii. Jurnal de bord cu Ana Maria Zaharescu şi Mihai Cosmin Popescu**”, cartea emisiunii radiofonice omonime (co-autor şi redactor), Ed. “Alma”, Galaţi, 1999; “**Biserica Vovidenia Galaţi**”, monografie, Ed. Episcopiei Dunării de Jos, 2002; “**Diocleţian , Fiul lui Jupiter**”, roman istoric, Ed. Phoebus, Galaţi, 2006; “**Un pilot subtil**” – pictorul Ion Ţarălungă, in memoriam”, memorii, Editura “Phoebus” Galaţi, 2006.

• A colaborat, din 1983 şi până în prezent, la: - “Pagini Dunărene”, ziarul “Viaţa Nouă”, “Viaţa Medicală” (Bucureşti), “Viaţa liberă”, “Porto Franco”, “Călăuză Ortodoxă”, “Dominus”, “Antares”; site-ul “aviatori.ro” al Fundaţiei ProEdu, Braşov

Premii literare: Târgu Jiu (1980 pentru poezie şi în 1987 pentru proză), Galaţi, pentru poezie, 1983; Piteşti, Curtea de Argeş, 1985, pentru poezie; Ordinul Ziariştilor clasa a III-a, Brevet acordat de Uniunea Ziariştilor din România “pentru merite deosebite în întreaga activitate publicistică”, 29 mai 2001

Director la Editura „Galateea”, Galaţi, 1992; Director la Editura „Phoebus”, Galaţi (din 2005).

Redactor la cotidianul gălăţean “Viaţa liberă” (1992- 2002); redactor, secretar de redacţie la revista “Călăuză Ortodoxă” (din 2004).

Membră a Societăţii Scriitorilor Români “C. Negri” Galaţi; membră a Uniunii Ziariştilor din România ș.a

Scriitoare formată în făclia interioarelor sufleteşti aulice, labirintice, pline de bucuria înălţării spirituale, icariene, dar şi de revoltă pe „veşnicia efemeră” a unei lumi apocaliptice, comuniste, absurde. A ştiut să controleze în scris, prin scris, entuziasmul „*glori-os al epocii de aur*”, ca ziaristă, preferând teme antice, purificatoare de ignoranţe gregare, preferând „*introspecţia antică*” în conştiinţe intelectuale, faţă de „*prospecţia adulaţiei totalitare*”.

Aceste existenţe „interioare” aveau să-şi găsească emanaţia în scrieri literare „exterioare”, înfruntând cenzura vicleană şi vicleniile cenzurale de atunci, ante-revoluţionare, ante-testamentare, ale libertăţii de a scrie, învrednicind cuvântul să ne povăţuiască „*faptele trăirii*”.

După 1989, scrie şi publică roman, proză scurtă, monografie bisericească, memorii. Dintr-o şi printr-o adâncă aplecare în arhe-ologii şi istorii rare, dintr-o profundă meditaţie asupra detaliilor semnificante şi temelor referenţiale.

Cărţile doamnei Violeta Ionescu sunt scrise riguros şi temeinic. Riguros editorial şi literar, consecinţă a unei bogate experienţe editoriale, scriitoriceşti, riguros ştiinţific, sintetic şi morfologic, ca dovadă a unei uriaşe documentării asupra subiectelor literare, cu precădere sociale.

În primul roman, **Legendele nu se scufundă**, folosind ca pretext de evadare din real în imaginar călătoria geofizică-acvatică, călătoria pe un vapor românesc în jurul lumii, dezvăluie legendele lumii în ochii noştri (prin ochii mereu miraţi ai eroilor copii Cosmin şi Ovidiu) până la accepţiunea „*modernizării lor interpretative*”, până dincolo de lenevirea lor în mit.

Conectarea mitului, legendei, obiceiurilor, la ştiinţific, se/ne leagă de evoluţia „*deprinderii de a gândi ştiinţific*”, nu dogmatic, de a gândi lucid, nu paradoxal, ca-ntr-un vis cu ochii deschişi în fântâna cu mistere a lumii. Ca-ntr-un roman scris de Jules Verne pentru copii mai mari, fascinaţi de mecanici şi matematici terestre, purificatoare de astral.

Romanul, se pare, a fost scris înainte de 89, oarecum sub imperiul şi imperioasa credinţă în *„omul nou*”. Scrisoarea lui Jules Verne adresată *„nouă*”şi *„eroilor infantili*” ai cărţii, ne explică acest lucru, această prelucrare a sinelui ateu comun:

„În toţi aceşti ani care au trecut […] am scris […] în intenţia ca eroii mei să ***stimuleze*** *oamenii în* ***dorinţa lor de cunoaştere şi de creare a unei lumi mai drepte****. Dar numai scrisul lor nu aduce nici un* ***progres*** *dacă gândul lor nu se* ***materializează*** *în fapte […] există printre noi un om venit din preistorie pe care nu trebuie să-l dezamăgim. Şi cum ar trebui s-o fac decât arătând adevărata identitate a lui Nemo, care „se duce să-şi împrospăteze forţele, să retrăiască* ***străvechi amintiri istorice*** *privind (în 20.000 de leghe…) ruinele scufundatei lui Atlantida… Dincolo de sfârşitul absurd din Insula Misterioasă pe care l-a simulat tocmai pentru* ***a ieşi de sub urmărire****, Nemo al meu, şi-a refăcut echipajul şi îşi continuă cercetările în Atlantida lui regăsită… Asta e una din idei. Mă gândesc chiar la doi băieţi admirabili care s-ar întâlni cu el. De ce apelez la* ***tânăra generaţie****? Pentru că ea este* ***germenul viitorului****! De ce doi? Pentru că simbolizează* ***orice număr mai mare ca unu****! Îl voi face să se întâlnească cu copiii.* ***Adulţii*** *s-ar gândi imediat la* ***posibilitatea de a-l racola*** *[…].* ***Te înştiinţez că lucrez la trei alte proiecte*** *în prezent legate* ***de ţara dumitale****,* ***despre care am atâtea de spus****. Îţi mulţumesc că m-ai ajutat* ***să-ţi cunosc poporul****…”*

Expresiile bolduite, din textul citat, făceau şi ele parte din limbajul de piatră a epocii de piatră în care am „joul-vernit” noi toţi, atunci. Dar, ca scriitor, patima scrierii te lega de o astfel de comunicare, atât de necesară, Doamne!, pentru a fi tu însuţi, ori un altul, dincolo de cât se aşteptau toţi să fii…

Anii au trecut, chiar peste revoluţii-lovituri de stat. Violeta Ionescu ne-a înfăţişat, din scrierile sale de sertar, **Vulnerabila uitare**, proză scurtă în 1991 şi din scrierile sale „la vedere”: **Du-mă cu tine la capătul lumii**. **Jurnal de bord cu Ana Maria Zaharescu şi Mihai Cosmin Popescu**, cartea emisiunilor radiofonice (co-autor şi redactor), în 1999, **Biserica Vovidenia Galaţi**, monografie, în 2002, **Un pilot subtil, pictorul Ion Ţarălungă**, memorii, în 2006.

Cea mai importantă creaţie literară a scriitoarei Violeta Ionescu, din punct de vedere stilistic, este **Diocleţian - Fiul lui Jupiter**.

Romanul dezbate, relevă, însumează evenimente istorice din secolul III, intitulate „*criza secolului III*” a Imperiului Roman. Scriitoarea lecturează şi cercetează, pentru înfăptuirea acestei „*sensibile lucrări ştiinţifice*”, peste 100 de documente-cărţi, bibliografii - punţi de interpretare. Cum ar fi: Nerodian - **Istoria Imperiului Roman după moartea lui Marcu Aureliu** Ed. Academiei, 1960; **Publius Vergilius Maro-Eneida**, Ed. Antib, Timişoara, 1994; **Siria, pe drumuri de legendă**, **Când mileniile vorbesc** - autor Sever Noran Gh.Vlăduţescu-**Filozofia în Roma Antică**. **Forme de gândire şi evoluţii**, Ed. Albatros, 1991; Gh.Toma-**Xenopol despre logica istoriei**, Vasile Pârvan – **Dacia,** Ed. Științifică, 1957; Mircea Eliade - **Eseuri, Istoria credinţelor şi ideilor religioase, Cosmologie și alchimie barbiloniană**, etc.

Romanul este conceput pe zece capitole-povestiri ascendente în timp, descendente în amintirile povestitorului care a apelat la textele „regretatului Vopiscus şi însemnările scribului Claudius Eusthenius. Titlurile capitolelor: **Poarta de Aur**, **Alcionul**, **Profeţia Druidei**, **Ziua Sângelui**, **Mâna de fier**, **Fata din Fayum**, etc, sunt ferestre arheologice, legendare, ipostazice, ale edificiului cărţii, cu precădere cel istoric, imperial, roman. Începând cu locul naşterii lui Diocleţian în Dalmaţia, în 245, într-o familie săracă: tatăl viitorului împărat fiind libert (sclav eliberat) al unui senator roman, volumul I se sfârşeşte cu „*o mare de voci strigând:… Ave Diocleţianus Augustus*”, în anul 284. adică după descrierea unei istorii de 39 ani.

Pentru cititori, pentru cei care, sunt sigur, vor gusta istoria romanţată a acestei cărţi, precizăm că împăratul Diocleţian = Caius Aurelius Diocletianus (244-311) a „domnit” între 20 noiembrie 284, până în mai 305, 21 ani. A pus capăt crizei secolului III şi a inaugurat o nouă etapă în istorie Imperiului Roman, Dominatul (284-476) care a reprezentat „*imperiul monarhic de drept divin*”, monarhul împărat fiind numit stăpân şi zeu. În 293, Diocleţian, instituie Tetrarhia ca formă de guvernare a imperiului. Statul avea în fruntea sa doi auguşti: Diocleţian şi Maximilian, şi doi cezari: Galerius şi Constantinus Chlorus. Imperiul a fost împărţit în 101 provincii şi 12 dioceze şi patru capitale: Augusta Trevorum (oraşul Trier, din Germania) sediul lui Constantinus, cezarul lui Maximilian, Medio-lanum (Milano, de azi), sediul co-împăratului Maximilian Thessalo-nica, sediul lui Galerius-cezarul lui Diocleţian, Bizantum (Nicome-dia) sediul lui Diocleţian. A separat puterea armată de

puterea civilă. A elaborat un sistem fiscal nou: taxele fiind mai clare şi colectarea lor mai sigură. A dat patru edicte împotriva creştinilor între 303-304, în Nicomedia, susţinându-şi puterea divină şi cultul zeilor-pluriteismul. Edictele prevedeau arderea cărţilor sfinte creştine, dărâmarea lăcaşurilor de cult creştin, întemniţarea conducătorilor religioşi. Ele (edictele) au dus la cele mai violente persecuţii îndreptate împotriva creştinilor din istoria Imperiului Roman. Aces-tor edicte le-am pus capăt Constantin cel Mare, abia în 313, prin Edictul de toleranţă de la Mediolanum. La 1 mai 305, Diocleţian, a abdicat împreună cu cel de al doilea august, Maximilian - prietenul său. S-a retras în Dalmaţia, la Salona (Split), unde a murit în 313. Tot pentru cititor, trebuie ştiut faptul că palatul lui Diocleţian de la Salona a fost construit între 295-305, de Diocleţian, ca loc de retragere de la împărăţie.

Din 1979, a fost declarat de UNESCO, World Heritage Site. Este cel mai bine conservat palat roman, reprezentând o trecere de la stilul grec la cel bizantin: 3 hectare suprafaţă, zid lung de 215 m, gros de 2 m, înalt de 22 m, pe partea Adriaticii şi de 18 m, la nord. Au existat 18 turnuri (au rămas 3) şi 4 porţi: Porta Aurea (de aur, în Nord) Porta Argentea (în Est), Fertea (de fier, în Vest), Aenea (de bronz, în Sud).

Palatul a fost, de-a lungul istoriei, deteriorat, „modificat"; în 614, de avari, în 653, de… creştini, când pe locul Templului lui Jupiter s-a construit o catedrală. Au fost, însă, „conservate" arcadele, coloanele, sălile imperiale, ca şi forma lui generală. Tot pentru a călători, ca cititor, în romanul doamnei Violeta Ionescu, se impune cunoaşterea arhitecturii Romei antice, oraşelor antice şi anume: pieţe publice, bazilici, amfiteatre, temple, terme, forum. Bazilica = con-strucţie ce servea drept tribunal, curte de justiţie, bursă: avea vaste săli cu spaţii interioare pentru reuniuni, împărţite prin coloane şi porticuri, loc de întâlnire a negustorilor, bancherilor, oamenilor de afaceri. Un Forum avea, în interiorul lui „*dreptunghiular*", bazilici, temple de cult (a unui zeu), biblioteci. Termele = băi publice, 11 ha, plus băi termale, piscine în aer liber, vestiare, locuri de plimbare, curţi interioare, 1600-3000 de personae capacitate. Ni se vorbeşte în roman, de asemenea, despre amfiteatre = coliseum; al lui Augustus, construit în anul 80, de prizonieri evrei. Capacitate 50.000 oameni. Trei arhitecturi: dorică, ionică, corintică.

Dincolo de această arhitectură, arheologice, ce pomădează spaţiile călătoriei noastre în roman, cititorul este chemat să-şi catalizeze,

revigoreze, studieze temeinic memoria cunoştinţelor istorice, dacă o are, iar de nu o are să şi-o edifice prin lecturi complementare, de ce nu, din bibliografia autoarei.

Se află şi o cale mai uşoară de a călători în roman, lectura cognitivă, progresivă, lămuritoare de „*fapte istorice la vedere*”. Fiindcă această carte e scrisă pe principiul călătoriei în oglindă (*oglinda textului istoric*) deci a dublei reflexii: în argintul cronicii sedimentate şi în siliciul contemplaţiei diamantine.

Din punct de vedere stilistic, călătorie diegetică în plane opuse şi paralele, ori călătorie de cunoaştere a retrospectivelor în dispută. Viaţa lui Diocleţian, în acest roman, este redusă la absurd, la „*absurdul afectiv*”, aureolat de izbânda „imaginarului” asupra „*realului istoric*”, până dincolo de… ”*învierea lui Hristos*”, de „*mitul*” învierii cristianice, pe care o va prigoni în numele lui Jupiter.

Există o continuitate a „*stilurilor*”, perfecţiunilor scrierilor Violetei Ionescu, ce uneşte „*aparenta literatură pentru copii*”, cea de până acum, cu literatura din „**Diocleţian**”, scrisă pentru copii mai mari, ca stadii progresive, calitative, evolutive ale morfologiei onirismului ştiinţific ori ca etape metamorfice ale unui basm alimentat de (cvasireal) fantezii erudiţiale.

Romanul istoric din „**Diocleţian**” fiind „manuscris ipostazic”, cu intertexte horaţiene- ca sintagme lirice şi filozofice, cu metatexte izvorâte din referinţe bibliografice, pe de o parte, iar, pe de altă parte, „roman liric”, încununând apostazia veridicului cu laurii de izbândă a cruciadei cuvântului în livresc.

Toate dialogurile, mai toate, sunt concepute pe dispute filozofice epicuriene şi stoice, o primă şi importantă aşezare a personajelor în timpul trăirii lor „cu teamă de zei”, şi „teamă de moarte”, raţional trăită, fără teamă.

Un fel de dialog epicurian sunt conversaţiile dintre personaje, scriitoarea ajutându-i să vorbească aşa cum îşi doreşte, în popasul „meditaţiilor-istorice”, aşa cum îi dictează „logica”, „fizica”şi „morala” doctrinelor filozofice contemporane dar şi a timpului antic reversibilizat nouă, stoicul timp al secolului III.

Achiziţiile sintactice ale romanului satisfac atât psihologia eroilor lui (mai puţin psihologismul eroilor) cât şi corelaţiile, interacţiunile (determinismul lor cronologic) structurii morfologice ale povestirii prin

„terţ impus”: accepţiunea limbajului modern în gura cronicarului antic, biografului-mim imperial (cam nespecializat în arta scrisului, socotindu-i numele de actor dramatic, tragic şi comic, în acelaşi timp, dar mai ales misiunea sa de „*batjocoritor de tristeţi imperiale*”)

Translatarea unor texte originare istorice în stil-ul (pana) acestui mim riscând mimetismul erorii şi eroarea fantezismului, miso-elocvenţei, pseudo-veridicului.

Există în roman, astfel, două limbaje, limbajul istoric şi limbajul literar. Prin alternarea lor în portativul evenimentelor, întâmplărilor, neaşteptatelor drame, romanul se aşază ca „aventură romantică” şi „slavă lirică lucreţiană”, ca un „*De rerum natura*”, „*Despre natura lucrurilor*”, ce au fost să fie în cripta veacurilor apuse. Marile înfăptuiri ale „dinastiei divine-Diocleţian”, să nu uităm, nu sunt exclusiv ale acestui personaj jupiterian şi, în mare parte, ale precursorilor, înfăptuitorilor Republicii Romane, care avea să devină „imperiu dramatic”, prin moartea lui Cesar Iulius.

Cartea **Diocleţian** este, însă, un frumos joc intelectual de „ademenit intelecte cu predispoziţii ancestrale”, un frumos eşafod al martirizării suferinţei cunoaşterii, cum este şi spiritul uman, cel dinaintea contopirii cu timpul distructiv al existenţei sale.

Violeta Ionescu, cu deosebit har literar, construieşte spaţiile magice ale romanului său, prin „*povestiri legendare*” şi „extrapolări de vid cognitiv”, a documentelor istorice, ori prin deschise soluţii-răspuns la întrebările problematice ale istoriei universale. Una din aceste întrebări fiind „problema crimei creştine”, asupra căreia, scriitoarea, pe întreaga arie analitică a romanului, nu-l găseşte vinovat exclusiv pe Diocleţian.

Se simte, în acest mod, revolta Violetei Ionescu, şi a noastră, faţă de istorie, faţă de „*puncte de vedere înguste*” asupra lui Diocleţian, hulit pe (ne)drept de unii şi de alţii(istorici (a)morali) în timpi istorici diferiţi, timpi în care se aşază „gospodăreşte de temerar”, de romantic, scriitoarea, nu pentru a „înciuda” martirii orto-doxi, ci pentru a ne „doxa opinia”, ca pe o cunoaştere a fiinţelor divine, divin resuscitabile în timpi profani, contemporani.

Istoria fiind accepţiunea evenimentelor sociale povestite de altul, până acolo unde noi nu putem vedea. Şi, Doamne! Ce frumos e, ca văzând ce altul n-a văzut, să povesteşti din cât vederea ta ştie.

STELA IORGA

Moto: *M-am întâlnit cu maica domnului pe stradă…*
(STELA IORGA – Bocet)

Născută la 29.08.1958, în Galaţi
A absolvit Facultatea de Limbi Străine, Bucureşti (1995-2000)
Profesor, traducător limbi străine

• A debutat în revista „Zig-zag“, la rubrica „Maşina de scris“, pagina: „Ieşirea din anonimat“, semnată de criticul Alex. Ştefănescu

• A publicat: „**Miza pe 13bis**“, Editura Axa, Botoşani, 1998, 80 pagini; „**Antologie de poezie** – volum colectiv“, Giurgiu, 1997; „**Ziaristică la domiciliu**”, „**A doua întoarcere din NAM**”

A obţinut următoarele premii: la Festivalul naţional de poezie „G. Bacovia“, Premiul III, 1993; la Concursul naţional de poezie şi eseu „O. Goga“, Menţiune (poezie), 1995; la Festivalul internaţional de poezie „L. Blaga“, Premiul II, 1996; la Festivalul naţional de poezie „Porni Luceafărul…“, Premiul „Debut în volum“, 1997; la Concursul naţional de creaţie literară „Nichifor Crainic“, Premiul special al juriului, 1997; la Concursul naţional de proză „Ion Creangă“, Premiul Editurii „Junimea“, 2005.

• A colaborat la Dominus“, Centrul Cultural „Dunărea de Jos“
Este membră a USR, filiala Galați-Brăila, din 2010

Postmodernistă dedicată detaliului elocvent. Striat în formă. Divergent în conţinut. Şocant, impulsiv, şoc-impuls emergent. Poezia se compune şi descompune, se clădeşte şi se distruge voit, într-o slobodă, spontană şi de sine eliberare a reflexiilor cognitive. În acest sens, poeta foloseşte lingvistica stradală, dar şi judecăţile- bârfitoare din gura sărmanului plebeu strâns de „*necesitate*”, de „*existenţe morbide*”, să vorbească în agora mântuirii sale.

Stela Iorga se desprinde de celelalte stiluri poetice gălăţene prin această **forţă de strigăt la capătul puterilor în tâmpla surdă a unei politei nesimţitoare**, a unei republici asupritoare de libertăţi democratice, de identităţi umane: „*în cadrul campaniei/de omorâre a câinilor… /un câine otrăvit cu stricnină /…s-a încăpățânat să trăiască /… au venit aici să ia leşurile /… şi l-au găsit pe solitar dând vesel din coadă /… l-au luat*

l-a omorât cu parul /… culmea câinele avea ţeasta tare, n-a murit, /iar a dat ăla, câinele ioc. /Iar a dat, şi tot aşa…în fine, / bănuiesc/că pe undeva câinele a conştientizat /că trebuie să decedeze. /Cred că nu era un mioritic autentic /dacă a murit aşa de greu /…a murit până la urmă /dacă nu …de par / de lovitura neomeniei. /cam aşa îşi omoară de secole România intelectualii /şi eu tot bolnavă sunt încă de patriotism. /Păi, nu merit să mă omoare careva /cu parul, pentru asta.” (**Bolnav de România**)

Titlurile scrisorilor sale de revoltă psihică, de lungă meditaţie psihologică a empiricului cotidian, strâng, într-o de sine clar-văzătoare izbândă, realitatea, realul accesibil oricui, la îndemâna oricui şi a oricărui de judecată pare a fi călăuzit în timp prezent in-oportun.

„În România, bisericile se ridică aşa /după ce doctorul îţi pune un diagnostic /nu de complezenţă /că i-ai intrat în cabinet… /În occident, ăia,(cuvânt matricial în proza-poematică a scriitoarei)la aşa diagnostic /îşi iau un psihoterapeut. /…Şi s-a apucat femeia condamnată la o moarte rapidă /…de construit o biserică înainte de a muri… /Cert este că femeia ştia /că au trecut trei ani de când /îi era scris să moară /şi nu se pierduse cu firea /fiindcă avea încredere /în tipul acela pe nume Dumnezeu, /care zice ea /că ştie ce face /şi nu trebuie nimeni să îl înveţe ce.” (**Cum se ridică bisericile în România**)

Stela Iorga acumulează, ca-ntr-un puzzle, cuvinte spi-noase în spin semantic, ca joc (ne)permis al morfologiei comunicării postmoderniste; deca-dentare, canine uneori, ironie a unui destin tragic, tragismul iluziei de a trăi frumos, bine, complet, lucid şi disperat de luciditate.

NICOLAE ITU

Motto: “*Sapientia ars vivendi. Veritas se ibse difendit*” (I.T.)

Născut la 24 iulie 1929, la Vinţu de Jos, jud. Sibiu

• A publicat: “**În umbra castelului cu vedenii**”, 2008, Ed.Unirea; “**Ucenicul marinar**” sau “**Marinarul visător**”, libret core-grafic; “**Eu şi restul schemei**”, proză satirică, Ed. Junimea, 1973; “**Ceremonii locale**”, roamn, **E**d. Cartea Românească, 1977; “**Autopor-**

tret cu măşti”, Ed. Albatros, proză scurtă, 1982; “**Semnul trecerii**”, roman, Ed. Unirea, 2005; “**Cină pentru călător**”, roman, Ed. Unirea, 2004; “**A doua noapte cu Wanda**”, roman, Ed. Unirea, 2005; “**Gâlceava bestiilor selecte**”, proză scurtă, Ed. Unirea, 2005; “**Orice pentru un soclu vacant**”, roman, 2005; “**O, celeste Aida!**”, roman, 2005; “**Călcâiul doamnei Euterpe**”, proză scurtă, 2005;

• Colaborează la Contemporanul, Orizont, Pagini Dunărene.

Proză închegată prin dialoguri interioare. Meditaţiile eu-lui interior pregătesc înfăţişările exterioare ce vor urma, ale povestirilor liniare, augmentativ, continu. Temele literare diverse. Toate încadrate în societatea nepermisei individualităţi revelatoare. Interesantă selecţie de întâmplări (a)morale cotidiene. Personajiile implicate în relaţii sociale mai mult sau mai puţin purtătoare de semnificaţii împovărătoare de mesaj filozofic, de filozofie existenţială, se înverşunează în trăiri şi trăirism fără, decât, destin apocaliptic. Un soi de împăcare cu ceea ce este şi aşa trebuie să rămână, un alt fel de participare la „bine este cât sunt”. Un, fără mari idealuri, trăirism. O fără „altă speranţă” a neprevăzutului eliberării de sine. Aşa cum am trăit-o noi toţi, apropiaţi, cu plus-minus 10-15 ani, de vârsta scriitorului. Mai exact, N.Itu a scris în umbra şi la lumina unor reguli literare impuse de realismul socialist, cu sau fără chingi în conştiinţa scriitoricească. Conţinutul scrierii de acest fel este faptul social frumos detaliat şi metodic mărturisit. Mereu descoperitor, în jurul depănării sale liniare, de similitudini sfătuitoare, de dreptate, în cum „se întâmplă” să gândească făptaşul. Făptaşul hăituit de himere interioare, înţelept purtător de himere în lume.

Textul „**Zile şi nopţi cu Wanda**” din „**O antologie**…” confirmă judecăţile mele anterioare.

Povestea, scenariul, ceremonia unei cununii civile, are ca „*protagonişti-dramatici*” membri, rudele, prietenii familiilor ce aveau să se unească pe viaţă la „*starea civilă*”. Pictorul Androne se căsătoreşte, cu… Wanda Serea – Spaima Galeriilor. Sunt prezenţi la „cununia oficială”, ginecologul, poetul Unvolumjuma, amantele mirelui şi amanţii miresei. Ironie subtilă, la adresa oficierii stupide, critică subtilă a „instituţiei căsătoriei-şablon”, numită „starea civilă”. Căsătoria fiind un soi de pelerinaj într-o stare necivică, după cum moartea ar fi un exod la… cimitir.

Pictorul, eroul, artist libertin şi liber contemplator a celor din jur, rabdă comportamentele vulgare şi chiar vulgaritatea Wandei până (şi) în patul conjugal. El se doreşte un nepăsător victimizat de prejudecata infidelităţilor amorului sexual, diferenţiind prin tăcere nemirată caracterele şi manifestările brutale, acceptând ca un „boem nemernic" propria-i identitate într-o de neschimbat societate primitivă, endemică.

Trăsătura principală a trudniciei literare Itu Nicolae este, însă, aproape de izbândă plastică, artistică, estetic-literară, atunci când temele romanelor sale tratează idei aristocratice accesibile, ca semnificaţie, unui grup restrâns de cititori; cei cu gust elevat, rafinat pentru artă, dar şi pentru moralizarea prin artă a unei societăţi proletcultiste până ieri. Această ieşire din matricea „tainică şi diabolică", a prejudecăţilor intelectuale socialiste: educaţia artistică ca falangă a personalităţii multilateral dezvoltate, se simte în diegezele septo-octo-genare, postrevoluţionare care au edificat proza Ituiană a unui sfânt Nicolae biciuitor de amintiri leneşe, mulţumitoare de „cum a fost", de, în prezent, „*aşa să nu fie*".

Observă autorul, ca un arhivar sârguincios, dezordinea şi dezinteresul omului democrat din găoacea democraţiei de azi, în „aspiraţiile lui pentru artă", pentru conştiinţe şi etici de valoare, purificatoare de ignaritate şi aroganţă, de existenţă migratorie şi de consum, scriind o foarte reuşită carte în 2009, intitulată „**Violina cu cinci strune**" (Ed. Reîntregirea). O carte care e o alegorie asupra viorii cu cinci strune o mai profundă cunoaştere „sonoră", „reverberantă", „dulce-purificatoare" a unei lumi plină de angoasele amintirii comuniste dar şi de spasmele unui aluat proaspăt frământat, în covata democraţiei de azi. Ea începe astfel: „*Zice Anonimul: „**Violina cu cinci strune**" Poveşti, basme, legende, numai bune de adormit copii!" A cincia strună este o aspiraţie la perfecţiune, socială cu precădere, la ordine armonioasă ideatică, inclusiv politică, a unui spaţiu imaginar izomorf celui real, prin dedublare, divizat genial pe criterii azimutale, cu fundament temporal, în Satul-de-Dincoace, replică a satului-de-Dincolo, Satul de Jos, contra-replică a unui Sat din Cer, de sus, astrală strajă a fiinţei rătăcite în neant, flămândă de „devenire*".

Sunt respectate în acest roman şi… două nivele diegetice: planul real şi planul imaginar, fundamentale, pe care se zidesc aceste spaţii. Primul plan în care „*vioara enigmatică, angelic-demonică*" reverberează

tema „imposibilului, absurdului” din artă (ca temă dogmatică) şi, al doilea plan, în care absurdul este”*intuit ca prigonitor, tămăduitor*” solfegiu al strigătului conştiinţei de sine. Iată începutul alegoriilor infinite, multiple, ale temei imaginare: „*despre un astfel de fenomen straniu (cântecul părintelui Gerhard la o vioară însemnată cu crestătura diavolului) mai mult s-a vorbit, nu s-a scris. Lumea spune că este poveste blestemată, din care şi ascultătorul şi naratorul pătimesc deopotrivă: unul ascultă (şi tace), celălalt povesteşte (şi uită)…Ceea ce se poate spune, este, doar, că povestea viorii circulă vie pe malurile Mureşului, şi de dincoace, şi de dincolo. Se şopteşte că ar fi auzit-o destui, dar tac toţi de frică, să nu-i soarbă puterea cântecului vrăjit. „Cine aude vioara”, ne spune scriitorul, în acest plan alegoric, o ia domol spre Mureş, făcând semne cuiva (numai de el văzut) numai de el ştiu, strigând: stai că vin, staţi că vin!…”*

Vioara, bucuria trecerii în moarte, devine dispută asupra concretului trăirii, punte spre real: „*cum îl chema, cum îl porecleau? De unde să ştiu, domnule? Că n-am apucat vremurile alea! Oricum ceva, ceva tot ţi-a mai rămas în minte… Şi ce dacă mi-a rămas? Le ţin pentru mine, să mă strămut la cele veşnice, creştineşte, să nu mă înghită Mureşul ca pe-o făptură lovită de blestem. La ce-ţi foloseşte… Uită-le, domnule, şi lasă-le să moară neştiute… Că-i mai câştigată lumea să nu afle ceea ce nu-i dat să ştie*.”

Adevărata literatură este un joc subtil între imaginar şi real. Angoasa din imaginar devine frustrare, revoltă, re-sentiment, eşafod şi eşafodare în real. Autorul a realizat „această ludică măiestrire diegetică” în cartea despre care scriem şi… îşi varsă „ulciorul amintirilor de foc”, pe ochii noştri, cei ascunşi ori numai nepăsători în amintirile noastre, trăite alături de el în „*S*(t)*atul de dincolo*”. Cum? Ca un „disident, de acum, în ce vede mai clar, mai adevărat, stupidităţile „*cenzorialismului*” de ieri, din muncile lui „herculiene, scriitoriceşti”, existând în carte frumoase metafore ale mâniei pe… comunism. Dar, aş zice eu, tardive, minimalizatoare… Dar, așa suntem toţi până la urmă făcuţi de… Dumnezeu, atunci, după păcatul „*cunoaşterii eterne*”.

Ni se „*explică*” în carte multe alte „*tristeţi şi absurdităţi comun-iste*” şi acest lucru nu-i rău, pentru urmaşii celor sacrificaţi „în funcţii” ori „*în puşcării*”, urmaşii mai mult sau mai puţin epi-goni, epi-gami ai scrisului literar de azi, cel p(r)ost(ituant) şi antimode(r)nist, cel care se

hrăneşte doar din „*întâia strună*” a violinei fără violonist, din ţitera, drâmba instinctelor stradale, şi s-ar cuveni să se închine în amintirea „Viorilor sacrale”, ale domnului Itu Nicolae, scriitor nepătat de vremile înşelătoare dionisiace de ieri.

DIMITRIE LUPU

Motto: *Titan(ii) îl veghează pe Saturn, nu pe Jupiter* (T.I)

Născut la 14.10.1944 în loc. Pechea, jud. Galaţi.
Termină Liceul Mixt din Brăila

- Romanul s.f. „**Pecinginea**” apărut pe suport electronic la Ed. *Liternet*
- În proză debutează cu povestirea „**Poveste Spaniolă**”, 1980, la revista studenţească *„Orientări”*. Publică proză scurtă în revistele„ *Anticipaţia”*, *„Revista Nouă”*, *„Noduri şi Semne”*, *„Antares”*, *„Porto-Franco”*. În 1999, îi apare prima carte, „ **Eșarfa Neagră**”, la Editura Dominus, Galaţi.
- Cărți publicate: „**Şapte povestiri crude**”, (2003), „**Vremea mahalalelor**” , (2004) şi „**Podul**”, (2006); „**Omul din debara**”, (2007), în serie de autor, la Editura Vinea.

Scriitor veşnic autodidact. Preocupat de instrucţie, informare, „*selfafirmare*”, strict literară. Abordează genul epic şi liric, în egală măsură în speciile: roman, povestiri nocturne şi diurne; proză scurtă, nuvelă S.F., schiţe existenţiale şi… poezie.

Scrie, cu lentoarea conştiinţei şi aspiraţiei valorice, cu temei-nicie şi răbdare, necruţător cu sine până la epuizare.

„*Viaţa literară*”, pentru Dimitrie Lupu este o expresie fluidă, continuă şi purificatoare, a „*vieţii cotidiene*”, ameninţată de absurd, de iraţional, de trivialităţi brutale.

El, scriitorul se dedublează călătorind în propria-i memorie (**Eșarfa Neagră**) închis acolo de „gemenii angelici ori demonici ai conştiinţei de sine”. Sinele fiind frecvent analizat diegetic şi în povestiri scurte (**Omul din debara**), ca domeniu al acumulărilor nevrotice, freudiene, ori ca ataraxie, stare de linişte sufletească, îmblânzitoare de frământări lumeşti.

Literatura S.F., scrisă de Dimitrie Lupu, este problematică, deschizătoare de existenţe empirice futuriste, de ipotezele evoluţiei speciei umane în timpi siderali, în spaţii cosmice, prin meta-emergenţe cvasiletale.

Pecingenea, de exemplu, reia în manieră Dimitrie Lupu, tema absorbţiei anti-gravitaţionale, a fiinţelor sapientale. Androizii bruneţi şi androidele blonde, coexistă în spaţii vegheate de cybergardieni, cu oamenii albinoşi, spelbi.

Chiar şi roboţii suferă de „canceris nodulus” după o cădere în „noadă” pe mozaic. Oamenii (albinoşi-spelbi) au „glas de căldură neuniformă”. Numai „Lae” pare a fi terestru, dar amfibic, locuitor în Megapolis oceanic. Şi tot astfel, schiţa (prea mult spus roman) S.F., „**Pecingenea**”, avântă literatura domnului Miti Lupu, din frustrarea trăirii în prezent, spre marginile incipite ale soluţiilor existenţiale mecanice, future-against-future.

Dimitrie Lupu, experimentează (in)continuu hazardului cuvântului literar, sprijinindu-şi scrierea pe lectura şi lecturarea unor filozofii moderne, unor curente literare noi. „Omul din debara”, este mai degrabă tema deschisă de Roland Barthes în „***La mort de l'auteur***” (text tipărit în 1968), preluată (şi greşit înţeleasă de mulţi) de Horia Roman Patapievici, în Dilema nr.265, asupra lui Eminescu, ca temă post-structuralistă a criticii literare româneşti. „*Omul din debara*”, la Dimitrie Lupu, nu este „*scheletul din debara*”, ci „*sinele din debaraua eu-lui*”, într-o frumoasă povestire de întoarcere a fiinţelor umilite, asuprite de năvala comunismului în identitatea lor aristocratică.

Purificarea sinelui este simbolizată, realizată, tot în manieră S.F., ca o pulverizare a fantomei sinelui în ochii înnobila-tului „*eu*”, de amintiri compensatorii, recompensă a „*timpului regăsit*”.

Conţinutul scrierilor Dimitrie Lupu; cele „*nesefiste*”, superficializează (voit ori ne-voit) analiza, psihologiile personajelor actante, din, de dragul, dorinţei expresiei revelatoare a faptelor psihice, uneori dăunătoare continuităţii revelaţiei ideilor pilot.

Căderea, de asemenea, în detalii nesemnificative sau prea îndepărtate de simbolurile obiectiv, diminuează, şubrezeşte arhitectura ideatică a textului short-story-puzzle.

Altfel spus, scriitorul grăbeşte cioplirea, dăltuirea, zidirea arhitecturii semanticului expresiv pe chipuri de piatră deja cioplite de

alţii, prin excesivă credinţă în erudiţie internet-istă, în lecturi impresioniste. De aici şi oscilaţia între ***„Fapta senzo-rială***” trăită în real şi ***„reflexia percepţiei empirice”*** în amplitudinea negativă a ***„neputinţei finalizării dramei realului în real”,*** prin evadare a realului în imaginar. Imaginar care îi convine lui Dimitrie Lupu, mai ales croit, meşteşugit, în metafizic-surtuc S.F.

Eşarfa neagră foloseşte eroul, „*mutilat de vedere*”, în marea analiză oarbă a lumii „*călcată cu ochii cândva în picioare*”. Eroul ce-şi pipăie urmele conştiinţei consumate în real, prin multe şi neaşteptate „past-happines behaveur”, fabule şi sintagme des-miră-toare. Ca, în final, durerea acestei căutări plane să se înalţe în chemarea de dincolo a Anei-femeii iubite cândva aici, în dedublarea sa psihanalitică.

Fantasticul nu este un salt şotronic al realului în ireal, al fiinţei în neant. Devenirea fiinţei călătoare în neant, spre o altă fiinţă, trece prin noi stadii psihologice, ale căror înălţare din real, trebuie, se cuvine, a fi, încă un pas susţinută.

Dimitrie Lupu scrie „*trepidant*”, cum trepidantă este lecturarea literaturii clasice pe șenilele unui excavator robotizat.

RADU MACOVEI

Moto: *Între necesitate şi libertate e aceeaşi distanţă ca între două vieţi consecutive* (T.I.)

Născut la 1 martie, 1943, în oraşul Roman

A absolvit Facultatea de Filologie, la Universitatea „Al. I. Cuza”- Iaşi

- A debutat la „Viaţa Noua”, cu o cronică la „Craii de Curtea Veche”, în 1965
- A publicat un volum de eseuri politice „**Vremea struţo-cămilei**” , 2003, Ed. Alma

Până la revoluţie a fost ziarist la secţia „cultură-învăţământ”

În prezent, director general al trustului de presă „Dunărea de Jos”- Galaţi

Director General al Vieţii Libere – Galați

Vicepreşedinte al Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România

Ziarist, profesor de litere, Radu Macovei este numitorul comun al judecăţilor noastre în faptele trăirii concitadine, gălăţene. A scris despre cultură şi învăţământ înainte de ’89. A scris liber, eliberat de partinic, eseu, editorial heterotematic, după ’89.

Educat în spirit aristocratic, occidental, într-o familie-mesager al simphoniei enesciene; reverberaţie a plaiului mioritic românesc, aspiră la democraţie occidentală prin fiecare cuvânt rostit. Umorul, ironia fină susţin textul critic până peste tristeţile analitice, până dincolo de sinteze concesive. Ar fi fost un scriitor de seamă, scriitor profesionist. A preferat numele de ziarist profesionist.

O singură carte: **Vremea struţo-cămilei**, editată în 2003, la editura Alma, Galaţi.

Pentru care a primit un important premiu naţional: **Premiul pentru excelenţă** al Uniunii ziariştilor profesionişti din România, cu ocazia sărbătoririi a 175 de ani presă în limba română.

În cartea unică, unic concepută, timpul tranziţiei devenind vreme, **abstract - circumstanţializată la fenomenele de restrişte socială, concrete, cum ar fi: şomajul, violenţa, inflaţia, impozitul pe fum și sănătate, pe cataclisme şi nesimţire, dar mai ales pe consecinţele gândirii noastre estice, cripto-comuniste.**

„*Stilul editorialistic*” este metoda diegetică în jurnalul intim Radu Macovei, intitulat **Vremea struţo-cămilei**: „*Am luptat pentru… cuvânt liber, am riscat fără… nicio teamă pentru el, am răspuns la aceeaşi comandă, a conştiinţei*”, sunt declaraţiile afective ale autorului.

Fără tăgadă, cartea-reportaj în (a)normalitate- este un suprem efort de însumare (ce-i drept) a unor refulări postdecembriste. Dar mai frumos ar fi fost de consemnat în ea şi „frustrările noastre” din vremea „epocii de aur ceaușiste”, când tovarăşii de la ziar ne ascundeau multe „realităţi dramatice”, când cu bună ştiinţă ne măsluiau „egal sărăcia”, în avuţie obştească, marxistă, întunecarea, înfrigurarea, în iluminare şi abnegaţie patriotardă.

„*Struţo-cămila*” domnului Radu Macovei este, totuşi, adevărata înfăţişare a ziaristului dintotdeauna şi de azi, a ziaristului ce-şi duce povara celei de „*a patra puteri*” în energia statului parlamentar, în mod firesc, continuu, nestingherit de „*cocoaşele*” altor puteri, de „*pliscul*” speech-ului agramat politicienesc.

EMILIAN MARCU

Motto: *Genus humanum, tria genera auditorum (specia umană, trei categorii de auditori)* (I.T.)

Născut la 28 septembrie 1950 într-o localitate de mare rezonanţă lirică: Heleşteni, judeţul Iaşi, localitate aflată la intersecţia drumurilor dintre Paşcani, Tg. Frumos şi Mirceşti, la 12 Km. de fiecare dintre cele trei localităţi (unde s-au născut: M. Sadoveanu, V. Alecsandri, G. Ibrăileanu).

Absolvent al Institutului de Biblioteconomie, Bucureşti, 1973. Angajat la Casa de Cultură a studenţilor din Iaşi, din anul 1974.

• Debut în presă: în revista „Familia”,aprilie,1974, prezentat de poetul Șt.Aug.Doinaş şi în „Amfiteatru”,decembrie,1974, prezentat de poeta Constanţa Buzea. Publică în mai multe reviste literare din România şi înainte şi după decembrie, 1989. Ca elev al liceului din Tg. Frumos a publicat primele versuri în revista „Mioriţa”, revistă editată de acest liceu, în anul 1967 sub îndrumarea prof. Costin Merişca şi a poetului Emanoil Florens.

• Cărţile publicate: „**Nunta în sâmbure**”, Ed. Junimea, Iaşi, 1974; „**Amiaza câmpiei**”, Ed. Junimea, Iaşi, 1977, „**Sub zodia Traciei**”, Biblioteca „Opinia studenţească” Iaşi 1979; „**Sigiliul toamnei**”, Ed. Junimea, Iaşi, 1982; „**Neliniştea singurătății**”, Ed. Junimea, Iaşi, 1987; „**Lecţie pe Ostrov**”, Ed. Junimea, 1995; ”**Îngândurat ca muntele de sare**”, Ed. Helicon, Timişoara, 1996; ”**La porţile singurătăţii**”, Ed. Junimea, Iaşi, 1998; „**Flori pentru Augusta**”, Ed. Augusta, Timişoara, 1999; ”**Scoica sonoră**”, Ed. Fides, Iaşi, 1999; „**Umbra şi îngerul**”, Ed. Augusta, Timişoara, 2000; ”**Ţăranul zidit**”, Ed. Miremis, Iaşi, 2000; ”**Feţele insomniei**”, Ed. Augusta, Timişoara, 2001; „**Muzeu de sate**”, Ed. Junimea Iaşi, 2001; ”**Coroanele împărătești**”, Ed. Junimea, Iași, 2003; „**Atlet moldav**”, Ed. Augusta, Timişoara, 2004; „**Melancolia șarpelui**”, Ed. Alfa, Iaşi, 2004; „**Privilegiul giulgiului**”, Ed. Alfa, Iaşi, 2005; ”**Mormânt în metaforă**”, Ed. Princeps-edit, Iași, 2007; „**Foşnetul mătăsii în manuscrise**”, Ed. „Convorbiri literare”, Iaşi, 2007; „**Cartea celor opt zeci şi opt de taine**”, Editura Em.Ol. Iaşi, 2008; şi romanele: „**Iadul de lux**”, Ed. Junimea, Iaşi, 2004;„**Suburbii municipale** vol. I-IV”, Ed.Augusta, Timişoara, 2005, 2007, 2008; „**Ultima cină a**

palatinului”, Ed. PIM, Iaşi, 2010; „**Zăpada timpurie**”, Ed. Universul Prieteniei, Iaşi, 2010; „**Printre cărţile lui … Emilian Marcu**”, Ed. PIM, Iaşi, 2010.

A primit, printre altele, următoarele premii: Marele premiu la Festivalul Naţional de poezie de la Suceava „Nicolae Labiş”, 1975; Premiul revistei „Luceafărul”,1978,Premiul C.C. al U.T.C. 1985, Premiul ziarului „Scânteia tineretului” în anii; 1978,1983,1987, Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova în anul 2000 pentru cartea de sonete „Umbra şi îngerul”, Premiul Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Bacău pentru volumul de poeme „ Atlet moldav”, 2005, Premiul de excelenţă pentru poezie patriotică, în 2005, revista „Oglinda literară”, Focşani, Premiul revistei „Convorbiri literare”,2006 pentru critică literară, Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova pentru volumul de sonete „Mormânt în metaforă”,2007, Premiul Uniunii Scriitorilor din Romania, Filiala Bacău pentru volumul de sonete „Mormânt în metaforă”, 2008, Premiul Salonului internaţional de carte de la Chişinău, pentru romanul „ Suburbii municipale, vol. II – Mormântul călugărului ioanit”, 2008, Premiul „Mihai Eminescu” la salonul internaţional de carte, Iaşi, 2008, Diploma de excelenţă la a 40-a ediţie a Festivalului naţional de poezie „ Nicolae Labiş” Suceava, 2008, Premiul internaţional de poezie „M.Eminescu” la Salonul de carte Gh. Asachi, Iaşi,2008, Premiul Uniunii Scriitorilor, Filiala Bacău, 2010 pentru romanul „Suburbii municipale vol. I-IV, etc.

• Poezia sa este tradusă în: Spania, Franţa, Anglia,S.U.A, Elveţia, Ucraina,Rusia,Serbia,etc.

Cele trei romane intitulate „ **Suburbii Municipale**”, editate la Editura Augusta-Timişoara, în 2005 (volumul I), în 2007 (volumul II), în 2009 (volumul III), sunt unice în literatura românească.

Oglinzile realului şi imaginarului se fărămiţează pe atemporalitate şi aspaţialitate; umbre ale nopţii veşnice, în care fiinţele tulbură neantul sinelui colectiv înfometat.

Diegeza smulge din real imaginarul, în povestiri scurte ce pregătesc saltul semnificaţiilor progresive, ordonate meticulos, pe trepte slobode interpretative, pe noi edificii mnezice. Putem, fiecare cititor- la rândul său- aşeza faptele, întâmplările acestor răsturnări în argintul timpului frumos topit, ca pe o dispută a realului cu imaginarul, din care

victorioşi sunt amândoi: cel care stă la pândă şi cel care pândeşte, cel care îndeamnă la cunoaştere, cel care risipeşte cunoaşterea în necunoaştere.

Persoanele, măştile realului - Primarul şi suita lui, consiliile lui vulgare- se înfruntă cu tainiţele suburbiilor municipale, cu regele, cu parohul, cu omniscientul Arhivar, Anticar subteran, simţindu-şi puterea subminată, scaunul şi bastonul – sceptru, ignorat.

Emilian Marcu este adeptul principiilor naturaliste în abordarea acestei con-fruntări. Înlocuieşte, răsturnând oglinzile în oglinzi, înainte de risipirea lor în lume, înlocuieşte legităţile sociale cu cele biologice. Abandonează supranaturalul, ridicând natura la rang suprem. Viaţa morală fiind deseori o prelungire a vieţii biologice, în special la nivelul definirii binelui - aristocrat, răului- plebeu. Primarul fiind fie un inchizitor suprem, fie un demiurg coţcar. Anticarul fiind aspiraţia lui la cunoaştere veşnică ori numai la o prietenie credincioasă neputinţei omeneşti de a descifra tainele suburbiilor, spaţiilor citadine, de veşnicie pline şi.... mucegai, de focul glacial al înţelepciunii aprinse, doar pentru unii. Primarul şi Anticarul suburbiilor caracterizându-se prin: „*Ceea ce este și Unu*”, ca principii şi fiinţe.

Apar frecvent, în planurile succesiv răsturnate, fiecare pe întinderea lui, mereu paralele, apar frecvente determinări sociale şi ... biologice, sociale sau biologice, sub influenţe scientiste şi pozitiviste, în edificarea unui determinism socio-biologic şi în „explicarea” caracterelor umane.

Scriitorul poartă hlamida neităţii, la vedere, în revoltele personajelor sale, achizitiv, în spontaneitate, extensiv, în contemporaneitate.

Dacă în planul real Demiurgul-Coţcar, Primarul, agită spirite opace, oportune, singulare şi neindividualizate, în planul opus, al imaginarului, Emilian Marcu, realizează ficţiuni de „*basm apocaliptic*”, veritabile incursiuni în legile naturale, abandonate în temeliile lumii descendente, inferioare Demiurgului Suprem- natura energiilor tulburate de „fenomen”, de voinţă divină.

Energiile demonice, angelice, sunt des-înfrăţite, să ne uimească ori să ne avertizeze devenirea nefastă, o imposibilă apariţie a sinelui din nefiinţă. Ele, plutesc ori iradiază în angoasa „şocului la negru”, la întuneric (ori a umbrelor hidrofagiene), angoasă-psihologie, simbol al fricii fundamentale de riscul natural.

Cel care leagă şi des-leagă spiritul uman căutător de natural, de cunoaştere eternă a adevărului creaţiei ne-drepte, este nimeni altul decât consilierul principal, administratorul şef al primarului, Zoroastru. Personaj ce se luptă cu Mavrocosta, cu Anticarul, cu Hristina-Fecioara, cu cei de multă vreme locuitori ai „suburbiilor municipale”, îmvecinate cu Grădina Publică, cu şcoala de Arte şi Meserii Fitth, cu luneta Primarului aţintită în crepuscul, în stele, în fără speranţa nemuririi lui. Zoroastru fiind nimeni altul decât înfăţişarea elenă a lui Zarathustra. Inima naturalului, în lungimea celor trei romane (volume), risipită, este spaţiul Hristinei-Fecioara, la care aderă cumulativ ori numai în clipe frontiere, temporale, pe rând, personajele de dincolo, din centrul neliniştit al urbei reale, socio-reale ori de acolo, din acelaşi ţinut cu feciorelnică impulsivitate, a ex-siterului bio.

Păgânitatea aspiraţiilor instinctive, naturale, este cântărită de mulţi aşezati înăuntru ori în afara Hristinei-Fecioara: spaţiu în care poştaşi diurni lasă scrisorile muritorilor aspiranţi la nemurire, în „cutia de cristal” a fecioarei. Cutie în care cuvintele se risipesc în litere, literele se risipesc în poala Hristinei şi pe care, cu greu, le adună Arhivarul pentru a re-deveni cuvinte, cuvintele de dincolo, aparent Cristianicei-Hristina: arhont feminin, o vreme, ce „*controlea-ză*” tărâmul morţii, de pretutindeni.

Emilian Marcu construieşte Hierofania, manifestarea sacrului, ca şi „*relevarea entităţilor sacre*”, în coaliţie cu profanul, prin Zoroastru şi Hristina-Fecioara, prin lungi metafore etnice, prin implicarea etnică a spaţiilor citadine, numite Iaşul Medieval. Spaţiul naturalului eminescian, în care principiul „*solve et coagula*”, dizolvă şi încheagă spirite malefice, irizări magice, sunt „*morţi revendicative*”.

Experienţa morţii: în aceste romane toată lumea trăieşte ca şi cum nu ar şti de moarte. Trăirea conştientă fiind experimentul morţii: o închipuire a spiritului de care nu suntem niciodată convinşi. Primordialitatea acestei idei este continuă în romanele „**Suburbii Municipale**”. Scriitorul depăşeşte unicitatea ei, prin numeroase „tehnici de învăluire a semnificaţiilor” . Prin această libertate a unicităţii ipostatice, îşi asază diegeza în mistic.

Romanele lui Emilian Marcu sunt revelaţii mistice. Minimalizând relevarea de dragul satisfacţiei revelaţiei. Preferând ontogenia, ontologiei.

Cunoaşterea supranaturalului, însă, pentru revelarea naturalului se împlineşte, în această proză inedită, apofatic: prin conştiinţa incogniscibilităţii, ori catafatic: prin intermediul naturii, a energiilor şi raţiunilor ei divine. Cele două „*cunoaşteri*”, implicându-se în existenţele ipostatice. Fiecare volum respectă treptele scufundării mistice în... divinitate. Primul volum fiind treapta întâi, cea a „negării intelectuale a conceptelor catafatice”, pozitive. Al doilea volum este treapta de „*înaintare în întunericul divin*”, iar al treilea volum reprezintă „*treapta iluminării*”, „vederii luminii divine”.

E posibil ca autorul să-şi înalţe „**Suburbiile Municipale**” şi pe treapta desăvârşirii, a îndumnezeirii personajelor sale. Fiindcă, în strânsă ordine extazică, se află, în cele trei cărţi, purificarea (catarsis-ul), iluminarea (fotismos-ul) şi desăvârşirea (telisis-ul), ca procese mistice neseparabile, iseparabile.

Fără a cădea în prejudecăţi exegetice, fără a mă îndepărta de memoriile timpului răsturnat în timp terestru, sideral, de metoda sa naturalistă, cred, propun, romanul Suburbii Municipale, cititorului interesat, ca pe o sumă de mituri gnostice, duale, în dispută, în care Hristina-Feciaora este o Sofie-stăpână a Lumii de Jos, lascivă, înţeleaptă, hemafrodită şi veşnic ocrotitoare de... (ne)murire, ce tulbră conştiinţele terestre cu înfăţişări erotice şi migratoare în fluviul zilelor efemeride.

DIANA MĂNĂILĂ MARANDICI

Moto: *Timpul ne poartă cu sine, dar vine o clipă*
când trebuie să-l purtăm
(ALBERT CAMUS - Zidurile absurdului)

Născută la 2 decembrie, 1977, în Galați

Absolventă a trei facultăţi: Facultatea de Litere -Universitatea „Dunărea de Jos”, Galaţi, secţia limba şi literatura română/limba şi literatura franceză; Facultatea de Administraţie şi Schimburi, Universitatea Paris XII, Val-deMarne, cu masterat Gestionarea întreprinderilor mici şi mijlocii; Facultatea de Comunicare şi relaţii Publice „David Ogilvy”, cu licenţă în „marketing politic şi electoral”.

Membru stagiar al Uniunii Ziariştilor Români Profesionişti

- Debut literar, în revista “Dunărea de Jos”

• Debut editorial: “Hana. Cartea cu foşnete”, editura Junimea, Iaşi 2007

A obţinut următoarele premii : Marele Premiu la **Festivalul Naţional de Poezie “Costache Conachi”,** ediţia a XIV-a, Tecuci, 19-20 mai 2006; Premiul Revistei **“Dacia literară”,** în cadrul Festivalului Naţional de Poezie “Costache Conachi”, ediţia a XIV-a, Tecuci, 19-20 mai 2006; Premiul Editurii **Princeps Edit, î**n cadrul Festivalului Naţional de Poezie “Costache Conachi”, ediţia a XIV-a, Tecuci, 19-20 mai 2006; Premiul Editurii **Arhip Art, î**n cadrul Festivalului Naţional de Poezie “Costache Conachi”, ediţia a XIV-a, Tecuci, 19-20 mai 2006;

Poezie a gestaţiei fiinţei în neant. Metaforă fluidă, proteică şi meta-dialogată, mono-dialogată în-continuu, dis-continuu pentru izbândirea sinelui (in)creat.

Faună şi floră, amestec de carnal şi vegetativ, ca suport a meditaţiei, nutriţiei, spiritului asupra semanticului, trupescului însufleţit de o eventuală întâmplare: cuvântul-incarnare a şoaptelor iubirii mistice.

Cartea, „**Hana, cartea cu foşnete**” fiind „cântarea cântărilor” acestor iubiri: *„Dedic această carte fetiţei mele Hana Maria, cea care mi-a şoptit poemele, unul câte unul*”. Hana Maria fiind chiar hierogamia, contopirea fiinţelor cristianice, fundamentale întrupării prin duh, prin relevaţie divină.

Cartea este concepută ca un întreg al evoluției fiinţei din (ne)fiinţă, *„hana, fiind semnul că Dumnezeu a păşit pe sufletul meu”. Ea „nu, nu avea privire, nici petale/ ea rotunjea iubirea între aripi, „Ea este Hana, Hana nu este Ea*”, numele „Ei”sunt poeme… din care „Hana” îşi va decupa inima. Aceste relaţii ni se explică în introducerea cărţii, în postfaţă la cele trei părţi:

I. Destăinuirile Ei, (eului autoarei)

II. Eu, înaripând cerul, lipindu-mi urechea de inima Hanei (o altă scufundare în sine)

III.Anotimpurile Ei (timpul absorbit de…creaţie)

IV.Semnele Hanei (prologul devenirii fiinţei în/din neantul zbuciumului carnal) Destăinuirile sunt „sinteze” ale epicului metaforic-descriptiv, larg dezvoltat în peisajii cu „*inimă şi ghioc*”, cu „*şolduri neîmblânzite jur*”, „*pe o agudă coaptă, pe o piruetă nocturnă*”, dar şi „*de unic transfer veritabil de sânge*”, sens al foşnetelor placentare, amniotice,

în care ascultarea creaţiei va sfârşi cu „*nici o altă femeie nu te va boteza mai frumos decât mine*”, cu un sentiment matern postadamic.

Ele, destăinuirile, sunt: **Inelul pierdut**: *sunt disponibilă să te iubesc ca şi cum mi-aş desena liniştea pe gheţari*, **Despre azi**; *ai plecat iar eu mănânc ciocolată amară coapsele îmi sunt ticsite de colonii*, **Idei de crăciun**: *Hai să ne împodobim tâmplele. Tu să-mi însângerezi întunericul…eu îţi voi colinda sângele pe sub brad*, **Plecarea**: *Lichidă, mă preling pe degetul ierbii*, **Destăinuire în coral**: *de mărţişor, aş vrea să-mi împletesc sângele cu o stea*, **Femeii din cubul de sare**: *ea tace, halucinogen întinde braţele…*, **Nocturnă**: *Enya tace, până la înnoptare*, **Nu îmi vorbi de înţelepciune**: *câteodată recunosc conturul buzelor ce nu-mi aparţin*, **Adevărul:** *V-am spus, eu nu am fost îndrăgostită niciodată!*

Toate destăinuirile sunt ale unei conştiinţe sacrificiale; femeia frumoasă: „*invitaţie, epilog ambrat*”, sau „*terapie a irisului masculin*”, sau „*un raţionament deductiv prin care iubirea scuteşte bărbatul de vinovăţie*”.

În partea a doua, cea a jocului secund, eu-l se multiplică odată cu diviziunea fiinţei primare în acelaşi timp uter-eşafod al evoluţiei mamiferice, dar şi a unor noi existenţe geo-fizice : „*într-un decor hibrid, sub curcubeu alb-negru copilul meu plânge în rana deschisă…sunt simfonie într-un hău ruginit cu zmei în loc de oameni, zmei ce se roagă-n cor de fluturi muriţi de cu seară.*”(**decor**)

Timpul, în această hibridare , este impropriu, ca şi mişcarea; o lungă aşteptare a întâmplării viitoare: „*azi n-am mai scris nimic/căprioarele s-au alergat în ochii mei pe jumătate împuşcate…degetele nu îmi aparţin, sunt doar semne înscrise pe varuri, hârtii, epiderma ta fluture…chemând cuvintele la marea împărtăşanie, goale, înalte,..ca şi când le-aş iubi, le sărut spiralat pe fiecare în dreptul inimii, în semn de recunoaştere…scriu cu mâna altuia…a celui exilat printre lacrimi, printre Sânziene şi mir, scriu cu degetele împletite-n horă a închinăciune şi a bucurie*”.

Eu-l, cel dinăuntru, este legat de cuvinte cu eu-l… de afară. Ne explică plastic, sintetic, retoric, poeta, folosind clauzula, încheierea, ca punct-idee-deznodământ: „*oare şi ele cuvintele se înalţă la ceruri?*” (**De m-ai putea vedea**), „*eu sunt anonima cu maci coliere*” (**să nu-mi spui pe**

nume), *„stau şi privesc cu ghiocul pe coapse/cum hana îşi plimbă urechea prin sângele meu împietrit*” (**Ruah**)

Fiinţa din fiinţă învaţă scrisul şi …nemurirea, durerea şi bucuria: *„scriu azi legământ de uitare/aproape la cercul cel nou al apelor vii/ în care să renasc/izvorând/dintr-o altă femeie…/ învăţ durerea la fiecare împletire de gene/ la fiecare cuvânt încolţit/ scriu, cu fard înmuiat refrenul unor trupuri dezlegate/ dincolo de marginea mea sfârtecată… tu ştii, freamătul degetelor însingurate surzeşte mereu.*”(**Rescriere**) Maria este conştiinţa Hanei: ”*astfel respir dimineţile, cu paşi adânciţi în culori pure, în roşu sau galben, apoi totul depinde de „căderea luminii” în spaţii cu viaţă latentă cu „urşi pluşaţi ce numără bătăile inimii: 3, 2, 1…” „iată-mă din nou în galben şi oranj,… mă prinde luna cu gura căscată, mâine trezirea la şapte fix.”*

Reîntemeierea realului suferinţei organice, a celui de la naştere sortit suferinţei, în care timpul este taumaturg şi…(icoană şi) măsură afectivă, se „consumă” în partea a treia a cărţii- poem sublim, curgere de foşnete istovite de atingere:

„nu mă atingeţi, nu mă priviţi,
nu ştiu să trec nisipul printre palme
şi apoi să număr crescător timpul,
cum inima se duce într-acolo unde
îndrăgostiţii sărută odată şi mor”.

Diana Marandici Mănăilă este poeta spaţiilor interioare psihice, frumos decorate de cuvinte-culori, într-un vernisaj străbătut de cei înfometaţi, înfometați de scufundări mistice.

LEONARD MATEI

Motto: *Lumina duce urma înfometatei fiare*
Din vis scăpată-n umbra cetății-nălţătoare(T.I)

Născut la: 20.08.1978, în Galaţi

A absolvit Facultatea de Ştiinţe Economice „Danubius“, Galaţi, secţia finanţe-bănci (1997-2001)

• A debutat la Cenaclul de poezie „Anton Holban“ coordonat de profesorul Constantin S. Dimofte, în anul 1995, şi în revista „Şcoala Gălăţeană“, din cadrul Casei Corpului Didactic Galaţi, cu poezia „Exerciţiu de vitalitate“ în februarie 1997

• În martie 2004 a lansat volumul de versuri „Ninsoare în Paşti“ sub egida Casei de Cultură a Studenţilor Galaţi, în cadrul Cenaclului Studenţesc „Gellu Naum“

• A publicat volumul de versuri: „Ninsoare în Paşti”, Editura Pax Aura Mundi, Galaţi, 2003

În anul 2000 a obţinut premiul acordat de revista „Convorbiri Literare“ la Festivalul Naţional de Poezie „Grigore Hagiu“, ediţia a VIII-a, înmânat de preşedintele juriului, Fănuş Neagu

Secretar de redacţie al suplimentului cultural studenţesc „Metamorfoze“ din cadrul revistei „Ora 25“, din anul 2000.

Membru fondator al Cenaclului „Antares“; membru fondator al Cenaclului „Gellu Naum“ ; membru fondator al Cenaclului Literar „Doi“, moşit şi crescut în propria casă, din anul 2003, membru fondator al Grupului „Lampisterii“; membru fondator al Cenaclului de poezie „Anton Holban“.

Face parte dintr-o nouă generaţie postmodernistă. Cea care nu renunţă total la metaforă şi nu-şi consumă universul în găurile negre ale gravitaţiilor telurice. Aderent însă la…planetar, la spaţialitate şi temporalitate diurnă, cotidiană, socio-logică prin detaliu semnificant, prin expresii, rezoluţii, justiţii metaforice.

Iată câteva „peisajii poetice” în acest sens: „*Câmpul ridicat pe cer-în suflu rece de tăciune/se unduia pe stel:/ cum se naşte viaţa!* (retorică ingenuă)*/ sub muzica zborului aripile cresc în credinţă* (rezoluţie-metaforă).

Alteori, în teluric, scrie pe complexul viermelui şi dominanta nocturnă a nutriţiei, clădind veritabile anatomii antropofage: „*Trupul unui cocostârc burtos/ îşi ciopleşte ciocul./ Fragmente de unghii/ îngraşă pământul/ din măruntaie de capră*”(**Războiul din groapă**)

„*Viermele cu ochii deschişi/intră în casă după apă/ Dracu priveşte cercuri de sticlă/ masa de piatră/ Să mănânc!/ se limpezeşte pelinul/ frumoasă carne aminteşte-ţi spatele/ lemn ud şi tânăr/ renunţă să strigi*.”(**Preafericit**…)

Detaliile nu sunt „stridente sonor”nici „şocante auditiv”. Ele se strecoară în peisaj să ne atragă „înţelesul ideii poetice” „neînţelesul ei”, până dincolo de spaţii referenţiale, iniţial referen-ţiale. Un fel de linie şerpuită în timp pentru a disimula spaţii, semi-spaţii poliedrale adverse.

„**Edru**” constituind reflexiile primare ce interiorizează „călătoria în detalii”: *„pe cupe de argint* (edru 1) *când vintrele se recompun în viu grai* (detaliu 1) *un telefon întâmplător* (detaliu 3) *reglează glicemia* (edru opus celui dintâi) *Mărunta bucurie la o dugheană/ de hot-dog* (edru 3) *sau vara care s-a sfârşit/ pe rotula colorată a brazilor* (detaliu 3) *Recensământul comandat/ aude bronzat în panou* (planul 4)”(**Poiana)**

Uneori, Leonard Matei este un postmodernist visător în detalii, aproape romantic: *„Întinde-te pe o mochetă (americană) frumoasă fată,/ imprimă-te în desen provensal*”.(**Lovituri**)

Metaforele lui sunt unice; forme tauto-logice frumos hiper-bolizate în abstract: *„mâini jupuite în dans*”, *„când aud cronicile aprind lumânări*” *„pietrele scrâşnesc ca arginţii*”, *„aripile cresc în credinţă*”, *„timpul ne ocoleşte în diagonală*.”

Întreagă şi frumos fărâmiţată, poezia lui Leonard Matei este un „exerciţiu de vitalitate”, un veşnic debut al suferinţei de a trăi poetic.

LUMINIŢA MIHAI

Moto: *Iată cum; în, unde, când,*
aristocrat poţi fi, plebeu, al vorbei, cânt. (T.I)

Născută la 07.01.1968, în Galați

A terminat Liceul Pedagogic „C. Negri“ (profil Filologie-istorie)

• A debutat la 21 septembrie 2001 în „Convorbiri literare“, Iași

• A publicat: „Nordul Gordian”, Editura Junimea, Iaşi, 2003; „Salcâma-ria”, Ed. Princeps, Iaşi, 2007; „Mai avem de plâns împreună”, Ed. Princeps, Iaşi, 2008

• Activitate în Cenaclul „Noduri şi semne“

• A colaborat la revistele: „Cronica“, Iaşi; „Dominus“, Galaţi

Poezie „sui generis”. Prozodia, mai întâi, face şi desface o cursivitate poematică revoluţionară. Distihul, terţina, monoverbul şi, în sfârşit, catrenul; iniţial ori final, compun teme lirice, de o plasti-citate unică, într-o concepţie unică existenţială: ***lume a suferinţei în detalii, risipită mereu; cromatic, organic, şi… alungată, biciuită, să-şi agonizeze determinarea în arhitectura unei realităţi prea/ pre-***

conştientă de (adevăr) tragic, absurd, mistic şi… trivială aşezare în… om.

Iată o aşezare a fiinţelor vegetale, animale, sapientale în lumea platonică şi tragică a Luminiţei Mihai, în poezia **Aşa cântă harapnicul**: „*Măslinii citesc psalmi/monede cad lângă iesle/ şi pruncul visează ucişii care vor fi* (naşterea lui Iisus sub aşezarea destinului imediat-viitor, tragic). *Penitenţă fac doar vitele cu ceafa îngroşată în jug* (milă spontană, instinctivă şi curată, a nejudecătorului deja subjugat). *Oamenii plătesc fânul proaspăt cu bani câştigaţi la cosit* (bucurie a naşterii speranţei mesianice, sacrificiu uşor de…plătit). *Peste măslini se lasă cântec de harapnic* (monovers meditativ la sărbătoarea colindelor-mitologie cristianică) *în ochii vitelor se ascunde cu spaimă Dumnezeu/ să bea aldămaşul*” (pânda destinului tragic se află în lumea inferioară a conştiinţelor primare).

Această ordine perfectă a relaţiilor fiinţei cu sinele-neant, a fiinţelor cu absolutul-dumnezeirii, se organizează dinamic, în structuri ideatice bine determinate, în convulsii afective-revoltă şi pătimire revoltată, la, dincolo de, marginea inefabilului clar-obscur. Luminiţa Mihai nu se ascunde în metaforă decât prin retorica faptelor trăirii „personajelor ei poetice”- care „vorbesc” la o simplă atingere de privire omenească, de braţ întins pe lume, privire şi braţ, din şi înspre poetă pornite să judece lumea. Iată câteva „ordini perfecte”, **ale poetei detaliului sublim, ale poetei celui mai înalt simbolism (gălăţean) imagistic: „***o femeie stă cu sânii goi la geam/ în temeiul trecătorilor care/ din punctul ei de vedere/ sunt greşelile discursului divin*”(**Artă**). Observaţie-coerență a definirii artei: ca o suflare, ca o privire: spontană constatare a frumosului savurat pe nedrept, înaintea conştiinţei divine a savoarei de a fi frumos. Un alt exemplu de laudă a detaliului semnificant este **Naufragiu în cafea**, unde, în care pe margini somnoroase de cafea” *drumul bărbatului iubit sărută mâini uituce şi întârzie „doar cât să te vadă frumoasă*”: „*aceste mâini care adorm singurătăţi/ dau perdelele la o parte luminând/ drumul bărbatului pe margini somnoroase de cafea/ …netezeşti un vid grăbit cu spaimă/să-ntârzie-o clipă doar ai vrea/doar cât să te vadă tot frumoasă/ de pe margini somnoroase de cafea*”.

Epitetul, substanţa alăturării unui adjectiv substantivului însingurat, ori a unui adverb-locuţiune, pe lângă verb actant, înfiorează, învolburează- tot „sui generis” – poemul Luminiţei Mihai, asociind –

pentru continuitate ideatică – unui singur simbol mai multe imagini omomorfe ori invers, unei singulare imagini, multiple semantici simbolice. *„primăvara asta a fugit ruseşte/ scribul de serviciu - al unui sentiment - şi tăindu-şi venele verzi ale aerului/ a lăsat pe gânduri încheietura mâinii/ unui întreg alfabet./ Pe Cehov nu-l mai citeşte nimeni/ de când a trecut pe vârful picioarelor în josul paginii/ Scriu cu apă de Styx/ Ce să fac?/ primăvara asta seamănă cu Cehov/ Cehov de mare risc*"

Dincolo de un romantism, expresionism, simbolism moştenit de „cultura" cuvântului, livresc asumată, Luminiţa Mihai aspiră (cu reţinere) la postmodernism, la concretul din abstract ce-i este de folos antinomiei, antitezei, relevaţiei epice: *„statuile îşi scutură pălăriile de piatră/ păsările jonglează cu propriile aripi/ gambele copacilor scrijelite cu inimi* (atenţie la cinetica şi statica statuilor, păsărilor, gambelor copacilor)*"/ …magul nu se mai satură de atâtea adevăruri/ vecina de la patru chiar adună câteva pe făraş* (exchanging –reason of ideas)*/ …din parc s-au furat toate statuile/ în pălăriile lor de piatră oraşul scuipă/ cum au recomandat medicii*"(**Cuvinte în unghi drept**)

Această poetă va fi în curând ori este de multă vreme, reprezentarea celei mai înalte unităţi estetico-lingvistice a poeziei gălăţene, pe care aş numi-o **metrica modernă a postmodernismului a-metric, poezia relaţiilor simbolice aristocrate ale concretului plebeu.**

SPERANŢA MIRON

Motto: *ingenuu este întâia treaptă a esteticului relevant* (I.T.)

Născută la, 2.08.1945, în Valea Mărului, jud. Galaţi

Liceul "Ion Maiorescu" din Giurgiu, 1960-1964

Şcoala Tehnică de asistenţi medicali "Pitarmaş" Bucureşti, 1966-1968

Debutează cu: „**Ca petalele de crin**" Ed. "Pax Aura Mundi", Galaţi, 1998.

A publicat: **„Lacrima lutului", „La larme de l'argile", „Le silence des cendres", „Șoaptele Luminii", „Tandreţea tăcerii", „Unicul sens",** volume de poezii publicate după 2000, la Ed. Pax Aura Mundi, Galați.

Colaborări la publicaţii: Revista "Pax Aura Mundi" Galaţi, 1998-2001; Revista "Şansa ta", 2002-2005; Revista "Art et Poesie", Revista "Le courrier Francophone", Revista "Les nouveaux cahiers de l'Adour", Franţa.

Scriitoare care dezvoltă elementele evidenţiale în prag de metafizic. Lirismul poeziei Speranţei Miron stă în circumstanţialitaea senzitivă şi nu în dezbaterea intelectuală a senzaţiilor trăite. Frumuseţea versurilor reflectă reflexele imediate ale speranţei de iubire, aconceptuale, spontan trăită în factic.

Iată aceste subiective reflecţii ale mele asupra/din oglinda textelor ei: „*Din miere de mi-ar fi secunda,/ probabil că aş înflori/ iar spicul cel de grâu din mine/ cu siguranţă s-ar pâini!*” (**Transubstanţiere**), „suflet plombat/ cu iarna cea (g)rea,/ suflet arat/ de dragostea ta!” (**Suflet**) ori, în metafore, aflându-și bucuria: „Fărâme de cer”; „Mi-aş construi o arcă/ Din petale/ Şi aş urca în ea/ Cu visul meu”.

Cele afirmate sunt frumos-adevărat reliefate referenţial de mulţi alţi mai autorizaţi decât mine, ”lectori” ai operei scriitoarei: *„Apărută în franceză, poezia Speranţei Miron este însă una românească până în straturile cele mai adânci ale demersului poetic. Pentru că din versurile cuprinse în volumul ”**Le silence des cendres**” (Tăcerea cenuşii) se degajă autohtonizată lumina originilor. Nebunie sacră, foc, lumină stelară, vis, cer, soare, lumina devine obsedantă în versurile poetei iradiind din interior aurind lucrurile, lumea, pământul, iubirea, fie ea Eros sau Agapé. (*Nicoleta Crânganu ,Viaţa Liberă, dec. 1999)

*„O delicată radiografie a spiritului încearcă şi chiar reuşeşte Speranţa Miron în acest volum de prozo-poeme,”**Unicul Sens**”.O linişte sufletească te însoţeşte pe tot drumul acestui unic sens încât atunci când termini lectura ai senzaţia că ai trăit pe o altă lume, pe un alt tărâm: „**Eu ştiu că m-am născut din lacrimi**”, spune autoarea şi se consolează: „**Ar trebui să fiu mulţumită cu mica mea durere**” E mult oare? E puţin? Numai citind putem afla răspunsul”*. (Emilian Marcu, Revista Convorbiri Literare, 2007)

„*Speranţa Miron este o poetă române a cărei carte, tradusă de Constantin Frosin, este o operă importantă, pe care regretăm că nu am cunoscut-o până acum. Aceasta este soarta literaturilor din fosta Europă de Est, ale căror dimensiuni reale noi le cunoaştem doar aproximativ. Ar*

merita să i se dedice studii cu caracter aproape şcolăresc pentru ignoranţii de noi timp de aproape jumătate de secol. „Le silence des cendres” este pentru mine o descoperire. Aceste poeme lasă să se intrevadă o gândire indreptată spre universal, cu sentimentalismul propriu ţărilor latine şi slave. P.S. Traducerea lui Constantin Frosin păstrează fără îndoială tonul original”. (Paul Van Melle, Director revista Inedit, nr.135, Belgia)

*„Inedite şi de o absolută sensibilitate, aceste „fărâme rupte din sufletul dumneavoastră” au făcut să vibreze şi sufletele noastre, confirmând părerea domnului Mircea Ionescu, directorul Editurii Pax Aura Mundi, unde au apărut în 1998 „Ca petalele de crini” şi în 1999 „**Le silence des cendres**”, cea din urmă fiind lansată la librăria Kleber din Strasbourg. Nu mulţi poeţi români au putut să-şi publice versurile în franceză sau în alte limbi. Vă alăturaţi celor puţini şi ecourile eforturilor dumneavoastră se vor vedea fie acum, fie mi târziu*”.(Cristian Petru Bălan – Chicago, scriitor, membru al Academiei Româno-Americane).

Speranţa Miron este o poetă a îmbrăţişării sincere, neteatrale,a surâsului profund concitadin.

MIHAI RADU MOȚOC

Moto: *„Între ştiinţific şi literar timpul istoric ordonează sentimente omeneşti unice: ale scriitorului călător în timp, dar şi în cartea conştiinţei scriitorului despre timp*” (T.I.)

Născut la 10 iunie 1942, în Iaşi. Absolvent al Facultăţii de Mecanică, Politehnica din Brașov, 1968. cetăţean gălăţean.

Studii postuniversitare, numeroase în management: „Management educa-ţional”: organizat de Universitatea „Babeş Bolyai”, în colaborare cu Fundaţia Europeană Drăgan, 1982; „Managementul aprovizionării”, ASE, Bucureşti, 1995; Certificat de „Accounting for Managers”(BZT-655) & „Certificat de Managing Customer and Client Relation”(B.Z.T-656), 1999; ”The professional Certificate in Management”, The Open University, Londra, 2000.

Activitate profesională de înaltă calitate, ca inginer mecanic de probe, la Șantierul Naval Galaţi (1968-1976), ca proiectant la Institutul de proiectări şi cercetări navale – ICEPRONAV-Galaţi. Activitate

ştiinţifică bogată, ca inventator, cu multe certificate de inovator, în domeniul naval, cu multe lucrări ştiinţifice publicate, în mecanica fluidelor, prepararea, rentabilizarea, analiza caracteristicilor fizico-chimice a combustibilului utilizaţi de motoarele diesel- navale.

În domeniu cultural, Radu Mihai Moţoc, este un pasionat arhivar de istorie rară, problematică, dar şi un pasionat colecţionar de valori numismatice, bibliofile. Îmbinând aceste „pasiuni istorice", cercetează şi achiziţionează „carte rară", tipografiată în Ţările Române şi în Franţa, iar rezultatele cercetărilor sale istorice le publică în reviste de specialitate. Cu precădere, este atras de cercetarea genealogică şi heraldică.

Este mereu preocupat de „inovaţie"şi în domeniu literar. Colecţionând, 35 de ani, timbre, elaborează studii tematice asupra lor. Astfel este în pragul finalizării studiului: „**Ştampila „T**" în perioada 1900-1910, din şi către România". Publică permanent, în revista „**Filatelia**", cercetările sale asupra ştampilelor poştale, utilizate în perioade diverse… istorice.

Are în curs de tipărire monografia familiei Moţoc, începând cu anul 1460, cercetând, reconstituind heraldica familiei Moţoc în Biblioteca Academiei Române.

Personalitatea domnului Radu Mihai Moţoc se desfăşoară, la nivel social, cultural, dincolo de prezenţă permanentă în instituţii culturale, angajându-şi cercetarea, din nou, înspre, asupra „drumurilor nestrăbătute suficient în urmă, spre românismul îngropat de timp-nevrednic, de vremelnicii tranzitorii.

Radu Moţoc este dovada unităţii epistemicului, ştiinţificului bine-cunoscut, unităţii ştiinţei cu poezia. A devenit, uitând „navalităţile"energiilor trecute, o nouă energie, a revelaţiei istorice.

Membru al Institutului Român de Genealogie şi Heraldică „Sever Zotta", din Iaşi. Membru în „Comitetul de Patronaj". Participând la Congresele naţionale şi internaţionale ale IRGH (2007,2008,2010). Este iniţiatorul „Atheneului Universitar ": de la Universitatea „Alecu Russo", din Bălţi (2000). A înfiinţat „Laboratorul de paleografie slavonă veche", în cadrul aceleiaşi universităţi, pe care l-a dotat cu cele necesare.

În acest sens, a organizat mai multe donaţii de carte pentru „Universitatea din Bălţi", peste 30.000 titluri.

Legat afectiv de această universitate, material şi spiritual, a acordat „Premiile şefilor de promoţie”, de la cele şapte facultăţi: şapte ediţii consecutive, în prezenţa oficialităţilor locale şi centrale a ambasadorilor acreditaţi la Chişinău.

Aceeaşi implicare în „istorie muzeistică”, în „istorie expoziţională”, prin iniţiere de simpozioane, prin expunere de carte rară, la vedere pentru mai puţinii văzători de istorie adevărată, îl caracterizează pe Radu Moţoc Mihai, ca dovadă a preocupărilor sale…literare. Literatură unic ordonată, acribic, desfăşurată în/spre cunoaştere profundă istorică. 72 de articole tratând temele: carte rară, personalităţi, monumente, artă grafică, scrise între 1997-2010 la: „Viaţa Liberă”, Galaţi; „Ora satului”, Chişinău (publicaţie independentă al cărui redactor şef este Iurie Colesnic); „Convorbiri literare”, Iaşi; „Confluenţe bibliografice” (revista Bibliotecii universitare „Alecu Russo”, din Bălţi); „Concordia”, Cernăuţi (ziarul minorităţii româneşti din Ucraina, redactat pentru sudul Basarabiei): „Căminul românesc”, Elveţia; „Buletinul de informaţii” Australia (al Asociaţiei Românilor din Australia).

Iată câteva personalităţi portretizate de Radu Mihai Moţoc: „**Preotul Igor P. I. Jechiu**”; **Dimitrie Onciu 1856-1923**”; „**Sculptorul Friederich Storck, 1872-1942**”; „**C. A. Rosetti: „120 de ani de la moarte**”; „**O veste de la V.A.Urechia, după 102 ani**”; „**Ionel I.C.Brăteanu, 1864-1927…**”

Iată temele sale de „*carte rară*”: *Alfabetul* şi *tiparul glagolitic*; *Primele centre ale tiparului chirilic*; *Primul glosar tipărit al limbii române*; *Primul dicţionar tehnic românesc*; *Vasile Alecsandri la porţile teatrului francez; Bucoavna basarabeană din 1815…*

Radu Mihai Moţoc nu şi-a tipărit lucrările într-o carte din conştiinţa omului de ştiinţă prin care fiecare „cercetare-temă-articol”este o carte rară”. Timpul viitor al scriitorului literatorului Radu Moţoc, promite înălţarea personalităţii sale la rang de cercetător-istoric.

Următoarele texte literare, nu există istorie fără literatură, o dovedesc: „Arabii descoperă în secolul al VI-lea un oxid care, dizolvat în apă, face să fie absorbit de suprafaţa poroasă a vasului ars de teracotă şi abia după a doua ardere putem vorbi de un vas alb, smălţuit… asemănător unui vas de porţelan…(„Ceramica derutează”. Text ştiinţific-literar, liniară demonstrabilitate a unei tehnologii).

„La Cârta, în anul 1202, se înfiinţează o mănăstire cisterciană ale cărei ziduri se păstrează şi în zilele noastre. Legenda spune că într-o zi doi ciobani din Cârta, Oprea şi Streja, sătui de asuprirea grofului, au urcat pe firul apei Laitei, nu departe de cascada Bâlei şi au întemeiat două sate: Streja- Cârtişoarei, pe partea dreaptă a râului Bâlea, Oprea-Cârtişoara pe cealaltă parte…”(**Pe urmele lui Badea Cârţan**) (text ce îmbină sentimente istorice cu monografii topo-logice).

Lauda cărţii: *„cartea, în multiple ipostaze grafice: tăbliţe cerate sau de lut, manuscris, incunabul, tipăritură veche românească, cu miniaturi, ferecată în aur sau în argint, cu xilogravuri şi gravuri în aramă…cu ex-libris şi autografe, se află în biblioteci, case memoriale şi muzee…*”, lauda cărţii pe jumătate deschisă ne împovărează datoria, îndatorirea, cititului ei: *„…în secolul al XIII-lea, la mănăstirea Igriş, din Transilvania, se aflau operele lui Seneca şi Aristotel, sau, la Sibiu, în epoca incunabulelor, Petre Ursul şi alţi cărturari, saşi şi români, citeau în original tipăriturile veneţiene sau pe cele apărute la Nürenberg şi la Paris …iar în secolul al XVI-lea, Despot Vodă înfiinţa la Cotnari o „Academie greco-latină”, aidoma celor din Europa apuseană*”.(**Carte rară**)

Texte pline de savoare, de credinţă în citit. Cum numai în „literatură-istorică-Radu Moţoc”,poţi afla.

Bineînţeles, aşteptându-i scrierea în carte, dincolo de manuscris la sertar, ori dincolo de izbânda risipirii ei în cardinalitatea revistelor efemere.

Bineînţeles, ajutat de „consiliile noastre municipale”, ce-şi petrec stadiile electorale în prejudecăţi istorice locale derizorii: taxe pe habitat şi suferinţă pe avize cerebrale iremediabile.

KATIA NANU

Moto: „E *lumea mare şi, în ea,/Avem cu toţii Câte-un loc*”
(KATIA NANU – Primul joc-poezie)

Născută la 7 noiembrie, 1954, în Călăraşi

A studiat la: Universitatea Bucureşti, Facultatea de Istorie-Filozofie, Secţia Psihologie-Pedagogie

• Debut în volum, la Ed. Ion Creangă, Bucureşti - 1984 cu volumul „**De demult cu elefanţii**”, versuri. Au urmat ”**Piersici cu aripi**”, 1987 şi „**Pe urmele razei de soare**”, 1988. Cărţile au versuri pentru copii şi au apărut la aceeaşi editură.

• După 1990, au apărut: ”**Cercul poveştilor**” **-** proza pentru copii – Ed. Ion Creangă, 1990 ; ”**La verite sur les crocodiles**” (versuri) – Ed. Alma, Galaţi, 1997 ; ”**De demult cu elefanţii**” (reeditare) – Ed. Alma Galaţi ,2001; ”**Prietenii**”, (versuri pentru copii), Ed. Naţional, Bucureşti, 2004 ; Pufu1-”**Te învăţ cum să vorbeşti**”, Ed Naţional, Bucureşti, 2005 ; Pufu2- ”**Fructele sunt tare bune**”, Ed. Naţional, Bucureşti, 2005 ; Pufu3- ”**Jocul de-a numărătoarea**”, Ed. Naţional, Bucureşti, 2005 (toate cu versuri pentru copii)

• A mai publicat : „**Nevoia de colivie**”, 1995 ; două romane „**Suflet de rezervă**”, 1999 şi „**Cineva albastru**”, 2002 şi un volum de publicistică „**De cealaltă parte a fericirii**”, în colaborare cu Aurel Stancu, 1999.

Redactor şef, ziarul Viaţa liberă, Galaţi

Membră a Uniunii Scriitorilor, filiala Bucureşti şi a Uniunii Ziariştilor Profesionişti.

Scriitoare-ziarist profesionist. Trudniciei scrierii editorialis-tice îi adaugă satisfacţia scrierii lirice. Există o continuitate a metodelor stilistice, a diegeticului, în valorificarea „judecăţilor de fapt” ce sprijină (in)discreţia „judecăţilor de valoare”: Între cotidian şi diurn-nocturn reflexologic neaflându-se bariere cognitive, bariere semantice.

În real se ascunde fantasma simbolurilor imaginare, reprezentarea sublimului, ca prime entităţi ale spiritului literar” Astfel proza şi poezia ziaristei Katia Nanu îşi au sorgintea în *„reportaj*”, înaintea oricărei postulări şi semantizări ipostazice.

Detaliul, segmentat, înşiruit infinit, ca într-o succesiune de ascendente-descendente planeităţi dinamice, îmbogăţeşte semnifica-ţia şi tulbură liniaritatea judecăţilor morale, estetice, în peisajii lirice, până dincolo de „text mărturisit”.

Fragmentul ales pentru „**Antologia scriitorilor gălăţeni**”, din romanul „**Paso Doble**” este semnificativ în acest sens: *„O mare de iarbă. Verde. Verde auriu pe o parte, verde sidefiu pe alta. O mare de iarbă*

unduind sub tălpi…, desfăcându-se în evantai sub degete, intrând pe sub degete…gâdilind-o la talpă…”

Această descriere este imaginea visată a unei planeităţi vegetale”. Elementele statice, cu imaginea lor principală „iarba”ce le „animă” sunt dinamizate de respiraţia celui/celei care visează. Aici, pentru început, vis dulce depănat în respiraţie: sub tălpi, sub degete, sssidefiu, eeevantai…, în „s”-ul şarpe sâsâit melodic. Apoi, vis catastrofal spasmodic. Când fata care visează stă de vorbă(în vis) cu „*o sperietoare*”. Elementele sonore din vis sunt propoziţii „*verzale*”,”cursive”, desprinse de scrierea „*aldină*”: „*Trebuie să fie vreo câţiva ţărani ca vai de lume, după hainele care le flutură în vânt, îşi spunea ca pipăind bucuroasă iarba cu piciorul”* (simbolurile teriomorfe din vis). *Visul este un peisaj colorat în verde şi… roşu ori în tentele ei rupte: „Uite maci roşii în lanul verde!”… „ce roşu este roşul din lanul verde şi iar verde!*”

Numai prin acest text, Katia Nanu, ne dovedeşte cunoaşterea profundă a Regimului Nocturn al imaginarului. Scufundarea realului în intimitatea substanţială a visului, într-o tihnă telurică, îi permite dedublarea, reveria culorilor (şi ele duble) revigorarea fantasmelor digestive: bostan-pepene, şi mai târziu (în celelalte texte) fantasmelor ginecologice (ale fetei, ale doctorului Tripolevici, etc), totul sub imperiul temporalizării spaţiale ori a spaţializării (a)temporalităţii.

Intertextele „cursive”fiind însăşi dedublarea spaţiului lumii atemporale a visului. Textele „aldine” fiind fărâmiţarea timpului în vis. Atât de necesar devenirii „fiinţei reale”: fata trezită din „*coşmarul timpului fărâmiţat*”.

Această metodă a dedublării este valorificată optim în **Paso Doble** până la dedublarea limbajului: interior, exterior, la dedublarea etică: morală, imorală, ca relativităţi veridice, ca infirmităţi existenţiale.

Metoda „*retoricii infinitezimale*”, deasemenea, susţine dialogul-monologat uneori, de gura lui Ion Caisă (din nou nume vegetativ!) într-un mod original: Unul (caisă) întreabă iar celălalt (fata) numără. Unul provoacă exerciţiul cabalic al numărării, fără puterea, fără conştiinţa beneficiului tăceri numărabile: „ - *Normal că nu ţi-e frică! Unde mai găseşti un fraier ca mine?!... Mă impresionează o mucoasă ca tine, care plângea de se rupea cămaşa pe ea, în birou, la mine. Că tu ai venit la mine. Recunoşti? Tu ai venit. Cică să te ajut. - Cincizeci şi şase, cincizeci şi şapte*” Această metodă a dialogului monologat exterior împotriva unui

monolog interior, disjunct de acesta, aparent opus acestuia, implică psihoanaliza multiplă a personajelor în dispută…faptică, dar şi psihologia în confruntare cu logica absurdă a întâmplărilor trăirii.

Scriitoarea se desprinde astfel de analogii filozofice, în favoarea logicii liniare, univoce, ca într-un scenariu al unei dramaturgii infinite, a unor „acte” fără sfârşit dramatic. Doar simpla actanţă, gesticulaţie a „personelor” învrăjbite de drama-turg pe scena realului crud!

Figura doctorului Tripolevici ne „dovedeşte din plin”această „vrajbă”a eroilor cu „lumea reală”, cu măştile indivizilor ei umani:

„*Cum dracu se mai uită pupezele alea la mine?, se miră el cu glas tare, amintindu-şi de asistenta… Uită că sunt şef şi de mine atârnă soarta lor. Mama lor de curve, că le dau afară pe toate! A naibii Monica asta!... Mi-a tras-o ca la balamuc KO m-a făcut… Şi e frumoasă de pică! Mă înnebuneşte, nu alta! M-a făcut să-i promit că o bag la facultate. O iau razna la bătrâneţe*”.

Aparențele incompatibilităţi dintre bătrâneţe şi tinereţe sunt rezolvate de „scriitor” pe parcursul dramei unirii lor sociale, senti-mentale, dincolo de înfăţişările lor erotice (prea real-iste uneori şi în afara discursului literar) printr-o, prin soluţii tot sociale, sentimen-tale, semn al compatibilităţilor mitologice dintre muritori şi nemu-ritori, dintre zei şi pământence astral-teluric împerecheaţi, dionisiac germinaţi.

Cartea **Paso-Doble**, trece şi prin-cum era firesc – biografia eu-lui martor Katia Nanu: „*Fata toceşte sârguincios… Universul cuvintelor este lumea ei paralelă. Mai bună decât cea în care locuieşte… Îi plac la nebunie cuvintele… cu rostul şi sensul lor ascuns. Are caiete în care alătură cuvintele, le răstoarnă, le potriveşte în… sentimente. Acum, că lucrează la o şcoală de surzi, se întreabă cum să-i facă părtaşi pe copii la cuvintele ei. Aşa că răsfoieşte avid prin cărţile ce le-a împrumutat de la biblioteca şcolii…*” Da, tot această carte, **Paso-Doble**, ne mărturiseşte şi „Psihologia” absolvită de Katia Nanu la Bucureşti, primă confruntare cu sinele conştiinţei scriitoriceşti: „*Oare eu ce sunt? se leagănă ea în cuvinte. Că logoped nu sunt, poate dacă mă duc la facultate. Ortofonist nu sunt. Cine ştie ce sunt eu…, acolo? Pedagog? Şi în acest caz trebuie să fac din copii surzi cântăreţi sau balerini*”.

Teama de a nu fi noi surzi în faţa existenţelor ab-surde, este atât în acest roman, cât şi în viţa de ziaristă a scriitoarei Katia Nanu, **simbol al temeiniciei criticii existenţiale diurne, cotidiene, perisabile, ciclice.**

Editorialele ziaristei, fiind un veritabil exerciţiu literar, cel infinit în proza domniei sale. În care cred, pe care o cred demnă de consemnat în antologia gălăţeană **ca proză a reprezentării omului contemporan în spaţii lirice purificatoare de prejudecăţi juvenile**.

CONSTANTIN OANCĂ

Moto: *Ideologii fac ideologie. Psihologii psihologie.Numai poetul îi împacă, dincolo de prejudecată, fraţi în răspântia cuvântului… ver-i-dic*
(T. I.)

Născut la 17 martie,1950 în comuna Corod, judeţul Galaţi.

Profesor de limba şi literatura română. Profesor de excepţie.

• A colaborat la revista Ateneu, în 1987, la revista Porto–Franco, 1988, România Literară, 1992, Cronica şi Revista Nouă, 1998.

• A publicat cărţile: „**Îngerul din singurătate**”**,** Ed. Geneze, 2002; „**Elegie pentru o sută de violoncele**”**,** Ed. Scorpion, 2003; „**Clipa cea repede**”**,** Ed. Pax Aura Mundi, 2005.

Poezia portret/autoportret, compoziţie plastică unitară, determinism morfologic, sintactico-morfologic complet.

Imaginile „*ei*” şi imaginea „*lui*” stabilesc relaţii între afecte şi memoria lor, un sens al călătoriei sinelui în sine, a omului însingurat în privirea lumii nepăsătoare, a verbului „*a fi*” în altarul verbului „*a avea*”, întâiul neted ca suflarea unui copil, al doilea împovărat de ce-ţi este dat să fii.

Inversiunile, cu rost estetic, semantice cu precădere, construiesc simetria, echilibrul, cumpene ludice, în texte romantico-lirice, dar şi o gravitate, o importantă pondere filozofică. Toate, prin avatarul fizic-metafizic, real-transcedental, la limita simţurilor-simţirii noastre lecturante: „*Simţi/ nu-i aşa /că mi-e dor de tine/ după cum vine plină de salcâmi, înserarea/ după cum picioarele ţi se umplu de iarbă/ şi mâinile ţi se îngreunează de îmbrăţişările care se apropie”*.

„*I-auzi cum vine din muzică singurătatea/ ca un marş funebru* (fizic)/ *şi eu intru în nordul acestui poem* (metafizic)”.

De reţinut în creaţia poemelor lui Constantin Oancă, este, departe de postmodernism, „întoarcerea metafizică”, răsturnarea veridicului metafizic în real: *„Şi eu intru în nordul acestui poem/ intru, cu sentimentul vântului în calea copacilor de iarnă*”.

Evident, două trepte de scufundare metafizică în real, realul natural, nu social, ca în poezia postmodernistă; „*Nordul acestui poem*”, “*sentimentul vântului*” şi de om bătută, în timp teluric, „*calea copacilor de iarnă*”.

„Naturalul”, ca motiv al tulburării afective, este altarul din şi pe care se smulge, se des-bate „dogmaticul”, se jertfeşte „eonul metafizic”: „*Vântul nu trece prin plopi/ cum muzica aceasta nu trece de viori/ cum zâmbetul tău nu trece de inima mea*”.

Treptele - una reală, două metafizice, specifice „construcţiei poemului Constantin Oancă. Poemului, aşa cum spuneam, de o armonie, coeziune, determinism unic reverberat estetic.

Temele filozofice presărate în „iubirile lui metafizice” întregesc portretele în detalii şi perspective, de asemenea, originale: „*Nu există fisura între felul în care mă priveşti şi dorul meu”, „Nu există frumu-seţe fără ochiul care s-o vadă”, „După două lucruri vei cunoaşte/ că nu mai sunt/după singurătate şi după dor*”.

Expresii-aserţiuni ce pregătesc aforismul, drag lui Costică Oancă şi pe larg dezbătut în **Clipa cea repede,** în **Îngerul din singurătate.**

În textele „*dedicate*”„**Antologiei scriitorilor contemporani gălățeni**”, texte fără titlu, poetul Constantin Oancă dovedeşte aceeaşi metodă ponderală, logic-carteziană, în ordinea şi ordonarea ideilor.

Personajul feminin al dezvoltărilor plastice este prezent ca un fior monolit, „batofix”-afectiv. Culegând, din fiecare text primele două-trei versuri, poţi constata noi „construcţii - peisaje plastice - ideatice, deodată, clar-văzătoare, animă relevată estetic:

„*Fată frumoasă…* (text 1) *Cinci ape te alcătuiesc* (textul 2). *Două lucruri vei cunoaşte* (textul 3) *Vântul ce nu trece de plopi* (textul 4) *Un pian între celelalte gânduri* (textul 5) *Am revelaţia despărţirii* (textul 6) *Simţi nu-i aşa?* (textul 7) *Am revelaţia depărtării şi eu intru în acest poem să modelez depărtarea după chipul şi asemănarea ta”* (textul 8).

Opt trepte ale evoluţiei animei în animus, trepte ale revelaţiei iubirii „ei”, pentru iubirea „lui”, trepte-drum, ocrotitor de izbândă clasică a tautologiei, tropilor semantici.

Cărţile poetului împlinesc aceste ţesături lingvistice, cu iz romantic şi detaliu parnasian, până la înălţimea esteticului nou-modern, replică - pentru mulţi - a combaterii „scris-cititului” postmodernist ce abundă litera-(tura) - contemporană. Profesorul-poet din singurătăţi Blânde, Corodene, Covurluiene - Tecucene, ne cheamă sub aripa melodică a poeziei, spontan, liturgic.

TEODOR PARAPIRU

Motto*:* *esse est percipi, esse est percipere - a fi însemă a fi perceput, a fi înseamnă a percepe* (GEORGE BARKLEY, 1685-1753).

Născut la 6 mai 1949, com. Unirea (Şocariciu), jud. Călăraşi

Prozator, eseist, publicist, jurnalist, editor.

A absolvit Facultatea de Filologie a Universităţii „Al. I. Cuza“ Iaşi

• A debutat, în anul 1969, în revista „Amfiteatru“.

• Debut editorial, în anul 1979, cu volumul „**Medalionul**“, la Ed. Albatros, Bucureşti.

• A publicat următoarele cărți: „**Copacii de cristal**”, roman, Ed. Junimea, Iaşi, 1981; „**Suspiciune**”, roman, Ed. Albatros, Bucureşti, 1984; „**Relief cu metamorfoze**”, proză scurtă, Ed Junimea, Iaşi, 1985; „**Acvariul cu pești exotici**”, roman, Ed. Junimea, Iaşi, 1987; „**Chintă royală**”, povestiri, Ed. Alma, Galaţi, 1994; „**Domnul Darwin de Veneţia**”, tablete, Ed. Dominus, Galaţi, 1999; „**Operaţie pe geniu deschis**”, proză satirică, Ed. Dominus, Galaţi, 1999; „**Papuciada**”, roman s.r.l., Ed. Alma, Galaţi, 1999; „**Dicţionar Enciclopedic de Expresii Celebre**”, Ed. Alma, Galaţi, 2002; „**Jocurile Olimpice**”, imagine culturală şi istorică, Ed. Senior, Călăraşi, 2003; „**Cetăţeanul Zero**”, Ed. Senior, Călăraşi, 2003; „**Armele luminii**”, antologie de poezie biblică şi note, Ed. Senior, Călăraşi, 2004; „**Adaptarea idolilor**”, eseuri culturale, Ed. Senior, Călăraşi, 2005; „**Detectivul orb**”, romane de gen policier, Ed. Senior, Călăraşi, 2006; „**Călători cu feţe umane**”, nuvele şi povestiri,

Ed. Senior, Călăraşi, 2006; „**Mieii tunşi zero**”, roman, Ed. Senior, Călăraşi, 2007.

Din anul 2001, redactor şef al revistei „Dominus“.

Din anul 2003 conduce Cenaclul „Anton Holban“ din cadrul Casei Corpului Didactic Galaţi.

Membru fondator al Societăţii „C. Negri“ şi preşedinte timp de şase luni.

Din 2009, conduce, înfăptuiește, alături de directorul bibliotecii V.A. Urechea, Ilie Zamfir, Salonul Literar Axis Libris.

Prozator, eseist, publicist, jurnalist, editor. 19 cărţi publicate, cu precădere proză umoristică. În mod special, enciclopedie… contemporană. Foarte apropiat de valori noi literare, nepromovate încă: suficient de meritorii, în camere festive-salon literar, în opinii subiective aprig dezlănţuite pe subiecte polemice benigne. Echidistant, moderat, iertător cu disputele cenacliste, a devenit o personalitate didactică, educativă atât la Casa Corpului Didactic (conducând Salonul literar Anton Holban) cât şi la Biblioteca V.A. Urechia (în salonul literar Axis Libri) cât şi la **catedra literaturii de selecţie**, revista Dominus.

Teodor Parapiru, ca moderator de ego-uri sinucigaşe în cuvânt, îmbină, împacă, uneşte risipa cuvântărilor retorice-oratorice prin reflectarea ideilor (ne)bune şi (ne)rebele în oglinda sferică a sinelui, prin limpezirea artefactelor ei în convergenţe, în „aşa se cuvine a fi imaginea concurenţilor la… eternitate literară”.

Scrierile prozatorului Teodor Parapiru au diferite, diverse, diferenţiate doze de umor. Ele au ca motivaţie „sindromul Caragia-le”, mereu prezent, în alte surtuce, hlamide,… gesticulaţii verbale, în comportamentul politic; administrativ-statal-guvernamental, în etolo-gia homo-sapiences. Un soi de raţiune satirică ar fi temelia, ar avea fântâna judecăţilor omeneşti neliterare, pe care le observă, din afara teluricului, literatorul-astral, scriitorul-pictor a „*lumii de jos, sophiene*”.

În ironie, există un joc între concept şi intuiţie, ce-i drept frumos la vedere ori practic-are, dar periculos din punct de vedere filo-logic. Cum ar spune domnul Kant, în critica raţiunii –sale-pure: intuiţiile fără concepte sunt oarbe(literar), conceptele fără intuiţii sunt goale(semantic)

Mirarea filozofică încruntată de mit asupra omului contemporan, din mitologie scriitorul T. Parapiru pornind spre… noi, mai mult sau mai

puţin să ne biciuiască neştiinţa vorbirii literare, ori să ne alunge lenea judecăţilor ad-am-ice, mirarea este suprema metodă a discursului său ironic:

„ - Uraaa!... Trăiască Momârlenii… - Libertate este? - Este!- Democraţie este? - Este! - Şi totuşi ne lipseşte ceva, oftează din rărunchi John. – Ce n-avem, nea John? Mă duc mâine la turci şi… - O academie să înfiinţăm Academia Mârlea st.Momârleni. Eu, de exemplu, voi prezenta un discurs despre… sapa de cauciuc. Notează-mă şi pe mine cu însămânţarea în limbă a lui u din v. – Minunat,…cu timpul vom fi ceva horroris andro/meno/causa şi-i vom primi chiar şi pe strămoşii post-mortem” (**Operaţie pe geniu deschis)**

Unde este mirarea? În următoarea replică: Ironia există-cum de nu râzi? Cu mai multă grijă în manifestare ironică (nu fără ironie) Teodor Parapiru scrie romanul: **Mieii tunși zero**.

În fragmentul **Cum n-a murit Ilie Păsărin**: „*care, într-o zi, fără multe poftă, nemai-vorbind de plăcere şi fără să vrea, s-a gândit… să moară.*”, moartea este doar o înhumare terapeutică, moartea lui Ilie Păsărin. Pasăre în…, nume denominat spre izbânda zborului atemporal.

Formula sacră a „cuvântului” scris de „popă” şi dictat de nevasta lui Păsărin, de autohtona profanului timp de aici, pentru o comunicare cu… dincolo, rămâne „scrisoarea”, aceeaşi scrisoare ce-i legase de viaţă, de viaţă și moarte, în vreme de război.

„*L-am pus pe părintele să scrie o adeverinţă* (ironie-uşoară), *prin care eu, subsemnata, nevasta lui Ilie Păsărin, răposatul, îl iert de toate păcatele şi spune-le ălora* (altă ironie, nevasta se adresa unui muribund, Gheorghe, care avea să-i ducă adeverinţa-testament de reciprocitate) *că dacă îl chinuie pentru ceva prin care ar fi vinovat faţă de mine, să se ferească, o să vin şi eu şi va fi vai de capul lor…*”

LAURA ANDREEA PĂUNESCU

Motto: *În poarta inimii, să ştii!/rostim o vorbă, cea dintâi*(T.I)

Născută la 20.10.1977, în Galaţi

A absolvit Facultatea de Farmacie Bucureşti (Universitatea de Medicină şi Farmacie „Carol Davila“, 2001; studii postuniversitare de rezidenţiat – Facultatea de Medicină – Universitatea „Carol Davila“

București, 2004; management în farmacie, organizat de Colegiul Naţional al Farmaciştilor, Bucureşti, 2005

• A debutat, în anii liceului, participând la Concursul de Literatură „Iubirea“, organizat de Biblioteca municipiului Tecuci, unde obţine locul II; de asemenea, participă în acelaşi an, la sfârşit de liceu, la un concurs de creaţie literară în tabără de Jurnalistică de la Buciumeni, Tecuci, organizată sub înaltul patronaj al Ministerului Tineretului şi Sportului, unde obţine locul I cu poezia „Cântec pentru nemurire“

• Prezentă cu versuri în „Jurnalul universitar“ Galaţi (1995-1998); în „Contemporanul. Ideea Europeană“ la rubrica „Aleea nouăzeciştilor“, apare cu o o pagină de versuri (anul VIII 8 ianuarie 1998, 1-2 (402-403)

• A publicat plachetele de versuri „**Noaptea albă de sânziene**“, Ed. Hypatia în 1995 și „**Floarea de colţ**“, Ed. Istru, Galaţi în 1999.

Poezie, a contemplaţiei sinelui în sine, pentru sine, metaforă retoric depănată pe simpla-complexitate a trăirii afective. Iată acest sine, la persoana I, eu risipit în atribut şi nume predicativ frumos îmbrăţişaţi: *„Eu, care n-am ascultat niciodată/ un cântec de lebădă./ Eu, care nu ştiu gustul stelei/ din orizontul frunţii mele* (extraordinară îmbinare între fiinţă şi neant, senzorială şi cardinală, organică şi...cerebrală)/ *Eu, care n-am văzut ielele/în noaptea tremurătoare de Sânziene/ Eu, care n-am putut să alerg/ până la Pol, ca să văd Aurora/ Niciodată n-am să înţeleg/ privighetoarea/, care şi-a înfipt în inimă un spin/*” (**Eu, care**...)

Soluţiile cognitive ale nemărginirii astrale sunt mereu ademenite să-şi facă rost, să-şi afle rost în teluric.

„Alergam iarăşi pe câmpia/cu doi sori şi şapte hotare./(joc fonologic al silabelor asonante) Alergam, cu gândurile despletite/şi ciugulite din palma cerului/de păsările inimii noastre.../Auzeam pământul/pulsând viaţă în venele noastre/ tăiate de maşina cea nouă/ a timpului/ şi mă miram că nu trec/ cu paşii mei/peste alba memorie a pământului ” (**Alba memorie a pământului**)

Organicul şi psihicul, organicul ori psihicul se înfrăţesc, la Andreea Păunescu, în dispute retorice şi dialoguri tainice: *„Simţeam marea pulsând/ în ghiocul din palmă/ şi căutam să-mi surpind/ în bătăile inimii/ viitorul./ Îmi simţeam sufletul îmbătrânit/ şi străin/ de orice secundă pierdută în mine/ -inima mea era a ţigăncii de pe stradă/ ce*

vinde garoafe roşii/ ca sângele unui Crist răstignit/ dinadins.”(**Ghiocul din palmă**)

Fiica moşteneşte **Tatăl** şi îl provoacă – tot romantic – să-şi recunoască iubirea epic detailată. Laura Păunescu fiind **fiica** poetului **Coriolan Păunescu**, dar şi a unei noi poezii în care peisajele se nasc şi se fărâmiţează alt-fel, astfel, de exemplu, antic:

„Versul îl pipăiam ca Homer/cu degetele/şi gându-mi fuge/spre vechea Eladă./ Îmi simţeam călcâiul vulnerabil/şi mă gândeam că-i vremea de jertfă/pentru că minotaurul mugea în labirint/ (Translaţie a durerii organice şi a... ideilor legendare în scopul fluidizării metaforei revelatoare)/ *Atunci am privit săgeata verticală/ a cerului/ şi mă întrebam încotro este Tezeu,/ iar ghemul cu firul de aur/ se rostogolea/ înspre sufletul meu, căutându-l.../ în sufletul meu, Ariadna/ făcuse o mare cărare.”(***În sufletul meu, Ariadna)**

De reţinut că printr-o astfel de poezie propăşim esteticul clasic în post...modern. nu prin epicizarea stradală a limbajului stradal- cum cred mulţi twenty-ten-işti ori sheet-lingvişti-jargonişti.

Iată frumuseţea simţământului, modern şi romantic totodată, a poeziei semnată Laura Andreea Păunescu: *„Singură cobor în tăcerile tale /blând amirosind a îngeri albinoşi, /de lapte /hăituiţi prin insectare. /vocea-ţi ascult /respirând mai sus, /temându-mă să întorc capul /spre o nouă privelişte /sub paşii tăi repezi, /răsar alături /şi te cuprind cu umbra încă odată /încă o dată.”*(**Însingurare**)

Da, în Galaţi, exodul talentelor în timp ne umple inima de bucurie, dar şi de o posibilă reformă a clasicului în templul poeziei moderne, prin noi meditaţii estetice, lingvistice, stilistice, care să nu „înjure”şi să injurieze tradiţia metaforei romantice. Şi unul din aceste „talente” este Laura Andreea Păunescu.

CORIOLAN PĂUNESCU

Moto: ”*Mă-nchin la soarele-nţelept, Că sufletu-i fântână-n piept*”
(ION BARBU, Riga Crypt şi Lapona Enigel)

Născut la 1 Noiembrie, 1945, în Băneasa, judeţul Galaţi.

Lector universitar la Universitatea Danubius din Galaţi. Doctor în management.

A îndrumat şi înfăptuit scrieri redacţionale şi reportericeşti la multe ziare şi reviste literare. Redactor principal şi redactor la ziarul „Vreme Nouă”, din Vaslui: 1963-1964. Redactor principal la ziarul „Delta”, din Tulcea: 1980-1981. Redactor de rubrică şi publicist comentator la „Realitatea Românească, Bucureşti 1990-1995. Corespondent special al Agenţiei Naţionale de presă, ROMPRES, şef de secţie la săptămânalul „Acţiunea”din Galaţi: 1995-1999.

Acestor funcţii editoriale li se adaugă un merituos-valoros premiu-titlu internaţional, de Research Board of Advisors, conferit de The American Biogra-phical Institute (ABI).

• Poezia adunată în volumele: „**Iarbă solară**”, Ed. Junimea, 1982; „**Dimineaţa de cuvinte**”**,** 1987; „**Joc alb**”, Ed. Porto-Franco, 1990; „**Cartea cu struguri**”**,** 1995; „**Iubito, suntem în pericol**”, Ed. Geneze, 1995; „**Pridvor de lut**”**,** 1997; „**Poduri peste apele Lumii**”, Ed. Fundaţia ROMPRES, 1998; „**Cum-plitul joc de-a poezia**”, Ed. Scriptor, 1999; „**Iarnă pentru ştrengari**”**,** 2000; „**Vânătoare de umbre**”**,** 2002; „**Trupul meu de poezie**”**,** 2005; „**Liber la iubire şi vis**”**,** 2008.

• Proză (reportaj, eseu): „**Adresa mea, prezentul**”, Ed. Albatros, 1985; „**Întâlnirea de sub stele**”**,** 1989; „**Drumul zimbrului**”, Ed. Porto Franco, Galaţi, 1993; „**Taifas la Şapteape**”, Ed.Fundaţia Academică Danubius, 2006.

Coriolan Păunescu scrie dintr-o aşezare temeinică a rostirii interioare. Poezia este exersată mai întâi în senzaţii, percepţii, apoi este însumată în judecăţi poetice. Oarecum obişnuit oricărui poet. Totuşi diferit de toţi poeţii .Din „universitar” i se trage ordinea, sistematizarea limbajului literar, în favoarea expresiei clare, ne-confuze, plastice.

Nu acceptă absurdul de dragul imaginii şocante, nu se lasă „furat”de vraja dulce a spontaneităţii, a scrierii dionisiace. Scrie apolimic, ţinând în frâu ideea, foarte bine şi la locul potrivit: ideea iubirii, iubirii naturii, semenilor, ori iubirea iubirii de omenesc:

„*Iubito în afluvii de lumină/ privind te văd atâta de frumoasă/ că te răpesc pe lună plină /să-mi fie statuie şi mireasă*” (**Fantezie de iarnă**) „*Mă tem să nu tulbur visarea din jur/ şi misterul luminii din şoapte/ peste frunzele toamnei uşor ca un fur/ eu trec şi mă-ndrept mai departe*” (**Mă tem**) „*Cum mergi pe-alei ca o regină pură / înveşmântată-n negru*

suveran /îmi pare că-ntunericul te fură /şi te ascunde-n pagini de roman" (**Poveste pentru o necunoscută)**

Om şi natură, social şi fenomenal, în regim Diurn, strict luminos, în care domeniile optime preferate sunt „pietrele filozofale Urim şi Tummim", cele din şiragul magului, preotului egiptean Melchisedec, singurul locuitor a monadei monadelor, al Dumnezeului tuturor religiilor şi conştiinţelor umane:

„În odaie, ştiu că mamei/plânşi i-s ochii grei de gânduri/ori de rugi pe la icoane /în atâtea zeci de rânduri /Sus, etern, peste pădure /cineva c-o sită deasă /cerne stropii lungi de ploaie/peste lumea mânioasă" (**Prin lumea mea**)

„Urim", însemnând lumina şi perfecţionarea, sensul scrierilor poetului universitar Coriolan Păunescu. „Tummim", însemnând revelaţia şi adevărul, scopul final al expresei sale lirice, demonstraţia finală a „**Libertăţii la iubire şi vis**", a volumului de poezie din care am ales aceste sonorităţi, muzicalităţi lirice.

Temele poetice în întreaga poezie Coriolan Păunescu sunt gândite prin integralizare, prin însumarea la limită a diferentelor şi diferenţierilor iubirii: „*Cad frunzele galbene, doamnă/ şi tremuri duc toamna pe şine/ sub pleoape lumina răstoarnă imagini, tablouri sublime*" (**Motiv de toamnă**)

Uneori, ditirambic, în sens retoric, laudă şi ne aminteşte poemul Paul Verlene, plin de fior şi înfiorare, de înfrigurare fără speranţă: „*O, pajii albi, ce poartă-n taină/hlamida firavei prinţese/ Ce prevestiri mijesc în geamuri/şi gânduri lacome la mese?*" (**O, paji albi**…)

„O, jocul de-a hazardul m-a trădat/ în primul colţ de lume-orientală/ Am fost vândut pe aurul curat/ ce-l poartă trist Shehere-zada-n poală/ Am fost şi prinţ şi edecar pe râuri/ şi negustor de gânduri la Bagdad/ Am rătăcit cu magii în pustiuri/ şi mi-am furat chiar sufletul din iad"(**Regăsire**).

Întreaga poezie, întregul neintegrabil, discret, discontiu, ce constituie continuitatea ei afectivă, la Coriolan Păunescu, are savoare adolescentină şi mândră călătorie în timp efemerid şi spaţii revolute: univers, cosmogonie eminesciană: *„vom tot pleca şi ne-om întoarce /prin locuri stranii, neumblate /când zorii ne vor prinde iarăşi /prin altă zi, umblând în noapte*"(**Am hotărât**) *„şi păşind încet prin iarbă /ard de dor la braţul ei /şi mă-ntâmpină tot crângul /cu miros sublim de tei /…merg*

pe roze, calc pe ape /ea respiră cu sfială /şi asupra-ne salcâmii /scutur floarea de beteală” (**Timp cu trandafirii).**

Coriolan Păunescu este unul dintre puţinii poeţi clasici al Galaţilor, dincolo de estimp, credincios metaforei sublime, cea plină de savoarea cantaţiei antice a ritmului şi rimei, a prozodiei inimii: ceasornic mnezic reverberat.

MIRCEA PETEAN

Motto: *Suferinţa este izbânda omului asupra destinului său* (T.I)

S-a născut, la 2 februarie 1952, în Jucu de Mijloc, jud. Cluj.

Absolvent al Facultăţii de Litere din Cluj-Napoca, secţia română-franceză, promoţia 1976.

A predat limba şi literatura română, limba franceză şi limba “poezească“ la Moisei şi Borşa, în Maramureş (1977-1989). Inspector şcolar în Maramureş, pentru scurtă vreme, imediat după Revoluţia din 1989.

• A debutat]n 1974 în revista *Echinox* şi a colaborat de-a lungul anilor la cele mai importante reviste literare din ţară.

• Opera sa cuprinde:

• Poezie: „Un munt”, o zi”, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1981; „**Cartea de la Jucu Nobil I**”, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1990; „**S-au produs modificări**”, Dacia, Cluj-Napoca, 1991; „**Călător de profesie**”, Albatros, Bucureşti, 1992; „**Zi după zi**”, Euphorion, Sibiu, 1993; „**Lasă-mi, Doamne, zăbava!**”, Echinox, Cluj-Napoca, 1995; „**Dincolo de marginea marginii**” (antologie de autor), Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996; „**Ploi, zăpezi, felurite**” (carte de haiku trilingvă: română, franceză, engleză, însoţită de Însemnări despre haiku), Euro Tami Press, Târgu-Mureş, 1998; „**Cartea de la Jucu Nobil II**”, Paralela 45, Piteşti, 2000; „**Cartea de la Jucu Nobil I-II-III**”, Limes, Cluj-Napoca, 2003; „**Lovituri de nisip**”, Limes, Cluj-Napoca, 2004; „**Poemele Anei**”, Limes, Cluj-Napoca, 2007; „**Câmp minat**”, Limes, Cluj-Napoca, 2009

• Proză: „**Cartea întâlnirilor**” (roman epistolar scris în colaborare cu Andreas WELLMANN), Limes, 1999; „**Drumul spre Nghe An. Patru scriitori români descoperă Vietnamul**” (în colaborare

cu Valeriu Butulescu, Horia Gârbea şi Mircea Ghiţulescu), Editura Muzeului Literaturii Române, Bucureşti, 2004.

• Eseu: „**Ocolul lumii în 50 de jocuri creative**" (în colaborare cu Ana PETEAN), Dacia, 1996; ediţia a II-a, Limes, 2004; ediţia a III-a, Limes, 2010

• În traducere: „**Folie, cirque, scandale**" (anthologie poétique; trad. de Yvonne Goga, Mircea Goga şi Tudor Ionescu), Limes Cluj-Napoca-Arthis Bruxelles, 2002; „**Sand strikes**" (trad. de Olimpia Iacob şi Virgil Stanciu), Limes, Cluj-Napoca, 2006; „**Anna-versek**" (trad. de Balázs F. Attila), Ab-Art, Bratislava, 2009

• A publicat, de asemenea, prefeţe, postfeţe şi prezentări la zeci de volume de toate genurile.

• Poeme de-ale sale au fost incluse în diverse antologii apărute în ţară şi în străinătate, între care: *„O mie şi una de poezii româneşti"*, alcătuită de Laurenţiu Ulici, Du Style, Bucureşti, 1997; *„Antologia poeziei române de la origini până azi"*, alcătuită de Dumitru Chioaru şi Ioan Radu Văcărescu, Paralela 45, 1998; *„Umbra libelulei* şi *10 ani de haiku"*, de Florin Vasiliu (în colaborare cu Mioara Gheorghe, la cea de-a doua; 1993, respectiv 2000; *„Antologia poeţilor ardeleni contemporani"* (editată de Eugeniu Nistor şi Iulian Boldea), Editura Ardealul, Târgu-Mureş, 2003; *„Cântecul stelelor", Versuri "Steaua 50*, Limes, 2004; *„Poeţii Echinoxului"*, antologie alcătuită de Ion Pop, Dacia, 2005; *„Young Poets of a New Romania"*, Forest Books, London, 1991; *„Streiflicht"*, Dionysos Verlag, Kastellaun, 1994; *„Transylvanian Voices"*, The Center for Romanian Studies, Iaşi, 1997; *„Gefährliche Serpentinen"*, Galrev, Berlin, 1997; *„Un pahar de lumină. Poeţi clujeni contemporani/ Pohárnyi Fény. Kolozsvári kortárs költők"*, Tinivár könyvkiadó, 2005.

• Este prezent cu proză în volumele: *„Întoarcerea învinsului. Întâlniri cu Mircea Zaciu"* (volum omagial realizat în colaborare cu Aurel SASU), Limes, Cluj-Napoca, 2001, *„Repetiţie fără orchestră. Antologie de proză scurtă românească din Mileniul III"* (selecţie, prefaţă, prezentări de Horia Gârbea), Limes, Cluj-Napoca, 2004 şi *„La Beclean pe Someş, cândva…"* (antologie de Aurel Podaru), Clubul Saeculum, Beclean, 2004,

Premii: Premiul pentru debut al Editurii Dacia, Cluj-Napoca, 1981; Premiul Fundaţiei "Aurel Dumitraşcu", Piatra-Neamţ, 1990;

Premiul pentru cel mai bun senryu, Slobozia, 1996; Premiul pentru cea mai bună carte pentru copii şi tineret, Salonul Naţional de Carte, Cluj-Napoca, 1997; Premiul Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Cluj, 1998.

Redactor şi şef de secţie la Ed. Dacia din Cluj-Napoca (1990-1998); Secretar general de redacţie la Ed. Cartimpex din acelaşi oraş (1998).

Director al Ed. LIMES, pe care a fondat-o la finele anului 1998.

Membru al Uniunii Scriitorilor din România şi membru fondator al ASPRO.

Poemele poetului epic Mircea Petean, lăudate de mine azi, şi intitulate de el **Cartea de la JUCU NOBIL**, dezbat temele platonice: „lumea este bună (rea), omul este rău(bun)”, ori lumea şi omul sunt la fel, din viziunea unui înţelept contemporan nouă în spaţiile etnicităţii româneşti, în spaţii pline de „societăţi şi republici”mereu călcate în picioare de o fără de sine conştiinţă a incestuosului timp reîncarnat.

Academiile ca şi Lyceumul Aristotelic încep în drumul, în suişul salamandrelor ierbii, în ierbile văzduhului smuls din pârâu, ca să-şi tăinuiască aripi în oglinzi insuficiente privirii, ca să-şi ademenească bătaia inimii în ţinuturi…ardeleneşti tulburătoare.

Ca şi în dialogurile Republicii platonice, se află, în poezia-poem a lui Mircea Petean, un Glaucon provocator de sofisme, de conversaţii asupra justiţiei socio-logice, etno-logice. Ideilor: ceea ce este bun şi just este pentru cei puternici, pentru cei aflaţi la putere, (în „estimp relativ”, legea nefiind rezultatul unui compromis între indivizi) li se opune „un Socrate” susţinător al sinelui ca remediu al oricărui fel facil de justiţie. Parcă modelând „politeia” lui Platon ca epopee a unui ţinut baladic, poetul uneşte, dezbină, învrăjbeşte şi împacă zeităţile naturale cu şi împotriva „Demiurgilor sociali”, politeismul şi monoteismul fiind în veşnică dispută teritorială asupra sufletelor migratorii în…celest.

Sacralizând judecăţi demonice, demonizând silogismele sfinte ale unor conştiinţe utopice. Totul sub forma dialogului interior, toate sub povara democraţiei de azi neîmblânzită de constituţii: etnice, juridice, cognitive, ce se află în fiinţa noastră dacică, dar nu are putere să facă ordine în dispute, în vrajbe, în războinica-pace a existenţelor,

supravieţuirii lor, spirituale, morale…, dogmatice. Necesare, necesitate oarbă şi liberă cugetare luminoasă la aşezăminte eldoradice.

Cartea de la Jucul Nobil este un pateric, cartea unui sfânt canonizat de ochii noştri strânşi sub pleoape să vadă cuvintele patimilor (in)finite ale rostirii Mircea Petean. Sinele poetului este „ex aequo”cu propria-i conştiinţă de sine. Veritabile diluvii imagistice, potolite de propria lor vâltoare, în cuib de guguştiuci şi mierle şi nămeţi, sufletul poetului rătăcit în ograda bunicii, cu paşi de copil desculţ în troscotul şi cenuşele amintirii.

Iată-i cuvintele semnate, încrustate în „liber”, în fibra scoarţei de gorun, ce ne-a unit cândva neamul pentru veşnică vorbă românească literară. Naturalismul nutritiv ca simbol al perenităţii etnice, ni se înfăţişează în poemul „**Mâncătorii de Bulbi**: *„noi eram mâncătorii de bulbi/ iar nu mâncătorii de libelule(…)/ lucram pe un teritoriu cuprins între ogradă şi grădină/ înţelese ca simboluri ale civilizaţiei (…)/ Pământul era gras ca untul dar impur/ noi mâncătorii de bulbi/ eram numai gheare, nări şi pori dilataţi enorm/ - atenţie la cucută-/ cât despre impudicii brusturi/ feream din instinct sexele lor virginale/ ne disputam teatrul de operaţii cu râmele oarbe/ cu monstruoasele coropişniţe/ şi cu super delicatele vaci ale Domnului/ cu dătătoarele de fiori urechelniţe/ şi cu furnicile - gospodari/ îşi disputau supremaţia principiului feminin/ întruchipat de baraboii pufoşi care se topeau în gură/ ca zahărul cubic/şi principiul masculin întruchipat de picioicii reci/ lipsiţi de savoare şi duri-îi curăţam slujindu-ne/ de cioburi de sticlă, de aşchii de metal sau cuţite de piatră/ aceştia am fost noi mâncătorii de bulbi/ iar nu mâncătorii de libelule/ despre noi se vorbeşte puţin în prea puţine tratate/ de aceea am ţinut să reparăm noi înşine o istorică/ nedreptate/*”

Filogenia ca ontologie (naturală) şi evoluţionism, ca disimulare a (istoriei)fiinţei naţionale.

Speciile sunt „conglomerate etnice”, de etnii trofice, specifice unui topos, izomorfisme ale trăsăturilor lor „ocupaţionale” şi de caracter ori numai – sunt o simplă, nevinovată „stare genetică feno-menală”, a unui „univers social bine determinat”. Astfel, (în toate poemele) metoda hiperbolei sociale scufun-dată în imagini (motive), în fenomen, invocă numenul, pneuma noeron a spiritului uman.

În aceeaşi structura epică; heraldică, în gherghef ori în secţiune de vas neolitic, vers alb ordonat în simetrii axiale, sub bolţi metaforice de

rară şi nemaiîntâlnită simbolistică, cântă poetul iubirea de… străbuni: *„va trebui să fac să viseze donna Gramatica /va trebui să fac să danseze dulcea Dogmatica* (atenţie! şir de conjunctive ca relaţii reflexive) */trebuie să fac să tremure lumea de spaimă /trebuie să fac să tremure lumea de încântare* (metafore piramidale, cu acelaşi fundament: ”*trebuie să fac să tremure*”, şi piscuri diferite: de spaimă, de încântare) /*trebuie să fac să curgă replicile ca la carte /trebuie să fac cu moartea contract /va trebui să fiu abstract /va trebui să fiu /apoi mă voi prenumăra printre străbuni.*”(**Va trebui să-mi aduc aminte…**)

„cântă zeiţă încălţările soldatului roman /fugit din legiune în ţinutul dacilor liberi(…) /al fagului şi stejarului, ca şi al prunului, al merilor şi scoruşilor /care exasperat de târziu învrednicintu-s-au să lege rod /iar atunci văditu-s-a că roadele lor nu trebuie nimănui /căci neîndoios poeţii sunt talpa umanităţii.”(**Cântă zeiţă**…)

Teza epică este rezolvată de Mircea Petean prin antiteză lirică, analiza ideologică a temei prin sinteză metaforică. În mai toate textele poematice ale Cărţii de la Jucul Nobil - biblie, ca structură, începând cu, de fiecare dată în capitolele testamentare, un exod al singularităţii în singurătatea conştiinţei de sine: *„memoria mea este un cimitir, de zei păzit şi de cuvinte-relicve ale unei post-moderne mitologii /(…)le-am încercat prins în poemele tale /Ana /ea în montura inelului meu de logodnă… /în liniştea care s-a lăsat /plopii îşi scuturară frunzişul /aidoma unor steaguri de nuntă /Era limpede-primeam încuviinţarea ieşirii din singurătate-erai adoptată*” (**Poemele Anei)**

Sintagmele finale ale poemelor îl face pe Mircea Petean poetul dezbaterilor cu sfârşit postulatoriu, axiomatic, memorabil: *„în pieptul nopţii bătea o inimă de raze*” (**Soarele şi eu**); *„dezbăteam soarta firului de iarbă în epoca contemporană*” (**Călătorii**); *„dulceaţa de cireşe amare a aventurii*” (**Insula**) *„gloria noastră e jocul, visul, amărăciunea*” (**Colonia)** *„vorba, /harapnic, fluier, şfichi, /puterea puterilor /la care-am ucenicit.*”(**Aezii**) *„la sfârşit de drum-muzica sferelor/şi lătratul căţelului pământului*”(**Plopi**) *„dacă ai putea să nu respiri/cât ochii să mărturisească*”; *„singurătatea cărţilor dă în spic/odată cu fuiorul /pus de mama în dreptul oglinzii*” (**Zei şi cuvinte**)

Mircea Petean este o mesianică izbândă a limbii române în Ardealul autonomiilor pseudo-culturale, fals promovatoare de

cultură. Cartea lui mai poate fi numită *Povestea limbii româneşti la noi acasă.*

IONUŢ PETICĂ

Motto: *Teama, nădejdea, entuziasmul, îsoțesc strigătul, rugăciunea şi uitarea de sine, nu invers.* (T.I)

Născut, la 25.11.1978, în Tecuci

Absolvent al Universităţii Bucureşti, Facultatea de Ştiinţe Politice şi Administraţie, specialitatea Teorie Politică în limba japoneză, promoţia 2001

• Debutul, în „Astra tecuceană și „Tecuciul literar-artistic”

• Publică cărţile: „**Evoluţie disperată**”, 1998; „**Pachete cu oameni**”, 1999; „**Lumin**i”, 2004, la Ed.N.Ergo, Galaţi, „**Răni sofisticate**” în 2008, la Ed.Eleonora, Tecuci.

• Publică de asemenea lucrarea „**La francais economique**”, în 2006, la Institutul Bancar Român, Bucureşti.

• A tradus în limba română, lucrarea „**Al doisprezecelea ceas**”, a lui Jean-Francois Richard, la Ed. Milenium Pres, Bucureşti, 2004.

Poezia lui Ionuţ Petică este o fluidă invocaţie şi evocaţie a unor sentimente singulare, plurale, frumos despletite în nestatornicii epice: *„Nu ştiu, laolaltă, ce fus /ne-a tors drumurile, fir gros, şi ne-a spus /Că de noduri, ca de piedici, o să ne lovim /şi-mpreună, n-o să îmbătrânim. /între noi, de căutai, străinătăţile tuturor le găseai /Cuvintele, să le porţi, ţi le-am dat în dar /însă, tu, le-ai purtat în zadar... /Tu abia ţi-l imaginai pe noi-eu ştiam /de-atâta timp, cum e viaţa în doi*” (din volumul: „**Răni sofisticate**”, **Cum s-a întâmplat amorul adevărat**)

Fluiditatea are opreliști „cauzale”, „determinaţii statice”: „*laolaltă*”, „*fir gros*”, „*ca de piedici*”, „*de cântai*”, „*eu ştiam*”, care-uneori-tulbură curgerea sonoră estetic-verbală, în (de)favoarea pietrei aruncate în râu, ori a pietrei ce s-ar cuveni să-şi facă „*rost de strajă*” în prundurile „cursului” vorbirii.

Amorul adevărat, continuă- tot ca teamă descriptivă – în **Iubirea, la-ndemână**, astfel: „*între luni şi vineri, tu erai timpul /tu erai ceasul/ care suna la doisprezece fix /făcându-mă să uit de orele când inima/bătea*

mono şi doar pe jumătate, /tu erai vocea care nu lăsa /să mă inunde singurătăţile toate /Te iubesc, erau cuvintele care mă ţineau vertical /între oameni, ca două atele - ...mereu tu, adăpos-tind cealaltă jumătate bolnavă a existenţei mele /... După cântările reciproce de peste săptămână /- aşa, cică, era creştineşte... - dar noi tot ne iubeam nebuneşte /pentru că nebuneşte ne-am avut reciproc, la-ndemână.”

MARIA PETRA

Născută la 8.08.1936, satul Orşova, comuna Gurghiu, jud. Mureş

A absolvit Facultatea de Filologie din Bucureşti (1954-1961);

• A debutat: cu proză, schiţa „**Marţianul**”, în Luceafărul, 1962; debut cu poezie: „Sălcii”, în Gazeta literară, 1966;

• A debutat, editorial, cu poezie „**Când se lasă tăcere**”, ESPLA, 1969 .

• A mai publicat volumele: „**Orologii de apă**”, Ed. Junimea, 1973; „**Zmeu cu fluturi**”, Ed. I. Creangă, 1982; „**Salba de lut**”, sonete, Ed. Junimea, 1990; „**Leac blând pentru melancolii**”, Ed. Porto Franco, 1991; „**Micro-poeme în manieră japoneză**”, Ed. Sakura, 1966.

• Volume la care a colaborat: „**Umbra libelulei**”, antologie de haiku, Ed. Haiku, 1993; „**Poezia pădurii**”, Ed. Orion, 1999; „**Poeţi români – 10 ani de haiku**”, Ed. Haiku, 2000; „**Aromă de nea**”, antologie de haiku, Ed. Ardealul, 2003; „**Cinegetica**”, Ed. Orion, 2003.

Membră a Uniunii Scriitorilor Români.

A coordonat reviste ca: Pagini dunărene (1965-1966); Delfinul (revistă şcolară, 1979-1987) Reviste literare la care a colaborat: Gazeta literară, Luceafărul, Viaţa românească, Iaşul literar, Ateneu, Tomis, Cronica, Porto-Franco, Dominus, Orfeu, Sinteze.

Textul poeziei Maria Petra nu poate fi caracterizat decât, de fiecare dată, în alt fel. De la metoda romantică, prin simbolism şi până la… post-modernism. Ca pe un exerciţiu al ambiguităţii relevanței lui, (ca)printr-o imposibilă hermeneutică.

Oximoroniile lungi, lung depănate, tresaltă metafora în athanorice metamorfoze: “*Coşmarele încep ca poveştile frumoase… / ne farmecă şi luna- cu faţa luminată/ sub lespezi aurite e un castel de oase,/ o întrebare-n treacăt, pe limba fermecată/ a ambiguităţii, şi-au tresărit-*

sfioase/ nervuri şi fibre, încă, de-otravă neatinse/ şi ţi-ai întors privirea, de sine speriată” (**Coşmarele încep**…)

Rima interioară, împerecheată într-un catren, devine rimă exterioară catrenului doi: *odată, fermecată, luminată,* (interior sonor) *fermecată, speriată* (exterior, reverberat).

Peisaj dulce-fermecător, pus în faţa vorbei viclene ce tulbură povestea în coşmar: ”*După cuvânt, fu gestul viclean, abia ca-n joacă/ un pas, ca orişicare te-a scos din sanctuar/ şi toate, după-aceea-ţi părură, pân-la toacă/ a fi sărmane bolinţi stupide şi hilare/ în care biet nimicul/ prin cântec se dezghioacă/ şi stăruinţa-n rugă-i zădarnică-adăstare.*”

Sonet perfect construit: 14/13. Orgă şi pian lovind timpanele inimii cu suave largo cantabile.

Trecerea de la simphonie la solfegiu vocal, la strigăt raţional, liric totuşi, este făcută de instrumentistul-poet, Maria Petra, treptat, metodic. Iată o **Fără speraţă** cântată în haiku: “*Bună ziua, fără speranţă/ scad cotele luminii/ scade lumina* (9-7-5)/ *Bună ziua, cenuşă/ căldura iubirii/ se fură pe uşă* (7-6-6)/ *Din inima mea/ oare când a început/ să picure frig* (5-7-5)”

Silabele versurilor terţine sunt numărate, ca respiraţii ale unor sentimente profunde. Numărul impar de silabe “caracterizează” fenomenalul ne-perceput: iată asocierea dată de versurile cu 7 silabe: “*Scad cotele luminii /Bună ziua cenuşă! /Oare când a început* ”

Iată asocierea “lui 5”: “*scade lumina /din inima mea /(şi) picură frig*”. Studiul acestor respiraţii poate continua, la Maria Petra şi în fonologia versurilor cu tentă postmodernistă – detaliu diurn. Şi anume, alegem spre convingerea lectorului, poezia **Dimineaţa.** Reuniune de trei cvintete. Toate începând – liric – printr-un vers cvasi-constant, “*cu îngerul meu păzitor… ciufulit*”; “*Cu îngerul meu păzitor, mă strecor*”; “*Cu îngerul meu păzitor, obosit*”. Iată cvintetul al doilea, postmodern:“*Cu îngerul meu păzitor mă strecor/ pe sub semafoarele clipei/, pe sub lovituri/ ca pe sub curcubeu/ speriată mereu să nu-l pierd, să-l ia duba/ salubrităţii la resturi*”.

Un înger este menajer - cam mult diminuat, pentru o practi-cantă şi veterană a romantismului anilor şase-şapte-optzecişti, supra-vieţuitoare prin romantică visare falangerului totalitarist.

Inconstantă cu sine, Maria Petrea, cade şi în singurătăţi mai puţin convingătoare de înălţare est-etică: “*Singurătatea ca un gaz/ prin nări ţi*

se strecoară/ singurătatea se prelinge/ pe chipul tău ţi-l devoră…” ori şi mai neconvingătoare filozofie a ei (a singurătăţii): “*În punct e condensată lumea/ în care se desenează viaţa/ E linia numai o cale/ Triunghiul nu-i nici cald/ nici moale*”, în care geometria - cercului, liniei şi triunghiului sunt speranţe fără sens al singurătăţii. Chiar nepoetice sunt unele “poeme epice” ce-şi propun sofisticarea unor discursuri banale: “*Timpul intrat în tine-i greu/ povara lui te înconvoaie/ nu poţi fi fluture mereu/să-şi salte clipele în droaie/*”(**Timpul**); “*Gurile rele pot spune apoi că/ puţea toată zarea a împreunare de fiare*”(**Jocul cu moartea**).

Lansând sentinţe irevocabile, să ne domine, riscăm contagierea câmpului semantic dar şi al plasticizării reprezentărilor intuitive, imagistice. Şi poeta cunoaşte ***De minune*** acest lucru: “*ca salamandra ce-şi zări/ făptura-ntreagă-ntr-un izvor…/ ca slamandra ce-şi simţi/ prin smoala-i rece un fior…*”

Până când alambicul livrescului prea înfierbântat va linişti ordinea-dezordonată a moleculei cuvântului primar.

IOAN DAN PINTILIE

Motto: *Orbul de mine, marea o presimte*
(NICHITA STĂNESCU: Lupta ochiului cu privirea)

Născut la 02.01.1950 în Valea Mărului, jud. Galaţi

A absolvit Liceul „Mihail Kogălniceanu“ Galaţi; cursuri postliceale pen-tru ofiţeri fluviali Galaţi.

• A debutat la 11 decembrie 1980, Iaşi, în revista „Convorbiri literare“

• A colaborat la reviste precum: Convorbiri literare; Luceafărul; S.L.A.S.T.; Orientări; Antares; Vatra; Noduri şi semne; Porto-Franco.

A obţinut următoarele premii: Premiul I la Festivalul naţional de poezie „Grigore Hagiu“ Galaţi, 1992; Premiul I pentru poezie în manuscris „Ion Chiric“ al Societăţii Scriitorilor „C. Negri“ Galaţi la Festivalul naţional de poezie „Grigore Hagiu“ 2002.

Debut la vârsta de 30 de ani, în Convorbiri Literare. Cu poezie. Poezie postmodernă în conţinut şi modernă ca formă. Detaliile sunt evidenţiate pentru a sprijini, nu pentru a contesta, armonii arhietipale:

telurice cu precădere, naturale, caracterizate de social: „*Nepieptănat cu boabele de ploaie/ stă răstignit lângă asfalturi grâul/ şi universul parcă se îndoaie/ pe trotuare mişună târziul*” (**Vulturul**).

Aceeaşi fugă monotonă şi dulce-revoltată în/pe arhietip ne pictează poetul ca un apostol gnosic: „*Am biblie şi pot să v-o arăt/ Să nu mă acuzaţi că sunt ateu/ mă rog, zăpada-i caldă sub omăt/ aşa să ne ajute Dumnezeu/ Susţinem orbul când la disperare/ simţim cum crapă cel din urmă eu/ ce caldă-i rugăciunea sub rugare/ nici timpul nu mai este fariseu...*” (**Actualităţi**)

Versurile purtătoare de povara nostalgiei, de aripi în timp, secularizează ţinuturile natale-fântâni des răscolite de ciuturi însetate: „*Nici nu mai contează salcâmii şi prunii/ când vrem să murim păcătoşi înşelaţi/ şi râdem şi plângem de scâncetul lunii/ pe-o vale cu mei, cu părinţi şi cu fraţi/ ce joacă absurdă amuză titanii căzuţi în hârzobul din satul Olimp/ Mai greu şi mai singuri se numără anii/primiţi totdeauna cu fluturi la schimb*” (**Joc ciudat**).

Portrete, singurătăţi tulburate o clipă de raţiuni eminesciene, dar şi de fugă în baroc, ne infăţişează des poetul moldovean Ioan Pintilie, cu pana tremurândă pe suflare: „*Ştiu multe-acum să-ţi spun, iubită mama/şi toate se întâmplă chiar aşa/ parc-ai ajuns prea repede la... vamă/ şi scriu acest poem cu gura ta/ ...în pomul tău icoane mai agăţi/ duci osia pământului în faşă/ Tu n-ai pozat şi totuşi mii de dălţi/ izbesc în piatra ta fără cămaşă*” (**Mama**)

Metoda baladei Francoise Vailon, apare deseori în aceste frumoase testamente - Ioan Pintilie: „*e-atât de seară, atât de singur sunt/ca un poem închis într-un cuvânt/ ca un poem distrus dintr-o greşeală/ ca un poem cu cal fără zăbală*”(**Singurătate**).

Plăcerea nesăţioasă de expresie, îl poartă pe cel născut în valea unui măr primar, spre noi forme poetice: cu precădere aforism punte spre haiku, spre o inversă aşezare a acestora: „*nu plouă/ luna curăţa osiile carului mare/ rămăşiţele spicelor trecute*” (**Secete organică**), „*în mijlocul lumânărilor/ pe genunchi/ facem crucea cu morţii şi cu vii*” (**Simetrie**); „*pământul/ arhanghel de 3 posturi con-secutive*” (**Haiku 1**); „*sufletul/ abecedar închis în cântecul păsărilor*”.

Întregul suie în segmente vertical şi isihastric, pe scara îngerului împovărat de lumină, precum un suflet izbăvit de întuneric: „*iar scara asta nu se mai termină/ se rupe-n urma fiecare treaptă/ voi fi captivul*

ghiarei de lumină/ şi rana unui vis care nu iartă/ iar pe bucata de pământ rămasă/ acolo ies păcate să se plimbe/ în ochi ni se înfinge o mireasă/ şi-n fiecare palmă câte-un ghimpe” (**Scara**).

Da, fiinţa noastra rătăceşte pe scara devenirii precum poetul Ion Pintilie în scările scrierilor sale - coloane infinite a unui cântec sublim.

DAN PLĂEŞU

Moto: „*Ce multe, stranii, lungi tăceri ascunde vorba în doi peri*” (T.I)

Născut în Galaţi, la 25 octombrie 1941;

A absolvit Universitatea Bucureşti, Facultatea de Limbă şi Literatură Română – 1960-1965, conducătorii lucrării de licenţă: Nicolae Manolescu şi George Ivaşcu; Facultatea de Ziaristică Bucureşti, curs post-universitar de un an, 1981-1982;

Filolog, profesor, ziarist profesionist, membru al U.Z.P., în presa locală din anul l966; fost director al Teatrului Dramatic Galaţi în anii 1971-1972.

• Debut literar în presă: l968 – revista „Ateneu” Bacău şi ziarul local „Viaţa nouă” Galaţi (poezie)

• Debut în teatru (pe scenă profesionistă): l979, piesa „**Semnat indescifrabil: Mitică**”, Teatrul Dramatic Galaţi (peste 150 de reprezentaţii);

• Debut în volum: l983, „**Colecţionarul de excepţii**”, fantezii satirice, Editura Junimea Iaşi;

• A publicat povestiri în „Viaţa Nouă” şi suplimentul „Dunărea” Galaţi, „Flacăra”, „Convorbiri literare”şi „Cronica” Iaşi, „Urzica”şi „Perpetuum comic”, „Tomis” Constanţa, „Pagini Dunărene”şi „Viaţa Liberă” Galaţi, „Înainte” şi „Libertatea” Brăila , „Dominus”, „Dunărea de Jos”, „Porto-Franco”, toate din Galaţi, ”Contemporanul”, „Astra” Braşov, „Vremea nouă” Vaslui ş.a., scheciuri şi piese de teatru la Radio Bucureşti şi Radio Iaşi etc.

• A publicat următoarele cărţi: ”**Colecţionarul de excepţii**”, fantezii satirice, Ed. Junimea, Iaşi, 1983; ”**Veghea**”, roman, Ed., Iaşi, 1985; ”**Lucrare de control la istorie**”, roman, Ed. Cartea Românească, Bucureşti, 1989; ”**Gând de arici liber**”, fabule sexy, Editura Hypatia,

Galaţi, 1995; ”**Muntele personal**”, teatru, comedii, Editura Pax Aura Mundi, Galaţi, 2oo5; ”**Crocodil-show**”, fabule cu fitil, Editura Pax Aura Mundi, Galaţi, 2oo7.

• Lucrări dramatice: „**Semnat indescifrabil: Mitică**”, 1979; „**Pământul după ora zece şi cinci**”, 1981; „**La început a fost peştele**”, 1982; „**Octombrie cu ghiocei**”, 1989

• Piese reprezentate radiofonic: ”**Puncte cardinale**”.

• Piese reprezentate pe scene de amatori: ”**Dreptul cel sacru al luptătorului**”, 1983; ”**Jocul sau Războiul nevestelor**”, 1985.

• Piese publicate în reviste: ”**Sfârşitul lumii începe azi**”, comedie ciudată, fragment, revista Dominus, 2002; ”**Măscărici în alb-negru şi oranj**” – comedie cinică, fragment, revista Dominus, 2006.

• Piese în concurs: „**Aer condiţionat**” - scenariu cinematografic, acceptat de Casa de Filme Unu, în urma unui concurs organizat de CCES; proiect nefinalizat – 1986.

• Alte piese trimise către diverse teatre din ţară: „**În căutarea dopului pierdut**”, „**Nu staţi de vorbă cu necunoscuţi**”, „**Zi de vară până-n seară**”, „**Efectul Mişu**”, „**Dincolo de start**”, „**Cosmos la discreție**”, „**Fericirea conjugală a cucului**”, „**Revolta îngerilor**”, „**Crima din sufragerie**”, „**Cine arde gazul?**”, „**Always Ion**”, „**Sfârşitul lumii începe azi**”, „**Bărbatul şi fluturele**”, „**Portretul din tinereţe**”, „**Ceaiul englezesc**”, „**Ultimul proprietar**”, ”**Ce i-a făcut o stripteuză unui fost secretar de partid**” şi altele.

Scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România din anul l994, iniţial în cadrul Asociaţiei Scriitorilor din Bucureşti, în prezent, la Filiala Galaţi-Brăila. Membru cotizant al Fondului Literar din anul l979.

A obţinut umătoarele premii: Premiul al doilea pentru fabule, la ediţia din anul 1980 a Festivalului Umorului „Constantin Tănase”, de la Vaslui; preşedintele festivalului, Valentin Silvestru; preşedintele juriului, Ion Băieşu.

Membru fondator şi preşedinte al Cenaclului literar de umor „Verva”; membru fondator al Cenaclului Galaţi al Uniunii Scriitorilor din România.

Scrie comedie, dramă-hazlie, schiţă umoristică.

Specii mereu scenice. Comedia izvorăşte din nivelul întâi al absurdului.

Din banalitatea truismelor grave manifestate de personaje ce-şi asumă rol reprezentativ social, politic, fără a fi reprezentaţi decât de stupiditatea asumată stupid, uneori nefiresc alteori ca simple comportamente contrarii.

Scriitorul dezbate în comedia sa teme morale diferite: ale relaţiilor interumane, ale conflictului dintre moştenire etnică şi globalizare occidentală. Teme psihologice diferite: psihologia bogatului şi săracului la… minte, psihologia însingurării claustro-fobe, ori a oprimării aceste însingurări prin evadări în libertăţi fantastice.

Cartea referenţială **Muntele personal,** cu piesele: **Cine arde gazul, Crima din sufragerie,** este elocventă în sensul afirmaţiilor anterioare .

În „primul spectacol”, citadin hazliu, personajele-locatari de bloc, de „asociaţie privată” se ponegresc rinoceric, botezaţi cu nume de personaje istorice, cu trăsături de caracter izomorfe acestora.

Comedia disputelor convive, de ghetou pseudo-comunist, se consumă în „văzu'lumii”, stradal.

Fiecare persoană, ca-n „teatrul absurd”al lui Eugen Ionesco, stăpânind spaţiul său sonor, limbajul său specific, pentru a-şi declama prezenţa actanţei comice.

În **Muntele personal**, (ca şi în alte schiţe nuvele umoristice) apar aşa numiţii vindecători de „prostie absurdă”; poeţi, ziarişti, „oameni puri”, strâmb aşezaţi în violenţa, în încrâncenarea eroilor absurzi, pretinşilor stăpâni ai existenţelor efemere.

Închipuiţi-vă că Ştefan cel Mare trăieşte în concubinaj cu… doamna Chiajna, chiar pe scara blocului dumneavoastră (şi veţi râde) că preşedintele de „bloc”este Petru Rareş (şi veţi zâmbi).

Că Munţii Carpaţi sunt, peste noapte, proprietatea unui „*mogul analfabet internaţional*”, şi… veţi plânge cu lacrimi de român umilit, ori numai de spectator în teatrul absurd a timpului prezent.

Da, un motiv, uşor nostalgic, ascunde scrierea acestor „***comedii***”, o nostalgie a normalităţii, a edificiului societăţii noi democratice, dar mai ales, a unei civilizaţii purificatoare de atavisme culturale, naţionale.

Dan Plăeşu experimentează meticulos, ca un mare redactor de cotidian (pe care l-a scris în postura de redactor-şef la Viaţa Nouă şi Liberă, a vieţii noastre gălăţene), spiritul umoristic cules din circum-

stanţă oportună, citadină, ori inventat anume pentru noi, ca joc civic al întâmlărilor i-raţionale.

Prezenţa lui în „Salonul literar Axis-Libri”, cu sfat dulce grăitor de adevăruri, de veridicitate literară, des-bătută la vedere, reprezintă lumina ce sfarmă întunecimea vorbelor prea grave (ale unora) din care să ne hrănim descreţirea frunţii.

MAXIMILIAN N. POPESCU VELA

Motto: *A gândi intuitiv înseamnă a gândi în durată*
(HENRI BERGSON, Introducere în metafizică)

Pseudonim sau poreclă: Dan Valdan - Vela

Născut în 21.01.1942, Corabia, jud Olt

A terminat: Şcoala de Ofiţeri Fluviali pentru Marina Comercială, Galaţi (1968-1972)

Comandant instructor fluvial – INF Navrom Galaţi; realizator şi scenarist filme, prozator

• A debutat: 1970 la “Viaţa Nouă“ cu reportaj literar

• A publicat: “**Norme de protecţia muncii**“,1985 Ed, Minerva, Craiova; “**Regulamentul serviciului la bordul navelor**“, 1986, Ed. Porto-Franco, Galaţi; ”**Istoria N.F.R. – Pagini de istorie**”, 1990, Ed. Porto-Franco, Galaţi; “**Nave cu statut special**“, 1993, Ed. APDM; **“….Coșava – povestiri mai mult sau mai puţin marinăreşti**“, 2004, în revistra Centrului Cultural “Dunărea de Jos“;“**Film pe pâine**“, 2005 în revista Porto-Franco; „**Dimineţile de cretă**“, 2006, în revista „**Doi**“; „**Al treilea spirit**“, 2006, în revista “Actualitatea pe Dunăre“; „**Soldaţii şi tranşeele ideologice**“, 2006, în jurnalul “Ziarul“ .

• A colaborat: la ziarul marinăresc “Vânt Bun“ înfiinţat în anul 1990; cotidianul “Viaţa Liberă“; colaborări la Centrul Cultural “Dunărea de Jos“, “Porto-Franco, “Antares“, “Doi“, “Ziarul“, “Actualitatea pe Dunăre“ ş.a.

În 1973 Premiul III pentru literatură Galaţi acordat de Viaţa Nouă.

Vapoarele scriitorului Maximilian Popescu se leagănă azi în *Pâine şi Film*. Ele, vapoarele, cele din cărţile anterioare „pâinii şi

filmului"de azi, sunt sanctuare ale spiritului înălţat în velă şi rândunică, de un catarg înflăcărat, în pânzele luminii judecăţilor tărâmului pământesc, ţărm veşnic dorit al reîntoarcerii, al evadărilor fiinţei din fiinţă.

Am trăit şi eu cu vâsla în mâini, în barca lacului Brateş. Ori cu patine de os în tălpi, lunecătoare în oglinzile lui, în multe ierni năprasnice, geruite dinspre Prut, dinspre Basarabia, dar nu am văzut nicio corabie, în ochii sufletului meu, decât după ‘89.

Numai tata, născut în 1901, însurat cu mama în 1918, ne vorbea uneori nouă celor doi fraţi, despre un loc de fugă a lacului în Dunăre, numit Ghimia, fără a şti că Soarele nostru răsărea acolo sub ochii rusului prădalnic, sub gardul de sârmă a imperiului sovietic.

Ghimiile mele şi ale altora au devenit Speranţe, nave speranţe, făcătoare de minuni, navele - „*spirituale*" ale învolburatelor călătorii veliere, maximiliene.

Despre ele vorbeşte, cu dreaptă şi înţeleaptă orânduire a cuvântului în cuvânt, scriitorul Max-Vela, ca într-o ceremonie a iubirii în cărţi testament. Cum?

Plecat, în „*jurnalele*" sale de ieri, cele scrise de un copil al Deltei,

de un „*căpitan*" pe fluvii ezoterice, de un „*cinefil al pâinii*", veşnic proletare. „*Jurnalele*" sale de scriitor consacrat istoriei nemuritoare a Galaţilor şi a Dunării de mai jos, de mai sus decât noi, aperceptibil fluviu temporal.

Cine-romanul, propus de scriitor, este rezultatul descompunerii imaginii „mişcătoare" în foto-secvenţele - 13 pe secundă - a compunerii ei. Titlul acestor diegeze ne luminează de la început calea privirii în/pe fotografie. Fiecare poveste are tâlcul ei, isprava ei povăţuitaore, dar şi noi elemente dinamice, ce vor constitui istoria „filmului şi pâinii" (în **Pâine şi film**), drumul plutitor al corăbiilor cardinale (**Coşava**) în orizontul amintirilor infidele, germinative de „memorii-marinăreşti. Oarecum, într-o peliculă fotografică: proiecţia figurilor umane distrug planul, în favoare spaţiului, fizionomiei contemplative, în sprijinul clarităţii, semnificaţiei des-robirii ideilor tematice. O peliculă alb-negru de film mut care vorbeşte prin gestul şi gesticulaţia umbrelor în umbre, luminii iluminată de candela unui soare îndepărtat: sufletul scriito-rului gânditor pe lume, pe lumea în care trupul, cândva, a îndrăznit să se înfrupte din omenească şi testamentară prigonire în timp.

Fiecare „*cadru*”, „*secvenţă-narativă*”, fixează argintul rostirii, din apele călcate în picioare arhimedic, cules, parcă, din volbura înălţării lui în pânzele neantului plutirii pe valurile amintirii.

Scriitorul Popescu Maximiliam Vela este deasemenea un maestru al scenariilor, un regizor experimentat în desfăşurarea spectacolului dramatic al ideii-tematice .

Iată povestea, scena sacro-profană a Dumnezeului muzicilor trăitori în stalinism, din fragmentul **Am regăsit vremea pierdută** (din romanul **Pâine şi Film**): „*După moartea lui Lenin, parcă prin ’25, ba nu prin 24, Tătuca s-a gândit să-l scoată pe Dumnezeu din capul ruşilor pravoslavnici. Aici, Boris Mihailovici, făcu o pauză, bău până la fund* (ţuică din ulcică), *se închină cu evlavie* (îşi făcu evlavios cruce) *cerându-şi parcă scuze Bunului* (prezent la masă) *pentru ce avea să ne povetsească. Cu dosul mânecii (drepte) de la cămaşa înflorată* (îşi) *mângâie mustaţa căzăcească şi barba ca o mătură. Continuă: Mujicii, a căror speranţă rămăsese numai Dumnezeu... după câţi ani de colhoz, erau adunaţi în ţarcuri sau hambare acoperite, construit în grabă* ***cu destinaţia*** *de săli de cinematograf.* (expresie improprie, anacronică chiar, în gura unui alt mujic) ***Tavanele erau mobile*** (sic?). *Serile de vară nu puteau răci tabla încinsă de soare* ***de*** **(?)** ***peste zi****. Deschiderea acoperişului aducea o undă de răcoare peste* ***sătenii*** (?) *adunaţi să vadă filme* ***despre marile realizări*** *staliniste. În a treia sau a patra seară, colhoznicilor li se interzicea (interzise) să* ***mai*** *plece la bordeie. Ţinuţi în picioare, crăpând de sete, înnebuniţi de căldură* (între timp se închise tavanul) *ţăranii erau îndemnaţi să se roage lui Dumnezeu pentru a fi salvaţi. În cor. După două ore de rugă neîntreruptă* ***bieţii oameni*** *amuţeau. Nekavediştii aprindeau farurile maşinilor şi cu autonametele la şold* (îi) *îndemnau* (?) ***pe sărmani*** *să reia rugăciunile de la început.* ***Geaba,*** *Dumenzeu nu era acasă. Spre dimineaţă se ivea un tânăr propagandist,* ***cu părul în vânt şi ochi strălucitori*** *(cu păr zburlit şi ochi răi). Ţinea o* ***pâlnie electrică*** (?) *în mână (într-o mână sau/şi pe gură!). V-a ascultat Dumnezeul vostru? Boji, boji, zavtra tojî* (?). *Ia rugaţi-vă lui Tătuca (tătuca) Stalin. Oameni obosiţi, nemâncaţi, însetaţi, dar mai cu seamă speriaţi, începeau să se roage cu lacrimi fierbinţi şi voci frânte (oamenii obosiţi de rugăciune se rugau, din nou, în lacrimi). Dă-ne apă şi pâine, Tătucă* (!) *Şi ne iartă greşelile* (greşalele) *noastre şi nu ne pedepsi, Tătucă* (!) *Tavanul mobil se deschidea* (se deschise) *încet, foarte*

încet, lăsând să pătrundă lumina difuză a zorilor. De sus, odată cu aerul curat, ploua (?) *cu bidoane de apă, pâine, slănină şi saci cu hrişcă. Minunea se înfăptuise. Dar canaliile nu ştiau un lucru. Mujicii se duceau acasă şi înainte de a se apuca de băut sau* (de) *mâncat, sărutau icoanele străvechi"* (Dar canaliile nu ştiau că mujicii întorşi acasă sărutau icoanele ascunse în casele lor)

Dincolo de scenarii bine ticluite, scriitorul concepe povestea cine-filă cu mare grijă la cuvântul monologat.

Textul literar, calitatea lui interpretativă, pune în valoare stilul calitatea cominicării, relaţiile dependenţelor veridice estetice, gramaticale. Sunt multe observaţii de făcut, din acest punct de vedere, pe textele-cadru narativ ale scriitorului M.P. Vela.

Epatarea de dragul unui lirism lacrimogen nu este suficientă „*stărilor psihice colective*”. Variantele de îmbunătăţire a acestora sunt la îndemâna scriitorului numai prin reluarea atentă a scrierii „de nivel zero”. Printr-o nouă scufundare în adâncul înţelesului, sensului, reflexiei cuvântului primar, intuiţiei în prag de reprezentare.

Cele scrise de mine în „parantezele verzale” sunt posibile substituţii în text. Ele privesc eliminarea (ne-)determinărilor unor actanţe ori suprimarea construcţiilor patetice, numeroase la Max Vela, în favoarea tuşei, revelaţiei unor adevăruri ne-calofile. Concret, „*propagandistul cu păr în vânt şi ochi strălucitori*”,riscă să fie un „*Făt frumos-binefăcător*”, în loc de a fi un om rău. „Pâlnia electrică, ţinută în mână, nu poate vorbi oamenilor decât... dacă mâna cu pâlnie stă pe gură. „*Tavanul mobil*” prea seamănă cu un „pod rulant”, prea modern în arhitectura rurală de atunci. „*Cu destinaţia*”, „*marile realizări*”, sunt supraneologisme anacronice. Ele au apărut mai târziu în limbajul comunist.

Dincolo de aceste observaţii-analiză pe text, din care putem extrage mici învăţăminte, la o adică, proza domnului Maximian Vela face istorie, dizidenţă şi nostalgie, încurajându-ne întoarcerile în timp, într-o posibilă revoltă pe muţenia convieţuirii cu lacăt la gură şi pistol în ceafă.

Scriitorul Maximilian Popescu Vela a avut privilegiul libertă-ţilor cenzurale, de atunci, şi nu se sfieşte - în scris- să ne sfătuiască întoarcerea în utopia comunistă , povară a unor amintiri ce încă mai bântuie nostalgia egalităţii fraternităţii, democraţiei de azi, pentru a ne purifica.

ION POTOLEA

Motto: *Începutul oricărei lucrări determină infinitul nesfârşitului ei*(T.I)

Născut la 18 noiembrie 1955 – Bereşti, jud. Galaţi

• A debutat în 1991 cu volumul de versuri „**Domn cu joben**”

• A publicat : „**Privirea ghepardului**”, 2007; „**Domn cu joben**” – ediţie revizuită şi adăugită

• A colaborat la reviste precum: Luceafărul, Convorbiri literare, Tomis.

Un volum de proză: **Privirea ghepardului** (2007). Un volum de poezie: **Domnul cu joben** (1991). Proză şi poezie scrisă la limita optimă a detaliului expresiv.

Iată, din **Privirea ghepardului**, cum arată lumea şi epicul ei: „*De la casa arătoasă încă de pe vremea copilăriei mele, a lui Modiga, eu,* (dublă aşezare statică) *care înaintam prea grăbit în faţa celorlalţi, am mers mai încet* (dublu atribut dinamic). *Nu mai era mult* (conştiinţa timpului). *Se vedea peste gard de-acum streaşina de stuf a casei bunicului. Porţile mari ale ogrăzii erau larg deschise* (şi) *nefiresc* (de larg), *pentru că* (?) *păreau să aştepte vreun car şi bunicul nu mai avea car de vreo şase ani*. (fraze uşor nesintactice, abundente în detalii precise, încrezătoa-re în amănunte posesoare de spaţialitate atemporală).

Mama se desprinse de noi, aplecându-se uşor înainte şi am văzut-o deodată, alergând la vale, prin ograda înclinată (?), *flutu-rându-şi mâinile prin aer.* (Patru trepte dinamice atribuite mamei: abundenţă specifică scriitorului în construcţia fragmentelor descriptive).... *Tatăăăă...ăăă...! Bunica se oprise rezemată de portiţa grădinii* (uşor nedeterminat locul bunicii în acest peisaj) *cu aceeaşi privire mioapă şi flămândă îndreptată spre noi, din alte dăţi, să vadă mai de-aproape* (din nou timpul şi spaţiu sunt în pereche, în diadică măsură a a relevaţiei mişcării personelor pe scena dramati-cului şi iminenţei lui) *care mai suntem, dac-am mai crescut şi după asta numai îşi clatină capul,* (frumoase, ordonate scufundări ale bunicii în aşteptarea celor dragi) *parcă într-o tânguire de ea singură înţeleasă, şi spunea: - Apoi, ...dragii*

mămucuţâi!... Şi-apoi tăcea brusc, parc-ar fi spus totul cu asta. Aşa spuse şi-acum. Noi ne pierduserăm în odaia mortului”.

Tot în acest text,scriitorul, dincolo de armonia proporţiilor, detaliilor spaţiale, temporale, portretistice, furat de abundenţe, cade în supraabundenţă, diminuând confluenţele scrierii veridice.

Fiind că proza domnului Ion Potolea este o întoarcere în realităţi bine memorate, rădăcinate afectiv în cuvânt eliberat de prejudecata, de fantasma simbolului salvator, atât cât el să vorbească, să traseze „*ultima linea rerrum*.”

Incontestabil, orice text poate fi îmbunătăţit.

El, însumat spaţial, poate „*scăpa*”, „*cădea*” în conflict cu „*spaţiile locale*”. „*Se vedea peste gard streaşina casei bunicului*”şi „*porţile erau larg deschise*”, sunt detalii spaţiale în conflict. Mai mult, „*mama aleargă la vale*”, implică imposibila vedere a „*streaşinei de stuf a casei*”, înainte de a fi trecut de „*porţile larg deschise*”.

Nesintaxa de care vorbeam în „bracket”, în „paranthesis”, se referă la construcţia: „*porţile... erau larg deschise şi nefiresc pentru că părea...*”. Mai corect ar fi fost:”***porţile erau larg deschise, nefiresc de larg, pentru a aştepta vreun car cu boi, fiindcă...***”

Nedeterminarea aşezării „bunicii în ogradă”stă în propoziţia: „*Bunica se oprise rezemată de portiţa grădinii*”. Unde era grădina? Din ce stare se oprise bunica: a mersului prin grădină, a mersului prin ogradă. Propoziţie ce ar fi eliminat aceste ambiguităţi prin formu-larea ei astfel: „*Bunica, văzându-ne, se oprise înainte de portiţa gră-dinii...*” etc.

La fel expresia „*cu aceeaşi privire mioapă şi flămândă îndreptată spre noi ... să vadă mai de aproape care mai suntem...”* intră în conflict logico-semantic cu „bunica ce se oprise în poartă”- semn că vedea hipermetropic, deci nu mai avea nevoie de „privire flămândă”.

Cei doi „*parcă*” şi „*parc-ar*”, puteau fi deasemnea eliminaţi astfel: „***într-o tânguire***”.

În poezie, Ion Potolea, este un (mai) înverşunat pictor al detaliului liric, cu uşoare tente postmoderniste.

În **Concertul de jazz** *„bunica mai cârpeşte ciorapii în calea lactee, /bunicul mai duce boii la apă, /tata se-ntoarce zgribulit din biserici ca din ziua de leafă”*, în **Pescajul zilei** *„vine greaţa chiar la micul dejun”*, în **Poemul ca o senzaţie tare**, *„şobolanii zburdă-n mandolină”*, iar în **Domnul cu joben**, (titlul unicului volum de poezie)

„pe-aici n-a trecut niciodată un tren/ degeaba aştepţi îngheţatule domn cu joben”.

În poezia epică a **Domnului cu joben** apare şi o *„doamnă*” în noi ipostaze nominative:„Domnule, *Doamnă nu cumva m-aţi întâlnit acum/o mie de ani/ Vă amintiţi, ploua, purtam pelerină /aveam o cicatrice lungă pe faţă/ dar, de-atunci atâţia morţi mulţumiţi*”.

Imagini ale unui „corsar-lup de mare”, răzbunător pe aristo-cratul timp efemer, *„crai de curte veche*” la răspântia timpului diurn.

Ion Potolea este imaginea poetului şi prozatorului; doi în unu, într-o frumoasă convieţuire în răspântia cuvântului bine-cuvântat.

DANA POTORAC

Motto: „*Dinspre tăcere aud cuvintele tale, înspre tăcere plânge un înger.”*

„În viaţă, cuvintele mor odată cu noi. În poezie, o clipă mai târziu.”

(T.I.)

Născută la 14 martie 1968, în Galaţi.

Absolventă a Facultăţii de Ştiinşe Economice şi Administrative, specialitatea Administraţie Publică, la Universitatea „Dunărea de Jos”, Galaţi. Are UN FIU.

• Debutează cu volumul de versuri **„Înger ucis”**, în 1997, tipărit la Ed. Hypatya, din Galaţi.

• În 2002 publică al doilea volum de versuri, intitulat **„Cuvinte Sonore”,** la aceeasi editură.

Colaborator cu ziare si reviste din Galati în perioada 1994-1998: Ziua de Galati-Braila, Porto-Franco, Pax Aura Mundi și Jurnalul de Galați.

Poezia Danei Potorac este o (pre)relevare de sine a comunicării. Comunicării mai largi, mai larg necesară exteriorizării impulsului ideatic. Specifică „acrobaţiilor” şi acrobaţiei limbajului pus pe „undă video” ori prins în „casca timpanului ascultător”.

Necesară timpului metro-nom, claustrat. Cuvintele în acest limbaj sunt adorabil rostite şi clipite nervos, iar *„timpul va ajunge dincolo de os”*, *„pietrele sub apă cântă până când/ tu cu nenăscuta mi te muţi în*

gând/ calc lumina în vârfuri înc-o dimineaţă/ cu frison de iarnă învelită-n ceaţă”. **(Joc IV).**

Evadarea, ca ultimă stare a revoltei pe timp mişel strecurat în om, deseori înalţă personajul liric la rang de prieten al unui „moderator de cuvinte rare”, Dana Potorac, sisific şi... ingenuu: „*Acele ceasornicului se-ntrec/ În ferestre culorile nopţii curg/ Desenez nori albi cu obraji roşii/ şi te strig peste zi*”. **(Înapoi în Olimp)** „*Tu graţioasă făptură/ îţi ascuţi cuţitele/ vorbind despre întâmplări neîntâmplate*” **(Vai!)**

Ne-am fi putut aştepta ca din asprimea „ocupaţionalului socio-profesional”, poeta să recurgă la postmodernism, în creaţia sa lirică. Da şi nu.

Dana Potorac, mai întai, reverberează sentimente şi stări (ne)cenzurate de cenzorii conchistadori ai existenţei ei cotidiene, „obşteşti”, cu aspră-grăitoare suferinţă interioară.

Tot evadând din... tăcere: „*Mă târăsc spre fereastră/ cu toate zilele mele legate de picioare/ dincolo de geam/ dincoace de mine/ se prelungesc câini fără stăpâni.../ În spatele ochilor/ pleoapele se închid/ şi începe tăcerea*” **(Joc V)**

Multe poeme epice, dincolo de **„Cuvinte Sonore”** ne vorbesc despre un **„înger ucis”-** îngerul „eu” botezat „tu”: „*tu, fiinţa mea de lut ars/ care plângi cu faţa ascunsă între sănii mei/ lacom tu eşti , cu aceste cuvinte*”. **(Tu)**

Fragilitate manifestată şi în „**Libertate să mă renasc**”. Ori să „reinventăm” un „*tu salvator de graţie, cu tălpile jegoase*”.

Epic dus uşor spre - la modă ocupaţie a revoltei – postmodernism. Cum ni se dovedeşte în poemul – text atemporal: **Despre cum poţi cunoaşte şi nu poţi scăpa de curva universală :** „*anonimă, frumoasă, înfricoşătoare/curvă blondă cu sandale roşii... /împodobită ca o sorcovă.../ ea nu vorbeşte niciodată/ ea nu poartă chiloţi.../ îşi desface picioarele şi râde/ se culcă cu toate femeile şi cu toţi bărbaţii/ cu toate vieţuitoarele lumii/ şi nu rămâne niciodată gravidă./ Proasta asta lacomă de adrese/ nu citeşte, nu bea, nu cântă/ nu fumează, nu scrie, nu doarme/ râde ca proasta şi ne-o trage tuturor*”.

Frumos portret al *„morţii din noi şi de pretutindeni*”, ori al unui *„ţinut tainic*”, ce ne freamătă supravieţuirea şi *„libidoul conştiinţei lucide, existenţiale*”.

CARMEN RACOVIȚĂ

Motto: *Cele mai mari prostii ale noastre pot fi foarte înţelepte*
(LUDWING WITTGENSTEIN)

Născută la 10 ianuarie 1948,în Galaţi.

Absolventă a Universităţii"Alexandra Ioan Cuza"din Iaşi. Licenţiată în filologie: engleză-română.

Profesor universitar, la Universitatea „Dunărea de jos", Galaţi.

Debut, în Salonul literar „Anton Holban", al C.C.D., Galaţi.

• A publicat: „Curs de limba engleză - Culegeri de texte interpretate", Articole de specialitate în Analele Universităţii 1997-2005.

Coordonator de programe la Fundaţia de creaţie Astralis, Galaţi.

• A publicat: **Xero X**, carte de debut, la Editura Fundaţiei Universitare „Dunărea de Jos", în 2005, **Ză-ludica,** la Editura Fundaţiei Culturale Antares în 2008.

Redactor la revista Renaşterea Socială.

Scriitoare, poetă, eseistă postmodernistă. Poezia epică se dezvoltă analitic „la sânge", prin detalii „clar de groteşti", cu nădejde desenate în silogism: *„vezi x-ul ăsta? zise beţivul..., reprezintă o distanţă de-a lungul căreia poţi găsi acea particulă infinitezimală în buline.* ***m*** *ăsta, înseamnă masa electronului.* ***h*** *e constanta universală a lui Planck. Litera* ***E****, de aici, indică energia totală a particulei.* ***U****, pe cea potenţială. Astfel că diferenţa* ***E-U*** *reprezintă energia cinetică pură...*" (**Lino**).

Şi tot astfel, batjocorit X-ul, eroarea, nedeterminarea, ori prea epistemica noastră conştiinţă, cunoaştere... intelectuală, înţeleaptă, doctrinară şi ... ambiguă, x-ul este un nimic, descris pe (ne)înţelesul tuturor.

Avertisment semnalat omului modern furat de credinţe absurde, cibernetice, dar şi de un limbaj ştiinţific denaturalizat.

Înşiruirea, secvenţa, **Proezii**, din **Antologia literaturii gălăţene**, este astfel titularizată: Virginia, Lino, Feodor, Murile, A Bebours.

Iată conversaţiile poetei cu personificările ei, eroice, cotidiene Virginia:

„Dintre toate orele unei săptămâni, care sunt cele mai plăcute?...minutele între orele 8,45 şi 9 dimineaţa au farmecul lor sus d etot, la etajul doi, unde stau eu razele soarelui ajung (la mine)... greu.”

Omul modern prins în claustra tri-dimensiune. Feodor: ”*Dis de dimineaţă intrai prin cazărmi... Unii îmi strângeau mâna... alţii îmi întorceau spatele - Idioţi!! Idioţi!...tobe începu să bată şi ocnaşii porniră la lucru. În creier-arsură*”. Conştiinţa prizonieratului cerebral.

Murel: ”*Privi spre cimitir... şi el privi spre ea. Văzu că sub umbra aruncată de borul pălăriei maxilarul îi devenise mai angular. Cu ani în urmă avusese faţa ovală şi pură. Vocea, neasemuit de calmă, semăna cu cea a bolnavilor fără speranţă*”. Autoportret aspru. Filosofie a perisa-bilităţii timpului prins în... cimitir:

„*Acest cimitir, spuse, este o dovadă că omul există, dar s-ar putea ca pietrele de mormânt să fie doar o închipuire panteistă a lui*”.

Metoda detaliului analitic, uneori, alteori, lasă ludicul să-şi meandreze silueta reflexiilor filo-logice distrugând apolinicul şi ordonarea lui în sensul verbului poznaş, în manieră zeflemitoare, dionisiacă.

„**Ză-ludica**”, este o dovadă a acestei construcţii ludice, unde, în care, ludicul zănatec ţine în frâu şi umileşte clasicul, tradiţia harpei armonioase. Cum o recunoaşte şi poeta în A. Rebours: „*Versul său întretăiat de neverosimile cazuri/devenea deosebit de abscons/ cu clipe îndrăzneţe... Răsturna sonetul cu coada în sus... Povestea sonetul împerechind numai rime masculine... Vorbea aiurea, pedant, se folosea de un limbaj telegrafic, abuza de suprimarea verbelor, n-o interesa cuvântul bufant, dădea drumul la glume proaste, de comis-voiajor altoit pe o cameristă*”

Există o profunzime a acestui joc „***de expresii funigei şi versuri nomade amputate de rimă***”.

Cititorul o poate (de)gusta ori nu. Carmen Racoiţă rămâne poeta refelcţiilor migratorii, poeta gesticulaţiei vocabulelor revoltate pe gânditorul grav, om de rând purtat prin lume de întâia spontaneitate a cuvântării.

„***Dom’ne nimic nu palpită... nimic nu e viu în aceste poeme, doar mitologii imposibile, schelete ascunse în gheaţă***”.

PETRE RĂU

Moto: *Nu negăm faptul că unele cuvinte sunt făpturi ale numărului, negăm doar înfăptuirea lor… numerologică* (T.I)

S-a născut în „via vinului de soi, regal”, în comuna Nicoreşti din judeţul Galaţi. La 9 martie, 1953.

Absolvent al Facultăţii de matematică, din Universitatea Al.I.Cuza, Iaşi.

Unul din membrii fondatori ai cenaclului „Noduri şi semne”(1983).

• Redactor şef al revistei - online „Boema”. Din 2007, director al editurii ”InfoRapArt”, Galaţi.

• A publicat poezie, proză, eseu şi povestiri umoristice, în diferite reviste literare. Toate adunate în cărţile: „**Anul Cub**”, poeme-probleme, Ed.Dominus, 1996; „**Mogoşoaia, istoria unei tragedii**”, roman-document, Ed.Porto-Franco, 1999; „**Y2K - Bomba anului 2000?** ”, eseu, Ed.Geneze, 1999; „**Întârziata vestire**”, poeme (Ed. Noduri şi Semne, 2003); „**De Lingua Universalis**”, eseu despre limbaje şi comunicare Ed.Antares, 2007; „**Oglinda lui (la)Eminescu**”, eseuri, Ed.Antares, 2008; „**Autograf**”, eseuri, Ed.Vinea, 2008.

Scriitor credincios veridicului… plastic. Adevărul istoric ori cel logic este evaluat senzitiv, pe muchia realului oglindit în… fantastic ori în raţionalităţi afective.

Nevoia de fugă în metaforă, în eseu, a gândirii epistemice, la Petre Rău, nu este necesitatea erorii ce ameliorează rigiditatea logică, matematică, dimpotrivă, un joc al formelor logice ce sprijină universalitatea.

În proză, dar mai ales în poezie, scriitorul este adept al extremelor în dispută. Un adept al problematizării, ca unitate a gândirii afective smulsă din gândirea ştiinţifică: „*mama se împarte la doi, la trei, şi la patru/ şi aşa mai departe, mereu fără rest/ ce număr perfect este mama/totdeauna egală cu suma divizorilor ei…*” (**Întregul mamă**)

Numărul antic, pitagoreic, este des-bătut în poem, prin dezbaterea naturală a şirului pro-creaţiei, până dincolo de diviziune obişnuită, vegetativă: „*mama se împarte începând cu unu* /(ca o certă identitate a lui

doi) *şi cu cât împărţitorii devin mai mulţi* /(cu cât împărţitorul devine impropriu, simbol al infinitului) *tot mai puţină rămâne mama* /*singura diviziune imposibilă pentru mama este cumplita împărţire la zero* (o altă temă lirică a diviziunii, diviziune la nimic).

Aşezarea întregului mamă - ca număr perfect-implică desigur, eroarea raţională în folosul afecţiunii.

E posibil ca numărul perfect, cum ar fi 6 = 1+2+3, să nu conţină divizorul 4. Tot eroare afectivă este şi teorema-vers: „*mama se împarte la doi, la trei şi la patru, mereu fără rest*", care corect formulată matematic ar fi fost: „***mama se împarte exact la doi, la trei…***", pentru a fi împărţirea fără rest.

Poezia ca transcendenţă îşi permite aceste erori de la veridicul axiomatic, ca o primă revoluţie a gândirii la limită. Petre Rău, în această poezie (în)calcă axioma euclidiană: „*Întregul este mai mare decât părţile sale*", pregătindu-ne determinarea diviziunii prin limită. Limita raportului dintre întreg şi o eventuală parte a sa. Limita dintre întreg, raportat la zero, şi, dintre întreg, raportat la infinit.

Poetul nu-şi doreşte aceste explicaţii, evident incomode, foarte aproape de hipertrofierea ştiinţificului prin comentariu meta-fizic. El se estompează (dincolo de entuziasmul similitudinilor) intonând: „*limită din a pe zero este plus sau minus infinit*", „*limită din a pe infinit este plus sau minus zero, enunţând noi determinări* (leibnitziene - de această dată) *a* „*diviziunii umane*".

Să reţinem, tot din acest poem, că poetul Petre Rău nu caută labirintul parnasian al detaliilor. El preferă absenţa liricului în vecinătăţile rigorii matematice. Se ştie că numărarea la omul primitiv era: unu, doi şi mai mulţi, motiv ce ar fi schimbat întâiul vers al poemului Întregul mamă, în: mama se împarte la unu, la doi şi la mai mulţi. Astfel spus nu-şi doreşte metafora decât în forme închise, incluse în diferenţierile specifice umbrite de… matematic. Ultimul vers ar fi fost şi el metaforic şi… metafizic totodată, dacă „*singura diviziune imposibilă pentru mama este cumplita împărţire la zero*", era: „*singura diviziune imposibilă pentru mama este împărţirea exactă la nimic*". Să nu-l îndepărtăm prea mult pe scriitor de ceea ce este. Un suflet cugetător, pelerin în rătăcire: „*Renaşte speranţa-n copilul născut/cu mâini rătăcinde şi chakra de lut*" (**Rătăcire).**

„*Sunt singur ca un rău ce visul prevede/ în care profetu-i ucis doar cu pietre*”. Petre Rău fiind mesajul împlinirii-în scris-a celor mai frumoase pre-vestiri poetice, ce-n noi se află mai întâi, pentru a-i întâmpina căutarea, retorica sinceră a tristeţilor existenţiale: „*Ce păcat, ce păcat că se moare/ Toiagul mişcă astre-n altare/ Sacerdoţii pe rând din uitare*”, „*De unde vine dorul de-aproape/ când pământul rămâne mereu între ape*”, „*ca o torţă uitată la mine în gând/nefirească lumină sădesc pe pământ*”.

Tot atâtea „nerostiri rostite”, ce-n poezia lui Petre Rău se caută pe sine în/pentru bucuria lecturii noastre: „*Mai simt călcată iarba de tine iubito/ Umbra miroase a urme de cerb/ Prea timid, aşternutul pasului tău, incognito,/ reînvie blestemul aceluiaşi verb*”.

ANGELA RIBINCIUC

Moto: *Pleiadele sunt semnul timpului vernal dar şi al precesiei unui ano-timp* (T.I)

Născută pe 8 mai 1969, în Galaţi.

Absolventă a Facultăţii de mecanică, din Galaţi.

• Zece premii literare, la concursuri judeţene: „Iubirea”-Tecuci, „Grigore Hagiu”- Târgu Bujor, „Costache Negri”- Ţigăneşti şi la concursuri naţionale: George Bacovia- Bacău, „Panait Cerna”- Tulcea-Tulcea, „La porţile visului”- Reghin, „Orfeu”- Cluj, „Porni Luceafărul” Ipoteşti, toate în perioada 1998-2001.

• A publicat volumul de poezie: „**Cubul de aer**”**,** poeme în proză, Ed. Parnas, Iaşi, 2002, carte premieră la Concursul „Porni Luceafărul” - Ipoteşti, în 2001

Jurnalistă din 1995. Membră a Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România. Redactor la cotidianul „Viaţa Liberă”, la departamentele : Politic, Eveni-ment şi Cultură-Învăţământ.

Poemele în proză, cum îşi (de)-numeşte Angela Ribinciuc **cubul** (cuburile) **de aer** a scrierii sale sunt minidicţionare ale înţelepciunii de a trăi profund respirator, inspirator, cu buzele sărutând suflarea-duh a vocabulei răzvrătită pe… suflare, pe început-sfârşitul verbelor tăcerii, iubirii, aşteptării destinului sortit. Reflexivele „*să iubeşti*”, „*să aştepţi*

iubirea”, *„să, în tăcere, te supui timpului-viitor aleatoriu*”, sunt sfaturi şi melancolii adolescentine, ocrotite de poeţi sfătuitori, mereu adolescenţi.

Acestor reflexii epice, li se adaugă, bine drămuită, lirismul cald şi mângâietor un/o alt/ă suspin/are, ca-n taină sufletul să ştim.

Iată un „**cub**” de …aur prezentat în **Antologia literaturii gălăţene contemporane**, de poeta-ziaristă Angela Ribinciuc: „*Recunosc, nu m-am ridicat la înălţimea aşteptărilor tale. N-aş şti să-ţi spun motivul pentru care nu ţi-am mai dat nici un semn. Aş lua drept scuză, viaţa sau orice altceva*”(**293**).

Aparentă conversaţie cu „altul”. În realitate, conversaţie cu „sine”. Jurnal de preţ. Eseu deschis. Oglindă mângâiată dinspre argintul virtualizării.

Iată o altă cugetare ce sprijină interpretarea „antecedentă”, „precedentă faptelor împlinite mai mult sau mai puţin”, în cubul convieţuirii lui „eu şi tu”, „eu cu tine”, „unul pentru altul”: sociabili-tate binară fundamentală şi… esenţială existenţei umane.

„Nici nu bănuieşti ce întâmplare, aparent măruntă, îţi va lăsa cele mai adânci urme în suflet… Când ajuţi pe cineva, nu ai de unde şti dacă nu te ajuţi pe tine. Să nu spui nu unei provocări. Oamenii de la care nu aştepţi nimic pot fi cei care îţi pot da cele mai frumoase lecţii de viaţă”(**302**).

„Există o categorie de prieteni care nu-şi cer niciodată dreptul la exclusivitate. Prieteni care aşteaptă tăcuţi, cu infinită răbdare, până când mâinile noastre şi sufletul nostru îl caută. Ne oferă răspunsuri, ne umple singurătatea şi ne poartă pe unde n-am fi visat să ajungem. Sunt prieteni de preţ, care nu ne dezamăgesc şi nu ne supără. Fiecare astfel de prieten e unic şi poartă cu sine înţelepciunea şi bogăţia cuiva care a avut ceva de spus, fără a fi egoist. O carte e o „binecuvântare”(**294**).

Frumoasă nominalizare a „categoriei iniţiale de prieteni”, prin care şi-a conceput prietenia - sfat Angela Ribinciuc: Cartea-binecu-vântare.

Totuşi, desprinzându-se de scopul (strict) ziaristic al mesaju-lui său către adolescenţi (ne)sinucigaşi, amendându-şi chiar pornirile de sfătuitor, s-ar fi cuvenit să-şi revizuiască „**textele cotidiene**”, în favoarea eseului, ori numai a mult râvnitului poem. O variantă (a lui **294**), în acest sens, de exemplu, ar fi fost: Există prieteni. Prieteni care te aşteaptă. Caută-i cu sufletul. Ei ştiu răspuns la întrebările inimii. Ei, conştiinţa

existenţei lor pentru noi, ne veghează singurăta-tea şi ne poartă dincolo de vis…

Aşteptăm „**Cubul**” Angelei Ribinciuc să-şi deschidă toate feţele est-etice, spre noi izbânzi de carte literară, noi fiind pluralitatea flămândă de respiraţiile ei adânci meditative.

TUDOR CRISTIAN ROŞCA

Motto: *Fiinţa şi fiinţarea au greutate datorită Rostirii. Rostirea trebuie atinsă înainte de Rostit: care înseamnă a răspunde de… celălalt*
(EMANUEL LEVINAS, Altfel decât a fi…)

Născut la 13 decembrie 1959.
Medic.

- A debutat: “Memorii”, la Editura Junimea, 1985.
- La Editura Fundaţiei Culturale Antares, după revoluţie, a publicat: „**Stu-diu de bărbat trăgând o sfoară**”**,** în 2002, “**20/21**”, în 2007, „**Animale şi planete**”, în 2008.
- Laureat al mai multor premii literare. Membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Poezia doctorului Tudor Cristian Roşca este o evoluţie entropică spre postmodernism. Exersând metafora, a decis abando-narea ei, în favoarea detaliului semnificativ, uneori versatil de dragul veracităţii relativiste, alteori verbos premeditat.

Iată ce ne spune poetul în **Despre poezie** (şi cum ne spune): *„cel mai răspândit lucru pe lumea asta e poezia, poezia e peste tot. Cioc-cioc la uşă şi, când deschizi uşa, poftim, poezia în persoană. Coafată şi îmbrăcată în poezie… Poezia ară şi seamănă, se târâie, tropăie, zboară, înoată, potopeşte pământul din care încolţeşte la nesfârşit poezie, dă buzna, rânjeşte precum prinţesa cea neagră…, cu poezia te culci, faci copii, faci avere, respiri poezie*”.

Text, verslibrism, încheiat cu o semnificaţie-ultimă respiraţie a răzbunării declamaţiei infinite (infinitive) cu: „*mai devreme sau mai târziu fiecare trebuie să accepte realitatea*”. Propoziţie din care poţi extrage, alături de poet, necesitatea existenţei poetice ca aspră-dulce realitate a experienţelor trăirii, ale empiricului saturat.

În aceeaşi manieră descriptivă, după trei etape de… revoltă asupra „empiricului poetic”,(1,2,3) suntem „avertizaţi de pericolul misiunii poetice” astfel: „*într-un asemenea noian de poezie, o anume poezie e ca un burg în magma vulcanului. Nătâng trebuie să fii ca s-o pui pe hârtie*”.

Într-adevăr, sigma şi sialul, lacustrele adâncului sufletesc nu pot fi puse pe hârtie, prea fragil şi velin celuloid. Şi, totuşi, în **Scară,** „*bătăile inimii se domolesc*” romantic, „*exact într-un moment mai suitor ca iambii* (romantică ascensiune în…realităţi ulterior hulite) *şi mai înşelător ca umbrele chinezeşti, când cerşesc dragoste în lumina trăsnetului*”.

Romantism „*înfrânat brusc*” de, din nou, invers şi opus, meditaţiei parnasiene, o neaşteptată ponegrire a „clasicului nemer-nic”: „*când cerşesc dragoste în lumina trăsnetului, apare şi ea curva de inspiraţie, zăngănind din toate încheieturile ca o rablă nesătulă*” (tot despre poezie).

Dragostea cu cât este (fiind) mai veche cu atât este mai greu de întreţinut (rablă nesătulă) iar, doamne fereşte!, poezia nu are eternitate (cea postmodernistă, vorbitoare despre - numai - ce vede) nici fidelitate (co)memorativă (cuvă de inspiraţie).

Jocul entropiilor estetice, în poezia lui Tudor Cristian Roşca, împacă urâtul şi frumosul, veridicul şi absurdul, „veracităţe lirice”, într-o de sine stătătoare izbândă a scrierii literare; litera-are - înfăţişare-mizantropică. Cum ar spune şi domnul Hippolyte Taine: „*Este foarte plăcut să dovedeşti că un scriitor caută, fără să vrea, fraze ingenioase şi că-şi denaturează gândirea pentru a o înfrumu-seţa. Cuvintele simple, la fel ca şi cele vulgare, exprimă amănunte pe care numai ele le pot exprima*”.

Pe acest „eşafod” se vede şi poetul Tudor Cristian Roşca, „fără a ne eşafoda” prejudecăţile literare, ce-n fiecare lector ar domni mişeleşte. Ultimul volum **Animale şi planete** fiind adevărata dezlăn-ţuire expresivă a unei noi înfăţişări postmoderniste: a detaliului cuţit înfipt în prejudecăţi estetice: ale noastre şi ale oricui ascultă „tăişul de mânie pe o lume în putrefacţie”: „*Spuneţi că poezia e tristă şi încurcată ca iedera pe ruine? Aveţi dreptate. Poezia voioasă încă nu s-a scris, iar sub cuvinte zace întotdeauna un leş care pute. De aceea nu citiţi poezie*” (...).

Detaliile teriomorfe, teriomorfismul câinelui de dahomey, abundă în **Animale şi plante:** *„câinele de Dahomey se ia după mine, lipit de piciorul meu… nu latră, nu dă din coadă, mă vede numai pe mine şi ‚deodată, începe să râdă… suntem doar doi: eu cu mine*”.

Iubit fiind, poetul este urmărit de sine (ea) - câinele interior, soluţie a unor dezbateri multiple, implicite, extazice: „*o femeie, un câine, soarele strălucea/ aflându-mă-n preajmă lumea părea a mea*”, „suntem singurele vieţuitoare care nu beau apă niciodată, prietenii câinelui (interior)/Dahomey”, „*bărbatul singur şi moartea sunt la fel, câinele de Dahomey nu are cum să-l apere*”.

Judecăţile poetice, în **Animale şi plante** sunt uneori motiv al analizei grobiene, foarte aproape de falia pierzaniei (ne)livreşti, postmoderniste, inerţie – totodată - a mâniei eului interior în conflict cu eul exterior: „*spuneţi-mi, unde-i luna? E întuneric ca-n cur noi doi ne - înţelegeam, aveam ceva în comun: poate chipul rotund sau scârba de lumină*” (dragii mei). Cărţile de poezie ale poetului Tudor Roşca, unităţi - multiplu de 33 - vârsta unui… profet”, „***ne profeţesc***” treptele devenirii sale incontestabile, literare.

LICĂ RUGINĂ

Motto*: Viaţa este o satisfacţie a „supravieţuirii”* (T.I.)

Născut în 28.03.1934, sat Bursucani, jud. Galaţi;

A absolvit Universitatea Al. Toan Cuza din Iaşi. Facultatea de Litere si Filozofie în perioada 1953-1957; Studii de perfecţionare la Facultatea de Jurnalism Ştefan Gheorghiu în anul 1974

• A publicat: „**Poveste de Crăciun**", Ed. Alma, 2000; „**Vasile cel neluat în seama**", Ed. Poto Franco, 1991; „**Sarea la vremea ei**", Ed. Cartea Românească, 1985;

• Colaborează la revistele: Luceafărul, Ateneu, Convorbiri Literare și Orizonturi , în perioada 1971-1989 ;

Membru al Uniunii Scriitorilor din 1993 şi în prezent;

Ziarist la Viaţa Liberă Galaţi în perioada 1971- 1991 ;

Profesor de limbă română la Liceul Militar „Mihai Viteazu”, Liceul Al. I. Cuza, Liceul Sf. Măria, liceul Mihail Kogalniceanu în perioada 1957- 1971;

A obţinut următoarele premii: Diploma de Cetăţean de Onoare al municipiului Galaţi în 2005; Premiul Uniunii Scriitorilor filiala Galaţi - Costache Negri în anul 2004; Premiul Revista Porto Franco - în anul 2004 ;

Metoda principală de scriere este a reportajului ***deschis***. Întâmplările, fapte demne de luat în seamă, sunt sortate, evaluate, prin mici şi neprevăzute reguli morale, ce vor culmina într-o idee cvasi filosofică. Substanţa conţinutului a acestor povestiri este proteizată cu/prin intertexte intelectuale. În „**Antologia scriitorilor gălăţeni**", fragmentul „**Dimineţile Evei**" îl transpune pe cititor la o rapidă selecţie a „răului şi binelui în dispută" ori în lungi expectaţii adversative: „*Slujba a fost scurtă şi părintele fără vlagă. Femeile ieşeau cu lacrimi în ochi. A zis şi acum „să ne rugăm", dar oamenii l-au auzit cruciţi spunând că „ne rugăm pentru sănătatea lui Iosif Stalin şi a vitezei Armate Roşii şi a Majestăţii sale Regele Mihai..."*

Textul (pare) să fie de sertar?! Stalin şi Regele Mihai „*domnind*" înainte de „republica populară". Memoria des-şăuată pe fragmente de respiraţii la galop, (ne) potriveşte timpul dinaintea colectivizării când săracul şi chiaburul fuseseră bine învrăjbiţi de prezenţa comunismului în tarlaua ţării, cum a fost să fie după anii 54 când duminica ţăranului creştin era scoasă din calendar: „*Toţi ştim de ce sunt aşa de mulţi bărbaţi la biserică astăzi. Ei îs primii care o spun, cu voce mare: Auzi dumneata ce le poate tuna prin minte! Să-ţi bată în poartă ca să te trimită la câmp! Că până acum noi nu ne-am dus la câmp, până nu ne-au îndemnat ei.*"

Aceste temporalităţi zi-luminează spaţiile unor întâmplări aparent independente. Cum ar fi târguirea morţii lui Petru „*de cei care l-au omorât*", poveste ţesută în jurul unor „*drame banale obscure*", „*uşor de lepădat în urna hazardului destenelor nesemnifi-cative*".

Pe această aglomerare de „trăiri la vedere", prin această enumerare a paşilor pierduţi în judecăţi psihice, Lică Rugină, rob al reportajului, deschide ferestre intelectuale şi intelectualizante lecturii, lecturării unor anchete socio-culturale. Prin, cum spuneam mai devreme, intertext: „Una dintre ele în ordinea de idei pe care o propunem în aceste rânduri, e cunoscuta propoziţie cu hegeliană, potrivit căreia „***Libertatea este necesitatea înţeleasă***", atât de scumpă dialecticii, mai ales propagatorilor ei lipsiţi de har, care au astfel ocazia liniştitoare, pentru

orgoliul lor, de a se înfăţişa drept inşi dedulciţi în subtilitate. Aha, sare analistul înfruptat ori nu din aserţiunea kantiană: „omul e un scop în sine, a cărui finalitate îşi ajunge sieşi”, vasăzică „libertatea” este trunchiată de „necesităţi”. Şi cine stabileşte necesitatea? Un altul ori alţi oameni, nu? Cu ce drept al forţei al imposturii, etc. etc...”

Ignorarea raportului necesitate-libertate, ne explică scriitorul în Dimineţile Evei, este supravieţuirea. Cea din care ne-am hrănit toţi pe ascuns; intelectuali şi oameni de rând, în acea vreme de dezmăţ a „satisfacerii oarbe a necesităţii în fără libertatea noastră, în comunism”.

Lică Rugină este un „***supravieţuitor***” al literaturii gălăţene tocmai prin această scriere, la limita supravieţuirii, explicată nouă celor care consimţim azi la libertatea absolută a unei democraţii salvatoare de... literatură. Lică Rugină a experimentat pe nuditatea scrierii sale, viaţa în supravieţuire, cu mari şanse de originalitate, de autentic, de împlinire a unei „opere deschise”: viaţa, de destin asuprită nemilos.

MARIAN RUSCU

Motto: *Cu alte cuvinte, în această oglindă, vă veţi vedea, aşa cum vă vede Dumnezeu*
(DAVID A. COOPER – Dumnezeu este un verb)

Născut în data de 18 septembrie 1949.

Absolvent al Institutului de Turism, Hoteluri şi Restaurante Bucureşti. A lucrat în turism din 1975 până în 1993, ocupând funcţii de conducere. Între anii 1981–1993 este director al Hotelului „Prahova”, din Ploieşti.

• Ca poet, debutează, în 1969, în revista ,,Muguri", a Liceului „Mihai Viteazul” (fost Liceul nr. 3), din Ploieşti, în care a învăţat.

• Colaborează la ,,Concurentul", ,,Cacialmaua", ,,Sinteze", ,,Apostrof", ,,Cronica", ,,Dacia literară", ,,Luceafărul", ,,Poesis", ,,Porto Franco, ,,Convorbiri Literare" etc.

• Volumele sale de versuri apar la Editurile Aktis – Bucureşti, Emia – Deva, ,,Premier" – Ploieşti, ,,Viitorul Românesc" – Bucureşti, „Timpul” – Iaşi.

• Opera: „Schimbare de destin” (1994); „Déjà vu” (1995); „Urme adânci” (1996); „Dincolo de gând” (1999); „La poarta sinelui” (2000); „Sămânţa din sâmburi” (2002); „La semence du noyau” (lb. franceză – 2002); „În lumea lui mereu-niciunde” (2003); „Între a fi şi a avea” (2004); „Tra essere e avere” (traducere în limba italiană de Mihaela Tudose – 2005); „Cemu da se nadamo” (în lb. sârbă de Miljurko Vukadinovici – 2005); „Cemu naj upamu” (în limba slovenă de Miljurko Vukadinovici – 2005); „Jar printre friguri” (2007), „Viul de altădată (2009).

Din anul 1995, este proprietar al Editurii şi Tipografiei ,,Premier" Ploieşti. Fondator al Cenaclului Petrarca, ce a funcţionat ,,clandestin", şase luni, în vara-toamna anului 1970, în casa în care locuia (Petrarca la nr. 8); fondator al Cenaclului ,,Axioma" (în anul 2002) şi al Colocviilor ,,Axioma"; membru al Fundaţiei Oamenilor de Ştiinţă Prahova. De numele său se leagă fondarea, în anul 1997, a săptămânalului de atitudine ,,Curentul" (devenit ,,Concurentul") şi a revistei de cultură, cu apariţie lunară, ,,Axioma", fondată în luna aprilie a anului 2000, revistă al cărei ultim număr a apărut în luna iunie 2010.

Cartea – poem „**Viul de altă dată**”, a poetului prahovean Marian Ruscu, se încadrează în postmodernism, ca istm „ al detaliilor spiritului analitic, frumos detaliat”. Stilul său, al versului alb, nu cade în capcana scribiilor sociologice (de azi), nu-şi iroseşte romanţa şi romantismul cântării, rostirii cuvântului livresc.

Ponegrirea anticului de dragul perspectivei îngropării clipei prezente în trecut, ca faraon al înţelepciunii prezente, îi este străină „analistului” poet: om gânditor, prin sublime operaţii de gândire psihologice, mentale, senzoriale, observator microscopic al realului, realului raţional (ne)concret, stilizat din evidenţe, încă de la cea dintâi evidenţă. Observator şi analist (poetul fiind) prin joc multiplu, ca reflexie consolidată în senzorial: lumea diversităţii lui „Unu” în „Mai mulţi”, lumea terapiei suferinţei prin suferinţă, devenind destin ambiguu, (dis)soluţie a trăirii poetice.

„Singurătatea” este mediul dezbaterilor filozofice a trăirii suferinţei. Singurătatea ca însingurare sau, pur şi simplu, ca plasmă posibilă cognitivă în vidul, în hiatul neantului ideii – supremă împlinire a

logosului, a cuvântului, a logiei logice justiţiare. În singurătate, la Marian Ruscu se află cunoaşterea adevărată, prin singurătate gândim întâiul gând.

Titlurile poemelor sale, ne dezvăluie amănuntele plasmatice, plastice, filozofice, filologice ale singurătăţii: „**Viul de altă dată**”, „**Pustietoare, singurătatea în bătaie de joc**”, „**Singur în vânt**”, „**E gol în jurul meu**”, „**La margine de oraş, vid, senile**”, „*Ai venit într-un ceas golit de sevă*”, „**Rămân în afară şi tac**”, „**Prin vid, zid şi altar**”, „**Dor de viul de altă dată**”, „**Tăcerea și călătorul**” , „**Plimbare pe Rubicon**” , „**Învaţă să zâmbeşti străinului din tine**”, „**Intrat din nou în lume**”, etc.

90 de poeme. Unul mai complet dezbătut tematic decât altul. Unul provocator de polemici existenţiale, intelectuale, sintezice, inter şi intradependente lingvistic, flexionar-estetice. Altul, discriminator de dispute referenţiale, de incertitudini raţionale emancipate: „*uneori mă întâlnesc cu vedenii nepătrunse de lumină, cu gândurile unor necuraţi nevăzuţi... Alteori pe pat de petale de nufăr, îngerii îmi mângâie visele...*

Astă noapte, însă, din curiozitatea de care n-am scăpat încă, m-am plimbat pe Rubicon”. („**Plimbare pe Rubicon**”) Iată un drum al pelerinajului poetului între efemer şi etern, între tărâmul dulce al morţii la pândă pe viaţă şi tărâmul morţii stăpâne în moarte.

Multe sintagme-metaforă ne cheamă, ne aşteaptă, în lectura poemelor sale: „*îmi place să trag cu urechea / la mine, cel ce nu ştiu cine sunt*” („**Mânat de biciul cunoașterii**”) .

„*Umbra care a îmbătrânit, cândva strălucitoare, s-a ciocnit cu timpul – o mantie lungă croită din mângâieri de noapte. Cum Supremul nu iartă, a strâns-o în clepsidrele lui făcând-o rămăşiţe*” („**Supremul neiertător**”).

„*Adam a fost arbore, mai întâi/ într-un veac neştiut şi-a scos rădăcinile/, a umbrit şi s-a numit OM”* („**Arborele e om...** ”)

„*Şi tot mai încet/dând peste cap anotimpuri/ plimbăm şoapta înfrântă/ la pas învoit spre ODIHNĂ”* („**Roată prin vârste**”).

În poezia: „Pustietoare, singurătatea în bătaie de foc”, Marian Ruscu îşi adună propriile senzaţii dintr-o urnă metrică, dintr-o „urnă” hiperbolică, în care cununa timpului e plămadă cognitivă, dispersie-impuls a unor noi întrupări. În care senzaţiile o iau razna în intelect, spre desfătarea timpului gânditor, ori (numai) se sedimentează ca intuiţii sapientale la pândă:

„Nu am să ştiu niciodată ce grad de rudenie am/ (nu „voi avea” cum o cere speranţa viitoare în „am”, cum fără tăgadă, fără cusur, fără resurecţionări co-memorative, senzaţia dintâi a decis posesia timpului înobilat genetic) / cu viscolul care mă strângea în oase” (posesia – înrudirii cu naturalul calitativ. Cantitatea „eu” absorbită de calităţile fenomenului natural; congruenţa, desprinzătoare de egalitate, de identitate a „eului” cu fenomenul, spre o relaţie nobilă: a fi rudă cu imposibilul înrudirii).

Pesimismul cunoaşterii de sine, stă în construcţia (uşor ne-orto-morfică) unitară, univocă (liniară şi injectivă: nu există altul lângă unu) *„nu am să ştiu niciodată ce grad de rudenie am/ cu viscolul care mă strângea în oase/ când pe dig încercam să-mi recunosc chipul sclivisit de valuri / ce se chinuiau să mă dezlege.”*

Optimistă, gruparea cvintet ar fi fost nepotrivită sufletului Rus(c)-cian, înroşit de mânia revoltei sale pe mit prometeic ori sisific, veşnic înrobitoare de singurătăţi iminente, iminenţele revendicative ale expectaţiei lămuritoare de ...suferinţe cogi-tative, cogitabunde, ergo-sum-sumabile. Acest optimism, se ascunde totuşi în construcţii interioare lecturante, ca: *„nu aş fi ştiut niciodată ce grad de rudenie a*(vea)*m cu viscolul ce mă strângea în braţe,* (atunci) *când pe dig ... valurile se adunau să mă dezlege*”.

Acelaşi mesaj, cu nouă înfăţişare „sonoră”, nu semantică, cum cred eu a fi,(prin lectură atentă) interpretată „singurătatea vorbitoare” în cuvinte plastice: comună limbajul exterior unic, limbajului interior metalogat.

Iată continuarea „***singurătăţii în bătaie de foc***”, a poetului Marian Ruscu, adonis estivalis ori vernalis slammea, după cum saltul minţii în vers e prins de-nchipuirea animei acvilon teluric de flori otrăvitoare – idei (ne)vătămate, să strângă frânturi din miriştea empiricului hain ori numai floarea de pus în păr la horă şi ... botez”, revoltei închipuirii: *„singurătatea asta ultimă lasă crudă sudoarea-mi rece* (dativ-posesivă) *înţepenită ţurţure în fiecare exaltare* (atenţie la adjectivele determinative: ultimă, fiecare) *de fapt, după atâta încătuşată aşteptare/ după atâta privire în lung, tăcută, (pleonasm dublu) după atâtea urdori trecute* (empiric hain,), *s-ar fi cuvenit o lămurire cu mine însumi* (întoarcere la sine jertfit) *cu mine (*absesivă şi categorică) *cel care trăieşte în mine* (pregnanţă dihotomică, revelaţie contestabilă)*/ şi*

încearcă să se re-cunoască, să se regăseas-că (blândă iertare şi aspră pedeapsă a *„eu-lui”* revelator de...) *într-o lămurire sau o înţelegere, /* (... de noi revelaţii). *Simţeam şi simt că nu voi apuca vreodată / mult aşteptata desluşire* (care în următoarele versuri devine cotidiană, aparent cotidiană, fizică-aparent, dar meta-fizică în realitate); *nu am să ştiu niciodată/ de ce străzile desculţe pe care le băteam în bătaie de joc erau pustiite şi tot mai pustii, iar eu, mergătorul, în bătaie de foc, tot mai nimeni*”.

Echilibrul dintre fizic şi metafizic aflat în expresii literare unice, la Marian Ruscu, este obţinut prin tehnica *artefactului existenţial*. Însuşirile fiinţei sunt date cu împrumut, cu dobândă, în rentă viageră, vivia-geră, lucrului, obiectelor materiale, fizice deci, ca simbol al permutabilităţii stărilor existenţiale: „*Nu am să ştiu niciodată*” (formula retorică a singurătăţii, reperată şi în final) de ce străzile sunt desculţe...”

Nu omul este desculţ, ci străzile, „ pe care le băteam în bătaie de joc (prea dureroase drumuri în di-urn) erau ... pustii, (conştiinţă materială a unei singurătăţi fizice) iar eu, mergătorul în bătaie de foc (stare metafizică), tot mai nimeni (proiectată în conştiinţa tristă a devenirii, din alotropiile experienţelor empirice).

Revolta şi însingurarea poetului Marian Ruscu, nu dă soluţii omului eliberat de... mit. Ele sunt numai mărturisite nouă pentru o altă evntuală şansă a mitului în... interpretarea, reinterpretarea emanaţiei lui în timp: Sisif ar fi putut să nu mai coboare din vârful muntelui, din cer, pentru a-şi repeta pedeapsa ridicării poverilor telurice în astral;

Vulturele-timp şi Prometeu-etern sfâşiat ar fi putut semna un testament de „*moştenitor al focului*”, fără pedeapsa „*focului furat*”.

Acelaşi echilibru ponderal, între fizic şi metafizic, este zidit, meşteşugit, împlinit şi în poemul „**Poza de la margine de trecut**”.

Poemul începe cu o scenă-film, cu un „atrium al reflexiei afectelor primare”: „ *După o punte mâncată de carii – parcă într-o singură zi – ai bătut la uşa-mi deschisă oricând/ strângând, între riduri, o poză veche cu inocenţă/ pe care m-ai arătat alături de vii şi de morţi.*” „*După o punte mâncată de carii*”, este tărâmul apercepţiei dramaticului timp trecut. „ *Ai bătut la uşa-mi* (din nou dativ posesiv) *deschisă oricând*”, pare a fi conştiinţa eu-lui în timp prezent, *„pe care m-ai arătat/ alături de vii şi de morţi*” în mod, cert, este incertitudinea timpului trăit; în viaţă ori în moarte evaluat, de viaţă şi de moarte osândit.

Urmează, după acest scenariu cu eroi „posibili reuniţi de o iubire veche ce s-a stins”, urmează dezbaterea metafizică a temei „**timpului pierdut**”: *„Am simţit nevoia să dau chip/ secvenţei pâclite din celălalt capăt al punţii/ să m-adun la locul de-atunci/ la vremea de-atunci/la toptanul de vise/ce curgea nesfârşit, înfometat, către viaţă”*. Viul metafizic fiind un vulcan înfometat de... viaţă. Foarte frumoasă „tautologie” dogmatică, în jurul însumării viului veridic împotriva celui absurd, în multe alte interpretări, ori numai al iminentelor inversiuni litotice : ”*nu-i chip, ba-i chip, dar nu mai este viu!*”

Această bi-litotă încheie, concluzionează discuţia dintre fizic şi metafizic. Fizicul (e tratat în septet) metafizicul (dezbătut în octet) se reunesc, extrem de grăbiţi, în distih. Nemulţumit parcă de revelaţia finită, temporală, poetul (în acelaşi poem) optimizează clar-viziunea (co)memorativă fizică, până la detalii foto, într-un cvintet, din nou „promovat” de un „distih filo-logic”, ca prag absolut metafizic, „*o poză încremenită/ cu zâmbete spre viitor, cu vieţi/ dorind, sperând, trăind/ dorinţe, speranţe, trăiri /*”, „*Mi-ai arătat o poză de la margine de trecut / în care aş mai vrea să fiu*.”

Specific poeziei Marian Ruscu, iubirea lui este tăinuită în, prin, neabordarea temei iubirii decât deductiv, decât prin „se află în om de la început, deci şi în mine, deci nu-mi cereţi mărturisirea păcatului dintâi pentru păcatul de a iubi cel din urmă”.

„*Exist deci iubesc!”*, ne spune poetul, oriunde şi oricând singurătatea îl constrânge la mărturisire: „Cineva *şi-a uitat zilele/la mine în fânar/ nu sunt ca cele/ pe care le ştim noi .../ din când în când o pasăre cântătoare... cântă de dragoste pentru perechea lui nevenită încă”* („Cântec de dragoste”).

Iubirea este chiar **Viul de Altă dată**: *„.. unde mai e zumzetul şi foşnetul de altă dată/ şi murmurul serilor/ în care locuiam între pământ şi cer?/ unde mai e „viul” de altădată? Unde? Niciunu în afara amintirilor mele”*. Şi ne îndeamnă în „viu” mai mult decât în „moarte”, în „amintiri mistice atemporale”, mai mult decât în „uitare” „omologată de timp”.

Marian Ruscu este patronul, postmodernistul liricului dezbă-tut filozofic pe matricea antropomorfiei sensibilităţilor senzoriale, frumos sacrificate ideatic.

IOAN RUSU

Motto: „Paralelismul este o denaturare a (ne)liniarităţii = dreapta ca cerc absolut dual” (T.I.)

Născut la 23 august 1939, în București

A absolvit Universitatea „Al. I. Cuza” din Iaşi, Facultatea de Filologie.

Profesor de limba şi literatura română

• A debutat în 1968, în revista Pagini Dunărene şi colaborează la Viaţa Nouă, Partener, Acţiunea, Antares

• Debutul în literatură cu un volum de eseuri „**Dacic şi romanic**”, ed. pt. Literatură şi Artă „Geneze”, Galaţi 1997

• A publicat: „**Nu există nuntă în cer**”**-** roman, ed.pt.Literatură şi Artă „Geneze”, Galaţi 1999; „**Confesiunile unui afemeiat**” – aforisme, ed. pt. Literatură şi Artă „Geneze”, Galaţi 2000; ”**Fişe de personal**”- proză scurtă, ed. pt. Literatură şi Artă „Geneze”, Galaţi 2001; „**Maiola**” (sau lupta sinelui cu eul)- roman, ed.”Şcoala gălăţeană”, Galaţi, 2004; „**Paralele inegale**”, roman, Ed. „Pax Aura Mundi”, 2006; „**De la est la vest**”, însemnări de călătorie, Ed. „Sinteze”, 2009

Proza profesorului Ioan Rusu este împletirea realului trăit pe lungimea, pe întinderea, unor sentimente la vedere. Ea nu acceptă ficţiunea, învenţia simbolului ludic, în defavoarea lui „aşa cum a fost”, istorie a timpului frumos trecut prin cristalul amintirii. Amintirii dramatice: moartea fiind pecetea amintirii, la Ioan Rusu,dincolo de cea care i-a smuls din braţe soţia, iubirea, marea iubire dintâi, până la pelerinajul ei în genealogia „ruşilor”.

Adoptând perspectiva unui actor-perceptor, scriitorul întâmpină , ori numai „compensează” moartea cu iubire, cu „nevrednică iubire de sine”, pe scena con-vieţuirii contemporane, cotidiene, geo-spaţiale. Prin sincer jurnal de consemnări justiţiare, sentimental-justiţiare, de însemnări filozofice, pe muchia lecturilor subversive, filologice:

„*Simt uneori o nevoie imperioasă să am alături un prieten, un apropiat sincer şi devotat. Nu mi-am dat seama până acum dacă l-am găsit sau nu. Ar putea fi Vica, fiinţa care să răspundă la aceasă întrebare? Nu ştiu de ce am impresia că am alergat după el toată viaţa... Cronici Akasice sau teoria reîncarnării îmi spun că ar putea exista...*

Suntem „descoperiţi” chiar de la începutul Bibliei, care spune că la început a fost cuvântul-prieten, dar evoluţia evenimentelor a demonstrat că el a rămas gol în faţa trecerii timpului.” (fragment din **Paralele Inegale**)

Ioan Rusu nu-şi doreşte o prietenie decât în oglinda sufletului său zbuciumat de moartea iubitei soţii. El fuge de verbul „a iubi”-infinitiv facil, din „faţa trăirii prin uitare”: dulce reazăn al substan-tivului compus „Viaţă-după-moarte”.

Portretizând „*chipul unei noi clipe de viaţă*”, călătoreşte în bibliotecile, arhitecturile lumii, alături de iubearea-i condamnată la reînviere. Pe acest fundament, ofrandele inerţialei vieţi, de după „hazard împlinit”, sunt noi şi noi ispite ale păcatului primar, simplu şi sincer mărturisite de scriitor în proza lui confesivă.

Raţiunea fiindului, la Ioan Rusu, este, se (pre)face „***de la est la vest***”, Jules-Verneic, cardinal ca o aventură a impostazicului în extazic, uneori ca pământ călcat în picioare de un copil slobod în spini: spinii scrierii literare.

VASILE SAVIN

Motto: *Nu există o evaluare în cât i-am*
,,tradus” pe alţii, ci în cât ne ,,traducem” pe noi. (T.I.)

Născut la 24 decembrie, 1944;

Absolvent al Facultăţii de limbi străine, Universitatea Bucureşti, 1977;

Profesor de limba franceză la Liceul ,,Emil Racoviţă”, Galaţi;

• A publicat: „**Il était une fois... Recueil de poesies, chansons et comptines**” (Ed. Porto-Franco, 1994); „**Une clepsydre dans la Bibliotheque, textes poetiques**” (Ed. Geneze, Galaţi, 2001); „**Dicționar Francez-Român şi Român-Francez**” (administrativ, comercial, economic, financiar-bancar, juridic) Ed. Dacia, 2003, coautor Cristine Anca;

• A tradus următoarele cărţi: „**Taina**” – autor Bourget Paul, „**Amatorul de tablouri**” şi „**Comunităţile locale în sistem administrativ**” de Donay Dominique, Ed. Porto Franco, Galaţi, 1992-1994; „Ultima în Franţa”, Ed. Fundaţia Jean Jaurés; „**Noul creştinism –**

Dialoguri între un novator şi un conservator” de Saint-Simon, Claude-Henri, Ed. Dacia, 2001 „**Memorii – Ghyka Dimitrie**”, Ed. Institutului European, Iaşi, 2004; „**Sociologie politică** – **Colas Dominique**”, Ed. Univers, Bucureşti, 2004

• Are traduceri şi lucrări proprii în reviste din România, Franţa, Belgia, Canada;

Unul din cei mai buni traducători de limba franceză;

Este membru al Uniunii Scriitorilor din România;

Cele şapte poeme publicate în „**Antologia scriitorilor gălăţeni**”, reflectă *aspiraţia traducătorului la melancolie, dar şi a voiajorului în limbi străine universale, la întoarceri afectiv – natale.*

Prin bine ordonare; meticulos detaliu romantic:

,,mă trag din lumea neagră, mustiindu-mi la picioare/ ştiind că prin speranţă iubirea nu mai moare”, ori prin exerciţii liber versificate...liric:

„nu mai caută-n fâneţe/ clopoţelul/ nici părăluţele/ nici chiar trifoiul/. Cristeiul s-a ascuns sub o lămurică.”

Prin, din suflet, cugetare a ierbii verzi de acasă.

Ori lăudând întoarcerea fiului risipitor, în **Tatăl meu**:

„zdrenţuit, el nu mă ştia./ Întinsese mâinile,/ fruntea mea primind./ Căci iată-mă-ntors... de departe,/ lovit de iubire/ printre ai mei, eu!”

Prima şi a şaptea poezie pot concura la romantism, reflexie a celui francez, indus de traducător în deprinderea, desprinderea cuvintelor frumoase şi cântătoare baladic.

Iată două catrene semnificative în acest sens:

,,Mă amăgesc cu resturi din ce-ar fi fost să fie/ Dar nu găsesc în mine, spre a mă sprijini,/ decât otrava dulce a vorbelor ce-adie,/ din şoaptă până-n şoaptă voind a mă zidi” (prima baladă: trei catrene şi un distih) *,,Ochi trişti şi mâini tremurătoare /în farmecul iubirii m-au purtat/ şi mă ascund adesea în păcat/ cu şoapta gurii tale care moare”* (a doua baladă).

Șoapte ale iubirii, însemnând începutul promiţător al unei cărţi de poezie viitoare, semnate de poetul blând din traducătorul tenace - Vasile Savin.

VASILE SEVASTRE-GHICAN

Motto: *,,Celălalt din Altul” e o recluziune a ,,eu-lui prins în sine”. ,,Celuilalt, decât Altuia” e o eliberare a sinelui (ne) posedat de ,,eu”* (T.I.)

Născut la 19 iunie, 1947, în comuna Corod, Galaţi;

A urmat cursurile ,,Şcolii profesionale speciale de Aparatură Röntgen, medicală”;

Tehnician la Spitalul Municipal Tecuci;

• Debut cu poezia „**În vârsta fiecărui om**”, în cotidianul ,,Viaţa Nouă”, Galaţi;

• Debut în volum (colectiv) cu „*Prier*”, 1988, Ed. Cartea Românească: ciclu de poeme „**Inima Soarelui**”

• A publicat revista „Istru”, împreună cu graficianul Constantin Niţură;

• Cărţi publicate după 1989: „**Vămile nesomnului**”**,** Ed. Porto-Franco, 1993; „**Infrastructura păcatului**”, Ed. Alma, 1999; „**Cratere cu lacrimi**”, Ed. Pax Aura Mundi, 2002; „**Patimile cuvântului**”, aforisme, Ed. Alma, 2005.

• A luat multe premii literare, înainte de 1989: Premiul I, la concursul *Trepte de istorie* , 1979; Premiul I, la concursul de poezie *,,C. Negri”*, ediţia I, 1978; Premiul III, la ediţia a III-a din 1980; Premiul I şi Premiul special al ziarului ,,Viaţa Nouă”, în 1983;

Între 1980 - 1989, responsabil – subredactor la ziarul ,,Observatorul” din Tecuci;

Membru al Cenaclului ,,Calistrat Hogaş”, din 1970; membru al Societăţii literare ,,Costache Negri”, din 1994.

Stil poetic oscilând între modern şi post-modern. În cel modern, *atomii epitetului* dispersează ideea bine *pozată* de *oaze ocupaţionale*: *,,Nori grei se sparg de-o margine de mine/ şi cad trăsniţi, din doi în doi, microbii”.*

Ori, dispersează hiperbola în parabole meta-tautologice:

Fereşte-mă, stăpâne, de roua din cuvânt / când se usucă marea, nu-i încă-aici sfârşitul:/ Am pariat pe rocă şi-am câştigat pământul,/ din moartea mea se-mbată emfatic asfinţitul (**Albastru de codană**).

Geodezie, geofizică, la prima treaptă a expresiei lirice. Bine prospectare a morţii în pânda vieţii înrourate. *Pariul pe rocă*, însă, este insuficient pariat *pe câştigul pământului* (popas prea aspru în materiali (sm) tate) iar asfinţitul , în poezie, proslăveşte lumina vieţii din... răsărit.

La cum este moartea, clasică, a domnului Ghican, şi cum (ne)priveşte Dumnezeu desfăşurarea ei în... noi: Dumnezeul-stăpân (aproape francmasonic), ar fi substituit astfel ultimele două versuri: *,,Am pariat pe suflet şi-am câştigat veşmânt / de aripă înaltă ce zbate asfinţitul”*

O altă trecere în eternitate, mai aproape de metafizic, *se cuvine* a fi moartea *ştiută de toţi!*

Tot în maniera frumoasei respirări ritmice, Ghican, reuşeşte şi metafaze unice: *uitarea mârşavului Atunci, în Prăpăd sunt zări, în somn, un copac e bolnav de ninsoare, veacul..., care adie multe zări, cu împrumut, iubirea, o stăpână de după amiază, se desfrunzesc de mult cocorii, din orice zâmbet se naşte o dramă, braţele sperând ultima dorinţă.*

Metafaze insuficient susţinute de (ne)metaforic, de/prin treptele dependenţelor şi interdependenţelor ideii celebrate, dezbătu-te, elogiate: cum ar fi ideea iubirii, ideea morţii.

Mult mai legate sunt aceste relaţii-cerinţe-entropice în poezia epică, îndepărtată de *verosimil şi* apropiată de *imaginar*: *nici-o pădure nu s-a născut/ fără ca moartea să nu se cuibărească în ea: tinereţea, o grijă greu de suportat, iubirea, o pupilă de prunc, cu mofturi de început de veac, traversând toate cuvintele pe care le-aţi hulit/ la trecerea mea prin inimile voastre.*

Care, din nou, supusă unui mai atent *laborator röentgen poetic*, ar fi ajuns - posibil ajuns - la forma: *nici-o pădure nu s-a născut/ fără moartea mea cuibărită în... salcâmi/ tinereţea – o grijă insuportabilă, iubirea – o lacrimă de prunc./ Mofturi, de început de veac, cuvintele,/ se prefac, hulite la răspântia inimilor voastre.*

O nouă formă (păstrând **matricea Ghican**), trudă a revelaţiei în relevant! Această trudă defineşte forma optim – estetică a rostirii în rostit. Striată, la Ghican, din grabă respiratorie, (în poezia clasic – prozodiată), din respiraţie declamantă (în poezia epică), neînfrânată. Iată trei striaţii negative:

Cutremurul (?) *de astă noapte m-a găsit nepregătit/ Din durerea lui nasc aripi de satanice plăceri/ Pentru cel ce încă n-are cel puţin un răsărit/ doarmă somnul care-nalţă visele de la căderi.* (**Graniţe ce frâng destine**).

Te iert Doamnă /că mai mult nici nu pricepi /greşeala-i o momeală vie, /o fericire efemeră, /un mârâie slugă la picioare, /cum flămânzită-i o panteră (?) (**Vă iert, Doamnă!**).

Mângâind tulburătoarea mână a mamei... /...Pentru lacrima ei grea de lumină /pleată în apriga luptă /cu viaţa /sperând o clipă de tihnă /pentru tot ce se poate /şi putând va (să) fi fost /dând sens unei clipe /ce-o ştim de-acum pe de rost. (**Mamei**).

Epic staticizat de participii şi gerunzii (mângâind, sperând, putând) de cauzale în lanţ, fără povară – împovărare simbolică, de truismele: apriga luptă cu viaţa, dând sens, etc.

Ghican, poetul *tecucelului monoton*, ne con(a)firmă viitoare valori estetice, cum ar fi cele din **Blestemul unui mire:** *Dar nu uitaţi că şi-n Prăpăd sunt zări /în care ne închidem în ele cu Înaltul / iubirilor ce dorm în părăsite gări. /Şi jur ca veşnic să rămân un Altul!*

Cum (- să jurăm -) toţi, s-ar cuveni, să păşim în *Altul*, fără prejudecăţile lui *Altul decât sunt*.

PAUL SÂN-PETRU

Motto: *Eu nu-s credibil/ cât aş fi de eu:credibil-tuşul/ ce-a slujit Cuvântul* (PAUL SÂN-PETRU)

Născut la 18.03.1936, Galaţi

A absolvit Facultatea de Medicină Bucureşti (1961-1967)

• A debutat în Revista Viaţa Studenţească, 1962 (Red. M. Sorescu / Volum (Mircea Ciobanu)

• Debutul editorial: „**Urme**”, ESPLA, 1969,

• A publicat următoarele volume: „**Poeme**”, Ed. Eminescu, 1975; „**Pământ de bun venit**”, Ed. Cartea Românească, 1976; „**Cumpăna soarelui**”, Ed. Eminescu, 1981; „**Anotimp**”, Ed. Junimea, 1985; „**Mersul pe fulger**”, Ed. Cartea românească, 2003; „**La limita şansei**”, Proză scurtă, Ed. Cartea Românească, 2004; „**Rugă pe harpă, compoziţii muzicale corale, a cappella**”, Ed. Zappy's, Câmpina, 2005

• A colaborat cu reviste precum: Luceafărul, Cronica, Ateneu, Convorbiri Literare, Axioma etc. Premiul Corneliu Coposu la concursul de poezie „Nihil sine Deo”, Braşov.

Membru al Uniunii Scriitorilor din România din, octombrie 1978.

A trecut prin flăcările învăţământului liceal imediat - postbelic, de stimulare a personalităţilor juvenile spre umanism, dar şi de pândă a regimului stalinist în/pe sărmana „tinerime” liceală, studenţească.

Scriitor de mare sensibilitate. A reuşit să valorifice imaginea, imaginile poetice, lirice, prin relaţiile conexe ale simbolurilor interioare, construind din ele o nouă simbolistică, a expresiei, a limbajului, a **unei -** în mod de sine stătătoare-sintaxe şi morfologii. Principiile paralelismului, translaţiei formelor estetice, se deduc şi induc, în creaţia literară Paul Sân-Petru, spontan, uniform, metric, determinând metode analitice profunde în text, idei „*sanguine*”, pascaliene, carteziene, un „eu”suferind, împovărat de conştiinţă, de lume răsturnată didactic, virtual, retinal, în judecăţi afine.

Poetul pune pe alte note lirice psalmii cristianici, înfruntând canonul vechi pentru o nouă canonizare a imnurilor antice. Astfel, poezia sa devine, dincolo de intenţia de sacralizare a unor rugăciuni „*uitate*” în testament, o altă nouă simfonie, şi anume, reformatoare, o „*rugăciune contemporană profană*”, în/prin noi aşezări ale ascezei celui ce se roagă, faţă de un Dumnezeu „din ce în ce mai neîncrezător în om”.

Aceste noi plasticizări, a unor forme plastice vechi, îl, îi - caracterizează poezia, fixă, în structuri versificatorii fixe, pe de o parte, precum şi **permanentă extaziere a simbolurilor imagistice**. Poezia lui Paul Sân-Petru este o poezie religioasă, în mare parte, raţionalitate sacrală şi sacralitate raţională.

Iată **Carul de Biruinţă,** micropoemele-aforism ale poetului Paul Sân-Petru: *„Spuneam că nu e vorba, Doamne/ de o răspândire spirituală/ ci firea mea de-o clipă e divină*”.

Interpret contemplativ al existenţei, din prudenţă ori din moderaţie ortografică, nu-şi alege virgula în versul: „*că firea mea de-o clipă e divină*”, lăsându-ne să alegem dacă *„firea este de-o clipă*” ori ea este „*de-o clipă, divină*”.

„**Tatăl, Fiul şi Sântul Duh**”, rămân trinitatea fundamentală a reformelor interpretării trinităţii, dar numai poetul poartă povara cuvântului dintâi, prin lume să ne încuvânteze: *„Eu cred că nimeni, Doamne/ nu face o mărturisire/ mai publică/ de cât o face un poet*”.

„Poem al meu nu te mândri/ doar cu un sfert de nemurire/ că tu eşti doar/ o umbră a celor eterne”, *„Ce şansă să mă mântuieşti, Iisuse/ când pleava mea/îmbracă-un bob de grâu?”*

Misionarul poet exclamă (non)reflexiv, imperativ: *„Scrie Sân-Petre: încă îmi ceri semne şi minuni ca pentru necredincioşi?/ Acum citeşte ce ai scris/ Priveşte semnul citării/ şi-ţi va fi deajuns*”

Şi, tot astfel, poetul conversează cu Dumnezeu pentru noi, în locul necredinţei noastre în... bine, cerându-i: *„Schimbă-ne, doamne,/ într-un fel/ să ne putem înţelege cu tine.*”

Micropoemele **Carului de biruinţă**, curg uneori determi-nativ: *„care din adevăruri zici că-i unul singur?*”, *„treimea asta de uscat/ de mii de ani, şi în alertă/ declară starea de păcat*”.

Proza scurtă, şi nu numai, scrisă de domnul doctor-poet cu nume de sfânt binar, este o îmbinare, o disimulare a realului în fantastic, o metaforă deschisă între eseu liric şi s.f. indefinit.

În, de exemplu, **Cine face linişte**a, în povestea care devine titlul unei cărţi, un orb vede, aude, şi povesteşte cele văzute auditiv. Dialogul dintre orb şi un nevăzător real, de ... realităţi senzoriale, este uimitor: *„Orbule, ce vezi? Văd că aud... E o tăcere ca de ochi care nu mai văd, dacă se poate gusta ceva o să-ţi spun ce gust are... Mai văd că aud ceva. Şi ce vezi că auzi? Acolo, se aude o vorbărie de sfinţi ieşiţi din icoană, care nu mai reuşesc să-şi recunoască ierarhiile*”. Puterea de a vedea ce aude, îi este dată orbului de credinţă : orbule ce ţii sub braţ? Pretutindeni, scriptura”. Dialogul dintre orb şi „nevăzătorul cu ochi”, care poate fi oricare dintre noi, continuă: *„Îmi dai să caut ceva în Scriptură? Numai dacă-ţi scot ochii, omule, şi te pun cu degetele pe măzărichea paginei pe care o cauţi*”. Intrând, astfel, în „**Scriptură**”, cei doi conversează din nou: *„orbule acum ce vezi că auzi? Nu aud, văzând nimic. Oare de ce? De ce? Pentru că a intrat Cuvântul tactil şi El a făcut linişte*”.

Paul Sân-Petru este, aşa cum se dovedeşte şi în ultimele scrieri de eseuri- oglinzi murale, în cartea ce desăvârşeşte picturi renascentiste, ce interpretează sacralitatea lor, un scriitor complet , un „**generalist**”, un „**internist intermitent**” al sănătăţii noastre culturale, gălăţene.

ADI GEORGE SECARĂ

Motto: *,,Domeniul meu, spune Goethe, e timpul". Iată, într-adevăr cuvântul prin excelenţă absurd. Căci cine este omul absurd? Acela care, fără a nega eternitatea, nu face nimic pentru ea. Nu pentru că n-ar cunoaşte nostalgia: dar îi preferă propriul său curaj şi propria sa judecată.* (ALBERT CAMUS, Omul absurd)

Născut la 26 aprilie, 1972, în Galaţi.

Licenţiat al Facultăţii de Litere, Istorie şi Teologie, Universitatea ,,Dunărea de Jos".

- Colaborator la revistele: Tecuciul Cultural, Doi, şi Viaţa Liberă.
- Debut editorial în „***Antologia* – Carpe diem**", Ed. Ex. Porto);
- Cu prezenţă şi în antologiile: „**Poeţi la Castel**", „**Porni Luceafărul**", „**Opt încercări de a te naşte singur**".
- Debut de carte: „**Versus**, poeme, 2001 (Ed. Axa, Botoşani).
- A publicat volumele de poeme: „**De veghe şi de slăbiciune în mintea lui secară**"**; „Eliotulaproapepustiit**" şi antologia „**Scriitori gălăţeni pe înțelesul tuturor**".

A primit numeroase premii, printre care: Premiul festivalului-concurs, *Porni Luceafărul*, ediţia 2000.

Participant la cenaclurile *Anton Holban, Trimbulinzii.ro* şi *Gellu Naum.*

Redactor la revistele: *Porto-Franco, Dominus, Dunărea de Jos.*

În prezent, secretar de redacţie al Editurii Centrului Cultural ,,Dunărea de Jos", Galaţi.

Membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Acerb critic literar. Înflăcărat postmodernist, via detaliilor cerebrale izvorâte din spontaneitate şi evidenţe.

În analizele şi caracterizările *operelor* criticate, îşi sprijină argumentele pe textul criticat, *pe opera revizuită subiectiv,* la limita unei formule critice benefice. Mereu purtătoare de **cum au spus alţii despre... tainele scrierii literare**, litera-are-sens-semantic-universal, uneori difuză expresie a neliteralului.

Îmbracă erudit – rezultat al unor lungi prospecţii anterioare – sfatul şi sfătuirea moralizatoare, ana-liză-toare, până dincolo de aşteptările, reprezentările ideatice ale temelor criticate.

Aceeaşi **impulsivitate mobilizatoare de subiectivism constructiv** îl urmăreşte pe Adi Secară şi în poezie: *Poezia? /un moft, vorba poetului... un trecut oarecare, vorba poetei, scoţând ochii unui poem /care nu se mai naşte... Fetişistul pastişist s-a hotărât în /mica şi infantila lui nebunie că Poezia trebuie /salvată de această sadică indiferenţă /şi detectiviceşte s-a-ntors în timp /şi-acolo nu a găsit decât nişte ziare şi mai ales /mult nimic.*

Poezia din acest text, evident, este *clasicul bine ponegrit de un trimbulind-trâmbiţaş al detaliului nesemnificativ*: curent susţinut şi practicat de generaţia concreteţelor, stridenţelor semnificatului insemnificant. Iată cum ne explică principiul postmodernist, poetul A.G. Secară, în interiorul textului suscris: *Poezia = un trecut oarecare*; *poeta* (sic?) *scoţând ochii unui poem* (clasic); *Fetişistul - pastişist = plămăditorul de mit şi armonie fiind copiator al capodoperelor, desuete azi* (cele de ieri): *estetic-derizoriu în febra trăirii lui azi; Infantila nebunie că poezia trebuie salvată de... sadică indiferenţă; detectiviceşte s-a-ntors în timp* (fetişistul-pastişist). Iar în această întoarcere nu a găsit nici o valoare clasică: *decât nişte ziare şi... mult nimic.*

În critică, în tezele sale analitice, Adi Secară, este din nou poet, dar şi adept al unui detaliu... mai blând desenat pe celuloidul asumat înfăţişării cărţii dezbătute.

Antiprelegerile de literatură terestră, concepute ca un dialog între doi critici, A.G. Secară şi Sorin Atanasiu, sunt relevante în acest sens.

Cu siguranţă **451 Fahrenheit** *este o carte imperfectă.* (De parcă ar fi mai multe perfecte!). *Finalul, descriind începutul unui război nuclear, este chiar enervant, aducând aminte de unele texte ale propagandei comuniste, care milita pentru ,,pacea mondială.*

Seducătoare este ideea cu incendierea, cu interzicerea cărţilor! Imaginaţi-vă aceasta!

Text antilogiat de Sorin Atanasiu, astfel: *Ray Bradbury imaginează o societate a viitorului* (pe care A.G. Secară o critică ca fiind o pace universală) *în care se ard cărţile. Ele sunt periculoase întrucât provoacă haosul social. Ideile şi reflecţiile lecturii pot împinge omul în starea de răzvrătire.*

Diferenţa dintre prelegere şi antiprelegere este evidentă. Prelegerea fiind săvârşită-aici-de Sorin Atanasiu, antiprelegerea, de A.G.Secară.

Asocierea antiprelegerii altor prelegeri, este *marca de excepţie* a criticii A.G. Secară.

În altă ordine de idei, continuă în *ochiadele lui literare*, (criticul A.G. Secară) în antiprelegerea sa, *cartea este o pledoarie pentru o viaţă mai simplă,... pentru un anumit tip de solidaritate umană, pentru o întoarcere la lumina lumânărilor* (*deşi, sic, acum s-a demonstrat că lumânările de azi sunt foarte toxice*). *Un Gaston Bachelard, dacă ar fi descoperit textul ei, putând fi* (făcut) *fericit de descrierea ce urmează: Odată, în copilărie, într-o seară când se întrerupsese curentul, maică-sa descoperise pe undeva o lumânare...*

Ironia *lumânării toxice* este îndulcită de *fericirea* lui Gaston Bachelard de a savura un text... liric, fericire ce pare a fi ironizată din nou. Bachelard Gaston fiind scriitorul care, în **Poetica Reveriei,** crede: *Trebuie să iubeşti forţele psihice a două iubiri diferite, dacă iubeşti conceptele şi imaginile, polii masculini şi feminini ai lui Psyche.*

Gaston Bachelard fiind un îndrumător în *locuirea poetică a lumii*, contrară modului de *a locui în scris*, a poetului postmodernist.

Ironie sau nu, trimiterea la Bachelard, de critic impusă, este o provocare, dincolo de o epatare, a cititorului doritor de asociaţii cauzatoare de noi lecturi.

Și Adi G. Secară se mândreşte cu mândria lecturilor sale... pentru noi.

În concluzie, critica lui A.G.Secară este o diversiune a strategiilor analitice, o sinceră - totodată - mărturisire a impresiilor reflexive asupra celui care cu râvnă străbate lumina lumânărilor aprinse în el de Rostirea rostuită în Rostit de el.

NECULAI I. STAICU BUCIUMENI

Născut la 14 noiembrie 1920 (01 decembrie 1920, în certificatul de naştere), în comuna Buciumeni, jud. Galaţi;

A absolvit Facultatea de Drept din Bucureşti (1943-1947). În 1947-1949 obţine titlul de doctor în ştiinţele politico-economice.

Şi-a desfăşurat activitatea socio-profesională ca ofiţer activ (mai 1942 – august 1946); economist (februarie – august 1953); profesor (august 1953 – august 1967); economist C.S.G.(august 1967 – februarie 1982).

• A publicat următoarele cărţi: „**Colonelul Ilie Dumitrescu**”, Ed. V. Cârlova, Buc. 1997; „**Constelaţia dascălilor de la Mănăstirea Dealu**”, Târgovişte, Predeal, Ed. V. Cârlova, București, 1977; „**Anii de glorie ai Smarandei Brăescu**”, Ed. V. Cârlova, București, 1998; „**De la Marea Putredă în Cehia**”, Ed. V. Cârlova, 1999; „**Mănăstirea Buciumeni - monument istoric**”, Ed. V. Cârlova, 1999; „**Basarabia, Bucovina şi Ţinutul Herţa - străvechi pământ românesc**”, Ed. V. Cârlova, 1999; „**Dragostea moare cu fiece zi**”, Ed. V. Cârlova, 1999; „**Amintirile unui călăraş**”, Ed. V. Cârlova, 1999; „**Monumentul istoric - Mănăstirea Sihastru**”, Ed. V. Cârlova, 2000; „**Istoricul satului Buciumeni**”, Ed. V. Cârlova, 2000; „**Drum rătăcit**”, roman, Ed. V. Cârlova, 2001; „**Spiritul mănăstirean şi cantemirismul**”, Ed. Făt Frumos, București, 2001; „**Cuibul Șoimilor**”, vol. I, Ed. Făt Frumos, 2001; „**Zbor printre bărbaţi**”, roman, Ed. Făt Frumos, 2001; „**Aniversarea unei promoţii**”, Ed. Făt Frumos, 2002; „**90 de ani de la înfiinţarea LM N. Filipescu**”, Ed. Făt Frumos, 2002; „**Natalia Negru femeie fatală?** ”, Ed. Făt Frumos, 2002; „**Cuibul Șoimilor**”, vol. II, Ed. Făt Frumos, 2002; „**Lordul John**”, scenariu TV, Ed. Făt Frumos, 2002; „**Mamaia**”, roman, 2 vol., Ed. Făt Frumos, 2002; „**N. Filipescu - marele roman**”, Ed. Făt Frumos, 2003; „**Leliţa**”, roman, Ed. Făt Frumos, 2003; „**Am făcut ce mi-a plăcut**”, roman, Ed. Făt Frumos, 2003; „**Prin veacuri, luptând...** ”, proiect teza doctorat, Ed. Făt Frumos, 2003; „**La margine de codru**”, vol. I, Ed. Făt Frumos, 2003; „**Mănăstirea Dălhăuți prin veacuri**”, Ed. Făt Frumos, 2004; „**Satul Buciumeni şi Biserica Sf. Voevozi**”, Ed. Făt Frumos, 2004; „**La margine de codru**”, vol. II, Ed. Făt Frumos, 2004; „**Pe dealul Smârdanului**”, roman, Ed. Făt Frumos, 2004; „**Buciumeni, vatra etno-folclorică**”, Ed. Făt Frumos, 2004; „**Pariul/Destinul Ninei Tufaru**”, roman Ed. Făt Frumos, 2004; „**Patriotul de la Deva**”/ în colaborare, Ed. Făt Frumos, 2005; „**Drum de sânge și victorii**”, roman Ed. Făt Frumos, 2005; „**Biserica Adormirea Maicii Domnului Rm. Sărat**”, Ed. Făt Frumos, 2006; „**Scrisorile unui nemulțumit**”, Ed. Făt Frumos, 2006; „**Destine frânte**”, Ed. Făt Frumos, 2006; „**Pasiune şi infidelitate/Mara Panfil**”, roman, Ed. Făt Frumos,

2006; „**Colegiul Militar Nicolae Filipescu**”, Ed. Făt Frumos, 2006; „**În luptă cu neocomunismul, Revoluţia furată**”, vol. I, Ed. Făt Frumos, 2006; „**În luptă cu neocomunismul, Pentru alegeri libere**”, vol. II, Ed. Făt Frumos, 2006; „**Democraţie originală**”, vol. III, Ed. Făt Frumos, 2006; „**Democraţie originală, Pentru un stat de drept**”, vol. IV, Ed. Făt Frumos, 2006; „**Democraţie originală, Guvernarea trădării naţionale**”, Ed. Făt Frumos, 2006; „**Democraţie originală, Guvernarea prostimii**”, vol. VII, Ed. Făt Frumos, 2006; „**Democraţia originară, Continuă degringolada ţării**”, vol VII, Ed. Făt Frumos, 2006; „**Străbuna vatră**”, Ed. Făt Frumos, 2007; „**Transplantul**”, roman, Ed. Sinteze, Galaţi, 2008; „**Povestea unei mame**”, schiţe şi nuvele, Ed. Sinteze, Galaţi, 2008.

Ca o activitate aparte trebuie menţionat faptul că a înfiinţat în comuna natală, la Căminul Cultural, un muzeu cu tema „Fii ai comunei“ şi în casa părintească un muzeu etnografic în două camere.

În cadrul Căminului Cultural înfiinţează şi un „colţ memorial“ N. N., Șt. O. Iosif şi prof. univ. dr. Dimitrie Negru, creatorul Şcolii româneşti de radiologie .

Să fi fost doctor în ştiinţe politico-economice în anii 1947-1949 mi-ar fi fost foarte greu... Nu cred că i-a fost uşor nici scrii-torului care a trăit - până la urmă - din această dulce şi mieroasă îndeletnicire de economist, economist în întreprinderi socialiste (1953, 1967-1982), economist în şcoala socialistă: profesor de ştiinţe sociale socialiste (între anii 1953-1967), numite acum socio-umane fără mamă.

Că nu a putut „vorbi” despre câte a „văzut”, în viaţa domniei sale trăită în utopia marxistă ce ne-a omogenizat până la anulare personalităţile, fiinţa naţională, ne-o mărturiseşte chiar scriitorul, prin, în, cum, cât scrie după „revoluţie”, nu cea din ’89, ci după revoluţia conştiinţei amintirilor încarcerate în tăcere, într-o viaţă de om, şi eliberate – în sfârşit – nouă, astăzi.

Energia, vitalitatea epicului Staicu-Buciumeni, este uimitoa-re, precum uimitor este ţinutul în care s-a născut, monahal şi expectativ, istoric şi sacrosanct, după cum îşi, ne dezvăluie viaţa sa, în „**Antologia scriitorilor gălăţeni**”. A scris primele cărţi la o vârstă plină de memorie, la vârsta de 70 ani.

În mod cert, cărţile tipărite sunt, dincolo de proiecţii ale unui trecut continuu zbuciumat, şi o extrem de bogată, luxuriantă arhivă, a unei literaturi de sertar, a unor preocupări literare tăinuite tainic. Acest impresionant tezaur energetic, se divulgă nouă, editorial, în 52 de cărţi scrise între 1997 şi 2008, prin **condei seismic-tremurător**, cutremurat în pacea noastră, în nemernica noastră pace europeană (ne)defăimătoare de simţire naţională, de valori culturale, spirituale, autohtone.

Statistic, (Doamne, cum nu putem trăi fără frecvenţe relative!) numărul cărţilor publicate pe ani, de scriitorul long-eviv-buciumenian-Neculai I.Staicu, este: în anul 1977, publică două cărţi; în 1998, o carte; în 1999,cinci cărţi; în 2000, două cărţi; în 2002, publică şapte cărţi; în 2003,patru cărţi; în 2004, şapte cărţi; în 2005,trei cărţi; în 2006, uimitorul număr de 12 cărţi; în 2007 o carte; în 2008, două cărţi. Pe edituri: la Editura Făt Frumos, Bucureşti, a publicat 38 de cărţi, la Editura V.Cârlova, Bucureşti: 11 cărţi, şi, ultimele două cărţi, la Editura Sinteze, Galaţi: Transplantul; roman şi Povestea unei mame; Schiţe şi Nuvele. Impresionantă este această mare, voluminoasă şi întinsă, creaţie cvasiliterară, prin abordarea diversificată a speciilor literare: roman, nuvelă, povestirea- ca unitate epică, monografie, etnografie- ca substanţă etnică, istorie sentimentală şi portretistică – ca exerciţiu al retrospectivelor şi retrospecţiei comemorative.

Desigur, clasificarea mea nu este strictă, ele, speciile se întâlnesc şi despletesc în teme istorice, lirice, ori strict sociale. Titlurile cărţilor sunt clar evocatoare ale unui conţinut ideatic: „**La margine de codru**", titlul acestei cărţi îmi vorbeşte deja despre codrii Buciumenilor, plin de mânăstiri şi strigăt de moarte (- bătăliile istorice de la Mărăşeşti), „**Pe dealul Smârdanului**", roman (ce ar fi trebuit să fie), singur vorbitor de, despre, infernul industrializării leniniste-hrusceoviste, a spaţiului citadin-oriental Galaţi, vorbitor (fără voie) despre incubarea conştiinţei noastre în cvartale-ghetou.

O trudnică dăruire dovedeşte scriitorul, prozatorul N.I.Staicu Buciumeni, **în evocarea sentimentală, oarecum exegetică, a unor personalităţi literare**: Natalia Negru, femeie fatală, Nicolae Filipescu, marele roman, Ani de glorie ai Smarandei Brăescu, în evocarea monografică mănăstirească şi a arhetipului naţional Buciumeni: Istoricul satului Buciumeni, Mănăstirea Buciumeni- monument istoric, satul Buciumeni şi Biserica Sf.Voevozi, Buciumeni – vatră etno-folclorică,

Mănăstirea Dălhăuţi prin veacuri, Biserica Adormirea Maicii Domnului, din Râmnicul Sărat, Spiritul mănăstirean şi cantemirismul, Monument istoric - Mănăstirea Sihastru.

„*Istoricul*” este fundamentul scrierilor domnului Nicolae Ion Staicu Buciumeni.Uneori excesiv de glorificat, de pătimaş glorificat. Fragmentul, din romanul **Transplant**, intitulat, **Întoarceri triumfale**, dat Centrului Cultural Dunărea de Jos, pentru antologizarea scrierilor sale, ne înfăţişează secvenţe de sfârşit de război mondial, în care o armată – măcinată de amintirea morţii eroice, ignorându-şi parcă epuizarea marşului invers european de 2000 de kilometrii, trăieşte, își trăieşte imnul, apoteoza, victoria, ca-n Verdi, nabucudonosoreic.

Locotenentul Mihail Codrean, eroul din umbră, înfăţişează comportamentul său de cuceritor al „întregirii neamului ardelenesc”, printr-o lungă defilare cadenţată – cam identică în spaţii copleşite de izbânda sărmanei trupe de infanterişti, artilerişti, genişti, transmisionişti – prea numeroasă după câtă „moarte”îndurase, prea romanţat triumfalizată în, de, amintirea autorului acestei scrieri: *„câmpuri de tinere fete aclamau cu căldură războinicii care se întorceau cu chipurile bărbăteşti, bronzate de soare şi vânt, asprite de ploi, de ger şi viscol…Voci cristaline le urau bun venit în limba maternă, întretăindu-se chemările în româneşte cu cele în ungureşte şi nemţeşte* (discutabil *„bun venit”* în limba maternă*) O comunitate de sentimente nobile însufleţea mulţimea adunată în marea piaţă a oraşului (*substitut al mitingurilor comuniste*). Războinicii au fost însoţiţi cu urale, aclamaţii şi flori (*prea multe *„aclamaţii risipite în text”*)...”

Povestea „triumfalei întoarceri”este şi mai idealizată, când locotenentul Codreanu (tânăr personaj de operetă verdiană) călăto-reşte ba călare, ba pe iapa Mona, nervoasă la urale, (care „sărea lateral”, când zbura un buchet de flori spre ea”, dar era **redresată** cu dibăcie”, pe calea cea dreaptă) ba într-o șaretă, într-un docar, într-o motocicletă, ne mai ştiind nici el ce întruchipează moşierul, vătaful, preotul, învăţătorul, întors de pe front, ori, chiar, holograma ultimului omorât în luptă dreaptă - zmeul hitlerist.

Prea multă „poftă de defilare” la această trupă supravie-ţuitoare **eternităţii glonţului bine ţintit în ţeastă omenească**, anti-psihologie, ce îngreunează naraţiunea sărmanei revederi a unei Românii sfârtecate de bombe. Prea mulţi prefecţi, subprefecţi în calea acestei oştiri plină de

păduchi şi pucioasă, pentru a-şi face plinul voioşiei lor de a fi fost oameni politici. Ce fel de oameni politici? Antonescieni, hortişti, legionari, liberali, nu ne spune nimeni în această povestire antologică.

Scriitorul, ignorând şi el, ca şi trupa lui scenografică, detaliile reale, conflictuale încă, a unui război proaspăt stins, cu mult scrum şi fum, încă, în conştiinţe.

Până în cele din urmă, domnul N.I.Staicu, fost ofiţer activ între 1942-1946 (nu ştiu dacă şi fost luptător la Stalingrad) este scuzabil în această metodă, cartea – se vede – a fost scrisă într-un sertar al „*patriotismului comunist*” în care patria era unică limbă, teritoriu şi spaţiu geografic, identică naţiunii absolutiste suverane, românismului făţarnic glorificat. Îmi susţin această afirmaţie, citind penultimele scrieri din 2006 şi 2007 ale domniei sale, cele din C.V-ul antologic.

Cinci cărţi intitulate: Democraţie originară, cu subtitluri (anti) democratice: guvernarea trădării naţionale, continuă degringolada ţării, etc.

Într-adevăr, dorinţa de democraţie, afirmată de cei care au trecut prin „flagelul comunist”, devine nostalgie a unui socialism utopic volterian. Nu-i cale de întoarcere în conştiinţa patriotică înveninată de istorie. Să nu confundăm ,însă, etnicitatea eternă a neamului - mitul existenţei lui, cu „folclorul” temporalităţilor politice însămânţate de istorie în neam. Poate, în această interpretare a mea, scrierile „**patriotului Nicolae I. Staicu**”au şansă de a fi ademeni-toare de românism, dar, mai ales, de democraţie reală, universalizată la nivel global: „patria este locul - oricare din lume - unde pot trăi mai bine, mai liber, mai drept, particularizată la nivel european, în ţinutul „*dreptului şi echităţii comunitare europene*”, fără de care nu putem fi naţiune prosperă şi nici nu am fi fost decât sărmane raiale orientale, balcanice, plătitoare de tribut pe mirt şi baclavale, „*La vreo Dunăre turcească/ Pe şes veşted, cu tutun/ La mijloc de Rău şi Bun*”.(Isarlîk- Ion Barbu).

Să nu confundăm, aş spune în încheiere, dorinţa de a fi patriot, cu manifestarea patriotismului în scrierea noastră, până dincolo de limitele democraţiilor înconjurătoare nouă, democraţia existenţei, nobilei existenţe a omului simplu, mai puţin cititor de carte, de biblie, de constituţii, dar înţelept privitor în stele, augur cristianic, purtător de războaie-troiene cu acel simplu „trăiesc pentru a muri”, fără memorii şi case memoriale ant-post-ume.

ELEONORA STAMATE

Motto*: Eseul este o inte(r)-prindere a aserţiunii.*
Poemul, numai, interpretează ipoteza devenirii (T.I)

Născută la 1 Martie, 1953, în Craiova;
Absolventă a Facultăţii de Filologie şi Istorie, Universitatea din Craiova;
Debut, în 1970, la revista *Bilete de Ucenici;*
Din 1978, profesoară de limba română şi limba franceză la Şcoala ,,Dimitrie Sturza", din Tecuci;

- Cărţi publicate: „**Simfonie crepusculară**"**,** Editura Geneze, 2001; „**Castelul îngerilor**"**,** Ed. Sfera, Bârlad, 2004; „**Viaţa la imperfect**", volum trilingv: român – englez – francez;
- Traduceri: „**Portret al Papei Ioan Paul al II-lea**", de Andrei Fronard; „**Călătoriile mele**", de C. Chaplin; „**Profesia: vameş**", de Jocelyne Dorian;
- A publicat în multe reviste literare şi în multe cotidiene din Galaţi, Tecuci, Bârlad, Câmpina;
- Premii: Premiul pentru poezie - la Festivalul Naţional de Poezie „Grigore Hagiu" ediţia a XII - a, 27-28 septembrie 2003; Premiul „Ştefan Petică" - pentru volumul „Castelul îngerilor", la centenarul morţii lui Ştefan Petică, 2004; - Premiul de excelenţă din partea Consiliului Local Tecuci, 2002;

Conduce Cenaclul literar-artistic ,,Nichita Stănescu 2000";
Redactor şef la ,,Tecuciul literar-artistic";
Membră fondatoare a Asociaţiei ,,Ion Petrovici" şi a Clubului de literatură universală ,,C.D. Zeletin" (traducând din limba franceză).

Creaţie poetică, sub forme libere de rimă şi ritm, mai apro-piate de eseu, prin dezbaterea largă a unor *teme plastice*, cum ar fi: Autoportret, Destin, El-Eminescu, dar şi a unor peisaje-antropo-morfie mistică ori metantropomorfe, dincolo de mistic : / *Eşti fluture, Din lacrimi eterne de curcubeu, Măşti... /*

Mai, apropiate fiindu-ne sufletul de cuvânt, ori sufletul, cuvânt fiind, să ne sărute floarea din mâini, înlăcrimată.

Iată formula eseului în **Autoportret:** *Am iubit ochiul nisipului răvăşit în coapsa ta... Am iubit paşii incerţi... pierdută printre copaci nenumăraţi. Am iubit clipele... şi naşterea cuvintelor pe înserat. Am iubit cărările neumblate... în sânii zorilor ... Oare ce n-am iubit?*

Cuvintele suprimate cu *trei puncte de suspensie,* îşi au rolul lor substituibil: a ideilor plastice supraabundente.

Nu recomand poetei substituţia relativului sustituibil, ci simplificarea verbalismului... plastic în favoarea ideii, în cazul de faţă, a verbului *a iubi*, urmat de o (una, nu mai multe) locuţiune(i) adverbială(e).

Aceeaşi *auto cenzură cristomatică a eseului* se impune şi în peisajul poematic, **Destin.**

Forma originală (a autoarei): *Când voiam să mă nasc/ Dumnezeu a ascultat vocea necunoscutului, a vrut să închidă fereastra într-un seif din lemn de mahon, dar... l-a uitat deschis. A vrut să-mi adune în palme hohote de râs, dar palmele mele neascultătoare nu voiau să se închidă... Râsul se transformă-n aramă... Văzând că în jurul trupului meu izvorau statui, mi-am semănat statui de singurătate iar din ele au crescut anotimpuri. Atunci mi-am încrustat în palmă cuvintele cum ar fi: Iubire, Pace, Rugăciune, Libertate ...*

Forma - rezultat al autostilizării impuse de... destinul scrierii perene, ar fi: *Când era să mă nasc* (înainte de a mă naşte), *Dumnezeu care asculta* (corespondenţă temporală cu voiam să mă nasc) *vocea necunoscutului, a vrut să închidă fereastra într-un seif de mahon* (lemn de mahon = pleonasm) *dar a uitat-o deschisă* (Nu, l-a uitat deschis = necorespondenţă semantică şi temporală)... *Râsul s-a tranformat în statui de aramă ce mi-au dezgolit seminţe de singurătate, iar din ele au crescut anotimpuri. Atunci mi-am încrustat în palmă cuvântul Destin.*

Posibil așa, posibil în alt fel, eseul fiind calea analitică a expresiei deschise oricărei analize: în acest caz al analizei intrinseci.

De reţinut, în textele poetice ale Eleonorei Stamate, sunt, unitatea reflecţiei, reveriei şi calea certă de seducţie a realului în / prin sărut mistic, prin seducţii mistice.

Iată fiinţa lui **Eşti fluture,** poemului - categorie antropo-morfică sublimă: *,,Eşti fluture? Doar fluturii poartă lampadare de curcubeu ...”*

Imediată scufundare a vietăţii efemere în fenomenal, a fiinţei în natural. Loc de peregrinare necircumstanţială a fiinţei în neant.

Poemul continuă, întrebând mereu fiinţa iubită a fluturelui, dar şi avertizându-l pe iubit de atribute şi însuşiri fenomenale: prin repetarea reflexivă a verbelor transformării alo-tropice, moleculare, a unei fragile, athanorice, simbioze organice: *În aripi, câte frunze transparente* **ţi s-au topit?**... *Pe umeri* **ţi s-au aprins** *torţele rupte din întuneric... Culorile* **ţi s-au îngemănat** *cu stropi de soare...* **M-ai strigat** *cu vocea ierbii/* **le-ai copiat** *verdele frunzelor de nuc, minune eşti!*

Întreg mistic, progres al metaforei laudative în metamorfoza perpetuă: *în umbra sfinţilor eşti fluture. Doar fluture! Cine mai este ca tine?* Despre fluturi, neostenind zborul metaforic, poeta găseşte alte (sublime) adevăruri şi în **Zeii-mi şopteau**: *Chiar dacă ar poposi pe coapsa ta / tot aşteptarea fluturilor te-ar veşnici... Chiar dacă ai creşte din genunchiul verbului, chiar dacă ai înflori în talpa statuii..., chiar dacă ai pluti printre cuvinte ... tot aşteptarea fluturilor te-ar veşnici ...*

Acesta este poemul (diferit de eseu) neo-modernist al poetei - profesoară de litere, Eleonora Stamate: ascensiune metaforică prin scufundare în metafizic.

SĂNDEL STAMATE

Motto: *Nu există Dumnezeu, fără credinţă în Om* (T.I.)

Născut la 8 sept., 1947, în Lieşti, Galaţi;

Absolvent al Universităţii ,,Al. I. Cuza" , profesor de limbă şi literatură română;

- A debutat în *Pagini Dunărene* şi *Tinere condeie*, în 1965;
- Trei cărţi publicate: „**Antologia zăpezilor**", Ed. Sinteze, 2005; „**Fuga în Roșu**", Ed. Fundaţiei Culturale Antares, 2009; „**Cuvinte și îngeri**", Ed. Eleonora, Tecuci, 2007
- A luat Premiul Sindicatelor la Festivalul Naţional de Poezie, ,,Aron Cotruş", în 1988;
- A colaborat la/cu revistele ,,Flacăra", ,,Convorbiri literare", ,,Familia", ,,Dunărea de Jos", ,,Porto-Franco;

Poezie care laudă Eternitatea cu început Moartea (din noi) şi sfârşit Dumnezeu-Domnul, judecător: ca Tată, mântuitor: ca Fiu, purificator: ca Duh. Poetul, în fiecare poem de scurtă durată epică,

exersează spontaneitatea concisă, uneori (lapidară şi) evidenţială, formulează prologuri retorice strânse în mănunchiuri de postulate, ori purtat de logos şi de opinie – exuberanţă asupra propriei înfățișări, epiloghează infinit.

Epuizând numai o parte din câte ar fi fost de sfârşit – din tema poemului, în general cunoscută nouă din file religioase, din pagini filozofice orale ori dintr-o credinţă a manifestării noastre existenţiale împotriva destinului hărăzit. Să-l urmărim pe Săndel Stamate în **Fuga** (lui) **în Roşu**, în cartea înflăcărărilor poematice, pusă de poet sub ochii lui Eminescu în vara anului 2000.

„Înflăcărarea” ne este explicată în poemul cu titlul cărţii: / *„cu lumina în palmele-i ca o hartă deschisă /Poetul caută Ţara – cuvintelor – sfinte /Unde Eu, inocentul, netulburat domneşte. Fiindcă Eu se exprimă numai în sine /Şi cheamă cu dor Numele tău Poezie. /*

Sincer cu noi, poetul recunoaşte că **Fuga în Roşu,** în Lumină misionară e tratat de patetică, patos mărturisitor de suferinţe cognitive. Capitolele cărţii sunt şi ele patetice: **Din preaplinul inimii vorbire, Logomahia sau lupta lui Iacob cu îngerul** şi **despre ciudata supravieţuire a blajinei seminţii a poeţilor**... Furate parcă din lectura textelor biblice, Ioan, Iacob, Isaia: /*sunt fericit, moartea cu delicateţe mă însufleţeşte. /*Într-adevăr, cartea fugii în ridendo, ne sfătuieşte să nu mâniem trei etnii psihico-somatice: **Pământul** care ne-a întrupat, **Moartea** care ne dezleagă de timp şi pe **Dumnezeu** iertător de păcatul cunoaşterii omeneşti.

Postulatele, mult prea numeroase pentru poem, sunt prag aforistic, prin conciziune ori început tematic. Iată câteva exemple: *În casa Fiinţei a poposit Cuvântul. Şi cuvântul trup s-a făcut* (Pro logos sarcs egeneto) (în poemul **Frântu-s-a, risipitu-s-a;** din nou cu titlu arhaico-biblic). *Rugăciunea porneşte din clopot şi urcă în Evan-ghelie/ ... Un prunc se naşte; Viaţa, cu lăcomie se revarsă în Moarte* (din poemul – **Cu plăcerea căderii nimic nu rămâne în loc**).

Sunt, în acest demers al purificării roşii: Ioan – apocaliptice, sunt şi aserţiuni facile, uneori platitudini patetice, cum îi stă bine dogmaticului religios, care se contrazic chiar: ,,*Moartea nu există /Moartea se naşte odată cu noi* (deci există... în noi) (în poemul **Consolarea discipolului**) *Moartea o sfârşim de trăit doar pentru noi* (din nou, neexistând?). Şi

toată această pledoarie pusă în gura unui *călugăr atotştiitor* despre... dincolo de viaţă!

Atenţie la număr!, care este diferit de numărare: numără-toare de nefiinţe, precum, atenţie s-ar cuveni să dea Stamate Săndel profunzimii postulării: *Numărul nu-i deschidere, nici închidere. E des-în-chi-de-re* (efect al lui deasă închidere ori des-închide-repede, insuficient însă numărului letal) (din poemul - **Izgonirea din rând**).

Care, mai Kantian spus, numărul, nu-i deschidere, ci întindere (în particular, cel natural; înşiruire axiomatic inductivă, succesiune de tip predecesor – succesor). Morala numărului (tot după Kant moralizat) fiind des-cin-dere.

Tot în favoarea poeziei **Izgonirea din rând,** ar fi fost înlocuirea, re-modelarea estetică a *sfatului biblic*: *Ia seama, omule, numărul tău rostitu-s-a demult/ Chiar la naşterea ta pe acest pământ,* prin: *Ia seama!, numărul tău s-a rostit la naşterea ta* (truism, exclamaţii, mai ne-diluat(e) religios şi mai puţin e-patante). Fără *omule* şi fără nefericita rimă *demult – pământ.*

Deci numărul nu este numărare.

Moartea este o alt fel de numărare a vieţilor terestre. Ea se poate număra astfel: Tu, el, ea, voi, ei, ele... (printr-un semn nevăzut de om) cel negru, cel verde, cel al nimănui, eu-păcătosul, tu-poetul, el-regele, ea-nefericita... Mai degra-bă aşa, ne numără Moartea: nu pitagoreic, ci homeric, prin botezul fiinţei cu... suflet la naştere, botezul re-fiinţării somatice.

Strădania denunţării, angajării, eului în sine şi în afara lui, de asemenea, poate fi mai mult controlată ideatic, plastic, estetic: *eu-inocentul netulburat*; *Eul se exprimă numai în Sine; Eu, necunos-cutule Eu*; *Sine izvorâtor de Eu, Izvorâtorul de Eu; mă încolţeşte gureşul Eu; Eu în Sine coboară, planând* (?) *în orbitoarea lumină a Nesinelui său.*

Exces al psihologiei Yung, eseistice, în care trinitatea filozofică: Neant – Fiinţă – Conştiinţă este substituită cu: Eu – Sine – Înşine.

Aşteptăm, în viitor , de la Stamate Săndel, şi o *Fugă laică în Roşu*, în spectrele multiple ale meditaţiilor sale poetice asupra lumii, în care sfatul Eu-lui făcător de lumină să ne îndrume speranţa supravieţuirii dinaintea conştiinţei Morţii atotsalvatoare.

AUREL STANCU

Moto: *Există un prag, al sufletului, peste care, prin care tinda gândurilor va vorbi celor de… afară, celor din ograda lumii cuvântătoare* (T.I)

Născut la 4 mai 1954 în comuna Folteşti, jud.Galaţi

- Debut editorial cu romanul:“**Când moare o pasăre albă**”, apărută la Galaţi, Ed. Porto-Franco,1995.
- A mai publicat: “**Mâna de nisip**”: versuri, Galaţi, Ed. Alma, 1996; “**De cealaltă parte a fericirii**”: reportaje, Galaţi, Ed. Alma, 1999 (coautor Katia Nanu); “ *Un million de lumânări*”, roman, Ed. Arionda, Galaţi, 2000; “**Lecţia de uliu**”, poeme, Galaţi, Ed. Alma, 2002; “**Ploi primitive**”, versuri, Ediţie trilingvă: română-italiană-engleză, Călăraşi, Ed. Senior, 2006; “**Pretorul**”: proză scurtă, Călăraşi, Ed. Senior, 2007.

Consecvent şi tenace faţă de sine însuşi. Scrie pe principiul paralelismelor şi inversiunilor genurilor, epic, liric. Speciilor prozei şi poeziei le „împovărează încărcături pragmatice”, respectiv discursionale. „Scufundate”în subiecte şi teme contemporane, ori în marile sintagme sociale (în poezie), revoltate pe cântec prozodic, înspre concluzii cvasi-dogmatice, înspre satisfacţia (bine)rostitului justiţiar.

Prin aceste trăsături, relativ (co)operante, creaţia scriitorului Aurel Stancu tatonează psihologia, ideologia, etica labilă şi imprevizibilă a supravieţuirii eroilor săi (unii, cei drept, sinucigaşi conştienţi, prea conştienţi de… nesupravieţuire), constituindu-şi un aparat propriu conceptual şi stilistic (terminologic). Jocul-marjă de împlinire a conceptelor, a formelor estetice, în scrierile Aurel Stancu, sunt, deasemenea originale.

În simplitatea diegezelor, în ingeniu subiectelor, se află ideea dramatică, ori numai relevatoare, a faptelor personajelor sale – soluţii ale ecuaţiei, din nou, a supravieţuirii, ori simplu enunţ al compromisurilor absurdei supravieţuiri în…destin, cu destin predestinat.

Subiectul şi conţinutul, substanţa spaţiului cinetic în care eroii mari şi mici, cotidieni, se exprimă etic, sfârşesc povestea vieţii lor în suspans, în neaşteptată soluţie existenţială: mult dorită şi de autor ca semnificaţie a sumei faptelor lor trăite.

În „Antologia scriitorilor contemporani gălăţeni”, scriitorul Aurel Stancu prezintă două fragmente de proză scurtă „**Trei portocale**” şi „**Tigru şi înger**”.

În **Trei portocale**, care începe cum sfârşeşte, prin enunţarea principiului minim de existenţă: să ai trei portocale pe masă - ca bucurie, plăcere, satisfacţie suficientă de a trăi hedonic, autorul îmbrăcându-şi autorii Titi şi Nina în hlamidele iubirii la prima vedere, fulgerătoare şi ascunzătoare de neprevăzutul „*paharului ei plin*”, oricând imprevizibil răsturnător de echilibru sufletesc, autorul Aurel Stancu dramatizează, în realitate, povestea îmbogăţirii (într-o societate imediată autorului) a doi indivizi fără prea mari calităţi capitaliste. Titi nu mai ajunge la onomastica lui, întârziat pe vecie de propria-i moarte. Averea pierdută, bucuria averii, pierdută cândva, o întoarce pe Nina la aspiraţia celor trei portocale - suprema bucurie de a fi singur, dar în viaţă.

În povestea **Tigru şi înger**, după multe experienţe de viaţă nefastă: căsătorii ratate şi refăcute, cu mulţi copii reuniţi într-o familie „colectivistă”, Grigore se îndrăgosteşte de Elena, o vecină de „palier”, a cărei bărbat - marinar de cursă lungă - dădea mai rar pe acasă. Aventura lui Grigore (de două ori căsătorit) - Tigru, cu îngerul Elena, va creşte atât de mult în intensitate încât, Grigore, se sinucide în „oala de fontă” de la un combinat siderurgic. Deşi asupra lui Grigore (chiar aşa fiert în oţel) se găseşte o scrisoare lămuritoare a gestului său extrem, scrisoare ce descria decizia celor doi îndrăgostiţi de a se sinucide simultan, ea cu otravă, el în fiertură cocso-chimică. Elena-Îngerul, nu recunoaşte în faţa procurorului Niculiţă, ce „*bazaconii*” inventase despre ea în scrisoarea de adio, Grigore: „*Eu?* (să mă omor). *Niciodată. Bâiguia el ceva despre sinucidere (în comun) aşa ca în telenovele, era romantic. M-am făcut că îl cred. Chiar aşa de prost a fost ? Eu însă îmi aştept bărbatul de pe mare! Am să-i povestesc ce a păţit vecinul, că erau prieteni. Aşa-i dragostea! Săracu’, Dumnezeu să-l ierte!*”

Da, e posibil ca Julieta să nu-l fi „urmat în moarte” pe Romeo, totuşi…? Aurel Stancu, dincoace de shakesperianică dramă, ne explică „absurdul romantic” într-o societate contemporană. Majoritatea subiectelor literare, pseudo-literare, de acest fel, au, poartă, învăţăminte la vedere; o facilă interpretare „în direct”, a vâltorilor şi vertijelor vieţii de ghetou. Aurel Stancu, trăind printre „the crowded working people class”, înconjurat de ochii securităţii atotştiutoare.

Morala lor, înainte de ’89, nu era anticreştină, ci anticomun-istă.

„*Îngeriţa Elena*” nu-şi recunoaşte „*vina*” de a fi iubit ca o „*păcătoasă*”. Ea îşi aşteaptă bărbatul „*unic*”, şeful „*celulei sociale comuniste* = familia”, să-şi uite abaterea de la posibila ei „*unitate*”, ce ar fi putut fi constatată de procuror .

Aceste interceptări, sunt posibile în/asupra operei scriitorului-ziarist-patron de t.v., de realităţi medii, gălăţene. Operei în proză. Proză, ca iminenţă a faptului divers, în reportaje infernale, în emisiuni pline de laudă a hazardului clipei la vedere.

Există o grabă, a descrierii faptelor şi făptașilor, fără a se insista asupra (decât) implicării lor în acţiune, asupra cauzelor psihologice, sociale, ale devenirii lor dramatice. Există de asemenea o abandonare (voită?) a tipizării personajelor la nivel socio-determinativ, psiho-determinativ.

Foarte apropiate, aceste scrieri, de povestire senzaţională, se încadrează într-un anumit gust, a unui anumit lector **- ca o prelegere a întâmplării întâmplătoare, posibil sfat spontan, fără prea multă explicaţie a sfătuirii**.

Metoda abordată de mulţi scriitori gălăţeni hăituiţi în scris de umbrele amintirilor (ne)profunde, imediate-celor de ieri, frumos trezite să zâmbească pentru noi în oglinda retrovizoare a unui timp i(reversibil).

Și sunt plăcute în „ascultare” aceste **snoave-pildă-indefinită, până înainte de pilduire.**

Ştiut fiind faptul că excesul de „aprofundare stilistică”devine un obstacol în „cuvântarea pe înţeles”.

Iată, concret, aceste fluenţe, iminenţe la vedere , în textul Aurel Stancu:

„Elena şi Grigore erau vecini de palier încă de când se dăduse blocul în folosinţă. Ca vecini s-au înţeles bine. Nu s-au vizitat prea des, dar au convieţuit civilizat. Copiii s-au împrietenit repede, mergând la aceeaşi şcoală şi având preocupări comune.

Au fost colegi cuminţi, nu deosebiţi, dar în banca lor. Grigore, după pierderea soţiei, a luat obiceiul să bea câte o cafea pe la vecini şi uşor, uşor, s-a ataşat de Elena. Nimic anormal sau bătător la ochi. Niciunul nu îşi amintea când a început povestea lor. Nu şi-au declarat cu vorbe nimic, credeau că se comportă normal, numai că întâlnirile lor deveniseră tot mai dese, iar discuţiile la cafea tot mai lungi. Amândoi

erau vulnerabili, el nu avea nicio femeie în viaţa lui, ea avea soţul plecat departe. Ceea ce s-a întâmplat între ei a fost posibil în acest context” (**Tigru şi Înger**)

Acest text abundă în nedeterminismele stărilor sufleteşti. El are forma reportajului.

Abundenţa cuvintelor şi expresiilor neliterare, fără „calitate estetică”- din gura omului de stradă luate, ghilotinează posibila expresie literară, lingvistic-literară.

Acestea sunt: „*se dăduse blocul în folosinţă*”, „*au convieţuit civilizat*”, „(copii) *în banca lor*”, „*s-a ataşat*”, „*anormal sau bătător la ochi*”, „*erau vulnerabili*”, „*a fost posibil în acest context*”, „*ca vecini s-au înţeles bine*”.

Facilă este şi evoluţia sau desfăşurarea sentimentelor, acumulărilor afective ce ar fi trebuit – de la început – diferenţiate în cauze ale suicidului ori numai cauze ale incompatibilităţilor ispitei de a iubi… pătimaş.

Subtextul: „*ca vecini s-au înţeles bine. Nu s-au vizitat prea des, dar au convieţuit civilizat*”, e un soi de proces verbal scris pe genunchi de un criminalist.

Sintagmele interioare, des repetate să susţină „povestea teribilă” a adulterului Elenei: „*Nimic anormal sau bătător la ochi*” „*Nu şi-au declarat cu vorbe nimic*” „*au fost copii cuminţi, nu deosebiţi, dar în banca lor*”, sunt, din nou, „*mai degrabă şi mai aproape*” vorbe smulse din gura lumii să ne facă pe plac.

Ilogismele: „copiii s-au împrietenit repede, mergând la aceeaşi şcoală (puteau fi prieteni prin joc în… spaţii verzi ori mergând la şcoli diferite) şi având preocupări comune (chiar, aşa!,… de adulţi?)”, abundă în frazele Aurel Stancu, cu sau fără voie, dintr-o inerţie (bine intenţionată) - a scrisului, la primă vedere, a unor amintiri cine-to-file, obsesive.

Aurel Stancu are şansa binelui şi bunului literar, în cărţile sale de poezie şi proză, tocmai prin acumularea faptelor cotidiene, prin aglomerarea lor în semnificaţii faptice, ca necomentabile actanţe, succesiuni diegetice evolutive, smulse pentru noi din socio-întâmplare întâmplătoare.

ELENA MARIA STARA

Motto: *Scriitorul este puţinul din în-de-ajuns* (T.I.)

Născută la 30 august, 1942, în Arad;
Pseudonim: Elena Maria Chiaburu (după soţ)
Absolventă a Facultăţii de Medicină Veterinară; Institutul Agronomic ,,Ion Ionescu de la Brad”, din Iaşi, în 1970.
• A publicat în Revista „Dunărea de Jos”, Almanahul Revistei Dunărea de Jos, Porto-Franco

Scriitoare pasionată de proză scurtă – călătorie în, la îndemâna propriilor experienţe sentimentale.

În ***Antologia literaturii gălăţene contemporane***, ne prezintă povestirea ***Cărămida albă***. O fetiţă de 13 ani rătăceşte în Cetatea (Tirighina, posibil) – spaţiu al enigmelor, al întunericului, al morţii la pândă: *Soarele îşi răsfrângea razele în zidul cetăţii. O pace adâncă şi sinistră se ridica din solitudinea ei. Când uşa din tablă s-a deschis cu un scârţâit ruginit, ne-a învăluit un aer de mucegăială macabră.* Fetiţa era îndrăgostită de un soldat. De un grănicer *însoţit* mereu de *Azar:* un câine lup. Soldatul – grănicer AD iubea curat fetiţa AMA, purtând-o de mână în tunelul – posibil ascunziş al infractorilor. Anii au trecut. Fetiţa – adultă se întoarce la locul destinului tragic.

O cărămidă albă, tencuită în zidul tunelului îi oprea incursiunea *strângerilor de mână.* De fiecare dată, la vederea ei, întorcându-se din scufundarea tenebroasă: *În acest haos împresurat de chipuri, întortochiat de umbre, ... pe lespedea vâscoasă strălucea Cărămida albă.*

Stara Elena Maria, ştie să construiască magicul, simbolul, suspansul. Atinge cărămida albă, (cu mâinile eroinei sale AMA) şi îşi descoperă iubitul, spiritul lui, amintindu-şi întâmplarea morţii lui într-un timp trecut relativ. Cărămida albă era aşteptarea întoarcerii ei în amintire, era sufletul aşteptător al iubitului ei. Care, într-o zi de scufundare în tunelul pelerinajului sentimental şi grăniceresc fusese aruncat în aer de un exploziv intermitent. Sufletul lui s-a materializat într-o Cărămidă Albă:

Afară am rămas nemişcată strângând cărămida la piept, vibraţiile unui glas străbăteau zidurile cetăţii, mai clare ca nicicând, strigându-mă, AMAA!... Mi-am desprins mâinile şi am lăsat-o să cadă...

Avea să descopere în spărturile cărămizii o... Biblie. Interesantă interpretare a spiritului omului iubit, eternizat teluric prin mesajul cuvântului dintâi – religios.

Sacru – religios, ce umple diegeza povestirii, *mereu voluntar*, mereu pomădând amintirea unei căutătoare de cruci subpământene, iubirea ei, prea devreme urmărită de... moarte, muritoare până la urmă... în timp.

Nu ni se spune în *Antologie*, în C.V.-ul autoarei, câte (şi dacă au fost scrise) cărţi are Elena Maria Stara.

Fragmentul, povestirea, despre care v-am vorbit, are însă calitatea unei proze împlinite ca stil, semnificaţie, temă dezbătută. Susţinută, această proză, de Centrul Cultural ,,Dunărea de Jos", în revista cu acelaşi nume. Proză poetică până dincolo de obişnuita naraţiune descriptivă, romanescă.

Să-i ascultăm bătăile inimii, pentru bunica, în **Recviem pentru bunica**: *,,În ceaşca albastră de pe pătratul mic al noptierei, un deget de cafea îşi striga singurătatea. Bunica, o umbră ghemuită în şezlongul ei, cu privirea risipită, clătinând din cap: căror fantome fără contur? Paşii mei pe tocuri excesiv de înalte, au răsunat călcând peste liniştea caldă din interior, plină de mirosul mării şi al timpului trecut"*.

Atmosferă, gram cu gram punctată. În, unde, ca şi în alte povestiri, sunetul are plasmă şi substanţă. Portretul mut al *omului drag*, vorbeşte în interior. La început, apoi deodată, slobozit de muţenie, dă năvală în *logos furtunos reverberat, mărturisitor de grele amintiri.*

Amintirea fiind cauza scrierilor Elena Maria Stara. Translaţia şi dezgolirea ei în prezent, scopul semnificaţiei tezaurizării ei psihice de eroi – personagii des fericite cu drame *unexpectable*- neaşteptate.

În dialoguri, furtuna se *aşterne* tot liric, nevătămător, tot în trepte calofile: *„I-am răspuns, zâmbind privirilor ridicate spre mine. Buzele mele, calde, au atins cu sfială obrajii ei ca o coajă rece, aburindu-i"*.

Observaţi cum într-o propoziţie, Maria Stara, *îndulceşte* două stări, mereu două. Una, prima în care *intră*, a doua, în care *se aşează: „I-am răspuns, zâmbind; Buzele au atins... obrajii, aburindu-i..."* Indicativ prezent urmat de gerunzii şi participii: *Am făcut doar câţiva paşi, desenând într-o piruetă desuetă luciri alunecoase pe parchetul lustruit ca ceara.*

Frază, deci, binară. Propoziţia întâi, reprezentând percepţia fizică, a doua, idealizarea ei, înălţarea ei la / în forme metafizice, prin metaforă. Frază binară, practicată chiar în dialog: - *De ce ai făcut asta? Încă mai trăiesc, deşi castelul meu de nisip s-a năruit*, răspunde bunica îmbrăţişării nepoatei.

Sunt, ca prea grăbită dorinţă de a lăuda sentimentele amintirii, parfumarea lor, şi inadvertenţe uşor eliminabile din text. Într-un spaţiu vechi, prăfuit, parchetul nu mai *arată* lustruit ca ceara .

Eroii bătrâni nu au limbaj contemporan, dimpotrivă, unul din arhaicul vârstei lor, dar şi din cultura, morala timpului trecut.

Fraza: - *Bunicul tău a fost un erou. Un spirit liber, un suflet de artist*, putea, în gura bunicii (care se pare că l-a iubit mult. Dar iubirea cu cât e mai adâncă, cu atât mai mult nu se vulgarizează în mărturisire, chiar faţă de un alt om drag) putea să fi fost, adecvat gândită, ca:

Bunicul tău, dragă nepoată, a fost aproape erou (mai nelaudativ, păstrând superlativele, posibile superlative: *cel mai mare erou*, sau incomparabilul *erou* pentru ea).

Un erou cu suflet frumos (că există eroi şi cu suflet urât, aş zice eu); s*pirit liber* – nu-şi are loc în gura bunicii, (prea ar fi fost tânără intelectuală vivace, proaspăt născută, chiar dacă fusese artistă). Psihologie ce/cu mai multă trudă, se trudniceşte în proză. Fugind de *plăcerea scufundării în timp* şi de *aspra ei dulce mângâiere*.

Să luăm în seamă proza Mariei Stara Elena, mai înainte de a se izbăvi în *carte scrisă festiv*.

DAN STARCU

Motto: *Detaliu este un amănunt al esenţei cognitive. El areo singură componentă artistică: conturul stărilor afective, „greu"contur conturabile.* (T.I.)

Născut la 7 septembrie, 1959, Bucureşti;

A absolvit mai multe facultăţi şi instituţii de învăţământ superior: Facultatea de Aviaţie, Institutul Internaţional de Limbă Engleză, Colegiul Universitar de Informatică – Dunărea de Jos;

• A debutat, în 1988, cu versuri, în revista Amfiteatru (la rubrica poetei Constanţa Buzea);

• În 1990, debut în proză: povestiri şi nuvele, în revistele Atlantida, Partener, iar în 1991, prin romanul istoric „**Întemeierea**"

• A publicat: „**Exilat din Univers**", Ed. Alma, 1993, „**Cavalerii Ordinului Galactic**", Ed. Albatros, 1995; „**Istoria Pirateriei**", Ed. Coresi, 1996; „**Limba engleză prin texte**", Ed. Niculescu, 1996; **Secretul piramidei**", Ed. Alma, 1993; **„Attractive English**", Editura Z 2000, 1998

Director, în 1991, al Editurii Porto-Franco, Galaţi, iar în 1995, al Editurii Coresi, Bucureşti.

Proză scrisă pe muchia subţire dintre document istoric şi interpretarea lui afectivă. Multă dragoste de natură, de plai românesc, în timp despletită, în dacic, romanic, în peisajii lirice. Iată un fragment cu iz de *document istoric*: *în secolul al IV-lea, asupra Europei se întindea umbra acvilei romane, iar în codrii Carpaţilor şi pe malurile neîmblânzite ale Dunării răsunau încă urletele lupilor daci, după mai mult de două secole de la înfrângerea marelui lor rege Decebal şi căderea Sarmisegetuzei în stăpânirea imperiului. Deşi legiunile* (romane?) *dominau Occidentul şi Orientul, din îndepărtatele Spania şi Britania până în Egipt şi Persia, ţinând în lanţuri Grecia, Macedonia, Tracia, Moesia, Germania, Fenicia, Mesopotamia, Palestina, Siria, Libia, pacea era tulburată de neamurile războinice coborâte din nord... de vizigoţi, de ostrogoţi, taifali, vandali...*

Iz dens, în care ni se precizează prăbuşirea posibilă a *imperiului bicefalic... din temelii* prin cumplita invazie a hunilor. Huni care trebuiau să treacă prin *Dacia-adevărată Poartă a invaziilor.*

Poarta invaziilor numindu-se şi fragmentul prezentat de scriitorul Dan Starcu în *Antologie.* Și anume, partea întâi, **Comoara victoalilor.**

Desprins de *document istoric*, de *tăişul lui oţelit,* Dan Starcu îşi dezvoltă îndrăgostirea de ţinut dacic, scenic, cu paşi metodici bine cumpăniţi, ca în scenarii de film în care ponderea peisajului – plan secund, e risipită în dinamica, cinetica personajiilor – erou actant, în dialogurile ce sprijină confruntarea scenică – prim plan sângeros.

Totul în tempoul lirismului epatant, impresionant, descriptiv.

Râul avea ape repezi şi înspumate, dar de îndată ce cotea şi ieşea în câmp deschis se liniştea... Prin ceaţă răzbăteau contururile unor stejari (planuri-perspectivă, scenarii naturale – plan secund). *Nechezatul*

unui cal răzbătu în liniştea începutului de zi (efect sonor). *Armăsarul negru şi ud de rouă, bătu sălbatec din copită* (începutul primului plan...) - *Linişte Zal! Se auzi un glas bărbătesc, cu o rezonanţă plăcută, tinerească.* (Monolog necesar, de asociere a armăsarului – impunătoare absorbţie a planurilor scenice, cu fiinţa eroului principal).

Monologarea, contribuie la *tipizarea* interioară a personajului principal Lexis. În exterior, el, arătând astfel: *cu ochi mari şi sprâncene arcuite, barba scurtă îi acoperea o parte din chip, îi dădea un aer matur şi nobil* (epitet excesiv, anacronic). *Gura mică şi nasul mai puţin pronunţat... fruntea înaltă îi era acoperită, în parte, de plete răzleţe.* (Puţin să-i zicem, idealizată, înfăţişarea acestui dac: care mai degrabă avea sprâncene groase nearcuite, buze senzuale pe dinţi sănătoşi).

Portretul, acceptat astfel, are însă prea multe ocupaţii biologice şi vânătoreşti înainte de o luptă. De o răzbunare a tatălui ucis, de *aşteptare contemplativă*, prea contemplativă, a lui Marus şi al *grupului* său – probabil *perceptori romano-dacici*, războinici romani, cei drept, de pedepsit pentru violenţa lor de *cuceritori ai Daciei*.

În intenţia de a-şi hrăni luptătorul dac pentru răzbunare, pentru o luptă grea, scriitorul Dan Starcu face risipă de imaginaţie, descriind ocupaţia de vânător a unui dac; vânător de iepuri, dar şi de urşi: cu iepurele hrănindu-l, cu blana de urs, învelindu-l şi...rănindu-l cu o rană lungă cât braţul stâng. Mai mult, încălecându-şi armăsarul, bidiviul, calul – cam toţi la fel, şi cei încălecaţi de *aşteptaţi* şi cel încălecat de Lexis.

Tot în grabă, unele detalii sunt *grăbit* descrise şi *ne-bine-venite* în *ansamblul scenografic*: *Ceilalţi veneau destul de repede. Erau patru. Cel care-i conducea purta un coif lucitor şi o apără-toare metalică* (?). *Călărea un bidiviu sur, viguros. Doi războinici, cu pieptare de alamă şi cu părul în vânt, veneau după el, iar ultimul, în cămaşă albă, purta suliţa în mână* (care mână?) *iar în spate era apărat de scutul său rotund.*

Indefinită, această unitate războinică, cade în supra-eterogenitate. Nici subunitate a unei legiuni, nici hoardă etnic-eterogenă.

Bine sunt alese, formulate, numele Marus (luptător), Lexis (înfăptuitorul de dreptate), Arht (aprigul-posibil).

Tot în exces imaginar, ori raţional-voit, cade scriitorul, înarmându-l pe Lexis cu toate armele pe care le aveau cei patru duşmani ai lui la un loc. Cam în felul înarmării unui cavaler medieval într-un turnir. Ca strategie chiar, lupta dacului împotriva romanului nu era

frontală ci prin surprindere, nu la rădăcina unui pod ci în pădurea prin care ar fi trebuit să treacă vrăjmaşii dacului Lexis.

Dar scriitorul, prozatorul – în special – îşi asumă riscuri descriptive, analitice, semantice, proprii scopului final al descrierii. Al naraţiunii şi dinamizării ei spre izbâna *dramaticului*: veridic-relativ, concesiv, conex totuşi. Riscuri ce nu împietează decât în plan analitic, critic, expunerea sa epică.

Dan Starcu, sub această logică concesivă, scrie, trăieşte în scris (în mod cert nu din scris) istoria unui popor *inferior-moesic*, dar mesianic prin sarificiul lui.

Ce cu mare dragoste de străbuni ne este înfăţişat (acest sacrificiu) de un cunoscător, de un eliberator de prejudecăţi naţionale şi naţionaliste, în ***Întemeierea***.

Ca un pilot al aeronavelor – genuri literare, Dan Starcu, fraternizează cu scriitorii S.F. (**Ordinul Galactic**) cu piraţii fără istorie (**Istoria pirateriei**) ori cu faraonii timpului frumos călcat în peniţă (**Secretul piramidei**) cu limba engleză a argumentaţiei atractive (**Attractive English**) dovedindu-ne frăţia sa literar-artistică în contemporaneitate.

CORNELIU STOICA

Motto: *Reflexul vorbirii are suport oglinda lecturii ante-cuvântătoare*. (T.I.)

Născut la 15 iunie, 1941, în satul Măcişeni, jud. Galaţi;

A absolvit Facultatea de limbă şi literatură română (1977), Profesor gradul didactic I;

• Debut în Viaţa Studenţească, în 1963 (condusă de Marin Sorescu);

• A publicat: „**Muzee şi monumente gălăţene**” (în colaborare cu istoricii I.T. Dragomir şi Mihalache Brudiu) prin Comitetul pentru Cultură şi Artă al jud. Galaţi, 1974, „**Numai stejarii**”, poezii, Ed. Ion Creangă, 1983; „**Patria mea, grădina mea”,** poezii, Ed. Junimea, 1984, coautori: Natalia Poşa, Victor Stan şi Radu Felecan, „**Cetatea primăverii**”, poezii, Ed. Ion Creangă, 1986; „**Țara cu văzduh de ciocârlii**”, poezii, 1989; „**Toamna scrie simfonii”,** poezii, 1991; „**Casa**

bunicilor”, poezii, Ed. Pax Aura Mundi, 1998; „**Ochi de copil**”, poezii, Ed. Geneze, 1999; „**Artişti plastici de la Dunărea de Jos”,** Studii, articole, cronici, interviuri, documente, Ed. Alma, 1999; „**Monumente religioase din municipiul Galaţi”,** Ed. Alma, 2001; „**Porţi deschise bucuriei**”**,** Cântece pentru copii, Ed. Şcoala Gălăţeană, 2007; „**Teodor Vişan**”**,** Album de artă monografică, Ed. Alma, 2003; „**Identităţi artistice”,** Prin ateliere şi expoziţii, Ed. Alma, 2004;

• A primit numeroase premii: Pentru articolele publicate în cotidianul *Viaţa Nouă* (1960), în *Scânteia Tineretului* (1963), la Şcoala Gălăţeană (1997); Premiul I pe ţară şi medalia de aur pentru editarea revistei şcolare *Petale de Lumină* (1981); Premiul Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionerilor, pentru cartea *Cetatea primăverii* (1986); Premiul revistei Porto-Franco, pentru eseu (2003);

Membru al Societăţii Scriitorilor „C.Negri”, din 1991, membru al Uniunii Artiştilor Plastici din România, din 2008.

Ardent participant în cuvânt prin cuvântare destoinică în poezie, şi în cronici despre arta picturală. Traversând istoria bivalentă a poeziei angajate patriotic, dar şi a expoziţionismului (înflăcărat) propagandistic, Corneliu Stoica nu s-a sfiit să-şi recunoască dragostea de copii, în poezii dedicate lor, mai cu *roşu* strânşi de gât, mai cu albastru-siniliu în priviri, făcându-i importanţi pionieri ai unei epoci ce nu mai avea sfârşit – Doamne Fereşte!

O pasiune, să-i spunem, mai potrivită lui, ca o nădejde în dizidenţă vindecătoare de partinic, l-a urmărit pe scriitorul poet ingenuu, în postura de înfăptuitor de *mini-dicţionare* de artă plastică gălăţeană. Susţinut în acest sens şi de culturiştii socialişti ante şi post revoluţionari, nostalgici şi (i)reverenţioşi, adepţi ai culturii plastice supraevaluate ca izbândă a unor politici locale.

Iată şi textul unei cronici, semnalată de C. Stoica în revista Dunărea de Jos: *Ca în mai toate expoziţiile sale de până acum, şi de altă dată, pictorul îşi dovedeşte înaltul său potenţial creativ, fantezia bogată, umorul inteligent, preocuparea pentru ca* (sic?) *genul caricatural să nu alunece în grotesc sau vulgaritate* (pleonasm I), *ci să-l desfete pe iubitorul de artă, să-i creeze o bună dispoziţie, să-l tonifice* (pleonasm II).

Limbaj al superlativului tovărăşesc, pleunasm fluid, caracteristic laudei infinite a unui merit pe care nu-l percepi, nu-l dovedeşti analitic.

Mai toată această laudă logos-mană se repetă în textul cronicat, sub nume uşor de schimbat, ca un *macat persan, aprig tapet / în ochii celui strâmb şi drept*.

Iată una din frazele laudative, standardizată de cronicar epic: *Ansamblu său de lucrări, construit cu măiestria* ***unui*** *arhitect de imagini demne de măreţia* ***uneia*** *dintre aşezările cele mai frumoase ale lumii, este unitar, fiecare tablou este pictat cu minuţie, în culori calde, desenul este condus cu siguranţă. Griurile de nuanţe diferite sunt articulate cu tonuri mai vii, compoziţia este echilibrată, iar personajele nu exagerează în deformări corporale. Situaţiile comice sunt multiple şi vizează aspecte ce ţin de trecutul, cotidianul sau viitorul acestui oraş, de oamenii lui, de industria turistică, de tehnicile de transport, de specificul acvatic al aşezării, etc*. (Este vorba de oraşul Veneţia, spaţiu caricatural al pictorului F.D.C. Că Galaţii nu pot fi criticaţi caricatural – ferească Dumnezeu!, prin câte gropi are, prin câte lagune torenţiale îl năpădesc, prin câtă Dunăre nefastă îl inundă!) Evident, critica de specialitate este mai apropiată de ajutorul profesional artistic. Corneliu Stoica joacă pe eseu, îşi joacă imaginaţia ca un spectator uimit (de fiecare dată), în faţa unei creaţii plastice, uimit de ce nu înţelege. Altă stare ingenuă a vernisării simbolurilor plastice, festivizării spectacolului culorii: aşa cum se vede în ochiul neluminat de concept, principiu, doctrină, de metodica pensulării spectrelor imaginaţiei.

Şi este utilă această eseistică stilului publicistic, mai mult decât stilului literar.

În poezie, Corneliu Stoica, petrece metafora simplă spre o posibilă meta (dincolo) izbândă livrească, poetică: *„Te-aştept că vii între cuvinte /Când ele-n ritmuri îmi închid /melancolii ce-mi ară-n suflet /şi chipul stelelor livid”* (**Aşteptare**).

Că există ritmuri cuvântătoare ce pot melancoliza sufletul cu arături, e posibil. Dar ce rost şi unde să mai aşezi chipul stelelor livid, peste atâta nejustificată tristeţe, numai stele ştiu.

Uneori **durerea** se risipeşte dureros de poetic: *„Mă doare gândul că te voi pierde /aşa într-o noapte /fără nici o feştilă aprinsă pe cer /...Gândul mă doare /şi multe nu pot să-ţi mai spun /mă priveşti şi-mi ceri /doar să stau lângă tine*” *(*construcţie şovăielnică a durerii, peisaj gri-

nnegrit lamentabil). Continuat, (în grotesc) cu: „*Eu te ascult şi-mi ascult lacrimile /cum se coboară-n aortă. /Cine îmi vindecă rana /dacă medicii n-o văd*” (rana gândului ce doare / vindecare-n moarte are – aş zice eu) „*de ce atâta tăcere /şi lumea şi-a zăvorât sufletul*” (nerelaţionare semantică: tăcerea-mediu-moft: lu-mea, lumea şi tăcerea, zăvorăsc în suflet mierea. Sic!)

Declamându-şi tristeţea reveriilor (imperfecte), poetul Corneliu Stoica pre-simte metaforele veneraţiei unei iubiri elementare: „*Ne-am întâlnit în dragoste /asemenea alementelor /care umplu câmpul chilimului /ţesut întru slava miresei*”.

Iubire populară, perenă, şi eternă ordine în etnie. Dar şi dezavuată gospodăreşte: „*dragostea noastră e un fruct /atins de ploaia solară /sevele pământului /constă în ochi înrouraţi /rădăcinile trunchiului pe care /să strălucească în supremă rodire*. ” (**Chilim**)

„*Fructul dragostei – ploaia solară – sevele pământului – rădă-cinile trunchiului*” - finalizate de superlative a-bun-dente: „*strălucire în supremă rodire*”. Din nou, prea multe *elemente chilimale, lirice* gata să se prăbuşească din... poezie.

Multe simboluri ale ascensiunii ne amintesc de gloriile postume ale postulatelor patriotarde ori de prinosul luminii marxiste: „*Nucul creşte în mine mare /cu ramurile înfipte în cer, Cât a mai nins peste pieptul şi braţele mele, Nămeţii au crescut până la stelele gândului*” (**Nucul**); „*O muzică de orgă poartă-n frunze /şi fericiţi se simt pe verticală*” (**Plopii**).

Sunt şi veritabile anatomii în „apocalipsele” poetice. Corneliu Stoica: „*poetul doar pe-un ţărm deshidratat /mai plânge din arborii de ceaţă /reptile-nviforate de trup i se agaţă /şi oasele îi treier şi-i scurmă în ficat.* ” (Sic!) (**Apocalipsă**).

Rimele des aclamate: ceaţă-gheaţă, ceaţă-agaţă, alături de alte glacialităţi des-îngheţate: mult „*ger în sufletele noastre*; *bocanci de gheaţă în picioare*; *pe la ferestre sloiuri sunt de gheaţă*”, conservă lectura unor astfel de poezii până la constatarea că: „*au îngheţat de prea mult ger lăstunii*, ...lăstunii din: *să-mi amintesc o oră de tăcere / Când noi vâsleam spre clipa ideală?!* ”

Poezia, aşa cum este în viziunea lui Corneliu Stoica, respectă aceeaşi rigoare - monotonie metrică şi salvatoare a unui timp monoton şi... cântat lăutăreşte: „*Limba ce-o vorbim acasă /şi la şcoală sau pe stradă /Are-n ea polen de raze /şi parfumuri de baladă*” (**Laudă limbii**

române). Timp, în care, din care ne înfruptam la „*cartelă ideologică*” sentimentele patriotice într-un naţionalism suveran pe tacâmurile de aur ale unui pantofar analfabet. Molipsiţi parcă de analfabetism în faţa demonstraţiilor, serbărilor, căutărilor de atunci.

În **Casa bunicii**, poezia pentru copii, recitată copiilor de un bunic, are titluri obsesiv-patriotarde: **În corola limbii Române**... „*strălucesc cuvinte sfinte /giuvaeruri şlefuite /cu migală de părinte*”, **Limba noastră –** fără corolă: *„Moşii şi strămoşii noştri /ne-au lăsat o moştenire /Noi vom duce-o mai departe /spre a patriei cinstire,*” **Din adâncuri mari de veacuri** – tot despre limbă vorbind: „*Limba noastră urcă-n vreme /din adâncuri mari de veacuri /aducând lumină-n praguri /şi suind lumină-n steme. ”* (Sic!)

Epitetele limbii: *grai de miere, grai de aur, crengile graiului, maică, limba mea română* (în **Maica mea, limba română, Crengile graiului**... românesc, probabil.)

Toate închinate unui simbol - al patriei luminoase comuniste- unui fidel exerciţiu al adulaţiei totalitare. Dar să uităm această ocu-paţie a scrierii lăutăreşti, lăudăreşti, ce i-a *posedat* pe unii dintre aşa zişii culturişti socialişti, spre folosul convieţuirii de azi, capitaliste, fără ranchiuna timpului pierdut, fără nostalgia bunicului cărturat la pensie. Scriitorul este şi a fost sclavul ideii politice, morale, filozo-fice, până unde Dumnezeu i-a dat harul măiestririi cuvântului nerostit, vorbirii interioare cu sine, şi, mai dincolo de sine, cu alţii.

Corneliu(s) Stoica are şansa acestei purificări... a scrisului de ieri... în folosul comuniunii artei plastice gălăţene, dezmembrată şi ea de (din) plin politic, pe muchia unui fluviu din care toţi bem... aceeaşi apă.

GIORGIA TATU

Motto: *Nu există cale de mijloc, nici cale extremă, în inimă să porţi cărări cereşti, doar cuvinte sanguine, senzitive* (T.I.)

Născută la 26 noiembrie, 1942, în Galaţi;

A absolvit Facultatea de Drept din cadrul Universităţii ,,Al. I. Cuza” Iaşi (1959-1964) ;

Jurist, Lector universitar, doctorand la Universitatea Danubius - Galaţi, în domeniul dreptului;

• A debutat editorial, în 1996, cu „**Flori târzii**”**,** Ed. Geneze

• Volume publicate: „**Sunt ultima romantică**”**,** Ed. Geneze, 1998; „**Primăveri desfrunzite**”**,** Ed. Timpul, 2000; „**Lady Blue**”**,** 2001; **„Nostalgii**”**,** 2003; „**Eternele iubiri**”**,** 2004

• A publicat în revistele literare şi cotidiene: Argeşul, Viaţa nouă, Sinteze – Ploieşti, Noduri şi Semne - Galaţi, Jurnal universitar, Danubius – Galaţi, Porto – Franco, Antares, Dacia Literară – Iaşi.

Membră a Societăţii Scriitorilor ,,C. Negri”, din 1998.

Frumuseţea poeziei Giorgia Tatu stă în accesibilitatea şi accesibilizarea metaforei în contemporaneitate. Poezie scrisă pentru trăitori de poezie senzorială, modernă ca formă, profund afectivă în conţinut. Graţie a versului viersificat continuu, cântat cu sufletul la gură, uneori neumă – solfegiu înălţat la cer, spre ascultare hieratică.

Iată frumosul oraş al teilor, cum se aşează ca autoportret în **Bună seara, Galaţi.** Un octet, cel de început, fiecare vers în opt silabe (obsesia lui opt = infinit în picioare): *Pe Domnească se aşterne /înserarea violetă /Teii-şi picură parfumul /în pahare de cristal /îmbinându-l cu parfumul /unei tinere cochete /De e roşu sau e verde /pare că n-are habar/.*

Ritmul de 8 pe 8 silabe fiind un cuplu: al paşilor împerechiaţi sub tei... domneşti: *Sună o sirenă-n larguri /Un cargou se profilează /Şi pe-naltele catarguri /Aurul solar dansează.*

Perspectivă a fluviului şi a corăbiilor lui...industrializate în cargouri. Şi, din nou, prin detalii parfumate liric, poeta ne petrece în arhitecturi citadine, dar şi cosmice: *La Olimpic e lumină /Veselie, se dansează /Trece-n zbor o limuzină /Din înalturi, o lumină /Printre tei, se tot filtrează.*

Foarte aproape de *Balada unui greiere grăbit*, nu de *Balada unei perechi de îndrăgostiţi*, şi nespus de aproape de fiecare con-vieţuitor, con-citadin: *Spre grădină, pe sub bolta /Teilor cântând în floare /Mă preumblu fericită /Şi-n priviri am câte-un soare /Este vară, este bine /Totul este ca la carte /Aş merge, Galaţi, cu tine /Tocmai pe planeta Marte!*

Deosebirea dintre *a fi important* şi *sunt important*, la Giorgia Tatu, stă în simplitate, în neinfatuarea esteticii de dragul revelaţiei est – etice. Această formă simplă se acumulează, prin inversiuni şi repetiţii, spontan, în spontaneitatea lirică.

Metaforele curg în creuzete ideatice autosugestionându-ne ţinuturi mistice: *n-aud nimic în juru-mi e tăcere* (dativ – posesiv eminescian) /*ca la începuturi tainice de veac /Mă simt ca o fântână răzleţită /La care însetaţii nu ajung* (**Toamnă).** *Fântâna răzleţită: invectivă* ce ascunde veneraţii şi atribute *la care însetaţii nu ajung.*

Idem, în: *Plouă, răpăie surd /în burlane /este seară /este frig /îmi aşez (sub cap) perna plină cu himere /şi mă-nfior într-un poem...* **(Ploaie de toamnă).**

Anotimpul, ca timp ecliptic: **Toamnă**, **Primăveri desfrunzi-te**, conţine stările metafizice al eu-lui aspru condamnat... perisabilită-ţii: *Sunt condamnată frumuseţii /izvorâtă dintr-o viaţă în flăcări /şi cânt cu inima /prin meandrele atâtor primăveri desfrunzite.*

Uneori, roabă adolescentină a expresiei căutătoare de impresionant, scade, scapă lira din mâini, în... epic: *Iubire, lasă-ne să-ţi fim credincioşi /căci dincolo de tine, se întinde /un domn plin de întuneric...*

Nehotărâre de a iubi melodic. Libertate-exerciţiu, costisitoare însă. Rugăciunea riscând să ne îndepărteze, prea mult adumbrită de icoana ideii, de icoana armoniilor anterioare, ori în mari ispite reflexive – truism la îndemână, căzând: *să-aud viorile din nou cum cântă /să mi se umfle rochia de vânt /să simt cum vraja nopţii mă descântă /să ştiu că am un rost pe-acest pământ.*

Continuând periplu **Oraşului tăcut**, teii sunt eternitatea iubirii efemere, semn al eternului perceptiv: *miroase-n aer a iubire / miroase a dumnezeiesc /şi mai miroase a absint /când eu cu ochii-nchişi te-alint /miroase a flori de tei domneşti /când tu îmi braţe-mi stai şi ... creşti.*

Desele căderi sunt însoţite, în cărţile Giorgiei Tatu, de numeroase înălţări. O inconstanţă a iubirii prinsă la furat în livada cuvintelor de aur, pentru noi peripeţii în tărâm literar, cel unde / în care, vrajba inimii binecuvântate face victime şi... recunoaştere a freamătului simţirii omeneşti. Ca într-o ***Gară şi un tren****: şi ne-am urcat în trenul ce sosise /vecini de scaun, /împietriţi în gânduri / până şi vremea se oprise /şi stâlpii defilau în rânduri – rânduri.*

Sau ca un avertisment al unităţii scriitoriceşti, cum se moralizează, în memoriam – poetului Dumitru Pricop: *tot mai mulţi poeţii se transformă în eunuci /şi rămânem singuri ca puii de cuci* **(Este târziu, august, 2007)**.

Închei susţinându-mi argumentele antelaudative, prin două fraze scrise de Cezar Ivănescu, fraze – cuvânt înainte la volumul **Eternele iubiri** : *O autentică poezie sentimentală scrie Giorgia Tatu care, iată, cu **Eternele iubiri,** a ajuns la al şaselea volum de poeme, volum care face dovada unei incontestabile maturităţi artistice. Giorgia Tatu aspiră, în fapt, la un mod de existenţă care-i este propriu, o existenţă transfigurată, trecută prin filtrul unei sensibilităţi livreşti, rafinate...*

TUDOSE TATU

Motto: *Fără literatură, istoria n-ar fi decât fapt împlinit.*
Prin literatură, ea este, înfăptuire perpetuă.(T.I)

Născut la 20 septembrie, 1950, în Galaţi;

Absolvent al liceului „Vasile Alecsandri", Galaţi (1965-1969);

Specialist în proiectări, construcţii navale (absolvent al Şcolii medii postliceale, 1969-1971);

Traducător relaţii publice (ICPPAM, ICE Marvimpex, 1976-1981, Şantierul Naval Galaţi, 1981-1995);

Debut: România Literară *Cercul Vulturului*;

Premiul revistei *Dunărea de Jos*, pentru cercetare istorică (2009);

• Opera, în colecţiile Bibliotecii „V.A. Urechia", Galaţi:

• Monografii: „**Cărţi vechi, corăbii, reisi, neguţători şi diplomaţi: Dunărea de Jos 1745-1856**" Traducerea textelor din limba germană: doamna Georgeta Niculescu, Galaţi, Ed. Istru, 2005; „**Istoria trudită a fabricilor uitate**"**.** Galaţi, 2008; „**Împrăștiatele povești ale Portului de Aur**",Ed. Sinteze, 2006).

• Peste 200 articole, seriale tematice, de largă documentare, cum ar fi: **Călători străini despre Galaţi** (în rev. Dominus, nr. 43-50); **Cetăţeni și porturi în reconstrucţie** (în rev. Dunărea de Jos, nr. 35-39); **Naraciul Moldovei şi Valahiei în istoria vestitei Comisii Europene a Dunării** (în rev. Dunărea de Jos, nr. 83-87); **Istoria acestor locuri : O hartă din secolul al XVII-lea** (în Weekend Magazin, în 2008, iunie-august); **Istoria Comisiei Europene** (în rev. Dunărea de Jos, nr. 30-33); **Istoria la Dunăre** : Jules Hagerneister – un analist politic francez, coafor şi cosmetician plătit de Curtea imperiala de la Sankt Petersburg : **Situaţia comerţului în porturile Marii Rusii, Moldovei şi Valahiei**; Însemnare

despre Târgul Galaţilor (în Altă viaţă, magazin, nr. 4622-4670, 2005), **Povestea venită din Orient despre ţinutul dintre ape** (în rev. Altă viaţă, magazin. An 16 nr. 4813-4855); **Schelele maritime de la Dunărea de Jos** (în A.V.M., nr. 4771-4801, 2005). **T.A.B. Spratt, primul geograf, hidrograf şi cartograf al Dobrogei, Deltei Dunării şi a gurilor de vărsare în Marea Neagră** (în rev. Dunărea de Jos, nr. 75082), **Tîrgul Galaţilor în vara zurbalei de la 1819, dar şi oraşul mai vechi...** (în Altă viaţa, magazin, feb-mar. 2006).

Stil de scriere specializat pe intertext şi metatext istoric, documentar. Textele, originale, provoacă în limbile universale fran-ceze, engleze, dar şi în sintaxa, morfologia, ortografia limbii române a secolului 19-zece.

Acurateţea naraţiunii, propoziţionale ei, scurte ca o tăietură de cuţit, repezi ca năvala evenimentelor istorice în dezbatere, zidesc imagini veridice, proaspăt iluminate de *truda scriitorului cercetător* cu ample-multe-aripi retrospective.

Cărţile domnului Tudose Tatu, sunt veritabile epopei ale istoriei românilor, purtătoare de mit şi legende, de eroi care ne înfăţişează fiinţa strămoşilor, de care, se pare, ne-am lepădat.

Doar trei focuri de muschetă s-au tras drept răspuns (la focul deschis de ambarcaţiunile locotenentului Mansell, şi la orele 3 p.m. Localitatea (Sulina) era un morman de ruine, fără a se cruţa nimic (17 iulie 1854), ci doar biserica şi farul. Şi după cum, aproape de sfârşit, în toate armatele lumii se oferă recompense, tot în luna lui Cuptor, 1854, au loc... înaintări în grad în Marina Regală Britanică: Amiralitatea iulie, 28, 1857... (din cartea **Asaltul Sulinei**).

Cărţile domnului Tatu Tudose, sunt veritabile analize-matematice, cantitative şi calitative, cum ne adeveresc ele realitatea istorică în **Împrăștiatele povești ale Portului de Aur**: *Azi trecurăm Dunărea cu un bac foarte mare, care cuprindea 3 care şi 37 de cai.* Această simplă constatare ne oferă prilejul să clasificăm un detaliu, anume cel al navei, care era utilizată la trecerea Dunării în perioada 1742 – 1759. Comparând datele de faţă cu cele prezente anterior, acesta era un bac, de fapt o şeică modificată şi acţionată cu vâsle. Un simplu calcul ne indică faptul că aceasta, conform celor declarate de sol, era încăpătoare pentru 3 care, adică 3,6 tone, greutatea medie a unui car fiind în epocă de

1200 kg. La care se adaugă greutatea celor 37 de cai, cu o medie de 600 kg pe animal, ajungându-se la 22,200 tone.

Un total de 23,400 tone fără a mai pune la socoteală greutatea oamenilor ce însoţeau animalele.

În concluzie acest bac... avea o capacitate de maximum 30 tone, ceea ce reprezintă o navă fluvială de mari dimensiuni pentru perioada în discuţie.

Iată suma şi însumarea epică a istoriei noastre. Doamne, cât de aproape nouă!, împlinită cu meşteşug literar de scriitorul Tudosie Tatu.

CONSTANTIN TĂNASE

Motto: *Există un jurnal al jurnalelor. Lungi cât amintirea tatălui în mintea unui copil din flori. Literatura este cuvântul tatălui către fiu, înainte de a se naşte!* (T.I.)

Născut la 26 februarie 1951, în Galaţi;
A absolvit Facultatea de Drept, Bucureşti, în 1980;
Doctor în drept (2001 – 2004);
A debutat în anul 1969, în ziarul Viaţa Nouă, din Galaţi;
Membru al Societăţii Scriitorilor, ,,Costache Negri”;

- A colaborat la revistele *Dunărea de Jos*, *Porto Franco*, *Tomis*, *Dominus*, *Pax Aura Mundi*;
- Cărţi publicate: „**Taina șarpelui**”**,** Editura M.I., Bucureşti, 1996; „**De la Cotul pisicii la Otopeni**”**,** Ed. Pax Aura Mundi, Galaţi, 1999; „**Mogoșoaia – ultima cursă**”**,** Ed. Arionda, Galaţi, 2001.

Scriitorul Constantin Tănase, este unul dintre cei mai *legaţi*, dintre cei mai *experimentaţi* înfăptuitori de proză gălăţeană (dacă putem clasifica cardinal, geografic, proza). Genul epic abordat de scriitor este *legat* din punct de vedere a întocmirii unităţilor epice: roman, nuvelă, poveste scurtă, cât şi din punct de vedere a uniform accelerării respiraţiei în text, a dinamicii şi relaţionării întâmplărilor narative.

Scriitorul vede (şi te face să vezi) înainte de a scrie cuvintele lui (interioare lui) în ex – folio celuloidal. El ştie dinainte, trăieşte (din) înaintea scrierii, observând cu ochi pătrunzător faptele trăite, agonisite ca

pâine caldă a scrisului, din trăiri auto – experimentale. Altminteri spus, vede plasticul, aude imaginea, simte şi judecă actul scrierii.

Călătorindu-ne în scrierea sa de la/ prin, sub-genul poliţist: **Taina șarpelui,** la/în romanul document, de la maniera facilului – de plăcere, la mai profunda expresie a revelaţiei dramatice, a semnifi-caţiei dramatice: **Mogoșoaia – ultima cursă.**

Toate romanele scriitorului Constantin Tănase fiind documente, fişe de sertar, înălţate la rang de *învăţare a psihologiei umane patologice*: eroii acestor romane suferind de pe urma unor traume sociale; suferind – în fugă – traumatismul convieţuirii, supravieţuirii în medii ezoterice cu eroi antagonici. Iubirea, crima, fac psihologie diferenţiată în aşezările lor narative, captându-ne atenţia din intenţia lecturii, din intenţia faptului împlinit, spre întâmplarea întâmplărilor.

În **Drama Mogoșoaia,** Constantin Tănase, ne face părtaşi ai amintirii lui (şi a noastră, a unora dintre noi) implicându-ne în roman, dincolo de hazardul destinului tragic al scufundării (ne)arhimedice, a neprevăzutei morţi aleatorii. Romanul, dramatic, cu acest titlu-subtitlu, *Ultima cursă*, nu este un document (ne)comemorativ, ilustrativ, dimpotrivă, profund demonsrativ. Drama Mogoşoaia implicând factori sociali, criticabili, dar şi o analiză amănunţită a *hazardului* în societatea în care mai toţi eram *utopic hazardaţi* de... materialitatea morţii – singura stăpână (a tuturor), nesuspectată.

Constantin Tănase, ca scriitor, fuge de prejudecata lui *se spune că...*; de universalul reflexiv al inexactităţii faptelor trăirii. Scrierea sa – **evidenţă des-golită intuiţiei –** nu cade în inimă *zglobiu alergată în imaginaţie*, difuz desenată în realităţi factice, pre-făcute, dimpotrivă este o scriere cu scop psihologic presărat în cenuşa faptelor experiment-social. El inopinează, oportunează, căutarea ade-vărului unei istorii trăite – viaţa la întâia vedere – cu, prin, forme estetice cursive, liniare, uşor patetice, dar necalofile.

Poveştile sale publicate în foileton, în revista *Dunărea de Jos*, sunt mărturii ale acestui stil.

Dacă în conţinut, prin conţinut, dinamica ideii sare peste relaţii descriptive, inductive, ce ar aprofunda cauza cursivităţii, ca formă; ingenuu acoperitor de profunzimi deductibile, scriitorul îşi edifică scrisul, eficient, bine evaluat, de scopul scrierii.

Adevărat experiment regizoral, construcţia actanţelor şi actelor: *play as I say*, porneşte, dinaintea prinderii sunetului interior al creaţiei sale în cuvânt, porneşte din litera, fiecare literă, frumos cântărită în condei. **Diversitatea temelor se autodetermină ca raport scris de un general pe masa unui lector-student la litere, necunoscător de strategia *vieţii-la (ne)(re)vedere.***

Frumoasa poveste-fragment de roman psihologic, intitulată **Silueta Albastră,** dăruită nouă în *Antologia scriitorilor contempo-rani gălăţeni*, reprezintă un mod simplu de purificare a unui impur erou – hoţ la revoluţie, prins şi arestat pentru că n-a dovedit oame-nilor cu banderole (revoluţionarilor) de unde are o mie de dolari, pe nume Cristian Palade. Confundat cu un terorist. În realitate, mereu există o realitate crudă în societatea românească, în societatea mediu ideatic – la Constantin Tănase, Cristian era al nimănui. Crescuse în orfelinat. Nu avea în buletin, pe locul *numele părinţilor,* decât două *linii paralele*. Arestat fiind, în puşcărie, cunoaşte un viitor *mort*, căruia îi substituie identitatea, declarându-se el, în locul mortului, mort, şi, invers, el, cu numele mortului, în viaţă. Scenă din Monte Cristo, cum ne declară scriitorul în text.

În portofelul substituit mortului, Cristian Paladi, devenit Emilian Cudriţescu, în portofelul lui Cudriţescu, găseşte un *telefon* cu o ofertă de angajare. Este angajat în urma întâlnirii cu posesorul numărului de telefon, în casa Doctorului Maxenţiu Stamatoiu, angajat ca *însoţitor*. Însoţitorul unei fiice a doctorului, a Valeriei, care avea un handicap: pitică. Infirma nu era decât Silueta Albastră a povestirii. La început, Valeria, (care avusese experienţa tristă a unei... căsătorii) nu acceptă compania *hoţului de identitate peniten-ciară.* Cristian, alias Emilian, aşteaptă capriciile albastre (pitica avea obsesia albastrului) ale celei pentru care era angajat să o însoţească la plimbări capricioase, ori în dormitorul albastru, albastru – nevrotic.

Şi aşteptarea se sfârşeşte. Mai întâi plimbările mute, apoi dialogurile provocatoare de... ispita apropierii, apoi, surprinzător, neaşteptat (specific scrierii Constantin Tănase), dorinţa *aprigă* a Valeriei ca *hoţul la revoluţie*, angajat de fratele ei Teodor, ca însoţitor, să-i citească romanele: (impuse lui de ea spre lecturare angelică) Ana Karenina, Enigma Otiliei, La răscruce de vânturi, Doamna Bovary; literatură clasică din toate colţurile lumii, conştientă fiind că, prin asta,

prin lecturarea lor, *orfanul* avea să se purifice de *revoluţionarismul străzii din care fusese cules*.

Strategia vindecării răului din noi, prin citirea cărţii, începea chiar în *amintirile eroului Emilian – Cristian,* din orfelinat, când profesoara Ortansa Manoilescu îl mustra că uita să-şi facă tema la geometrie, citindu-l pe Dickens, ori cu sintagmele dulci, materne: *înţelepciunea dobândită din cărţi te va ajuta, Nerericiţi sunt cei care nu au parte de o dramă, etc*

Această profesoară este imaginea izomorfă a Valeriei care continuă aspiraţia *bună* ce se află în hoţ, pentru carte, pentru a cunoaşte un alt fel de a trăi.

Povestea se sfârşeşte tot ca o dramă, cu un *sad-end,* cu o întoarcere în impur a celui devenit pur o clipă: clipa nopţilor de lectură clasică universală, ori de *lectură autohtonă,* a romanului Adela (via, Proust cu timpii săi găsiţi şi reînviaţi, pierduţi memo-rabil). Clipe sheherezadice – o mie şi una de nopţi, de nesomn a sufletului – angoasă existenţială.

Valeria – Silueta albastră, acceptă omul purificat să o... sărute, convinsă că acest ultim *panaceu* al iubirii (ne)angajate, îi va da putere însinguratului de sine – însoţitor de altă însingurare: albastră reverie a infirmităţii, să învingă lumea *roză* din afară.

Cristian – Emilian este plătit cu două mii de dolari (dublu celor *câştigaţi pe sub mână* la revoluţie). În loc să-şi *facă* o viaţă nobilă cu aceşti bani, acesta, cade în dostoevskiană soluţie a vieţii: joacă jocuri de noroc. Câştigă. Ucide. Ajunge să fie condamnat pe viaţă. În sala de judecată, ochii Valeriei clipesc nepăsători la... deznodământul *strădaniei ei*: cartea nu l-a purificat pe însoţitorul sinelui ei, aristocrat albastru.

Acesta este scriitorul Constantin Tănase. Un maestru al regiilor dramatice cu un singur act. **Autorul unor *drame convingă-toare,* a unei psihopatologii vectoriale aplicate pe fapte aleatorii bine ordonate.** Cum, convingător, în acest sens, este şi în poezie, în poezia baladelor sale con-tempora-ne - fapt divers: ,,*Plouă de paşte ca pe vremuri/ Sandu Cicoare în costumul cel nou/ străbate Aleea Marinei/ cu un buchet de narcise/ o lumânare şi un ou./ Abia ieşit din pârnaie/ a dat lovitura/ În noaptea Învierii/ a spart două case, nu una./ Plecaţi în vacanţă la Lepşa/ stăpânii/ vor reveni cu jeep–rile goale/ pe la sfârşitul săptămânii./*

Morman de blănuri/ bijuterii şi fişicuri/ sunt pentru ei aproape nimicuri/...

Căpitanul Ispas de la secţia trei/ se frământă într-una/ şi îşi face mintea praf/ Dar, de Blajini/ la Eternitatea/ după ce a mâncat şi a băut/ pe săturate/ Cioarec, a mierlit-o dintr-o dată/ lăsând de izbelişte toate ...” (**Fapt divers II**)

Baladă – dosar judiciar, la purtător. Purtătorul experienţelor literare, în şi prin liră – satiră, vesel ondulată.

DĂNILĂ TĂNASE

Motto: *De vorbă stând cu altul, când şi când /*
Purtăm hlamida unui sfânt cuvânt (T.I.)

Născut la 22 mai, 1948, în Smulţi, Galaţi;
Absolvent al Liceului Industrial şi a unei şcoli tehnice;
Tehnician principal marketing, pensionar;

- A debutat cu poezie în revista *Amfiteatru*;
- A mai publicat poezie, eseu, reportaj, interviu, în: *Cronica*, *Viaţa Nouă şi Liberă*, *Viaţa Buzăului*, *Observator T*, *Tecuciul Cultural*, la înfiinţarea căruia a participat în anul 2006.

Membru al Centrului Literar „Calistrat Hogaş”, din1980.

Poet fără pretenţia cărţii tipărită glorios. Pasiune pentru poezia cenaclistă. Cu strădanie, relativ apăsătoare în... metaforic: *La margine de zi /decupez cu pleoapele /felii de lumină virgină /alungând întunericul din mine... şi mă împărtăşesc /cu amintirea prafului de catifea /din uliţa copilăriei... apoi mă risipesc în pânza de pâianjen /ţesută din gâlceava păsărilor* (**Decalog**).

Șir de metafore, ziditoare de semispații izomorfe: *margine de zi – felii de lumină virgină – lacrimi de zori – întunericul din mine – spălarea cuvintelor, pânza de păianjen – uliţa copilăriei – gâlceava păsărilor.* Dar şi de relaţii determinative a unor sentimente ce se acumulează în praful de catifea al ideii finale: *Când toate acestea reuşesc* (aceste înobilări perceptive) */fie şi numai într-un poem* (ca unitate metrică a reuniunii gândirii meta - ideatice) */simt binecuvân-tarea ziditorului /bucurându-se că m-am înfruptat /dintre - ale sale.*

Credinţa că gândurile omeneşti aparţin ziditorului, sub această încercare de perfectare a gândului, numită poezia ori poetica cognoscibilului afectiv, Tănase Dănilă, frate mai mic a lui Grigore Hagiu, dezvoltă în ideologii simple escatolgia unor veritabile credinţe testamentare, profeţându-şi talentul cu nostalgia timpului frumos-luminos fărămiţat în... carne: *Aş face ţăndări eternitatea... / La ce bun să lunecăm /pe raza nemărginită a timpului /dacă am pierdut clipa /când ne ruşinam /de lumina candelei* (**Doar clipa**). Poem dintr-o singură sintagmă zidit, dintr-o singură judecată plastică – a timpului pierdut.

Nouă poezii în *Antologia scriitorilor gălăţeni contemporani*, prin care poetul îşi dobândeşte loc şi virtute, apreciere şi admiraţie. Epitete, locuţiuni, adjective estetice, la tot pasul: *nectarul bucuriei, Pomul care am fost, nemângâiat de ape, saltul la trapez al vieţii, de la trandafiri am uitat mireasma spinilor, ornamentul bucuriilor, compus din nimicuri...*

Şi pentru a se dovedi rudă cu Grigore Hagiu, apropiată şi aproape... naturală, ascultaţi-l în **Şi du-te toamnă**. Poezie construită din patru catrene. În primele trei, primul vers fiind: *E toamnă şi e ceaţă şi e frig.* Primul vers repetat... onomatopeic – curgere a... din nou... timpului geo-fizic, revolut: *Şi de trei zile plouă pe morminte/ O, morţii mei, ce aş putea să fac,/ să nu vă intre apa-n morminte?.../ Şi noaptea de catran coboară pe oraş/ dar eu cobor câte puţin în mine.../ E toamnă şi e ceaţă şi e frig../ iar teii şi castanii vor înflori pe-alei/ şi-n primăvara care o să vină/ voi înflori şi eu, din nou, cu ei.*

Sunt printre cele nouă poeme şi metamorfoze nedorite. Dar neglijabile, faţă de **Şi luna ne pândea**, faţă de reuşita *guliverizare* din acest poem: *Ne înveleam cu cerul/ şi ascultam liniştea/ la lumina licuricilor/ acompaniată de un taraf de greieri/ iar după o perdea/ fără să se ruşineze/ luna ne pândea.*

Da! Tănase Dănilă este o speranţă a cuvântului bine cuvân-tat.

LENUŢA TĂUNE

Motto: *Declamaţia actoricească nu-i suficientă unui text, deja osândit să se declame, reclame, aclame.* (T.I.)

Născută la 7 oct. 1932, în comuna Cavadineşti, Galaţi;
A absolvit Şcoala Pedagogică Galaţi (1949-1952). Învăţătoare;

• A debutat, în *Revista Săteanca,* cu *Balada Horincii*, în 1971;

• Debut editorial: „**Călătorie de vis**”**,** Ed. Pax Aura Mundi, 2006; volum colectiv: „**Coş cu sentimente**”, Ed. Istru, 2006.

• A publicat, în multe reviste, poezii: în revista *Femeia* (1971-2005), în *Tomis*, în *Viaţa Nouă* (şi proză) în *Săteanca*, în *Flacăra*, în *Albina*, în *Viaţa Liberă*, în *Sinteze*, în *Revista Armatei;*

• Şi în volume colective: *Pagini Dunărene, Incandescenţe, Tinereţe continuă,* (între 1975-1989) *Imn pământului străbun şi, după '89,* în *Porto-Franco, Dunărea de Jos.*

A primit multe premii şi diplome de merit la concursuri de creaţie şi interpretare, în perioada 1970-2005.

Poezie a conciziunii şi acurateţii: *Ţi-am dăruit /un muşuroi de cuvinte /purtând fiecare /coconi /spre singura stea căzătoare. /Şirag de nimfe /peste pod /răsucind tăcerile /în uitări zornăitoare /îmblânzita durere /flutură aripi /înconjurând /ca inelul lui Saturn / gutui de logodnă.*

Grupaje lirice reflexive. Cu unduiri metaforice de *scurtă durată*, compunând spaţii de dimensiune terestră şi de iubire... suferindă în timp, de timp nemilos, dar şi de conştiinţă a vindecării îndoielii nemuririi: *Lăsaţi-mă să-mi vindec /lanţul îndoielii /dincolo de timp /Lasaţi-mă să iert fulgerul /trăsnetul timpului vindecat de apocalipsă /Lăsaţi-mă respitaţie telurică pâine şi sare /pentru azi / Lăsaţi-mă pentru voi!*

Aclamarea retorică a ideilor, uneori prea metodic ţinute în frâu, prea des scuturate de spontaneitatea *silogismelor estetice:* forţate asocieri de elemente narative, această retorică, abundă ca reflexivităţi închinate nouă-logos facil.

Zilele se divid /în valuri /peste clipe de trudă (monotonă temporalitate), *desagi cu petale fierbinţi prinşi de copacul înţelep-ciunii* (basm, un Dănilă Prepeleac posibil din/în drumeţii hazlii), *copii bătrâni ce explică de câte ori te naşti /când mori într-o singură clipă /în doi /fără apel osândiţi la iubire* (lungă explicaţie, truism cules din observaţii profesionale, mai mult didactice, decât poetice).

Totodată, această metodă, caracterizează o strădanie meritorie a învăţătoarei horincene de a aspira la expresie, la epic frumos parfumat pentru lecturi la/în lumânarea singurătăţii oricui. Uneori posibili participanţi, posibili actori similari ei, în drama iubirii fizice pierdute: *Plecat fără vreme /am găsit asupra ta /biletul de trecere /orizontal*

/scrisoarea nedeschisă /din care-am aflat /(am găsit, am aflat: supraabundenţă verb-ală) *certificatul de stare sufletească /pe numele* (tău) *adevărat /şi-o (*şi o*) batistă /spre a-ţi şterge durerea nevăzută.*

Da şi nu! Amintirea omului iubit - pierdut fiind mai mult decât durerea ştearsă a călătorului în eternitate, fiind o mai „bine şi de sine" tulburare a noastră în cuvântarea lui spre noi, în cuvinte estetice purtătoare de simbiozele-simbolice ale durerii poetice.

Lenuţa Tăune aflându-se, din punct de vedere literar, pe scena martirajului creaţiei populare, de cândva, în epicitatea libertăţii vesificării de azi, între scenă şi spectator, în spectacolul unei lumi difuze: *Inima*, continuă poeta în **Ultimul gong,** *oprită după zbucium /încercând zadarnic* (oprită din zbucium încearca zadarnic) *cortină trasă /peste scena vieţii /luminând ca un spot /imaginea ultimului gong.*

Scenă a unui cămin cultural în/unde actorul declama, sub pana de curent a unui generator obosit.

MIRCEA TOFAN

Motto: *Devreme, e un mai târziu asumat* (T.I.)

Născut la 4 martie, 1987, în Galaţi;

- A debutat în revistele *Dominus* şi în *Şcoala Gălăţeană,* în 2003;
- A publicat: „**Îngerii tunși chilug**", Ed. Scorpion, Galaţi, în 2005;
- A colaborat cu revista Centrului Cultural Dunărea de Jos.

Poezie epică. Lungă dezbatere a vieţii şi morţii în timp *triumfal umilit.*

Când voi fi judecat /voi fi considerat (două infinitive lungi, obsedante) *principalul vinovat pentru naşterea mea /voi fi un mort, un hoit pentru voi* (antanaclaza lui *voi*), /*viilor* /(omonimul voi ca efect onomatopeic) /*care-atingându-vă, voi face să vă doară atingerea-mi* (v-ul stridentei, repetiţiei insistente a unei dorinţe) /*şi bucura-mă-voi cum niciodată nu m-am bucurat /văzându-vă în chinuri...*

Pronumele reflexive legate de gerunzii, uneori de infinitive, în prezent sau în viitor, fac grave peisajele acestui poem, într-o retorică... reflexivă. *Bucura-mă-voi*, în loc de *mă voi bucura,* eu mă voi bucura

(personalizând bucuria în... viitor) *atingându-vă* = a vă atinge: *vă*, pronume reflexiv indus infinitivului, preferat-legat de gerunziu.

Şi alte gerunzii reflexive, modale, temporale: *atingându-vă*, *văzându-vă;* fire – funii cu plumb, gravitaţionale, ce învenineazǎ noi substantive... adjectivale: *simţiţinoroiul* ori moduri nepredicative, nepersonale, ale unor participii: *simţitu-l-am*, *bucura-mă-voi*, ori dative posesive: *trupu-mi*, *atingerea-mi*.

Toate în poemul **Nutrind o dragoste nemărginită pentru cei ce mă-nconjoară**. Testamentară, declamată biblie şi, invocată grav, tot reflexiv, în mai puţine gerunzii şi mai puţine participii, dar tot reflexiv se deapănă poemul **Asemeni altor spânzuraţi:** *Faptul că tata ar fi putut* (optativ) *să-mi taie o mână* (reflexiv) /*fără ca ea să existe* /*este o iluzie, /lăsând* (gerunziu) *în urma trupului meu spânzurat /numărul paşilor* (*de miliarde de ori mai umbriţi decât umbra mea însăşi*) /*făcuţi* (participiu) *până la ştreangul care, /cu o dragoste nedesluşită pentru viaţa mea /în mocirla trăirilor de până atunci /nu m-a lăsat să cad /ţinându-se de gâtul meu /asemeni unui animal /din ale cărui ghiare /prada nu mai are nici o scăpare.*

Principiul tulburării visului. A imaginii, din vis alungată, pentru a deveni fizică. Şi invers, lungă incursiune în real, pentru vis (ne)paradoxal, retrăit. Acesta este drumul-dute-vino, stai-pleacă, nu-da, da-nu, culegător de simboluri şi substanţe metafizice, de imagini dramatice şi... salvatoare de aventura trăirii.

Promiţător detaliu psihic, frumos aliniat dezbaterilor ideatice, cu precădere, judecată afectivă deschisă interpretării, cum ar fi numeroasele, de excepţie, metaforele: *închei, cu Dante-n-vers, memoria virgină /şi tai cu bisturiul mirabila retină /şi clipa-n care morţii refuză să învie /privind-o-n ochi închis spre tine mă îmbie* (**Joc trist**), *cu terpinol ţi-am şters sângele de pe creier, adevărul începe întotdeauna cu mine* (**Poem despre adevăr**), *muşcând din becul căptuşit cu vid* (**Pierdut**), *Gellu Naum îmi culegea albeaţa de pe ochi /ca şi când i s-ar scurge şoldul.*

Tot atâtea grele şi rele meditaţii organice, cu iz transcedental, de mucegaiuri şi insalubrităţi insolite, de solitudini... criminale, converg spre/în divergenţe epice eroismul cam Dostoevskian al soluţiei destinului fatal, ori numai a unei soluţii nesoluţionabile luminos. Iată sfârşitul fiecărui poem din Antologie: *prada nu mai are nici o scăpare,* (**Asemeni ...**) /*şi trupu-mi trist se scurge, însă nu moare* /(**Stau**), *n-am cui, să-l bat*

în palma chircită a Hristosului (**Joc trist**) *sunteţi unicul mormânt spre care trupul meu purcede* (**Unicul mormânt**), *adevărul este piatra pe care o arunc... şi nu se mai întoarce înapoi* (**Poem...**)

Soluţiile durerii şi tristeţii iremediabile, retorică a invocaţiei tragismului trăirii.

Eul, păzit de *Alţii, este martor al execuţiei* sale, al condamnă-rii sale de... alţii: o altă caracteristică a meditaţiei psihopatice, dens nevro-patice, explicată patetic de poetul Mircea Tofan.

Eşafodarea, ghilotinarea, spânzurarea, sângele şi sângerarea, sunt spaţiile în care meditaţia *la Altul*, la condamnarea *eului* prins în justiţia *vinovat,* se generează parcă... însângerând trupul neputincios să plătească însângerarea ca tribut: *voi sunteţi butucul pe care-mi aşez capul pentru a fi tăiat* (complexul ioanic-al sacrificiului divin); *lama ascuţită şi lucioasă a toporului /tăind privirea mea în două* (disipare a realului în afectiv).

Lumina, putere divină dar şi... erotică, a despletitei frunţi falice, abundă spaţiile însângerării, scufundătoare în adamic: *împuşc lumina; ura-şi lustruieşte armura; vânt fosforescent; pătura metalică a mâinii tale*.

Scufundările erotice, sexuale, sunt desvelite în lungi epicizări epilogate. Cele mai reprezentative sunt: *trebuia să mă-ncumet a împuşca lumina, a o trage de limbă, a-i mânca inima, ficaţii şi plămânii; adevărul este identificat ca un surplus de toxine eliminat prin aparatul excretor al timpului; am identificat creieru-mi ca fiind himenul timpului*.

Murdăriile timpului, ca formă postmodernistă a detaliului, izomorfiile acestei *murdării* (din care face parte şi scurgerea sângelui) se consumă în *timp*: *timpul nu mai era de pierdut; momentu-n care voi vă sprijiniţi de trupu-mi....*

Dar şi în trup, trupul căpcăun al timpului murdar: *voi fi hoit printre voi; urma trupului meu spânzurat; mocirla trăirilor, ţinându-se de trupul meu; trupu-mi trist se scurge; secundele ce mă loviseră în moalele capului*.

Mircea Tofan, şi regimul său nocturn, poet al dezbaterii epilogate, pe lungi cărări modale, verbale, sintactice, originale sub / în marele-neprevăzut-tărâm al însingurării, dar şi al des-străinării complexelor psihologice, în psiho-analize experimentale. O singură carte, *suficientă* pentru a continua incursiunea îndrăzneaţă a cuvântului liber în cuvânt subjugat poetic.

VASILE TUDORIE

Motto: *Poezia este o stare ocupaţională psihică extremă. Emoţie frumos lăudată dincolo de ocupaţional* (T.I.)

Născut la 6 octombrie, 1931, în comuna Vîlcelele, judeţul Buzău;

A absolvit Facultatea Mecano-Navală: Universitatea ,,Dunărea de Jos";

- A debutat în 1996, cu o plachetă de versuri;
- A publicat: **Versuri,** 1997; **Versuri**, 1998; **Versuri**, 1999; **Versuri**, 2000; **Ninse făclii** , versuri, 2001; **Însoriri de stea,** versuri, 2002; **Vremuiri de viitor,** versuri, 2002; **Concert pentru existenţă ,** poezii, 2003; **Încumetări**, poezii, 2004.

Poezie (şi poet) a explicitării faptelor trăirii în versuri strîngătoare de epitete (ne) cromatice. Teme simple, cu atenţie strânse în titlul poemelor. Joc ingenuu, uneori sortit să fie grav, prea grav faţă de cât jocul încântă: *Din cartea deschisă se înalţă cuvântul /Ne descrie drumul omului în lume /cu dalta elevată de ajuns pe culme /Hărăzit de soartă despice val,... sfântul.* (**Visul – Ou**)

Alteori – jocul alegerii cuvintelor semnificative – prea neputinţă, semnificatoare: *Bat clopote; răsună-n depărtare /chemări de viaţă şi de moarte /Ne dau semnalul torţelor aparte /că e o tresărire grea sub soare.*

Filozofiile, derivate din sintagme *vremuite*, sunt, de asemenea, fără substanţă: *O timpule, deşteaptăt-te! Cată-n sobor /Ca baierile vieţii vremuieşte /Să tragă omul concluzii, de iubeşte /şi ar dori să lase-n sâmburi al său dor.*

Poetul Vasile Tudorie, culege (încă flori) pentru coroane de sărbătoare, dar florile rămân neînsufleţite destul pentru a rămurii fruntea în cuvânt misionar: de nuntă, de liturghie poetică: *Păsările cerului către Dumnezeu /Când le-o fi de ducă, să urce în zbor /să-i mângâie bolta, dangătul de dor /Universu-i uşor, dar Cosmosu-i greu!* (**Încumetări... în vid**)

Peisajiile, mai bine zis frânturile de peisaj, nu au putere să se înalţe în... cer, imitând, cel mult, o aşezare de elemente nesemni-ficative, şi relaţii – incompatibile – sintactice, în cuvânt tras de limbă să sune în

ureche, cumva... sonor: *Natura te-a-nălţat: Răspunde! /Puterea ei e ca vântul /Oriunde-n lume te-ai ascunde /Te caută-n adânc Cuvântul.* **(Rondelul adâncimii cuvântului)**

Zvâcnirile, truismele consemnabile, versurile libere la paritate cu cele fixe, uneori, au şansa revelaţiei adevărului poetic. Spre text postmodernist: *Adevărul începe cu mine /şi este identificat ca fiind /surplus de toxine în aparatul excretor al timpului.* **(Poem despre adevăr)**

/Nu mai era timp de pierdut... /trebuia să mă-ncumet a împuşca lumina /a o trage de limbă /a-i mânca ficaţii /şi plămânii /muşcând din becul căptuşit cu vid /în aşa fel încât călcâiele-mi să-ţi determine creşterea / în cuburi greţoase de zahăr ce tipăresc ceaiul / în curând vom bea ziare.../ **(Pierdut)**

Poet indecis, misionar indecis, pierdut în experimentul versificării şi în perfecţionarea ocupaţiilor lui estetice.

ROXANA TUMURUG

Motto: *Percepţia este începutul ideii.*
Cartea unificatoare de idei edifică idealuri (T.I.)

Născută la 19 decembrie, 1983, în Bacău;

A absolvit Universitatea ,,Dunărea de Jos”, licenţiată în geografie şi jurism;

- A debutat cu poezia *Măr în oglindă*, în 2004, la revista Antares;

Premiul de debut la Festivalul: Serile de literatură ale revistei ,,Antares”, în 2003.

Bărbaţi–aştri, femei-stele, tot astrale, ademeniţi să-şi împlinească destinul iubirii.

Aceasta este poezia Roxanei Tumurug. Romanţe povestitoare de senzaţii, de neîmplinite senzaţii, pentru a evalua în reflexii fugare posibila lor năruire în... sentiment ori în destulă îndestulare a experienţelor sentimentale. Totul prin filtrul eului martor, ridicat la rangul de eu justiţiar. Totul prin marea comparaţie, fără termen de comparaţie, a

metaforei teribile şi *teribiliste.* Cum la modă este postmodernitatea ori mai îngăduitoarea ei – în cazul lui Tumurug – reformă antiromantică:

Ţin mereu la piept un insectar/ cu speranţe împuşcate în cap (percepţia şi teribilismul perceptorului). *Mă plimb într-un parc ce ameninţă cu evaporarea* (idem)/ *E ceva amărui în felul nopţii/ Se smulge repetat mirosul tău din pământ./ Luna îşi agaţă firele de irişii mei/ Barbar cântă o patimă roşie la lumina felinarelor.../ Curge în clapele unui pian,/ în nectarul unei violete,/ sângele îndoit cu apă./ Câte stele are ceasul la o mână? Câte palme, deodată, te pot arăta?* (**Insectar**).

Această oprire în senzaţii se bine-vede în: **E ceva amărui în felul nopţii,** care ar fi putut fi sfârşită prin: *în felul nopţii de a fi,* sau prin: *în felul înnoptării.* Poeta lasă neîmplinită sintaxa pentru o intenţionată nedeterminare; ce în curând va fi o altă iniţiativă de... metaforă: *E ceva dulce amărui în felul nopţii,* (nedeterminare, nesfârşit al primei senzaţii... gustative) */ se smulge repetat mirosul tău din pământ* (pentru o determinare, tot senzorială, clar – violentă).

În astral, poeta Roxana Tumurug, se scufundă raţional prin sintagma – uimirii, dar şi supusă cardinalităţii, numerologiei... mâini-lor, tom – degeţeilor erotico – nevrotici.

Din plin lămurind complexe erotice explozive, ligamice: *Mă voi răsuci în văzduh ca o cheie în lacăt/ până când luna se va înnegri/ Drumul e jar/ Nu voi spune nicicând/ Cât de verde se face marea când treci/ sau cum dogoresc braţele când/ înălţată pe vârfuri/ ...tufa de iasomie mă ascunde înăuntru ei.* (**Secret**)

Deseori, ecoul erotic al complexelor fiind eco – logia senza-ţiilor desţelenite cândva. Cum numai în metaforă pot fi înţelenite:/ *Ecoul goliciunii mele sparge-n cer o fereastră... într-o subterană cale lactee îmi revărs* (vomit?) *ambrozia buzelor/* (**Ecou I**); *Sunt fluture de metal prins intr-o pânză de râu/ Sunt ecoul a zeci de guri pe malurile cascadei/ Craniul plin de petalele iubirii pierdute / este soarele de pe inimă...* (**Ecou II**)

Erotic ce sfârşeşte în dorinţa împlinirii falice: *Submarine stelare arunca–vor valurile în cer/ sub trandafir de metal/ picior de pasăre în înălţare.*

Între senzaţie şi conştiinţă senzorială, la Roxana Tumurug, fiind tribunalul tristeţii, negaţiei sublimului ori percepţia amară a mierii din fagurii iubirii juvenile. Punând în antiteză judecăţile lirice: *Cum stau în*

braţele tale / ca vinul în boabele strugurelui / Ziua, ca un venin mi se întinde pe sub pleoape ... (***Finiş***); *Se droghează cu rouă femeile nopţii / Ele privesc frumuseţea prin ochii mei; Plouă cu lichid amniotic după naşterea celor mai limpezi dureri* (***Ecou I***)

Meditaţia filozofică este unitatea liricii, poemelor convingătoare de substanţă lirică, în poezia Roxanei Tumurug.

Lirism ce se aşterne în reflecţia filozofică prin curată şi bine judecată metodă: a metaforei – silogism universal – cu rădăcini organice şi *cupolă inversă, astrală.* Verb la persoana întâi, mereu identificare a eului liric.

Fără a fi prins glorios într-o carte. Încă.

VIRGIL NISTRU ŢIGĂNUŞ

Motto: *Nu am nevoie de certitudini. Eu sunt preocupat de propriul meu suflet*
(WALTER WHITMAN, 31 mai 1819 – 26 martie 1892)

Născut la 18 iulie, 1941, la Constanţa;

A absolvit Facultatea de Filologie a Universităţii ,,Babeş – Bolyai" (1961-1966);

Din 2001, a fost titularizat, pe bază de concurs, în calitate de conferenţiar;

• A scris şi publicat nouă cărţi: În 1991, „**Semn pe câmp**"**,** Editura Porto – Franco, Galaţi; În 1995, „**Cronos. Poiesis**", Hermeneutică şi valoare poetică în secolul al XIX-lea, teoria textului şi ambianţa artelor – Teză de doctorat, Ed. Alma, Galaţi; În 1997, „**Istoria unui sentiment**: **Monografia unui vechi lăcaş de cultură românească**", Ed. Naţional, Bucureşti; În 1999, „**Cu vinerea-n lacrimi, cu Duminica- n gând**"**,** Ed. Alma; În 2001, „**Lumină plină**" Discurs religios metaforic în literatura română, o istorie a poeziei creştine începând cu secolul al IV-lea", Ed. Alma, Galaţi; În 2001, „**Oglinzile în bibliotecă**", Mărturii ale generaţiei începutului de mileniu, Ed. Geneze, Galaţi; În 2004, „**Însemnările scribului: în vremea lui Iustinian**", Ed. Sinteze; În 2004, „**Lutieri şi sunete: Semne şi spaţii ale comunicării spirituale**", Ed. Sinteze, Galaţi; În 2005, „**Logosul și clepsidra: Ipostaze ale retoricii**", Ed. Sinteze; În 2005, „**Retorica**": manual universitar, Ed.

Fundaţiei Universitare ,,Dunărea de Jos”, Galaţi.

• A obţinut multe premii şi distincţii: Medalia de aur – Premiul special al juriului (Dino Buzzati) la concursul de publicistică literară (Milano, Italia, 1971; Premiul pentru integrare europeană, al Universităţii ,,Babeş – Bolyai”, 1995; Premiul municipiului Galaţi, pentru excelenţă în viaţa culturală, 1998, 1999; Premiul ,,George Ivaşcu”, al Asociaţiei Scriitorilor ,,C. Negri”, 2004.

Conferenţiar, doctor în literatură, personalitate apreciată la nivel internaţional, om de cultură, ziarist, scriitor de proză, poezie, monografie, critică literară şi cursuri universitare. Apreciat şi apropiat, cu suflet şi minte, de studenţi. Har didactic, erudiţie şi... modestie, în relaţiile interumane cu aceştia.

În creaţia literară, este un adevărat cercetător a istoriei scrisului laic şi religios, cu atitudine şi noi orientări în ultimul, cu plecare şi sanctificare a Retoricii creştine: metodologică, pedagogică, ori în comunicare spirituală de zi cu zi. Filologia dezbătută tematic, ideatic, în cărţile sale, se interferează conceptual, nou conceptual, cu opiniile, credinţele, reflexiile proprii, originale (- căi neprospectate anterior de alţii) ale cercetătorului.

Virgil Nistru Ţigănuş, prin studiu şi rugăciune în... livresc şi-a apărat viaţa de hăituirea comunistă. Incomod fiind prin *iluminarea sa*, prin-de unii dictată – întristare a acumulărilor sale spirituale.

A învins. După revoluţie şi-a publicat strădania intelectului pelerin în (ne) singurătăţile cărţilor mângâiate cu sentimente sacre, dezbătute cu atitudini novatoare cu / prin noi, principii şi concepte. Mereu în slujba frumosului dezarhivat, frumosului estetic, lingvistic, cel de folos *omului contemporan*, din jurul lui: grav–uneori (–preocupat adept al deşărtăciunii), ori numai gânditor-speculativ de detalii profane, fragilă prezenţă în *jungla cu păianjeni şi liane învolburate de sâsâit de şarpe, ce-n om se află să-i vestească destinul unui timp hain*.

Dincolo de însumarea revenţioasă a unor valoroase idei universale: în poezie, stilistică, hermeneutică, Virgil Nistru Ţigănuş, fiu al lui Basarab, suflet zbuciumat moldav, ordonează valori pe firul timpului prezent, alungând erezia confuziei şi a dezordonării istorice a scrisului, în creuzetul purificării prin... scris. Tot o istorie, cei drept postrevoluţionară, scrisă în /pe libertatea prea des invocată de unii, scris

al necesităţii eliberării sinelui de întuneric, până dincolo de sine, în *însine* (înşine).

Pe muchia, pe tăişul, în extensia punctului... de vedere, pe lumina lină a cugetului său, poezia sa devine gest al comtemplaţiei *reformelor sale universi-tare.*

Contemplaţie, înălţare apoteotică a ideilor prinse mănunchi să se contrazică, dar să-i recunoască identitatea eului tulburat de apoteozele iluminării creştine.

Titlurile celor zece poeme dedicate ,,**Antologiei scriitorilor gălățeni contemporani**" şi..., în mod cert, nouă, se unesc ilumi-nându-ne: *Adamclisi, Aproape fericit, Ave!, N-am ce să plâng, Eu însumi plânsul fiind.., Numai necuprinderea, Uitând, ne apropiem de ţărmuri, Ca un brad, de podoabă trecem, Sub icoanele vechi de acasă: 11 Septembrie, Exerciţiul distanţei, Concert de închidere.*

Poezie, cu lungi cărări în dogmatic. În misiune transceden-tală: *Noi, scribii, suntem/ pe marginea sărmană a acelui munte rotund/ ca un imn bizantin din rugăciunea copilăriei.*

Desigur, *muntele Sinai* al întâmplărilor creştine, ale patimilor suitorilor în cer şi pe cruce: *Am căutat Graalul în domuri./ Rătăcind printre taine şi suflete* (erezia cunoaşterii dogmaticului).

/ *I-am ascultat extatic pe înţelepţi, pe sacerdoţi./ Desigur, începe concertul de închidere/ Străvechi silabe prinse de aripa îngerului/ vor rătăci ca un priveghi pentru cei căzuţi la răspântii/ Umbrele miraculoasei lumi – voaluri de sunete stinse/ vor prelungi visul spiralelor/ convoiul de semne se va roti galactic/ Şi nu ne temem: la sfârşit, învingătorii vor uita că am fost.*

Poemul dezbate şi conservă starea de meditaţie liturgică, dar şi ascensiunea în miracolul mântuirii.

Aplecarea în *scriptura fiinţei eretice*, începe acest poem: *Răzleţiţi în fagurii alfabetului/ haşurat subtil sub un cearcăn al speranţei/ iată, ne-ntoarcem în cristalul purificat/ al labirintului nostru febril.*

În fagurii alfabetului: metaforă trimiţătoare la *alfa şi omega*, în *scrierile de la Marea Moartă; haşurat subtil sub un cearcăn:* cuvântul prins sub pleoapă să ne... vadă; *iată ne-ntoarcem în cristalul purificat al...*, fiind vederea a ceea ce nu am văzut, dar ne cheamă să aflăm pe calea mântuirii, înălţării din... cunoaştere omenească, spre (în)dumnezeire.

Poetul ne explică în poemul său (**Concert de închidere**, din el am selectat şi textele anterioare) multe *percepte creştine: Comori... n-am ascuns,* ca replică la: *Să nu strângi comori!, înţelepţii* devin *sacerdoţi,* noi, fiind „la-fel-extatici". *Concertul de închidere,* este corul stranei, amvoanelor, bolţilor cereşti liturgice. Ecteniile murmurate de cei prezenţi la înfăptuirea liturghiei, la ritualul cinei – simbol eurihastic.

Poemul are consemnat, în final, locul scrierii lui (de poet): Sfânta Mănăstire Topliţa – Harghita. La început de mileniu...

Fiecare poem, prin titlul său, ne destăinue ceremonii creştine, prin metafore supuse regulilor dogmatice: *trecem spre ora izvoarelor şi spre noi înşine, /vântul ceresc îi aşteaptă sufletul. /Răscumpărând o taină, ne-am rânduit asemeni brazilor, /voiam să mă înalţ /ca un prelung fir de iarbă* (*Crescut dintr-o carte de Whitmann*) *până la tâmpla speranţei*.

Instanţele metaforelor implicând concretul, abstractul, dar şi... ficţiunea, convenţia instanţei referenţiale. Prin *eu* profund mistic, proiectat în abstract ori, prin *eu* liric, artistic, în aproape risipit. *Crescut dintr-o carte de Whitman:* Walter Whitman, autorul cărţii **Leaves of grass**, *Firul de iarbă,* dar şi al vestitului I = eu, tematicului *eu* făuritor de poem epic. Cum, uneori şi adeseori, este Virgil Nistru, în cât/cum/ce/ scrie. Cât transcendenţa lui fuge din real spre real, strâns legat de mit. Ca în Walt Whitman: *Great are the myths* (uriaşe sunt miturile), *I too delight in them* (eu, de asemenea, bucurându-mă de ele), *Great are Adam and Eve* (Uriaşi sunt Eva şi Adam), *I too look back an accept them* (eu, de asemenea, privind în urmă şi acceptându-le), *Great is liberty! Great is equality Great are yourself !* (mari suntem tu-însuţi şi mine însumi).

Aderenţă stilistică la clasic, versul - Virgil Nistru Ţigănuş - respectă i-ul românesc, democraţia, libertatea scrisului în umbra persoanei întâi, *eu,* supusă *Lui,* şi numai *Lui* – Marele Uriaş Mit al lumilor ierarhizate în timp: *Arhipelagul polar de lacrimi* (epitet antitetic) /*crinul neînsufleţit al liniştii* (epitet depreciativ, metaforă) / *o aşteaptă şi astăzi* / *sub icoanele vechi acasă* (epitet apreciativ) /*să se întoarcă ca un crin* (repetiţie... la distanţă) /*cu trupul înaripat de cenuşă* (epitet sincretic, metaforă, dar şi epitet ornant) /*către Tine, Dumnezeul nostru!* /(invocaţie retorică).

Sfârşitul, cum ne aşteptam de la un profesor de retorică, este scopul intonaţiilor epitetelor-ectenii, înaltă invocaţie a divinităţii.

Sunt printre cele *zece poeme antologice* şi câteva *fonologice, parnasiene*, cum ar fi: *„Uitând, ne apropiem de ţărmuri: Sunt aproape orb şi foarte sărac /mă-nfăşor cu ploile ce n-au mai căzut / ofranda uitării – singurul leac /pogoară în ceruri dintr-un timp revolut /Sunt apa, pe-aproape, deşi totu-i nisip /şi m-apropii de-o bulboacă de colb /Unde taci, scribule fără chip?/Sunt atât de-noptat şi de orb!”* (din nou, lungă invocaţie retorică, în final).

Din nou, la persoana întâi, *Eu, compus metodic*, ca instanţă referenţială şi judecător suprem al Eu-lui personificat. Deseori, personificat: *Sunt aproape orb şi foarte sărac, sunt apa pe-aproape, sunt atât de-nnoptat*.

Acest octet este, de asemenea, perfect din punct de vedere prozodic. În primul catren, ritmul este de 10/12, în al doilea de... 12/10. Nu întâmplător. Două rugăciuni, cea dintâi îngenunchiată (primul catren) sub icoană, în care inspiraţia e mai scurtă decât expiraţia şi, tot rugăciune, faţă-n faţă cu icoana, când, invers, inspiraţia i-a locul expiraţiei ca intensitate. Nouă aşezare a eu-lui, aşezare (pneumatică dar şi sacro-profană) mărturisitoare de păcat. Deci, tot înţeles religios are şi acest octet. Oarecum congruent, izomorf lui... Walter Whitman, care declară epic, nu parnasian:

„Cred în carne şi în pofte. Să văd, să aud, să ating /... fiecare părticică din mine e-o minune...”

Octet ce ar fi putut fi scris în variantă endecasilabică, ca frântură de sonet:

Sunt numai bogatul din omul sărac
mă-nfăşor cu ploaia ce n-a mai căzut
Ofranda uitării, mi-i singurul leac
Când cercul destramă un timp revolut
Sunt apa de-aproape şi ţărm de nisip
Încet mă apropii de-o buclă de colb
Cum taci şi te-ascunde un ins fără chip
în suflet-nnoptat şi ochiul cel orb!

Cu drag intonat de mine poetului, ca prieten al poeziei sale. Ca fost coleg al Şcoalei medii mixte nr. 1, Galaţi, cum ne-au botezat comuniştii Liceul Vasile Alecsandri, după 1948, în care am trăit patru ani la... grajduri. Nume dat fostului internat de managerii Colegiului de azi,

pe care l-au dărâmat pentru a-şi lamenta aristocraţia capitalului bine măsluit în învăţământ.

Proza domnului conferenţiar-poet Virgil Nistru Ţigănuş este un reportaj continuu, este experienţa şi frustrarea vieţii de ziarist – smulsă din cotidian.

Cartea, **Istoria unui sentiment**, (ne-)o devedeşte din plin. Istorii, fapte, eroi, toate înălţate pe idealul naţional al întregirii neamului, ne sunt prezentate de scriitor cu mare însufleţire, specifică istoricului entuziast dar şi ,,reporterului de... front”.

Iată portretele elevilor Liceului Vasile Alecsandri, participanţi la Războiul din 1916, care aveau să întregească România principatelor la numele de România Mare: *Am vorbit despre şcolarul Ieremia Grigorescu, care şi-a făcut o parte din studii la Gimnaziul gălăţean. După ce a ajuns el însuşi profesor la Şcoala de Artilerie, Geniu, Marină, a comandat diviziile 14 şi 15, Dobrogea – Divizia de Fier şi va lupta pe linia Oituz-Valea Caşinului. Împreună cu ofiţerii şi soldaţii din Corpul 4. Armată ce va spulbera inamicul la Mărăşeşti. Le-a supravieţuit o vreme (cum supravieţuiesc miturile...). Ni s-au păstrat cataloagele însângerate ale eroilor din Colegiul Naţional ,,Vasile Alecsandri”, din Galaţi... Pentru aceşti tineri timpul a încremenit... Traian Gheorghiu a trăit ca un idealist şi a murit ca un erou... Ion Sultanovici, dacă ar fi jucat într-un western (care era deja în vogă pe la 1916) ar fi avut rolul medicului tânăr, justiţiar... A avut, suntem siguri, frumuseţea lui Rudolf Valentino... Pavel Theodor, bacalaureat al L.V.A-ului, a urmat strălucite studii juridice... A murit într-o Duminică după amiază la orele 16,00. Lumina mieroasă a acelui septembrie 1916 prindea să se schimbe în măreţia violacee, augustină, ce pregăteşte ceasul stelelor matutine (matinale)... Căpitanul Vladimir Luchian din Regimentul 2 Gardă, avea o ţinută voevodală. Locotenentul Dionisie Boscu, căzut în Dobrogea, putea fi un diplomat strălucit...*

31 de portrete: *Am revizuit totul, nume lângă nume, şi am avut privilegiul de a găsi câteva pagini-necrolog, însoţite de fotografiile eroilor. Totul este cutremurător ...*

Acesta este scriitorul Virgil Nistru Ţigănuş, o flacără ce arde... patriotic. Adorat, lăudat pe merit de gălăţeni, cu o strângere de mână, cu o privire îngândurată, cu un salut de zi luminoasă şi bună, pe Domneasca noastră universitară, pe strada teilor, par – impar înşiruiţi în eternitatea de

mâine, a unui timp contemporan oricui, a cititorului de carte ori a unui concitadin rătăcit în afara ei, în deşertul existenţei liberale, de azi.

VALERIU VALEGVI

Motto: *Cuvintele semănate rar şi... concis, rodesc sememe însemnate* (T.I.)

S-a născut la 11 ianuarie, 1952, Galaţi;

A absolvit Facultatea de Drept din Universitatea „Al. I. Cuza", Iaşi (1981). De profesie jurisconsult.

• Debut literar, cu poezia „**Steaua**", în cotidianul *Viaţa nouă*, 1969;

• Debut editorial: „**Târziu de mare incertitudine**", Editura Hypatia, Galaţi, 1995.

• A publicat următoarele volume: „**Calme frenezii**", Ed. Scriptor, Galaţi, 1999; „**Măsura de nectar**", Ed. Geneze, 2002; „**După amiezile unui capricorn**", Ed. Sinteze, 2003; „**Din larg spre larg**", Ed. Sinteze, 2004, toate, cărţi de poeme.

• A colaborat la revistele: *Tomis, Luceafărul, Contemporanul, Dominus, Oglinda Literară, Banat, Revista Nouă, Provincia Corvină.*

Membru al Societăţii Scriitorilor ,,C. Negri", din Galaţi. Membru al Uniunii Scriitorilor din România, din 2005. Redactor la revista *Porto-Franco,* din 2002.

Unul din scriitorii afirmaţi după revoluţie. Poet şi critic. Critica prin eseu duce analiza în plastic. Observă starea literară, nivelul literaturii lucrărilor criticate din interior. Metaforele personale aderând ori împotrivind idei textului dezbătut. Critică impresionistă cu uşoare destăinuiri, obiecţii, reticenţe despre cum ar fi să fie valoarea cuvântului estetic în opera criticată. Iată *fraza critică* a poetului Valeriu Valegvi, în eseul **Tentaţia măştilor şi (tr)aducătorul de daruri**, scris spre cinstirea cărţii de debut *Poema prinţului truvier* a lui Andrei-Paul Corescu: *Cu aerul unui venetic temporal, manifest exprimat în versurile: Un prinţ truver cum altul nu mai fu' / veni la malul nostru de pe sleau*, etc, *A.P.C. îşi asumă debutul*. Specifică imparţialitate a criticului. Apoi îndrăzneaţă călătorie în... *truth like truth* – adevărul curat: : *La o primă vedere (de la*

o înălţime considerabilă) cartea se prezintă ca fiind greoaie, stufoasă şi prea puţin vindecătoare de dor de lectură, de poezie.

O a doua treaptă critică, după cum vedeţi: impresia neiertă-toare de *forme literare*.

Criticul continuă să încurajeze autorul cu o mângâiere: *indiscutabil reţin aerul de maturitate artistică a poetului, precum şi mişcările sale sigure prin varii arii culturale.* Dincolo de aprecierea impresionistă, Valeriu Valegvi, ştie (iată-mă şi pe mine impresionist) să argumenteze impresiile generale scufundându-le în conţinutul textelor cărţii lecturate minuţios:

Autorul comite îndrăzneala de a tezauriza mai multe perioade – anotimpuri de poezie, facturând, inerent, structura clasică a cărţii sale, de altfel fascinantă (din nou, mângâietor).

Această chirurgie în etape: văd, tai, extirp şi... vindec, este desigur educativă, dar şi...molipsitoare de stereotip.

Valeriu Valegvi ştie acest lucru şi fuge în salonul cuvântului scris, cel posibil malign-benign, caracterizând fauna şi flora scrisului, din detaliu în detaliu. Iată:

Cartea respiră în mod egal prin cele două secţiuni: odiseea prinţului truvier şi fascinaţia traducerii. După criteriul cantităţii, secţiunea de traduceri este inferioară celei dintâi.

Aventura propusă de poet este a prinţului truvier rătăcitor lucid prin sarabanda măştilor...

Și caracterizarea continuă prin intertext şi text ataşat lecturii. De multe ori formula critică formulată de Valeriu este un epifonem: *Pentru cei care se încumetă să citească un astfel de op* (sic!) *un roi de plăceri* (sic! sic!) *îi va aştepta la capăt!*

Exclamaţie ironică, evidentă. Concluzie şi... observaţie epilog - totodată – necesară celui criticat. (Mai ales şi cu pre-cădere).

Desigur, exemplul ales de mine nu are întotdeauna elemente constante, Valeriu Valegvi fiind invariant metodic, în alte *critici* şi *exegeze*. Intelectul criticului fiind expresia propriilor lecturi... critice. Dar să nu ignorăm originalitatea impresiei senzuale, forma eterogenă a intuiţiei ce savurează evidenţele, devorându-le în înţeles critic, în reprezentare şi judecată critică. VV, ştie să cânte cântări: mai surde, mai sunet primar, ale cuvântului şoptit: la început ori prea târziu, în timp

oportun ori dinaintea timpului oprit, pentru noi doritori de aprecieri iertătoare.

În poezie, Valeriu Valegvi asmute semantici noi în forme noi: ale epicului concis. Iată poemul **Doar vorbele**: *Doar oarbe rânduri de vorbe / peste verticala trupului /trece-vor în ajun de insurecţie.*

Concis, în trepte. Versurile de mai sus fiind antecamera vorbelor aşteptate la sfat cu *instantaneul* şi cu *vetrele umede.*

Sfatul, în a doua treaptă a poemului, explică conciziunea primei trepte: *cum se vor petrece /peste râpe-nmugurite /până-n târziul instantaneu /cum nu s-ar prelungi /într-o poveste /şoptită vetrelor umede.*

Pentru ca, în final, epopeea vorbelor petrecute, şoptite, prelungite, să se strângă în mănunchi sintagmatic: *dar vorbele sunt aici /răstălmăcite de vânt /deasupra creştetului*

Trece-vor – viitor în trecut, trecut în viitor, ca şi *răstălmăcite*, participiul adjectival, constituie – legate de mine, întâmplător – cheia vorbei des vorbite, des robite: trece-vor, răstălmăcite. Mai aproape de gura imanenţei vorbei nerostite.

Ordinea, ordonarea ideilor cu migală *judiciară* în textul poemelor, în dezordinea tulburării metaforelor, simbolurile unor imagini posesive, este specifică creaţiei poetului Valeriu Valegvi.

Iată alt poem **Între două singurătăţi**, diferit ca structură de **Doar vorbele** (care era, a fost, constituit - aşezat pe 3+6+3 versuri, trei grupe semantice, ca structură stilistică): *Între două singurătăţi/ nicio pasăre nu zboară/ amare singurătăţi/ alergare fără întrerupere / de la un capăt la celălalt capăt/ într-un continuu pariu cu moartea/ între două singurătăţi arar mai trec saltimbancii/ fraţi de cruce cu gâlceava fără rost/ între două singurătăţi/ petreci sărac sufletul meu.*

Poemul este riguros la nivelul metataxelor, stratului unităţilor sintactice şi la nivelul metasememelor, stratului unităţilor semantice.

Astfel: La nivelul figurilor sintactice, expresia: *între două singurătăţi, nicio pasăre nu doarme*, repetată şi îmbrăcată mereu cu noi haine cernite, este o conglobatie, retorică copleşitoare, dar şi avertisment (retoric) cu privire la nenorocirea trăirii între două singurătăţi, adică o cominaţie.

La nivelul metasememelor (semantic) apare metafora *saltimbancii*, *fraţi de cruce cu gâlceava fără rost*. Metafora plasticizantă. Multe epitete: epitetul sincretic *amare singurătăţi*; epitet depreciativ:

gâlceava fără rost, sărac suflet (şi inversiune, totodată, anastrofă, ca figură sintactică).

Amare singurătăţi, din punct de vedere sintactic, fiind şi el – acest epitet – figură de stil numită recurentă, el (epitetul) repetându-se la intervale egale melodic, spasmodic, delirant.

La nivelul metalogismelor, figurilor care modifică valoarea logică a frazelor eliberate de restricţii lingvistice sunt, - de - alungul întregului poem: Alegoria, ca exprimare cu dublu sens, ori cu sens subînţeles: *alergare fără întrupare, de la un capăt la celălalt capăt/ într-un continuu pariu cu moartea.*

Parabola: *Între două singurătăţi /nicio pasăre nu zboară,* pildă ce ne explică hiatul *dintre* singurătăţi.

Totodată poemul este un şir de antiteze: *între două singură-tăţi, amare singurătăţi.* Unsprezece versuri *perfect aşezate stilistic.* Să-l *urmărim* pe Valeriu Valegvi prin cele spuse de mine mai sus în/cu **Niciun risc**: *Nu m-aşteaptă niciun risc* /(amfaza fig. retorică), *doar măşti, măşti, măşti* (epizeuxisul – fig. sintactică), *nimeni nu mă poate lua /din calea păsărilor* (alegorie), *nu m-aşteaptă* (recurenţă) /*decât onoarea de a reţine /un surâs pe obrazul roz* (epitet cromatic)

Şapte versuri. Conciziunea observată din începutul acestei analize.

Valeriu Valegvi mânuieşte aceste secrete compoziţionale, artistice până la/pe întinderea bine ţinută în palmă, în condei, a infinitului alegoriilor prea slobode.

Iluminator după solstiţiu /nu vă risipiţi, un alt poem, ne avertizează prin repetiţia emfazei: *vai vouă iluminaţilor*!, în numai nouă versuri, prin frumoasele tropii: *solstiţiu golit de păsări, topogan desfigurat de raze, ordine deja desconspirată.*

Numeros realizate şi în alte poeme: *sălbaticul din pietre* (metaforă), *apele năpârci* (epitet depreciativ), în poemul **Până când,** *insule de tăcere 'nalte* (metaforă), *surele ore* (epitet), în poemul **Între noapte şi zi**.

În/la lumina acestor realizări, Valeriu Valegvi, ocupă un loc aparte în creaţia literară gălăţeană, îndepărtat de stiluri, curente la modă, pentru un nou concept de apărat: poezia ca expresie concisă a semnificatului, ca exprimare logică a semnificaţiei.

ANDREI P. VELEA

Motto: *Visul e o stare de veghe a fiinţei din ... vis. Poezia este o întoarcere a visului la ... trezire supra-veghează* (T.I.)

Născut la 3 februarie, 1980, în Galaţi;

A absolvit Facultatea de Ştiinţe Economice şi Administrative;

• A debutat în revista *Drumeţul incendiar* – revistă a Casei de Cultură a Studenţilor Universităţii *Dunărea de Jos*, Galaţi;

• Membru fondator al cercului literar *Cuvinte*;

• Membru fondator al cenaclului *Gellu Naum* şi a grupului literar *Lampisterii;*

• Membru al Cenaclului *Anton Holban;*

• Prezent în antologiile: „**Opt încercări de a te naşte singur**”, „**Poeţi la Castel**”, editate de Centrul Cultural Dunărea de Jos,2006

• A publicat: **Antologia de versuri, „Cuvinte**” (la Liceul M. Kogălniceanu, în 1998) şi cartea de poeme: „**Gimnastul fără plămân**”**,** Ed. Centrului Cultural Dunărea de Jos, Galaţi, 2010

Poet crescut în lumina *trimbulindă,* a trâmbiţei *necuvintelor* – Nichita – Stănescu. Şi/prin cultivarea exerciţiului poematic în saloanele cenaclurilor *Anton Holban* şi *Trimbulinzii.ro.*

Desprins de colectivismul acestora, prin alte intenţii şi idei stilistice. Incursionându-şi experienţa cuvântului poetic şi în eseu; critic, estetic, filozofic. Din/prin care dobândeşte noi teme, idei, principii, concepte, teze – motivaţii poematice.

Pot fi aşezate aceste dobândiri în forme şi conţinuturi distincte. Aceste aşezări *se văd* în cartea de început: **Gimnastul fără plămâni** – însumare a naraţiunii filologice şi filozofice în respiraţii anaerobe, amfibiene şi profunde. Filologic, prin trei curente abordate: postmodernismul detaliului fizic, postmodernismul-metamodernist, a detaliului uşor metamorfozat. Spre topos transcedental şi ... neomodernismul pastelului romantic.

Ultimul, gen-sui generis, curent fluid angajat în migraţiile diasporice, paradisiace, constatator de... pietre funerare memorabile, de basoreliefurile lumii din afară, posibile panacee a traumei migratoare... a libertăţii devastatoare de sine etnic.

Să ne aplecăm în respiraţia I, în fără pneuma pulmonară: scop şi tendinţă, a autorului, în partea I a cărţii Gimnastul fără plămâni. Să-i observăm cele 5 poeme de încălzire a gesticulaţiilor armonioase la *bârnă*, la *paralele* şi la mai înalta *ascensie în expresie kinestezică*, a simbolurilor universale: **Omul vag, Versuri pentru Lolita, Psalmi recenţi, Peisaje Pariziene,** etc.

În **5 poeme**: *citeşte versurile... ca pe un delir: nu poţi explica starea concretă... nu poţi explica gravitatea* (starea abstractă) ... *nu poţi şti nimic* (nu poţi explica cunoaşterea). (**Poem**)

Teză ce se consumă pe detalii concrete, delirante, supuse de poet *pe toate feţele, agitând în faţa lui versurile bine întinse*. (**Poem arbitrar**) Ori cu *tic-tac obsesiv ce te-aude-n timpane, te răsuflă pe nări... parcă te recită cineva din minte.* (**Poemul interior**)

În partea a II-a, în **Omul vag,** care nu este *omul kicht*, dimpotrivă, este sinele confuz, mereu confuz, în protuberarea *eului* de orice fel, este chiar *ante-eul* ce va urmări *supra-eul* poetului în delir, este confuzia carnală a închipuirii omului real.

Această *neexplicaţie* a *omului ce suntem*, inexplicabilele lui trăsături, comportamente, manifestări..., chiar lirice, este *descrisă* şi *des-urmărită* de poet ca imanenţă, stare imanentă a naturii umane. Prin /dincoace-dincolo de fiinţa omului contemporan, care şi el nu-i decât imaginea *pentru-sinelui* vag, al existenţei, al conştiinţei fără valoare: Timpul contemporan fiind nepotenţial, pentru un memorabil timp trecut, dar şi neenergetic pentru o viitoare aşezare în timp.

Omul vag ne priveşte-n oglindă: *se tot dă cu gel pe sprâncene, cu transpiraţii şiroind sub piele... îşi mută sprâncenele după ureche, închide borcanul cu gel... rânjind satisfăcut.* Imaginea începutului fiinţei omului contemporan, cel ce va porni prin lume, din baie, prin dormitor, în sufrageria ei cu oaspeţi similari: vagi vagii vagante!

Ori care ajung **Undeva într-un bar** sau, înainte de acest popas, **Se răsteşte la propria-i umbră**, **mimând libertatea** (oarecum) **în vervă**, (oarecare), **obosit**, ca **principiu absolut** şi ca **relativitate** a unui **fir de apă** într-o **defecaţie deliniană.**

Cele subliniate, fiind titluri de poem, atribuite ale **Omului vag,** pe parcursul dezbaterilor sale (ne)lirice: detaliu lung postmodernist nehulitor de frumos, doar admirator al grotescului din care ni se trage prejudecata frumosului. **Frumosul fiind, cei drept la Andrei P. Velea**

(şi nu numai) obsesia urâtului curăţat aristo-cratic cu cârpe de mătasă noduroasă, iar binele, un rău nevoit să latrineze morala milosteniei şi a mântuirii. Ponegrirea valorilor estetice se menţine în *Omul vag* şi se adoră pe sine: *undeva într-un bar omul vag... lipsit de inspiraţie* (modernă) *în locul ţigării îşi aprinde limba* (ori invers: în locul limbii îşi aprinde ţigara-aş zice eu) *iar în cafeaua din faţă îşi întinde saliva. Buzele lui vibrează nimic, lovindu-i mandibula, maxilarul, atingându-i clavicula, iritat de acest joc, de această conspiraţie a buzelor* (vibrate pe nimic) *omul vag le adună, îşi umple gura cu ele, apoi le ţine strâns cu dinţii. Brusc, inspiraţia îl loveşte* (mai să crezi că va scrie frumos, dar...) *şi întrucât nu poate ieşi pe gură, pârâul de aur iese prin urechile omului vag, i se scurge în cafea, apoi inundă barul cu aer divin.* (totuşi?!)

Manieră strict postmodernistă. Combaterea frumosului prin... nimicul de valoare a grobianului învrăjbit să-şi *înalţe în jos* epifanii, (ne)divinităţile *gurilor căscate înăuntru* (**Undeva într-un bar**).

Numai prin acest **Om vag,** Andrei P. Velea, ar fi rămas adolescent *trimbulind* în conştiinţa scrisului său. El abandonează *o clipă* vacuitatea şi infinitul epicului grotesc pentru o altă incursiune în alt stil. Neomodernist: îmbinând scenele grotescului de... bar, cu o posibilă relaţie ordonată, preordine reflexivă şi tranzitivă, în/pe sine. Prin *Lolita*, prin **Versuri pentru Lolita**, pentru mai puţin urâtul feminin şi carnal. Care, *după ce te-ai agitat o oră; plângeai în surdină pe canapea: alături, ravel-concertul în g pentru pian* (concertul în g, înghiţitura, sughiţul plânsului) *şi evident, dezvelite coapsele şi fesele tale* (gospodăreşte, impudic). Coapse pe care, treptat, treptat Andrei P. Velea nou - romantizează spre metaforă: *în limita unei... decenţe ca fiind doar Brahms şi coapsele tale,* ori *mustaţa lui Dali ce stranie mărturie pentru sânii tăi! Poeme nesigure de sine, o scriitură cu ochii luaţi de la paie.*

Poezia este, din punct de vedere stilistic; al oricărui stil, expresia concisă a naraţiunii, revelaţiei şi instrucţia revelaţiei în concis. Şi îmblânzire a instinctului dintâi, a vorbirii interioare, ce însoţeşte, ca prim efect, înţelesul afectiv. Cu/ plin de ulterioare judecăţi paternale, subiective, identitare. Nu frumosul este judecat afectiv, ci adevărul şi minciuna formelor intuite. Urma lor materială înainte de măsură. Măsurarea cu inima, de exemplu, este o eşalonare în senzitiv a hazardului (imposibilă eşalonare) imaginii pline de impresii. Minciuna fiind certă:

imaginea din vedere, auz, atingere. Adevărul fiind cert: noi, superiori şi unici superiori, ai imaginii asimilate.

Urmează ordonarea spre frumos, simetrică, echivalentă, simi-lară (gândului inimii) spre urât: nesimetric, ne-echivalent, nesimilar.

Specifică cugetului, confortului inconfortabil al simţurilor umbrite de instinctul senzaţiei neplăcute. Psihologie dramatică a psihopaticului, a insatisfacţiei psihice despre frumos. Acesta este urâtul ca reflex al post-modernităţii, în scriere. Ca fugă din creuzetul arderii inimii, gândirii ei morale. Arderii insatisfacţiei adevărului judecat de ea.

Purificat de Lolita, de *abundenţa* Omului Vag, viitorului *Om esenţial,* o primă metaforă ... feminină: *suplă cum o linie e rară între puncte/ până la refuz* (metaforă-retorică promiţătoare de transcen-denţă).

Regretul ,,indecenţei" se mărturiseşte (în acest stadiu, Lolita): *Ştiu, e un fel de indecenţă fiecare vers: acolo erau impure aerul, mişcările, strada, motelul, însă, aici (acum) scriu despre structurile tale* (structura sinelui animat).

Cum? *Mai aberant ca o fantoşă de scame şi scrum.* (comparaţie, oximoron). În alt fel: *retras în odăi de atingeri,* (prin epitet personificator, ornat).

Noi, promiţătoare alegorii, discursuri mascatoare, marcatoare de idei cu dublu sens: literar, figurativ.

Lolita ajungând **O fată de care m-aş bucura:** şi *Camera care-o cuprinde atât de bine, că nu am loc... şi spaţiu-i mai scump ca-ntr-o oglindă.* Încleştare cu sine: *aş vrea doar câteva cuvinte să-i spun, însă nu-i loc de răspuns.* Să observăm proteicul... pozitiv: *faţă-n faţă cu Immanuel Kant, îi vorbesc despre el. Câteva băuturi exotice pe care le-ai consumat în* ***barul minţii*** (nu cel stradal), *întâlnindu-ne la aceea masă, nu mai agită nimeni în public o ureche,* (invocaţie retorică îndepărtată de... detaliu concret); *te-am pierdut în golul format împrejurul nostru; felul în care-mi inventez prietenii – la marginea unui cuvânt.* Noi invocaţii – evocaţii, pregătitoare de noi structuri poematice.

Și iată-ne într-una din ele: **Câteva prostituate.**

În care, Andrei P. Velea, se defineşte ca un alt reprezentant al stilului postmodernist, i-am zis, i-aş zice, metapostmodernist.

Cu trei nivele de *concepţie şi angajare a metasemenelor şi metalogismelor: intuitiv, reprezentativ, metafizic.*

Intuiţia: *Câteva prostituate (unde de-a dreptul frumoase) / cabluri, ecrane, inepţii, câţiva inşi la capătul fiecărui fir / o fostă iubită pe care s-o vezi lângă un individ cu ochi de carton / un nene care să-ţi sărute mâna pentru doi lei /*

Reprezentarea: *iată câteva gesturi simple şi deja retina ta saturată nu mai observă nimic* (prelucrează intuiţia) */ Abia ai ieşit din casă şi orbecăi în plină zi* (tu fiind posesorul unei prostituţii – cu... tine).

Metafizicul: *cu o lanternă mâzgăleşti* (întâiul prag metafizic) *un petec de hârtie albastră (*epitet cromatic*) pe-o bancă abstractă* (al doilea prag metafizic).

Transcendenţa: *Abia acum, când ţin morţiş să mă remarci, nu mă observi prietene-poet, nu mă observi* (sintagmă retorică a intuirii – reprezentate metafizic).

Andrei P. Velea, este un înfăptuitor de ,,curente literare", într-o singură carte. Şi un cel mai de seamă tânăr poet al galaţiului.

STERIAN VICOL

Motto*: Cuvântul, în poezie, îşi dăinuieşte semanticitatea semioticului* (T.I.)

Născut la 9 mai, 1943, în Ţuţcani, jud. Vaslui;

A absolvit Facultatea de Filologie – Universitatea Bucureşti;

• A publicat 13 volume de poezie: „**Harfele grâului**", Ed. Eminescu, 1976, debut prin concurs; „**Edena**", Edi. Junimea, 1980, „**Vânătoare nocturnă**", Ed. Eminescu, 1981; „**Lacrima învingătorului**", Ed Junimea, 1984; „**Daimonia**" Ed. Geneze, 1996; „**Sunt putred de tine**", Ed. Eminescu, 1998; „**Domnişoara cucută**", Ed. Cartea Românească, 2001; „**Clipa tăind subțire hohotul zăpezii**", Ed. Junimea, 2003; „**Norul şi inima**", Ed. Junimea, 2006

• Figurează în antologiile: „**Nu ucideţi pasărea albă**", 1985; „**Cântecul patriei",** 1986; „**Gândind ode patriei**", 1985; „**Poemele Dunării**", român – francez, 1998; „**Poezia pădurii**", „**De dragoste",** 2001 (antologia festivalului internațional „Nopţile de poezie" – Curtea de Argeş).

Membru al Uniunii Scriitorilor din România şi al Uniunii Ziariştilor Profesionişti, preşedinte al Societăţii Scriitorilor ,,Costache Negri";

Fondator al revistei Porto Franco;

Organizator al Festivalelor Naţionale: Costache Negri, Grigore Hagiu, Hortensia Papadat-Bengescu;

Poet al Galaţilor, în multe decenii slăvit de lira lui. Cea din poezie suind arpegii în tâmple ascultătoare de melos şi cuget literar. A fost şi este desăvârşit prieten al căutătorilor de idealuri literare. Atrăgând, în publicaţiile eseiste, critice, poetice, mulţi scriitori con-citadini, ori din *pretutindine* dorinţă a scrisului. Mai streini de pământul moldav al naşterii sale, de condiţiile supravieţuirii molimei politice post-revolutive. Sterian Vicol, redactor fără sprijin financiar comunitar, a reuşit să facă din Societatea Scriitorilor „Costache Negri”, o adevărată com-uniune culturală, nediscriminată de aspiraţii la glorie postumă, mereu prezentă în elogierea marilor şi rarilor clasici gălăţeni: Hortensia Bengescu-Papadat, Ştefan Petrică, Grigore Hagiu, Calistrat Hogaş etc.

Aceeaşi izbândă, asupra banului drămuit de unii împotriva literaturii gălăţene, a reuşit, a dovedit – temeinic, tenace şi dăruitor de speranţă, în menţinerea în viaţă a celei mai vechi edituri a Galaţilor, Porto-Franco. Revista *Porto-Franco*, editată de poet aproape pe cont propriu, este inima acestei edituri, şi nimeni nu-i poate contesta valoarea.

Viaţa poetului Sterian Vicol se dăinuieşte scrisului dar şi propagării scrierii altora în spaţii culturale româneşti. Îl aflăm mereu în interiorul activităţilor culturale, *provinciale* ori *capital-iste*, cu limbă tăioasă, potrivnică laudaţiei nemeritate, dulce grăitoare de adevăr şi... realitate susţinătoare de adevăr.

Sterian Vicol, este, mai presus de orice, poetul iubirilor adolescentine desăvârşite în timp de lungi cărări alpine, campestre, mareice, în suflet de moldovean cu rădăcini: născut în horă şi horincă, în Valea Horincei, într-un ţinut al Voievozilor Cumpliţi, Cumplit *Ioan – sfânt al neatârnării*, în Râpa Zbancului revărsată în Prut.

Esenţa estetică a poeziei Sterian Vicol se îndestulează din sufletul poetului mereu zbuciumat de contrarii, de contrarietăţile grotescului trăirii – idealului trăirii. Iubirea, ca temă infinită a operei sale poetice, este o tumultoasă aşezare în *animă râvnită*, în frumosul feminin, aspirat de urâtul masculin, necesară animă spre oblăduire, trezire şi înălţare... organică. Anima opusă Animusului, nu dialoghe-ază, ea se supune, în poezia lui Sterian Vicol, rigorilor înrobirii dihotomice,

fizionomice, ontologiei, superioare oricărei existenţe. Ontogenie superioară oricărui fenomen natural, socio-logic, fizic-material.

Spaţiul înrobirii iubirii sale este circumstanţial, mereu în preajma întâmplărilor iubirii.

Îmbrăţişarea, sărutul, contopirea, au un farmec – alb – alint, al ofrandelor sacrificate – au întindere de braţe în cer, prin jurul coapselor geoide, gheice. Îţi destăinuie această poezie, a poetului Tuţcanilor – Horinceni, spaţiile copilăriei lui, în/de ele crescut, în/de ele înşelat frumos şi frumos de adevărat, ca noi toţi, înşelaţi de himera frumosului total feminin. Vicol Sterian, ne mărturiseşte jocul şi înşelăciunea iubirii, fără a ne învrăjbi, fără a se învrăjbi de...rănile, vămile iubirii. Trece prin aceste *nelinişti* (ne)nevrozându-şi invincibilitatea, ori supunerea, ori lauda de început a iubirii râvnite.

Să ne aplecăm pe textele ce susţin această *portretizare* a poeziei Sterian Vicol. Poemele publicate de scriitor în Almanahul Revistei Dunărea de Jos (la pag. 76) sunt relevante în acest sens: *Călătoresc spre tine nemaiajungând/ ca o cădere într-o altă cadere/ printr-un plâns de copil* (**Spre tine**). Călătorie de trei versuri epice. Scufundare a frunţii în neantul iubirii indefinite. Impuls spontan, fluid şoptit în cuvinte foşnitoare, este şi poemul **Când alergi**: *Când alergi pe vârfuri de plop... eu încă mai depăn scara de cânepă pân-la coapsele tale – păsări gemene devorând lumina.* Dacă în **Spre tine**, cel care iubeşte, este elementul dinamic, în statica plânsului de copil, în/spre aşteptarea statică a iubitei, în **Când alergi**, elementele cineto-statice sunt inverse. Sufletul feminin aleargă spre cel masculin, dinainte îngenunchiat sub...: *păsări devoratoare de lumină*; devorate-falic totodată – de scări în... trup afrodisiac.

Cânepa – cucuta, zarzărul – plopul, sunt imagini izomorfe, doar prin omomorfia unui segment simbolic; din cele pe care le poartă substanţa lor ideatică. Prima pereche: euforia şi otrava , se unesc în ea, în fapta iubirii: dulci - amare, vis şi moarte, adevăr – minciună, în meditaţiile unice, la Sterian Vicol, a cântecului preumblării fiinţei sale în / de seamă, preţ, vaganţă sentimentală: *Tot mai scrie Sterian despre domnişoara cucută – Ea, domnişoara cucută, poartă sfârcuri de aripă lovind clepsidra de vineri, cea cu lemn de măr.* (**Domnişoara cucută)**. *Hai urcă în zarzăr, că floarea te muşcă... nu mai ştii care-i zarzărul si unde-i mireasa de aprilie!* (**Numai umbra)**.

Binaritatea, ca unitate semantică a contrariilor, dezvoltă identităţi neaşteptate. Memorabile, comemorabile, ori bine aşezate în context.

Iată grupul binar al consoanelor-vocalelor: *Să scuip sânge pe vocale şi consoane /nu-i în firea mea* (pe simboluri fonetice: angaja-ment estetic în romantism, nu în postmodernism). *Poezia şi rochia ei de mireasă, gemene, înfăşoară manuscrisul nichita cu vocale şi consoane oligofrene* (târzii, întârziate) *oligominerale şi strălucitoa-re.*

Din dragoste, dedicaţiile spre/către marii poeţi, prin care/ pentru care există Sterian Vicol, sunt adevărate scrisori – jurnal, la vedere: *De când n-a mai dormit, Doamne, nichita! cu o fată subţire cât o crenguţă de alun?* (**Nopţi cu nichita**).

Peisajul epic este unificator de elemente sintetice. Ori uneori bine apăsat: contur-linie, figuraţie retorică, cum ar fi conglobatia, replica (ne)tăioasă, copleşitoare, din enumerarea următoarelor fapte: *Ai grijă de mine, şopteai pe la colţuri de străzi!,... leagă-ţi cărarea din Grădina Publică de mijloc!,... îmbracă-ţi rana într-o cămaşă!...* (**Rugă**). *Eşti numai umbră pe linia de tramvai...*; *dacă scrisul şi scrisul şi scrisul nu revoltă femeia, nu vă revoltaţi!*; *cine trădează flama sângelui din care unii beau până le bate la uşă domniţa singurătate?*

Lexemele feminităţii au vârste: femeia, fecioara, fata, domnişoara, niciodată doamnă, des (de)nominare a animei actante, „ea". Iată aceste lexeme, şi mai intens invocate, tot retoric, conglobaţia-tic, în sonet: mare izbândă... tomnatică a poetului Sterian Vicol: *Un orb ca mine... ascultă vânătoarea altui eu/ prin şiruri de **femei*** (**Aproapele meu**); *N-am fost înger, adică nici nu sânt/ cum tu nu eşti uşă de biserică/ de-aceea **femeile** ne caută/ ca pe-o creangă cu cireşe amare/...; la poarta casei, de unde **fecioarele** umblă desculţe; am, hălăduit pe-o stradă... cu nume de **fată*** (**Sonet în alb VII**) *şi plâng **femeile** că nu-s **fecioare**... ca pe-o **mamă tânără, fără noroc*** (**Sonet alb I**) *strânge **fata gravidă**, să n-o ştii* (**Sonet alb II**).

Tot ca figură de stil, întorcându-mă la stilul Sterian Vicol, la domeniile (mai multe fiind: cuvântul având diferite valori funcţionale şi de/ în context, acelaşi cuvânt chiar) iată, în **Sonet alb III**, o frumoasă anaforă, pe începutul a două catrene şi un semisextet – sonetist: *Cum atingi cărţile-n bibliotecă/ şi ţi-e teamă să ucizi pe cineva, adio!; Cum furam pletele ei din fereastră şi coapsele-i ţipau ca-n mănăstire, adio!...;*

Cum umbra cărţii răsfoită-n seară.../ e semnul mirării dinspre timpul Ei, adio!...

Simbolurile, în poezia lui Sterian Vicol, se transformă mai înainte de toate în semn, în însemn semantic, pierzându-şi semanticitatea în câştigul semioticului.

*Bătrânul trecând... de **alte-nsângerări** în luna April; chiar de inima **sângerează,** duminica-nfloreşte nunta cu mire răsaşteptat.*

Sîngerare ca semn-semiotic (pleunastic vorbind) ca semn al unei îmbolnăviri (ne)organice, psihice.

Cele mai frecvente, însă, simbolurile ascensionale; predominante şi mereu la vedere în poezia Vicol Sterian, apar **ca grijă a recuceririi unei puteri pierdute.** Ascensiunile spre zone metatemporale (dincolo de timp) spre metafizic (dincolo de fizic), redate, înglobate în verticalitatea scării, a pietrelor ştiute şi a munţilor sacri: *bătrânul grădinar aleargă râzând **pe vârfuri de pomi**; **Lunganul de sânge**, aproapele meu/ **de funii trăgând**, **ne ţine-n univers**; Strada Domnească, iată, **curge în cer**, de unde Dumnezeu o ţine de-o singură piatră; prin beznă **mă înalţi** şi sunt inseninat/ de ecoul **zimţuit de creste**; cine dacă nu **lunganul de sînge** trage corabia vieţii, încet, salvând **firul de iarbă** ce plânge; vulturul/ sparge **pieliţa amiezii**, rupând crengi; când în **munţii lunii** râuri plâng; hăt, departe, în **munţi**; să-ncheg nume pe **pietrele** necitite de tine.*

Ascensiune, susţinută alteori de simbolurile aripii şi ale zborului şi săgeţii, când imaginaţia capătă culoare ascetică. Zborul devine sublimarea cărnii şi meditaţie asupra purităţii: *de-atâtea excese **durerea-i prăbuşită** ca un înger **de vultur**, rupt de iarba în care a căzut; **păsări gemene** devorând lumina; carnea ştampilată de orgiile valpurice; când grâul trage cu **săgeţi în nori**, mângâi un ied între corniţe; ea, poartă **sfârcuri de aripă.***

Îngerul, de asemenea, este eufemism extrem, simbol-antifrază ascensională a eroticului: ***n-am fost înger**, nici nu sunt; **vin îngerii** să culeagă literele dintr-un alfabet nocturn; sâmburii putrezesc în cuvintele nerostite vreodată **de-un înger**.*

Simbolurile tenebroase se opun perfect celor luminoase, ca simboluri spectaculare: *şi-aduce aminte bătrânul, tăcând/ de-**orgiile nopţii** de demult de **alte-nsângerări de April**.../ iar te primeşte grădina, mângâi-o/ ca pe-o mamă tânără fără noroc/ **sorbindu-i lumina** din **ochiul ei orb.***

Tot în acest sextet contemplaţia creaţiei se trădează prin imaginile: bătrânul, grădina, mama, nopţi de demult, mamă fără noroc. Care abundă între *spectacular* şi *ascensional*: *umbra tatălui meu/ traversează încă lumina amiezii/ transpirând iarba* (verticalita-tea) *unde s-a iubit odată.*

Psiho-analize ce demonstrează cunoaşterea psihologiei scrisului, de poet, atent ascet al rugăciunii murmurate pentru *înălţare.*

Metafizică a imaginilor – aproape matriciale – în icoana unei religii: iubirea lui fără sfârşit.

Acesta este poetul **Sterian Vicol** şi opera lui unică, reprezentant de seamă a poeziei erotice; erotic diafană, de cinci decenii cântată horinceşte în plai gălăţean.

CONSTANTIN VREMULEŢ

Motto: *Drumul dintre nostalgie şi reverie, dintre dorinţă şi visare, trece prin suflet re-format în (ne)mândră conştiinţă de sine* (T.I.)
.

Născut la 30 iulie, 1940, în comuna Jijila, Tulcea;

Absolvent al Facultăţii de limbă şi literatură română, Institutul Pedagogic, Galaţi;

- A debutat în revista *Convorbiri Literare*. În volum, cu „***O anumită zi însorită de vară***”, povestiri, la Editura Junimea (1975);
- A publicat cărţile: „**Ziua ploii de purpură**”, roman, 1979; „**Falimentul proprietăţii Chistol et Co**”, povestiri, 1981; „**Insula**”, roman, 1987, la Editura Eminescu, şi „**Castelul de papură**”, roman, 1991; „**Profesoara şi gardianul**”, roman, 1998, la Editura Port-Franco

Membru fondator al *Societăţii Scriitorilor „C. Negri”* din Galaţi. Fost redactor şef la Editura Porto-Franco, Galaţi;

Constant colaborator al revistei *Dominus.*

Prozator de recunoscută şi autorecunoscută referenţialitate gălăţeană. Din şcoala *culturistă* antedecembristă. Din evaluarea valorii scrisului propagandist, până în libertatea învrăjbirii scrisului (ne)literar de azi.

În *Antologia scriitorilor contemporani gălăţeni,* Constantin Vremuleţ ne prezintă un fragment din **Chistol et Co** – intitulat: **A doua**

înfrângere a lui Ioan Roteanu. Un infirm batjocorit pentru îndrăzneala de a iubi ca un *om normal*, de mulţi, de fratele iubitei, de primar şi apărat de *personajul popular Chistol*, mai mult sau mai puţin *scos din buzunar în timp oportun*.

Povestirea **Înfrângerea lui Ioan Roteanu**, precum întreaga proză a lui Constantin Vremuleţ este **expunere plastică, dinamică, a întâmplărilor-fapte reale, cu temeinic început şi sfârşit lămuri-tor, dar şi cu temeinică pre-aşezare a faptelor viitoare, ireale:**

Poate că întrebarea ta ar fi rămas pierdută, ca atâtea alte lucruri trecute pe lângă noi, fără să ne atingă, dacă n-aş fi vizitat muntele, după atâta timp, în nişte (?) *împrejurări mai puţin obişnuite, unde aveam să-l întâlnesc pe Ioan Roteanu. Cândva, ţi-am vorbit de el. Cu totul întâmplător. Un băiat care în urma unui accident fusese nevoit* (?) *să meargă în patru labe, ca animalele. I se potrivea aşa de bine mersul de câine, încât nici numele de Ioan Roteanu părea să nu fie al lui...*

Povestea se deapănă cu/prin ţesături genealogice, ca o serbare câmpenească, descrisă de un redactor de viaţă nouă (infinită): de aur înălţătoare, în cenuşa cerului *măcin-at* în grabă. Autorul fiind, cum era la modă în vremea moromeţiilor migratorii, intelectualul neştiutor de adevăruri etnice, (i)memorabile.

Ioan Roteanu se va înălţa, pe un *triunghi zburător*, în cer, şi se va prăbuşi ca un Icar (în obsesia acestui personaj) în muntele Urliga.

Interesant şi chiar original intelectual este povestitorul prin cum îşi aminteşte neamintitul: Prin gura altui locuitor al spaţiilor trecute şi prezente. Prin dialoguri între memoria *Celuilalt* şi uitarea *Aceluiaşi*: fiu risipitor de timp indigen: *Omul care-mi arătase unde fusese via tatălui meu* (asta da uitare) *şi pe deasupra ne mai şi cumetream* (pe deasupra – fără sens prins în text) *îmi dădu un ghiont amical* (amical-posibil adjectiv de înlocuit).

„- *Ţi-l aminteşti? Hai să vedem dac-o ştii şi p-asta* (frumos limbaj dobrogean cu efect nedorit: daco-pasta). *Parcă până atunci ştiuse ceva. Nu i-am răspuns. Bănuielile mele erau destul de vagi şi nu putea fi logic, ce-mi trecea prin minte.*

- *Dar dacă ar sta în patru labe, ţi l-ai aminti?*

- *Poate...*

- *Dar de seara aia cu căţeaua, când tu stăteai ceva mai - încolo şi plângeai de parcă murise mă-ta?*

- Erai printre cei de la mort? l-am întrebat, săgetându-l din priviri. Ai râs şi dumneata de el?

N-aveam oglindă, însă, îmi vedeam paloarea chipului în expresia de buimac a celuilalt” (N-aveam oglindă – de suprimat. Propoziţia putea începe cu: Îmi vedeam...)

- Şi ce dacă am râs? Eram asupra chefului (eram băut sau eram chitrofonit sau...este, altă vorbă, mai de cumătru im-pertinent) *şi cu râsul nu omori pe nimeni* (dar şi mare filozof). *Şi-apoi n-am făcut scandal, n-am răsturnat mese, ca-n alte dăţi, n-am spart geamuri* (ca un caw-boy veritabil). *Toţi au râs atunci.*

Interesant, dar şi...dezinteresant peisaj, împărţit de *unu' împotriva celuilalt*. *Unu* – scriitorul surprins de logică binară, vulgar dialogată. *Celălalt,* cunoscător – filosof al vacuităţilor memoriei vacante, din *Unu*.

Spaţiile... literare ale călătoriei *intelectuale* Constantin Vremuleţ, în povestrea lui – mai sus rot-ioan-ienită – (rot = putred, Ioan cel putred?) - pomădate cu toponimiile lacustrului. Ca în multe rânduri ale **Castelului de Papură**, unde... şi acolo se află un *pistol zdravăn purtat la chept* de un erou – intelectual dezinvolt.

Spaţiile: **Grindul Ilenelor**, **Ghiolul Pietrei**, în ciuda mono-grafiilor lor, arcuiesc elemente cosmice în teluric: *stăteam tolăniţi ca doi naufragiaţi într-o bărcuţă neagră şi ponosită, purtată de valurile Ghiolului Pietrei, într-o derivă ce nu ne interesa, precum susţineai tu că n-ar trebui să ne intereseze vreodată poziţia Nordului, atâta timp cât deasupra fiecăruia dintre noi străluceşte Steaua Polară.* Care, contrar celor afirmate de scriitor este nestrălucitoare; cea mai nestră-lucitoare stea din Ursa Mică. *Străluceşte* ar fi fost, mai degrabă, bine de înlocuit, cu *se află.*

Şi mult măiestre, *uneori de sine victorioase,* portrete, îmbinând elementele fizio-nomice cu cele naturale, într-o compoziţie purtătoare de pre-semnificaţii: frumosul din urât, curatul din murdar, antinomice aşezări caracterologice:

Avea un cap mare leonin, cu păr roşcat, despicat ca o creastă de val şi deşi îi era atât de aproape pământul, faţa lui era nespus de curată, cu ochii mari şi limpezi ca două ape îngemănate. De n-ar fi avut beteşugul (care?) *ar fi fost cel mai frumos băiat din sat.*

Ideterminismele: culoarea ochilor, beteşugului polipodiei, lasă găuri *negre* compoziţionale, în...portret.

Povestirea, în conţinut, nu ca formă – portretistică, este, la Constantin Vremuleţ, expunere cineto-plastică a unui fapt real, mereu susţinută de detalii fizice, precise, finalizate filo-logic:

„Într-o seară, din sfârşitul lui august, multora deja le bolbotea tulburelul în ţeastă” (Atenţie! Doar vinul să fi fost văratic. Via se culege în mijlocul, sfârşitul lui septembrie, chiar şi în Nicoliţel), *prin sleahta noastră pornită pe drumul satului* (pe uliţă? pe suşa?) *trecură în furie* (impropriu furie) *doi vlăjgani. Îi ştiam că erau ai lui Iamandi şi, mai mult, prin grindul Ilenelor, dimpreună cu porcii lui tat-su, crescuseră. S-au oprit în bâte* (obsesivul reazem în furie, în bâte) *şi cu lanţuri atârnate de umăr* în... (şi cu, ce se alungă din echilibru estetic) *în calea lui Ion Roteanu. Ce a urmat apoi în seara de atunci* ? (aceea?) *a fost ceva îngrozitor, greu de imaginat pentru mine care abia începusem să dezleg câte ceva* (ceva din ceva?) *din firea omului”* (sic!)

Ultima propoziţie, specifică scrierii epice – Vremuleţ Constantin, strecoară autoportretul în peisajii pasive ori active, schimbând persoana a treia a povestitorului în persoana întâi, circumstanţa în circumstanţial, împrejurarea, particularitatea ce însoţeşte personajul, în aspiraţii particulare.

Începutul acestui text, însă, ne confirmă o permanentă caracteristică stilistică a scriitorului (comună multor scriitori contemporani lui): **antinomia sintactică în frază**: interpretarea unei idei statice în *trupul* ideii cinetice, actante, şi anume: *Într-o seară din sfârşitul lui august prin şleahta noastră,* ***pornită pe drumul satului, trecură în furie*** *doi vlăjgani: idee cinetică; multora deja le bolbotea tulburelul în ţeastă: idee statică.*

Iată un alt exemplu de sintaxă antinomică:

Între timp s-au adunat mulţi (temporală)*, mai toţi beţivi ai cârciumii* (modală) *lepădături ale satului, amatori de codaşlâcuri şi bătăi în public* (modale).

Evident, strict cinetică, ar fi fost fraza fără modala *mai toţi beţivi ai cârciumii*, adică: între timp s-au adunat mulţi amatori de codaşlâcuri şi bătăi în public, *între oameni.*

Dar scriitorul iubeşte popasul în/din dinamic, inspiraţia înaintea expiraţiei. Ca principiu respirator al fondului sonor, izvorâtor de cuvinte exterioare: grafii înşiruite în test, la C-tin Vremuleţ, cu grabnică aducere aminte a...amintirii.

Aceste intermitenţe sintactice-respiratorii se produc numai în preludiile scenelor dramatice: ca un *largo-cantabile* într-o simfonie a **des-nădejdii psihologice**, compusă de autor pe *grindul amintirilor*, din care, pe care, îşi aşează tema dramatică. *Alegro* devine acest preludiu, ca des-scriere a scenelor dramatice, renunţând la *inspiraţii modale, antinomice*: „*Unul dintre cei doi a ridicat băţul şi a lovit.* (Aşa cum ai lovi un câine, dacă ai inimă s-o faci; în silă şi de sus: modală de... renunţat). *A lăsat băţul să cadă pe spinarea celui care nu putea să meargă decât ca neoamenii. Apoi i-au aruncat lanţurile de gât* (?) *şi-au* (?) *început să-l târască prin valurile de praf ale drumului* (succesiune de scene dinamice, dramatice). *Am vrut să-i sar în ajutor, însă m-au îmbrâncit cât colo. Nu eram de puterea lor"* (scenă, corantic, epodă lirică – eu, etic disimulat).

Dialogurile, în mai toate romanele scriitorului Constantin Vremuleţ, sunt l**ămuritoare de conflicte săvârşite anterior**: *N-aţi, mă, primeşte, dacă tot eşti în călduri!*

Un fel de cauză a faptelor morale puse în discuție în prezent: *Păi ce să zic? Jigodia asta... o place pe Domnica, soră-mea. Îi scrie poezii şi după ce le citeşte umblă prin noapte* (noaptea) *cu basmaua în mână şi părul despletit, ca o zăludă..., Ce-aveţi, mă, cu mine? O iubesc pe Domnica şi ea mă iubeşte pe mine. Numai ea nu mă vede că-s schilod!*

C-tin Vremuleţ ştie să îmbrace literaturii textului său bunda ironiei. Asociind subtil, uşor, înveninarea caracterelor cu evidenţi-erea lor morală: *Primarul îşi miji spre ei ochii îmbăloşaţi de greaţa băuturii şi, clătinându-se, scoase un viţăit ascuţit* (comparându-l cu un porc, dar viţăitul = muget de viţea, posibil guiţat de Jijila), *semn incontestabil că treaba asta îl înveselea* (ca pe un porc vesel).

Ironie dirijată (uneori excesiv) spre personajii ce susţin, provoacă ori produc *fapta rea*. Ironie exclusă din *autoportret*, din portretul personajului *bun*, eroul principal al dramei: *Ioan Roteanu îşi înălţă capul cuprins în frânghii* (lanţuri?) *şi eu, care mă strecurasem cât mai aproape de el*, (ca) *să mă vadă că nu l-am părăsit, am aflat pentru prima dată... în lumina ochilor lui, cât de ascuţită-i arsura ruşinii şi a umilinţei* (evident, de omis, ruşinii). *Abia am desluşit cuvintele lui... ca pe un blestem al cerului şi un drept al fiinţei.*

Participarea la suferinţă fiind a omului prezent la suferinţă. Care, în finalul textului anterior, devine prezenţă metafizică – a scriitorului-asupra blestemului cerului şi asupra dreptului ontologic.

Un procedeu rentabil descrierii dramatice este expectaţia eului interior în sinele zbuciumat. Astfel, cunoscând această cale, C-tin Vremuleţ, înmână misiunea de justiţiar lui Chistol: *Singurul care-şi făcu drum spre primar* (-ul viţăitor) *a fost Chistol... L-a apucat de umăr şi l-a tras cu violenţă...*

Mihai Purcică îl ascunde în sat, pe Ioan Roteanu, de mânia primarului.

Textul din **Antologie** este puţin mai mult interpolat. Romanul **Chistol et compani** a fost publicat în 1981? Nu cred că dialogul ce urmează se afla (în acea vreme) în *Conţinutul publicabil*: *Las că te pun eu sub chei* (ameninţă primarul, pe Mihai Purcică-Chistol) *Te-nhaţ eu la noapte cu duba neagră, de-ai să-mi zici până şi câte ţâţe avea scroafa de mă-ta. Coadă de topor ce-mi eşti! Legionarule! Că numai de ascultat „Vocea Americii” eşti bun şi să bagi în cap când vin americanii!* Ştiut fiind că în '81 arestarea nu se făcea cu duba neagră, ci albastră, de la procuratură, că un primar comunist nu avea voie să vorbească cu *ţâţa în gură* despre *tovarăşa mamă.*

Dar merge şi niţică dizidenţă – la o adică – şi în... memoria-listică. Că nu am fi ce revoluţia ne-a făcut: părtaşi la o nouă demo-craţie, concurenţială, nediscriminatorie, departe de prejudecata valo-rii cenzurate.

Explicaţiile, evaluările stilistice, ascunse în creaţia scriitorului C-tin Vremuleţ, sunt caracterizate de adevărate legi dinamice, de inerţii spontane, prinse în sistem inerţial: cel al inspiraţiei devastatoare de semnificant frumos semnificat: al realului uşor mângâiat de metafizică salvatoare.

FLORINA ZAHARIA

Motto: *Naşterea este doar începutul existenţei. Poezia, din noi, este prologul şi epilogul acestei „faceri”, până dincolo de cât se aşteaptă Dumnezeu să fie slăvit.*(T.I.)

S-a născut la 2 decembrie 1975 în Galaţi;

A absolvit: Facultatea de Litere, Istorie şi Teologie, specialitatea română-engleză, Universitatea din Galaţi cu Masterat, în *Teoria şi practica textului;*

• Volume publicate: „**Goală pe străzi**”**,** Ed. Eminescu, 1998 – Premiul Uniunii Scriitorilor – Asociaţia Iaşi, pentru debut; „**Posssssster**”**,** Ed. Prier, 1999 – Premiul Nichita Stănescu; „**Alextandru**”**,** manuscris de mângâiat, Ed. Cartea Românească, 2001; „**Nueuflorina**” (jurnalul lui), Ed. Vinea, 2004; „**1863-1894 așteptarea fără braţe**”**,** Ed. Opera Magna, 2007; „**eua**”**,** Ed. Paralela 45, 2010

• Prezentă în antologiile: ***Poemele Dunării, Poeţi la castel, Carpe – Diem, Europa – Km 0, Opt încercări de a te naşte singur***;

Prezentă în numeroase programe, emisiuni de poezie – la nivel naţional şi internaţional.

Membră a Uniunii Scriitorilor din România, din 2000;

Redactor şef la Revista Dunărea de Jos, publicaţie a Centrului Cultural Dunărea de Jos, Galaţi.

Poetă de înaltă sensibilitate. Imaginaţie a *constructului continuu*, a fiinţei surprinsă de vis înainte de visare. Intuiţie – concept a ipotezelor percepţiei senzuale. Intelect invadator de silogisme particulare şi universale, de argumentaţii plastice ale detaliilor intuite. Printr-o largă întindere a acestora în metafizic, în compuneri alese de noi detalii. O nouă lume, aperceptivă, din-năuntru privită afară, din umbră spre lumină pândită, cu blândă şi devotată supunere a ochiului înlăcrimat de izbânda vederii, a sufletului scufundat în *fortuna labillis* – în norocul efemer al cognoscibilului, al întrupării lui dinainte hărăzit erorii. Erorile cognoscibilului, ca motiv, ca frustrare existenţială, dar şi ca evadare în absolut, a judecăţii absurdului, în raţiuni noi estetice, ordonate pe marginile, pe muchiile, pe tăişul logici poetice: reveria disconfortului material spre o confortabilă logie a spiritului confesiv.

Poematică astfel concepută. Unică revelaţie a unui originar creator de artă, a unui simbolist neîmpovărat de imagini. Poeta florilor des-golite de petale, ca din stigmatul dezgolirii trupului de suflet să renască, în altă înfăţişare, ori, numai, în somatică izbândă a reîncarnării, posesiile pronumiale: eu, tu, el, *Unu' din Unu'*, îndepăr-taţi mereu de *Unu' din cei Mulţi*.

Expresivitatea, ca haină de sărbătoare a simbolului, a nucleului imaginilor învrăjbite să vorbească, are, poartă, judecăţile *florinale a* inflorescenţelor *dezfrunzite*, pentru a ne face părtaşi egali cu poeta, în oraţia ei către lume, în *revolta* ei pe lumesc.

Iată reflexiile poetei, *lexis by lexix,* în poemul infinit **Inversa** din volumul: **1863-1894,** (de 31 ani trecuţi-atemporal), **aşteptarea fără braţe:** *,,aştept la nesfârşit /faţă în faţă cu inversa mea /simt cum timpul se umple şi crapă."*

În această postură de om *întors în interior;* invers, însemnând aici întoarcerea, Florina Zaharia, a-percepe creaţia, fiinţa scrisul... ori nepotrivirile lumii, durerile ei: *,,sunt florina acestei pagini /sunt eul acestui scris ... fiinţa lui invizibilă /adevărul acestei fiinţe roade uşor /din toate colţurile pielii, ale inimii, ale lumii"*.

Acest esenţial catren fiind *înconjurat de atmosfera* unită în oraj să ne lumineze invers- cugetarea ei poetică, asupra *inversului-posibil,*uneori, alter-egoului posibil.

In nuce, iată revolta şi tumultul acestei *întoarceri*: *,,sunt florina acestei lumi /deşi locul din care trebuia să cresc /se confundă cu burta unei gropi* (locul naşterii ei este neantul, invers-aşezare a fiinţei în trinitatea Neant. Fiinţă, Devenire) *sunt florina acestor priviri /de pe partea cealaltă a scrisului* (invers-opus al cuvântării adevărului estetic) *sunt florina acestei lumi închise /sunt numai ceea ce mă doare* (claustro-inversare a durerii existenţiale).

Florina brodează, cu durere în percepţie, canavalele percepţiilor amintirii, receptând, rememorând, prin noi ţesături de detalii simbolice, simbiozele şi delirul psihic al sinelui; reinvocat, a iubirii de sine; renăscută: *,,m-am aşezat liniştită /deasupra păturii negre* (canavaua) *sunt florina acestei nopţi* (personificarea dublă a eu-lui şi a păturii negre; joc al determinismelor relative) *s-au topit în mine copacii* (ţesătura, brodarea canavalei; prin detaliu brodat) *s-au aprins precum lumânările cerşetorilor în faţa bisericii* (persona-lizarea întâiului detaliu cu elemente-fire sacre) *zgârii întruna pământul /poate vii /*(dublă, din nou, stare şi cauză a stării eu-lui zbuciumat) */sunt florina acestei zidiri* (noi percepţii-inverse ale creaţiei).

Floarea izvorâtă din durere. Noaptea conştiinţei zbuciumate, urmată de iluminarea florii născute *din* întuneric.

Inversarea, diferită de întoarcere în (ne)percepţia lumii, are şi forma opusului faţă de lume, îndepărtării de lume. Îndepărtare, din nou, dureroasă conştiinţă a imposibilului, absurdului îndepărtării de senzual: *,,aş vrea să ating semnele din ochii tăi /să îi închid în acelaşi lichid*

amniotic /din care priveau amândoi lumea /noaptea şi ziua aceleaşi răni.”

În Poemul **Inversa,** *inversa* are şase feţe ale inversiunii: / **I** *având retinele în cămăşuţe de noapte* (pag. 7); **II** *florina de pe partea cealaltă a scrisului* (pag. 8); **III** *florina aşezării liniştite* (pag. 9); **IV** *florina sărutului binelui şi răului până la epuizare* (pag. 10); **V** *florina din noaptea şi ziua aceleaşi răni* (pag. 11); **VI** *florina ce-şi simte inima ce poartă pereţi din carnea sa...* /

Pe aceste principii metamorfice, metalogice, poeta Florina Zaharia îşi/*ne deapănă pe un eseu infinit / aşteptarea ei fără braţe /*, cu măiastră individualizare estetică a temelor aşteptării: *,,ceva ce nu atingi decât înnodând bătăile aripilor”*.

Carne şi mentă, Sânge spart, Poveşti cu ticăit monstruos, Stai neclintit aproape (de...) nevăzut, Cuvintele sunt numai ale mele, iată câteva titluri - metafore, teme, cataforeze poematice.

Entropia estetică *florina*, se dezvoltă, vindecătoare de obsesia eu-lui prins în chingile conştiinţei de sine, se deapănă în cartea **aşteptarea fără braţe**, până la epuizarea tuturor temelor existenţiale, afective, în special ale iubirii de lume, mereu scufundată în expectaţia inversiunii.

Ascultaţi-i **poveştile cu ticăit monstruos**: (**1863-1877**, ale unui copil de 16 ani – cântec de leagăn preadolescentin):

,,A fost odată ca niciodată /un drum care trecea pe lângă umerii mei /toate întâmplările fac parte din noi /trebuia să port cu mine dezlegările /trebuia să îmblânzesc vântul /trebuia să adaug de-o parte şi de alta a drumului apropierea noastră /întâlnirea pământului cu pământ”.

Călătoria în viaţă; de la naştere – îmblânzirea vântului, prin iubire – apropierea noastră, spre moarte – întâlnirea pământului cu pământ. Călătorie în moarte, totodată ca necesitate – trebuie, ataşată *suficienţelor* trăirii*:* iubirea de om, mereu consecinţă, la Florina Zaharia, secundară, telurică: *,,florina se desprinde de umbra ei /uite cum ţâşnesc rădăcinile de apă şi de foc: / hm... florina nu a cunoscut-o pe florina”*.

Acesta este sfârşitul primei poveşti: necunoaşterea, în ciuda multor *trebuinţe ale fiinţei*, *necunoaşterea* eu-lui din ea.

Pentru a înţelege poematica *florinelor desmierdate*, a senzualităţii atinse cu *răni şi vămi cerebrale*, să urmărim poveştile ei, numerotate spre noi, de la *ea* spre *noi*, cu (în) şapte stadii de... devenire: / *el îmi spune să*

umplu golul. *Eu îl ascult /şi îmi pun peste rochie inima* (**povestea întâi**) *cu ochi închişi mă învârteam* /*până când îmi izbucnea din burtă întunericul* (**a doua poveste)** *ea nu ştia că lumina e o gaură* (**a treia poveste)** *acum aleargă şi deschide braţele* **(a patra poveste)** *s-au contopit* (**a cincea poveste**) *în braţele ei se răstoarnă tunetele lumii... florina e strivită sub (de) ea* (**a şasea poveste**) *şi nu mai poate fi găsită. Linişte!* (**a şaptea poveste).**

Eşantionul selectiv, din mâna poetei adunat, construieşte o nouă semantică: a creaţiei, un nou concept angelic şi... adamic, totodată.

Metafora, cum spuneam, este o cvasicomparaţie, ori o tălmăcire lexicală a unui concept, până la *neduşmănirea condiţiei existenţiale*: dintotdeauna lăudatul *aşa cum este* (a lumii) în care *aşa cum suntem* (al fiinţei) prinse în joc, în ludic semantic.

Ultimul capitol al *Aşteptării fără braţe,* consumând fiinţa florinei concrete în de ne-atinsa idee a florinei absolute, universal spectru al florii sufletului reînsufleţit: ”*florina a fost smulsă dintr-o mamă oarecare şi a plecat să-şi caute uitarea de sine... în ţara transparenţei şi a luminii (ca o ultimă complicitate) a aşteptării încercuită de patru porţi închise,... florina nu se mai vede, florina închide ochii, inima şi planeta, e mult mai departe decât un infern ... pagini limfatice întregesc restul ființei”.*

,,Complexul Electra, precum şi *complexul frunţii înalte,* sunt des întâlnite în textul poemului Zaharia Florina. *Complexul Electra,* ca psihologie de tip Yung, nu Freud. Viaţa, în poezie, fiind rezultatul unor impulsuri ale subconştientului, nivel colector al inconştientului. Dorinţa incestuasă de viaţă, în lucrarea estetică a Florinei Zaharia, devine tendinţă de întoarcere (inversă viaţă) la starea dinaintea naşterii (dinapoia ei, fiind resemnarea şi aşteptarea cu braţele... întinse).

Tot o dorinţă *impuls de anihilare prin moarte* a *suferinţei de a trăi* , cu rădăcini (şi) erotice: culpabilitate feminină de compensare a eului feminin, de apăsare-chiar-a lui, în faţa, asupra, eului masculin. Complex – paradigmatic, şi paradigmă a stilului Florin – Zaharian. *Fruntea înaltă* se manifestă (nemanifest) în cărţile poetei tot ca inversă aşezare a *înaltului*, ca expresie a *adevărului feminin exploziv:* smulgere din *straturi de emoţie... şi din bărbaţi mulţi, rupându-mă voi fi întreagă; celălalt din mine a fost scos... să se prelungească, gustul tău arsură în carne, aşteptarea mea e o tulpină înţepată de ace; văzduhul a intrat în pământ*

de la mine la tine; florina se muşcă de inimă cât e nevoie să înghită din ea.

Camera degetelor tale cu tăinuite scrisori către degetele mele; rupându-mă voi fi întreagă; m-am dezgolit, m-am atins, sunt liberă, etc. Ori mai sangvinele sintagme, des plivite în textele *frunţii înalte: mă ud cu sângele meu; fugi din sângele meu; sânge dezgolit de bezne; cusută de sânge; sângele ei îmbracă depărtarea.*

Ori epitetele lung dezmierdate: *îi face un gol, lumina e o gaură, groapă mare în pământ, izbucnea din burtă – întunericul.*

Întunericul – expectaţie a inconştientului divulgat de impulsul luminii din conştient: *întunericul s-a răspândit prin toate vinişoa-rele; întunericul (subconştientului) era dens, era perpetuu şi gros.*

Toate sub forma *ameninţării falice;* sceptrului masculinităţii *invincibile* dar şi prin feminină, feciorelnică ipostază a aşteptării, devoraţiunii acestei puteri, pregătitoare de *ascensie vegetativă*, de *înflorescenţă gânditoare la ... senzitiv.*

Titlurile cărţilor, cuvintele acestor titluri, sunt veritabile aliteraţii, repetiţii de consoane: **Goală pe străzi, Posssssster** (şapte de s) **Alextandru** G,P,S,T,R purtătoare de simboluri fonetice: încleştarea, ostilul, zgomotul, dar şi muzica sferelor. **Nueuflorina** (jurnalul lui): lichida L ce ne edulcorează, îndulceşte şi, din nou, sugerează *fruntea joasă* a acvaticului. **Aşteptarea fără braţe:** două litere – consoanele t, trei de r, un p, un b, în total nouă consoane, aliteraţii, împotriva asonanţei de numai... tot 9 vocale. Echilibru perfect al stratului sonor. Simbolism fonetic prelungitor de înţelesuri viitoare: cartea şi timpul ei lăudat de poetă.

Cândva într-o toamnă din câte am trăit, la lansarea acestei cărţi, spuneam: ,,Poezie a florinelor, a florilor gânditoare în corola luminii, în spectralele percepţii ale somaticului morfic, metamorfic... Ne încântă metafora germinaţiei fiinţei în neant, metaforele frumosului savurat: mereu plasmatic în eternitate ori în reflecţiile efemerului semnificant.*”* Verbele *sunt*, *a fi* , infinitive scurte şi lungi, la un loc ori fiecare la locul potrivit, se conjugă mai mult ca perfect, într-un *past perfect* continuu, într-un prezent active voice, într-o gramatică respiratorie unică, până în marginea trăirii empiric – sentimentale, până în absurd – metafizic, până în paradoxul transcendenţei; / *sunt florina acestei pagini/ sunt florina acestei priviri, sunt partea cealaltă a scrisului, sunt un amestec de cuţit şi*

sânge./ Metafora germinează estetic, etic, o raţiune existenţială, poetică, într-o lume bătătorită de simţăminte calde, răscolitoare de fiinţă, de (ne)fiinţă: *cu tine am învelit lumina /rotirea încetinită a unei priviri de copil* (şi) *mirosul palmelor împreunate în întuneric (sub) placenta lipită de cerul gurii*: aproape cerneală de scris.

Şi nu am greşit. Admirator fiind al poemelor Florina Zaharia. Unică, de neegalat, reprezentantă a poeziei gălăţene.

ADRIAN ZĂINESCU

Motto: *Sinonimia, antinomia, necontrolate, dăunează identitatea* (T.I.)

Născut, la 25 octombrie, 1975, în Galaţi;

A absolvit Facultatea de Ştiinţe ale Comunicării (2005-2008) şi Facultatea de mecanică (1994-1999);

Redactor şef, funcţionar ad-tiv, la Revista Danubius Universitas Galaţi;

Redactor la Editura Lumedia, Galaţi: săptămânalul Siderurgistul;

•A publicat volumul de versuri: **„Te văd doar”**, Ed. Zigotto, Galaţi, 2007.

Poet ce-şi interpretează dragostea în scenete, repertorii, declaraţii retorice infinite. Actorii: el împovărat de verbul a iubi; ea, neutră, indiferentă, icoană frumos pângărită, mustrată, înconjurată de lauda experinţelor sentimentale masculine, cupidonice, erotice ori, reverenţioaselor amintiri consumate strict temporal, strict spaţial: ca iluzii, fantasme, orfii dionisiace contemporane. În forma epică a detaliului, prin conţinutul ideilor la îndemâna oratoriei stradale. Conţinutul, subnutrit din/de titlu poeziei, epuizează sensuri şi interpretări semantice, cu migală didactică, cu perseverenţă simbolică, până în neputinţa insolitului de a vorbi întreg despre solitudinea unor cuvinte biciuite să vorbească. Iată poezia **Sens Unic**:

Privirea ta dulce/ sapă cărare în inima mea/ ce ieri era doar o potecă, şi azi, un ditamai bulevard (ironie şi lăcrimare totodată, în timp...depănată, compensativ) *Tu, dezinvoltă/*(pronume „apăsat” fără motiv în text)*/ îţi fluturi codiţele de colo până colo/ mergi fredonând un*

şlagăr la modă (prea multe detalii ale nepăsării) *şi toate astea/ pe contrasensul inimii mele/*(sic?, inima bate, nu se mişcă odată cu închipuirea driverului poetic) *deşi indicatoarele arată clar unicitatea acestuia* (sensului ori contrasensului?).

Joc al semnificaţiilor dinamice, într-o *forţată* ipostază citadină, cu paşi ce *forează benzi de circulaţie* în inimă, care desemnează aproape *poliţienesc* situaţia arterelor de circulaţie (încântându-ne cu sinonimia arterelor biologice mai mult sau mai puţin): *banda de urgenţă /pentru cazul când dragostea mea /e prea încinsă /şi are nevoie de puţin răgaz /banda de mijloc /pentru situaţiile de compromis /şi banda de viteză /pentru clipele care ne prind împreună /dar care trec cu peste 200 la oră înspre amintiri înrămate.*

Astfel, reveria, obsesia şi... metoda, se strâng într-un scop, permis şi nepermis totodată, scopul frumoasei defăimări a iubirii insuficiente să sfinţească, dar să observe teribilist aşezarea unui posibil iubit în matricea imaginilor purtătoare de filozofii faciale, de simboluri *compromise.*

Aparent – numai – promiţătoare de fundament teologic, ideologic, de axiome şi aforisme meditative: *Şi toate astea* (repetat cu insistenţă) *doar pentru paşii tăi /care, acum, se-ndreaptă agale /fără să ştie* (în prea multe moduri pentru a nu şti) */către o coliziune (*iată şi un accident... pe sens unic?) *Cu iubirea mea nerostită* (da, uitasem, poetul avea inima în contrasens!)

Aceste reguli de circulaţie ale inimi oricui, într-un trup rover-over ori într-o aglomeraţie concitadină, nu lasă loc romantismului în conţinutul poeziei epice – Adrian Zăinescu.

În poezia **Strigăt**, acelaşi scenariu, cu un singur actor, umple spaţiile suferinţei de a iubi o *ea* nepăsătoare: *Iubito, uneori mă gân-desc că auzul îţi joacă feste...*

Des-cumpănindu-şi iubirea, descumpănit în alte poezii:

Blestem ai aruncat în urma-ţi/ când ai plecat femeie! (**Blestem**);

Îmi miroase (îmi mirosea) *a iarbă/ şi a părul tău ud/ aşa cum şedeai atunci/ cu tâmplele în roua dimineţii* (**Ce uitare**);

Ceva timp în urmă/ am căzut, prosteşte, în apele privirii tale (**Paşi greşiţi**).

Iubirea este-dintotdeauna – o amintire în repertoriile epice ale poetului: *Găseşti aici, iubito, primul nostru sărut /atât de nepreţuit acum /încât e bine pus sub paza tristă a amintirilor* (**Intrare liberă**).

Ori dulce răzbunare pe... iubită: *De-acolo, îţi pândesc mişcările ... /tot aşteptând ca o felină momentul potrivit /să-mplânt colţii dragostei ude /în jugularea dulce a inimii tale* (**Salt cabrat**).

Promiţător de salturi estetice necabrate, Adrian Zăinescu, ştie cum să iubească ideia potrivită dintre câte idei de iubit are semantica poetică.

ION ZIMBRU

Motto: *Crucea destinului e mai grea decât crucea mântuirii. Prima, ne este dată. A doua, nedată, să ne-o cioplim cu sârg. Sârguinţa crucificării în ... cuvânt.* (T.I.)

Născut la 1 septembrie, 1952, în satul Zimbru, cu numele de Ion Creţu;

• A debutat la Junimea (sub aripa poetului Ioanid Romanescu) în 1989;

• Debut editorial: „**Sacoşa cu privighetori**” (Editura Junimea);

• Alte cărţi tipărite: „**Vesel pe fond nervos,** Ed. Noduri şi semne, 1996; „**Nimic în mişcare**”, Ed. Noduri şi semne, 1997; „**Lăsaţi psihiatrii să vină la mine**”, Ed. Dominus, Galaţi, 1999; „**Ce zgomot face cântecul când moare**”, Ed. Altis, 2006

Poet al galopului nocturn în cuvinte siderale. Ori simplu pământean urgisit să zîmbrească în corn şi copită, în literă călcată în călcâi, cuvântul teluric, vorbitor de mamă şi de tată, de licurici şi „haimanale” sub tei înfloriţi, bârfitor de zeflemist-cuvânt, de nepusă masă la vreme, în tinda spaţiilor stradale, în vacanţa de-o clipă a lirei (ne)ciupite liric.

Poezie a culminaţiei şi descendenţei veridicului (de multe ori social, mai puţin afectiv) în estetic. Poematică a revoltei pe revoltat. A claustrării de sine, în sine. Scufundare şi deodată înălţare a unui strigăt strâns de gât la marginile lumii, în flori târâtoare, în flori de ierbi carnivore: *nemuritoare şi dulci la... vedere*, cu ochi de orb vindecat cu... *apă şi vin*.

Înainte de reforma minciunii că ştim tăcerea din stele. Construcţiile semantice se dezvoltă la nivel fonosilabic, etimologic, cât şi

pe treapta, în citoplasma imaginii, în plasma simbolurilor ei. Iată cum poezia, cu titlul **Odorul meu**, face retorica dorului: *„O, dorul meu, atâtea odoare am adus, O, dorul meu, ce rugă, şi câte mori de vânt. ”*

Jocul: Odorul şi O, dor, malarnist, fonosilabic: două silabe: ale unui cuvânt, devin cuvinte de sine stătătoare, cuvinte unisilabice.

Tehnică numaidecât şi oricând abordată de poet în poezia sa. De mare efect la cititor. Alături de multe alte sunete ale jocului fonologic, dar şi sintactico-morfologic. Prin efecte onomatopeice: *vaca păştea viţelul pe...val*. Prin inversiuni de relaţii semantice: *A fost linişte acolo, în râpă/ Cerul tăcea cu tristeţe de cârpă.* Cu posibilă inversare şi nouă rimă împerecheată: *A fost linişte acolo în cer/ Râpa tăcea cu tristeţe de fier.* Ludicul inversiunii abundă sonori-tăţi şi sincope, invadează buna dispoziţie a confortului prozodic, clasic, cu/prin rea dispoziţie actantă:

Aveam orizontul aproape de nas/ Hei, Doamne, nimic nu a rămas,/ Vaca păştea cu viţelul pe mal/ Ce botanică ştie regnul animal. Care oricând, la Ion Zimbru, poate fi, prin inversiune: Vaca păştea regnul animal /Ce botanică ştie viţelul din mal.

Poetul strică, voit, cum spuneam la început, calcă în picioare, voit, când se simte prea des târât de idee în afect, cântecul prea lăutăresc-poetic. Înveninând spaţiile, temele, ideile lirice cu o nece-sară voie bună a spiritului, cu ironie... (tot lirică) cu sarcasm (tot eufemistic): *nici un drum nu e mai scurt /Cred că este mult mai bine să fiu prost şi chiar şi surd /Ultima a fost morgană printre morţi şi printre vii... /Ce zgârcit ai fost cu mine, Doamne, fir-ai tu să fii!*

Două distihuri lungi „ironice cu Dumnezeu”. Care de multe ori este invers lăudat, greşit (ne)înţeleasă (ne)laudă, de unii, într-o poezie cu atâtea „cap-ca-ne”.

Fiecare vers uneşte lung-orizontal ritmul a două versuri scurte de 8/7, din ritmul popular, devenind cinci-spre-zece-silabic. Fiecare distih Zimbru Ion, (în aceste şi în alte exemplificări) fiind un catren eminescian: *A fost odată ca-n poveşti / a fost ca niciodată...*

Mereu sub „obsesia mallarmé”*: Ultima a fost morgană printre morţi şi printre vii,* ascunzând o distrucţie a fata morganei: Ultima fata morgană printre morţi şi printre vii. Iar *Doamne fir-ai tu să fii*, ascunde un laudaţio, nu strict o invectivă. Aşa zisa laudă prin invectivă: Doamne, fi-vei tu să fii! Sau, în: *De ce n-am uitat, oare de ce n-am uitat /că acolo,*

în râpă, eram împărat /cu păsări sclave şi multe-n salcâmi /Hei, Doamne, mă vezi şi nu îmi!

Unde, construcţia, *Hei, Doamne, mă vezi şi nu îmi!,* ascunde: **Hei, Doamne, nu mă războuni!**, ori, **Hei, Doamne, mă vezi şi mă-nbuni!** După cum, Ion Zimbru, îl aşteaptă pe cititorul poeziei sale să-l judece. Deseori, expunându-se judecăţii altora în cotidianul ,,Viaţa Liberă”, după anul libertăţii noastre (netotalitare) '89, dealungul celor 20 de ani ai libertinajului literar postmodernist. Asupra căruia, **poetul sarcasmului liric voalat** nu se mânie, dimpotrivă, îl acceptă în detalii de alt fel, (diferite de detaliu stradal) ca detalii ale revoltei sisifice, interioare, ca detalii ale insuficienţei evadării în romantic, în *frumosul din plăcere*, pentru *frumos de plăcere*: *Îmi dai exact în mură* (substituţia lui gură) *că ştii unde să dai /... şi nu ai nici o milă de bietul putregai; Te doare-n pălărie de lăcrimarea mea / de florile pe care cu gâtul pe cuţit /le ţii să mi se pară că sunt un fleac de stea / nici moartă şi nici vie, departe pân-la mit* (substituţie a lui până-n mit).

Din nou terfelire aparentă a dativului *O dorului*, ajuns *O dor!* Sau a pluralului *odoare*. Aparent sarcasm, dedus din impulsul eliberării de perfecţiune prin noi relaţii între *imagini nerelaţionabile, chiar*: Uşor, totodată, salt în metafizic. Uşor, fiindcă, Ion Zimbru, bate cu degetul în poarta absolutului cât să râdă de absurd, întorcându-se în real şi în iraţionalitatea lui, din care poţi oricând prospecta raţionalitatea concretă. Poţi compensa argumentaţia universală, cu argumentaţia particulară. Cu particularităţi afective greu de... contestat filozofic:

Şi erai şi tu acolo, doamnă cu picioare lungi.
Cu ochii mari cât să încapă toată viaţa mea în ei.
Mă iubeai fără simbrie, cred că eu eram, atunci,
făt-frumosul din greşeală şi tu pupăza din tei.
Vine (zice o femeie cu lanternă şi cu steag)
vine, dă-te mai încolo, că te face iarna praf
n-are milă, nici mecanic, o conduce un beteag
un bătrân şi de zăpadă, fost profesor şi seraf!
Dar acum (iartă-mă Doamne!) sunt un făt-frumos coclit
şi uitat în gara asta, unde-aştept un tren curat,
trenul care îmi aduce vreme bună de murit,
de murit încet şi sigur, dar nu accelerat.

În aceste douăsprezece versuri, am legat profanarea sublimă a **Eu**-lui Zimbrian, pentru a înţelege **sacru-profan** al textelor sale.

Ritm al baladelor Francoice Vailant, Ion Zimbru fiind un Vailant contemporan nouă. Un *testamentar* fără apocalipsă, un – până la urmă – ascet al ascetizării *frumosului urât de frumos*. Originalitatea baladelor Zimbru Ion, însă, trebuie atent subliniată, evidenţiată. El strică balada în folosul aritmiei. Ca joc fonetic desăvârşit: *făt-frumosul* din greşeală ascunzând: fă tu frumosul din greşeală. Iar, *şi tu pupăza din tei*, fiind, un posibil: şi tu pe „u” pe „z” în tei.

Versul *făt frumosul din greşeală şi tu pupăza din tei*, posibil substituent fonetic, fonologic al versului: Fă tu frumosul din greşeală şi tu pe „u” pe „z” în tei. Ori alte, alte posibile descendenţe relative...

Versul, din aceeaşi triadă, din ultimul catren: *de murit încet şi sigur, dar nu accelerat*, venind, în sus sau în jos, pe forma zimbriană din : *de murit încet şi* ***singur****, nu cum vreţi* ***însingurat***. Care ar fi fost, cum nu-i place poetului, prea înspre/după fizic, concret, veridic: singur = sigur; însingurat = accelerat, preferând chiar pleonasmul: încet, nu accelerat.

Ultimul vers *aritmat*, de 14 silabe, faţă de 15, de cât ar fi avut nevoie, sugerând *mersul neuniform al trenului săritor pe şine, înghiţitor de -cel puţin- o silabă.*

Dincolo de efectul dinamic al roţilor hurducăite pe şine, auzi parcă pietrele lui Galileo-Galilei, cum, aruncate din Turnul din Pisa, îşi sfarmă gravitatea în piatră, uniform accelerat.

Să reţinem metoda sarcastică şi din formularea titlurilor poemelor sale: **O nuntă extemporală** - tandreţe dincolo de minus infinit = F.V., modele de subtitlu: *şi domnişorul mire se vede rege-n luvru /şi domnişoara miră* (substitlul brutal al miresei, haz profan) *visează notre dame /e stranie şi tandră legarea-n jocul dublu /numire începută de eva şi adam.* **Fabrica de gloanţe rătăcite** *mult şi frumos* (subtitlu în *brekit*) prelungitor de gloanţe: *Mi se face limpede-n uitare: dau frumos şi mult la fiecare / Doar atât vă rog: să nu s-audă, c-am iubit o biată paparudă.*

Dezolantă iubire, din nou explozivă revoltă, aşezată în versuri degenerate lung, cu rimă interioară ce susţine injuria, gesticulaţia, răzbunarea ori numai avântul laudei profane.

Acasă (poem fost mortem, dictat de Ion Creangă pentru Mihai Eminescu). Evident, joc mallarmé: fost mortem = post mortem. Ori, în locul lui *fost morfem*; început lexical, joc lexical glumeţ:

Vino să mergem acasă, pe drumul ce n-are întors / ne pară mai lung începutul, vom merge încet şi pe jos.

Text liniar descriptiv ca un basm. Acasă, popasul unui zimbru, nesemănând cu Bojdeuca lui Creangă. Fără a-l căuta pe Eminescu, care după cum ne avertizează poetul - vorbeşte cu bădiţa (poate în chiler?!). Iată continua spaimă a umorului Ionian: *vreo spaimă, vreo silă, vreo lene de farmecul celui mister /vreun scâncet – al dezamăgirii – că n-are sfârşit doipier*.Deseori apelând la *matematică* pentru a-şi refugia repulsia faţă de *exact*, faţă de raţionalităţi nesemnificante.

Mai mult, singura măsură a lucrurilor, acceptată de poet este: mila, depărtarea, veşnicia, inima, semnul. Doipier-ul lungimii cercului ori metru etalon de argint, nu sunt acceptate în *lucrarea* sa. Imaginile mamei şi tatălui sunt asociate cu imaginea **ochiului** şi a **luminii**. Tata şi mama fiind judecători, dar şi luminători ai amintirii fiului risipit în lume: *Tata se ducea să prindă zorii... /Mă uitam la el cu admirare /ce curaj să intri-n depărtare /ca lumina ochilor în carte /sclav pe viaţă şi stăpân pe moarte.*

Justiţia, de tată săvârşită, spectacular, supraveghetor, prin izomorfia: /*intri-n depărtare-lumina ochilor din carte*, /*sclav pe viaţă şi stăpân pe moarte – rob cu ochii albaştrii printre roabe*. Imagini ce sunt legate de *vedenii* de *soare uranian*, ca densă şi dramatică expectaţie intelectuală: *Foc şi tei în casa părintească /unde mama-i gata să mă nască*, vederea ca martor al altei vederi.

Complexul *frunţii înalte* al ascensiunii, la Ion Zimbru, se uneşte cu cel Oedipian, cu cel al dramaticei izbânzi a vederii. Tot prin ochi spectaculari ori justiţiari.

*Cer tatei Tatălui Nostru să mă-nveţe /**Şi ochii lui albaştrii se ridică /Mă văd în ei** cu **fruntea** aplecată /spre cântul **nevăzut** spre lumea toată* (ascensiunea) */spre coasa care taie fără frică* (justiţia).

Personajul tatălui, astfel imaginat, are chip metamorfozat de ascensiunea fiului în lumina ochilor lui şi invers: privirile *supraeului* ca o privire a conştiinţei morale.

Acesta este Ion Zimbru, autodidact, poet al urbei Galaţilor contemporani, reprezentant în carne şi oase a poeziei diurne, cotidiene. Un Francoice Vaillant prins în testament citadin, în cămara cu retorici suculente – Paul Verlaine, şi în calea inimilor noastre doritoare de poezie veselă şi tristă, în calea jocului tuturor cu gramatica vieţii şi a morţii: cuvântul deschis interpretării.